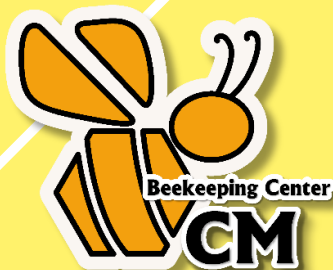

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2565

ANNUAL REPORT

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับมอบหมายภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร ให้รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรด้านการเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจตลอดจนให้บริการทางการเกษตร และสนับสนุนด้านวิชาการการเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อสร้างความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืนแก่เกษตรกรโดยมุ่งเน้นการทำงานเชิงวิชาการ ศึกษา ทดสอบ ขยายผลให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และมีความเชื่อมโยงตามภารกิจสำคัญของกรมส่งเสริมการเกษตรในการสร้างความเข้มแข็งในห่วงโซ่คุณค่าของภาคเกษตร โดยเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ซึ่งในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบกับประเทศไทยมีนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าแมลงเศรษฐกิจซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่มีโอกาสทางการตลาด ส่งเสริมการดำเนินการพัฒนางานด้านวิชาการและนวัตกรรมเทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการบริโภคและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สินค้าแมลงเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ การผลิตและการตลาดอย่างยั่งยืน โดยในส่วนของศูนย์ฯนั้นมีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบทั้งสิ้น จำนวน 55 จังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1, 3, 4 และ 6 ครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคตะวันออก

ในปีงบประมาณ 2565 ศูนย์ฯ ได้ดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวข้างต้นรวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการแบบบูรณาการ และเพิ่มในส่วนของการทำงานเชิงรุก และการประยุกต์ใช้ในส่วนของการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลส่งการปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการปฏิบัติงานได้สรุปผลไว้ในเอกสารฉบับนี้แล้ว

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
จังหวัดเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกท่าน รวมถึงหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนการทำงานในทุกมิติ และบุคคลสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ การแก้ไขปัญหาอุปสรรคข้อบกพร่อง ในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2565 ที่ผ่านมา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่อย่างดีที่สุด มุ่งมั่นที่จะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป
1.1	โครงสร้างการปฏิบัติงาน 1
1.2	เขตพื้นที่รับผิดชอบ 3
1.3	ข้อมูลเกษตรกรด้านแมลงเศรษฐกิจ 4
1.4	ข้อมูลแบบสำรวจพื้นที่ปลูกจามจุรี 6
1.5	แผนที่เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและผู้ประกอบการด้านแมลงเศรษฐกิจ 7
1.6	องค์ความรู้เด่นของศูนย์ฯ 9
ส่วนที่ 2	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2565
2.1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ 12
	- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ
2.2	โครงการการวิจัย ศึกษา ทดสอบทางด้านวิชาการส่งเสริมการเกษตร 37
	- การผลิตเชื้อพันธุ์ครั้งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์ ปี 2
ส่วนที่ 3	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
3.1	โครงการส่งเสริมการผลิตพืชอาหารในศูนย์ฝึกนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจ 57
	ตระเวนชายแดน 4 ภาค ภายในศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจ
	ตระเวนชายแดน ภาค 3
3.2	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ 59
3.3	โครงการการสำรวจวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ 62
	การผลิตแมลงเศรษฐกิจ ในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนามก้อยอันเนื่อง
	มาจากพระราชดำริฯ
3.4	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการเกษตรวิชญา 67
	ตามพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
3.5	การดำเนินงานส่งเสริมการเลี้ยงครั้งในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ 81
ส่วนที่ 4	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
	- โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน 85
ส่วนที่ 5	บริการเคลื่อนที่
	- กิจกรรม การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ 93
ส่วนที่ 6	บริการศึกษาดูงาน/เยี่ยมชม
	- กิจกรรม การให้บริการศึกษาดูงาน/เยี่ยมชม 104
ส่วนที่ 7	งานบูรณาการเชิงรุก
7.1	โครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 110
7.2	โครงการยกระดับการกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์ 120
	และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร
ส่วนที่ 8	โครงการ Challenge
	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการส่งเสริมการเกษตรช่องทางออนไลน์ 128
	ในรูปแบบ Next Normal

ส่วนที่ 9	โครงการอื่นๆ	
	- โครงการสำรวจความหลากหลายของชนิดชั้นโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ สู่การเป็นแหล่งรวบรวมชนิดชั้นโรงพื้นถิ่นเชิงอนุรักษ์ ระยะที่ 2	141
ส่วนที่ 10	งานประชาสัมพันธ์	
	- งานด้านการประชาสัมพันธ์	161
ส่วนที่ 11	สรุปการใช้งบประมาณ	
	- สรุปการใช้จ่าย ปีงบประมาณ 2565 1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565	164
ส่วนที่ 12	คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2565	
	- รายชื่อคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2565	165

1.1 โครงสร้างการปฏิบัติงาน

วิสัยทัศน์

“ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจและผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ ”

ภารกิจ / บทบาทหน้าที่

1. ศึกษา วิจัย ทดสอบ และประยุกต์เทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ
2. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ
3. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาการผลิต ขยายและกระจายพันธุ์แมลงเศรษฐกิจเพื่อใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร
4. ให้บริการและสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ วินิจฉัยโรคและศัตรูของแมลงเศรษฐกิจ และให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัด
5. ให้บริการตรวจคุณภาพเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ
6. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ยุทธศาสตร์

1. วิจัย พัฒนา องค์ความรู้และเทคโนโลยี
2. เพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมและให้บริการด้านแมลงเศรษฐกิจ
3. พัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มเน้นเครือข่ายในการถ่ายทอดความรู้
4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาความพร้อมในการให้บริการ

ที่ตั้ง : 428 หมู่ 12 ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ : เดิม 200 ไร่ ปัจจุบัน 79 ไร่

(รวมพื้นที่ในส่วนของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่)

ก่อตั้งเมื่อ : ปี พ.ศ.2523 (นับถึงปัจจุบันรวม 42 ปี)

อัตรากำลัง

- ข้าราชการ 7 คน
- พนักงานราชการ 3 คน
- ลูกจ้างประจำ 1 คน
- คนงานจ้างเหมา 12 คน

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

นายรณพงศ์ สำภาลอย

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ว่าที่ร้อยตรีหญิงทัศนีย์ กลิ่นทอง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นางสาวธิดา วงศ์ดลเสาะ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นางกัญญาภรณ์ อธิการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นายปวีรวิทย์ ปิงงะ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นายอรรถพล สอนศรี
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางสาวอนรรธน์ แสงเดช
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางอรุณญา ศรีวิชัย
เจ้าพนักงานธุรการ

นายสมชาย ชาวสืบ
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี

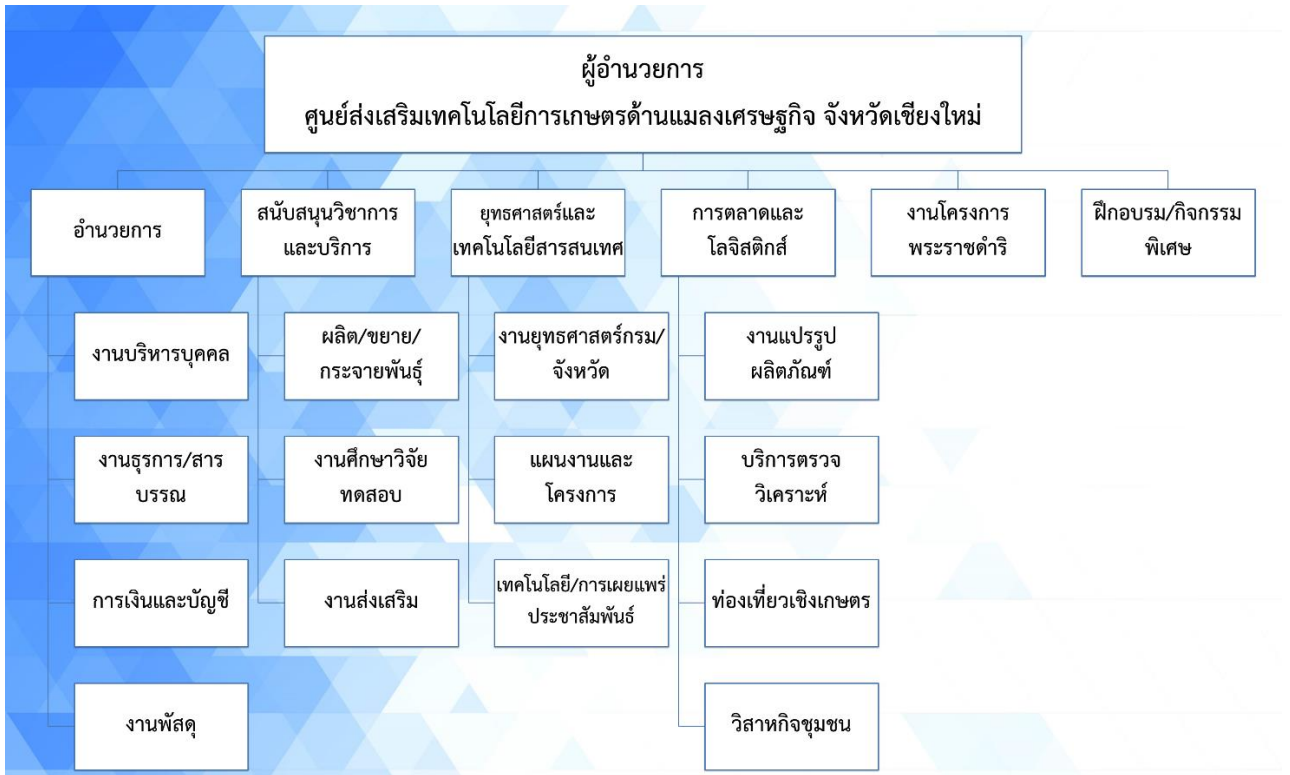

นางสาวเอื้องฮิน โยของ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

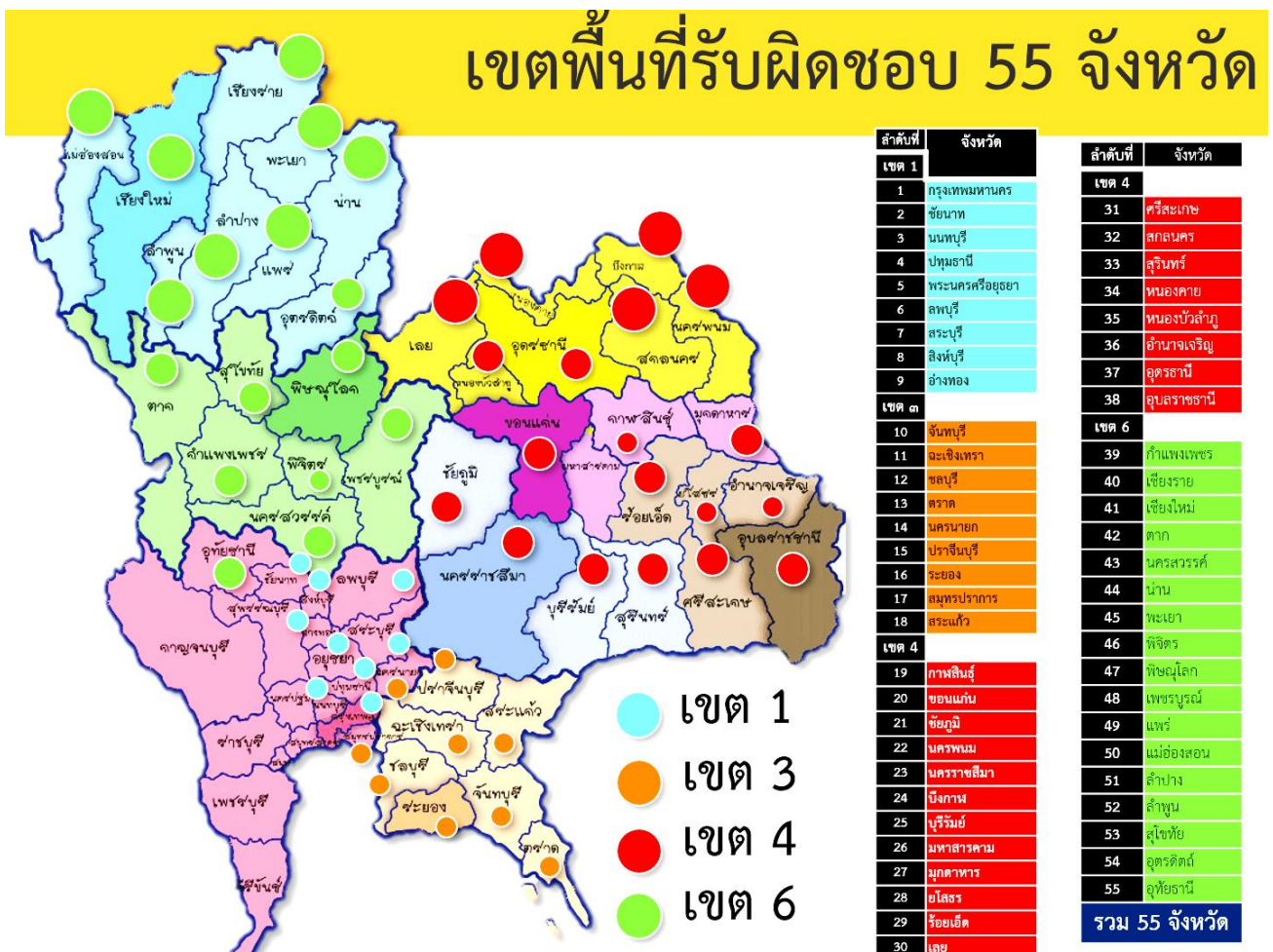

นายพะยอน กุญแจ
พนักงานเสียน้ำประปา

โครงสร้างการปฏิบัติงาน

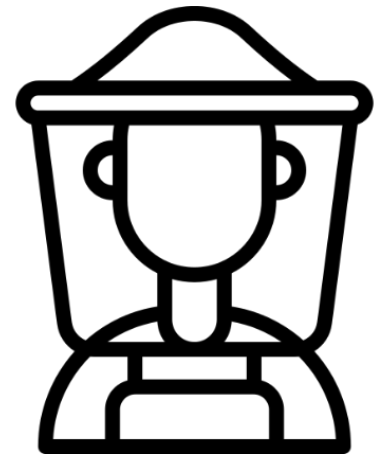
1.2 เขตพื้นที่รับผิดชอบ

1.3 เกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ชนิดแมลงเศรษฐกิจ	จำนวนเกษตรกร (ราย)
1. ผึ้งพันธุ์	1,847
2. ผึ้งโพรง	113
3. ชันโรง	295
4. จิ้งหรีด	6,258
5. ครั่ง	21
6. ผลผลิตจากสัตว์ (น้ำผึ้ง)	727
รวม	9,261

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านแมลงเศรษฐกิจ

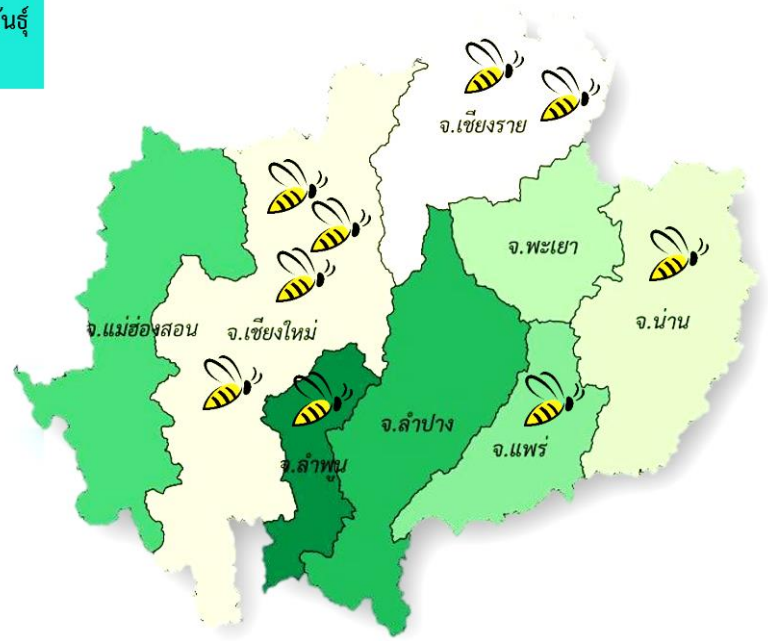
ชนิด	เขต 1		เขต 3		เขต 4		เขต 6		รวม
	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม
ผึ้ง	1	20	10	104	16	163	73	1,150	100
ผึ้งโพรง	0	0	0	0	1	10	4	57	5
ชันโรง	0	0	10	118	1	10	2	26	13
จิ้งหรีด	10	135	15	221	255	4,787	45	818	325
ครั่ง	0	0	0	0	0	0	2	21	2
ผลผลิตน้ำผึ้ง	5	59	7	75	14	162	36	431	62
รวม									507

ที่มา : จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และข้อมูลจำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อมูลแปลงใหญ่ผึ้งพันธุ์ภาคเหนือ

จังหวัด	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	จำนวนผึ้งพันธุ์ (รัง)
เชียงใหม่	แม่ฮาย	50	8,924
	แม่วาง	42	6,709
	สันป่าตอง	22	5,200
	สารภี	30	3,000
เชียงราย	แม่สรวย	30	5,000
	เทิง	30	8,900
ลำพูน	เมืองลำพูน	30	3,277
แพร่	เมืองแพร่	53	20,100
น่าน	เวียงสา	63	7,710
อุตรดิตถ์	เมืองอุตรดิตถ์	70	-
รวม		420	68,820

แปลงใหญ่ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งชันโรง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

- ที่ตั้งกลุ่ม บ้านเลขที่ 61/1 หมู่ที่3 ตำบลทรายมูล อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันกลุ่มแปลงใหญ่ดังกล่าว มีจำนวนสมาชิก 36 คน มีจำนวนรังชันโรง รวมจำนวน 322 รัง

1.4 ข้อมูลแบบสำรวจพื้นที่ปลูกจามจู้

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ปลูก		จำนวนเกษตรกร (ราย)	ภาคการผลิตครั้ง 2563/64	หมายเหตุ
		ไร่	ตัน		กิโลกรัม	
1	เมืองลำปาง	113	1,859	173	10,000	
2	เมืองปาน	10.25	179	12	3,010	เลี้ยงบนดินจามจู้ ขายได้กิโลกรัมละประมาณ 130 บาท
3	แจ้ห่ม	202.25	3,268	182	47,000	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
4	วังเหนือ	533	8,695	803	442,172	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
5	ห้างฉัตร	12.82	206	5	1,250	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
6	เสริมงาม	672.57	6,915	327	168,455	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
7	สบปราบ	2,336.95	27,384	1,015	75,949	
8	เถิน	38.69	619	40	0	
9	แม่พริก	81.5	1,092	46	0	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
10	แม่มาะ	24	211	18	0	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
11	แม่ทะ	254.4	2,977	201	18,470	
12	เกาะคา	71.8	1,134	55	0	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
13	งาว	541	12,584	79	60,410	พื้นที่ 1 ไร่ = จามจู้ 16 ตัน
	รวม	4,853.54	66,298	2,916	826,716	

1.5 แผนที่เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและผู้ประกอบการด้านแมลงเศรษฐกิจ

ผึ้งพันธุ์

1. วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์จากผึ้งป่าก้อย อ.แม่สาย จ.เชียงราย โทร 053-785385,081-9521359
2. ศพก.อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ โทร 089-9463565
3. กลุ่มเลี้ยงผึ้งแปลงใหญ่ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โทร 083-5741658
4. กลุ่มเลี้ยงผึ้งแปลงใหญ่ อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ โทร 089-2627491
5. กลุ่มเลี้ยงผึ้งแปลงใหญ่ อ.สารภี จ.เชียงใหม่ โทร 081-9986666
6. หจก.ฟาร์มผึ้งพัฒนกิจ โทร 053-422460, 085-8666948
7. บริษัท เชียงใหม่ เฮลตี้ โปรดักส์ จำกัด โทร 053-420568
8. สุภาพาร์มผึ้ง อ.แมริม จ.เชียงใหม่ โทร 053-297329
9. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำสวนเพื่อการผลิตและการแปรรูปผลผลิตเกษตร อ.ป่าซาง จ.ลำพูน โทร 081-0266225
10. วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผึ้ง อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน โทร 089-5594544

ผึ้งโพรง

1. วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผึ้งโพรงเทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด โทร 065-1587762
2. สวนผึ้งสันกำแพง / วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงบ้านป่าเป้า ต.ทรายมูล อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ โทร 097-179-3987

3. วิสาหกิจชุมชนบ้านช่างเพ็ญ ต.บวักค้าง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ โทร 083-5727868
4. กลุ่มเลี้ยงผึ้งทฤษฎีใหม่ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน โทร 080-9765628

ชันโรง

1. แปลงใหญ่ชันโรง / สวนผึ้งสันกำแพง / วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงบ้านป่าเป้า ต.ทรายมูล อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ โทร 097-179-3987
2. วิสาหกิจชุมชนบ้านช่างเพ็ญ ต.บวักค้าง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ โทร 083-5727868
3. แปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่
4. อุทยานหลวงราชพฤกษ์ (พืชสวนโลก) อ.หางดง จ.เชียงใหม่ โทร 065-4961747
5. กลุ่มเลี้ยงผึ้งทฤษฎีใหม่ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน โทร 080-9765628
6. ผึ้งชันโรงสันป่าตอง 73/3 ม.4 บ้านป่าจู้ ต.มะขามหลวง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โทร 099-3248819
7. วสช.กลุ่มเลี้ยงชันโรงเพื่อการเกษตร ต.แม่แก้ว อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โทร 064-3507279
8. ฟาร์มชันโรง ต.เชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ โทร 090-9988820
9. ฟาร์มชันโรง ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ โทร 081-8852372

จิ้งหรีด

1. ฟาร์มจิ้งหรีด ชูติกาญจน์ ต.ท่าชัย อ.ศรีสันกาลัย จ.สุโขทัย โทร 086-4482520
2. ฟาร์มจิ้งหรีด วรรณิษา ต.ปงดอน อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง โทร 094-0939001
3. ฟาร์มเรียนรู้การเลี้ยงจิ้งหรีดบ้านแม่ปู้ ต.แม่ปู้ อ.แม่พริก จ.ลำปาง โทร 086-1890671
4. ฟาร์มจิ้งหรีดน้องข้าวตังค์ ต.แม่สรวย จ.เชียงราย โทร 089-8365403
5. ฟาร์มจิ้งหรีดคุณณรงค์ ต.แม่หอพระ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ 088-8079821

ครั่ง

1. บริษัท นอร์ทเทอรัน สยามซีดี แลค จำกัด ต.ปงแสนทอง อ.เมือง จ.ลำปาง โทร 054-295324

1.6 องค์ความรู้เด่นของคุณย่า

1. การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ
2. การเลี้ยงผึ้งพันธุ์
3. การเลี้ยงผึ้งโพรง
4. การเลี้ยงชันโรง
5. การเลี้ยงจิ้งหรีด
6. การเลี้ยงครั่ง
7. การปรับปรุงนางพญาผึ้งสายพันธุ์ดี
8. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
9. การจัดการผึ้งพันธุ์ช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
10. การเลี้ยงผึ้งพันธุ์เพื่อผลิตน้ำผึ้งคุณภาพ
11. การเลี้ยงและการเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำผึ้งโพรงให้ได้คุณภาพดี
12. การใช้ชันโรงช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
13. การเลี้ยงจิ้งหรีดเสริมรายได้ภาคการเกษตร
14. การจัดการพันธุ์ครั่งบนพืชทางเลือก
15. เทคนิคการผลิตนางพญาผึ้งในระดับฟาร์มเกษตรกร
16. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งเป็นของใช้ในครัวเรือน
17. การจัดการผึ้งพันธุ์ช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
18. เทคนิคการใช้ชันโรงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร (ในแปลงเกษตร)
19. เทคนิคการใช้ชันโรงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร (ในโรงเรือน)
20. ชันโรงที่สำรวจพบในประเทศไทย (ข้อมูลภาพ + ชื่อไทย + ชื่อวิทยาศาสตร์)
21. GAP การเลี้ยงจิ้งหรีด
22. เทคนิคการตรวจนับประชากรไรในผึ้งพันธุ์
23. เทคนิคการรวมประชากรผึ้งเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำผึ้ง
24. การทำงานของผึ้งสนาม Working Habit of Field Bees
25. การจัดการผึ้งโพรงลงคอนในรังมาตรฐาน
26. เทคนิคการดักชันโรงลงรังเลี้ยงเพื่ออนุรักษ์สายพันธุ์ประจำถิ่น
27. การเพาะเลี้ยงนางพญาชันโรงพรหมจรรย์แบบกึ่งธรรมชาติ
28. เทคนิคการทำแม่พิมพ์และแผ่นรังเทียมผึ้งโพรง
29. เทคนิคการต่อดักชันโรงในธรรมชาติเชิงอนุรักษ์
30. การเพาะเลี้ยงนางพญาชันโรงพรหมจรรย์เชิงประยุกต์
31. ชีววิทยาครั่งยุคใหม่
32. การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ
33. การเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจทางเลือกในชีวิตประจำวัน

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2565

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ
กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ

2.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยง

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- แผนแม่บท ด้านภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติการเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ข้อ 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ 3.2.1 การพัฒนาภาคการเกษตร (4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร (5) บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร
- แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ
- นโยบายรัฐบาลด้านที่ 5 : การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายความสามารถในการแข่งขันของไทย
- นโยบายเร่งด่วนด้านที่ 4 : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นทำให้แมลงสามารถเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี และมีแหล่งพืชอาหารที่หลากหลายกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย แมลงเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ผีเสื้อพันธุ์ ผึ้งโพรง ชันโรง จิ้งหรีด และครั่ง การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ปัจจุบันเป็นอาชีพที่เกษตรกรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากแมลงเศรษฐกิจได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ได้แก่ น้ำผึ้ง และผลิตภัณฑ์จากผึ้ง และจิ้งหรีด ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ ผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจนับเป็นสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ สำหรับประโยชน์ของแมลงตระกูลผึ้งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ เป็นแมลงช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร และแมลงช่วยผสมเกสรเหล่านี้ล้วนเป็นแมลงตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของระบบนิเวศ

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ และสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า ซึ่งให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบกับประเทศไทยมีนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าแมลงเศรษฐกิจซึ่งเป็นสินค้าเกษตรกลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพที่มีโอกาสทางการตลาด ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมการดำเนินการพัฒนางานด้านวิชาการ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการบริโภคและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพด้านแมลงเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบการผลิตและการตลาดอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตแมลงเศรษฐกิจให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรที่มีศักยภาพสำหรับเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- เป้าหมาย ประกอบด้วย เกษตรกรผู้เลี้ยงแมลงเศรษฐกิจในพื้นที่รับผิดชอบ 55 จังหวัด ตลอดจนเกษตรกรที่สนใจทั่วไป
- สถานที่ดำเนินการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่รับผิดชอบ 55 จังหวัด

กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. กิจกรรม สนับสนุนการจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าการผลิตแมลงเศรษฐกิจ

เป้าหมาย

- ศูนย์ฯ มีจุดเรียนรู้ที่มีความพร้อมในการบริการเกษตรกรเพื่อตรวจวิเคราะห์รับรองคุณภาพน้ำผึ้งจำนวน 1 จุด โดยน้ำผึ้งที่ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพ จะเป็นน้ำผึ้งที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

แนวทางการดำเนินงาน

- ศูนย์ฯ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/จ้างเหมา เพื่อจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าการผลิตสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) เพื่อตรวจวิเคราะห์รับรองคุณภาพน้ำผึ้ง โดยน้ำผึ้งที่ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพ จะเป็นน้ำผึ้งที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และเชื่อมโยงด้านการตลาด

1.1 กิจกรรมย่อยจัดทำจุดเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพสินค้าน้ำผึ้งเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค

โดยรับรองผลการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งมีรายการค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ค่าจ้างเหมานักวิทยาศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้งและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ประจำห้องปฏิบัติการ
- 1.1.2 ค่าจ้างพิมพ์ตราสัญลักษณ์ (สติ๊กเกอร์) รับรองคุณภาพ และใบประกาศนียบัตรสำหรับการรับรองคุณภาพน้ำผึ้งของเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานจากห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ (High Performance Liquid Chromatography ; HPLC) ของศูนย์ฯ
- 1.1.3 ค่าจ้างเหมาเก็บตัวอย่างน้ำผึ้งจากแหล่งจำหน่ายภายหลังที่เกษตรกรได้รับตรารับรองคุณภาพน้ำผึ้งจากศูนย์ฯ ไม่น้อยกว่า 10% ของตัวอย่างทั้งหมดที่ทำการตรวจ เพื่อนำมาตรวจวิเคราะห์ผลทางห้องปฏิบัติการอีกครั้ง และนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาสิทธิ์การขอรับบริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้งกับศูนย์ฯ ในปีถัดไป
- 1.1.4 ค่าวัสดุและอุปกรณ์อื่นๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในระหว่างดำเนินการดำเนินงานกิจกรรม

(หมายเหตุ: ในการจัดซื้อ/จ้าง แต่ละรายการ ให้สอดคล้องกับจำนวนน้ำผึ้งที่เกษตรกรแจ้งความประสงค์ต้องการขอรับการรับรองผล)

การพัฒนาคุณภาพสินค้าน้ำผึ้งเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค โดยตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ด้วยเครื่องโครมาโทกราฟีสำหรับงานแยกและวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีประสิทธิภาพสูง (HPLC)

ปัญหา/อุปสรรค

- เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งจำหน่ายน้ำผึ้งในรูปแบบขายส่ง ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ บางครั้งต้องจำหน่ายน้ำผึ้งในราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิต
- เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งต้องการจำหน่ายน้ำผึ้งในรูปแบบขายปลีก
- เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งต้องการการรับรองคุณภาพน้ำผึ้ง
- ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นในตัวสินค้า
- การจำแนก/จัดชั้นคุณภาพน้ำผึ้ง
  - Raw Honey (น้ำผึ้งเดือนห้า)
  - น้ำผึ้งระยะความชื้น
  - น้ำผึ้งอุตสาหกรรม
- ขาดหน่วยงานที่รับรองคุณภาพน้ำผึ้งเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค

การแก้ไข

จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าน้ำผึ้งเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค โดยรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ด้วยเครื่องโครมาโทกราฟีสำหรับงานแยกและวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีประสิทธิภาพสูง (HPLC) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพสินค้าน้ำผึ้งของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งให้ได้มาตรฐาน
- เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อน้ำผึ้งที่ผ่านการรับรองทางห้องปฏิบัติการ
- เพื่อทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งสามารถจำหน่ายน้ำผึ้งได้มากขึ้นและสามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น

ผลการดำเนินงาน

เกษตรกรที่ส่งน้ำผึ้งตรวจวิเคราะห์

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๕๐ ตัวอย่าง
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒๐ ตัวอย่าง
- ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐ ตัวอย่าง (จำนวนตัวอย่างน้ำผึ้งขึ้นกับงบประมาณที่ทางศูนย์ฯได้รับ)

การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผึ้ง

- วัดค่าความชื้น
- ลักษณะทางกายภาพ (สี/กลิ่น/รส ตามชนิดน้ำผึ้ง)
- ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ด้วยเครื่องตรวจวิเคราะห์ (HPLC) เพื่อหาปริมาณน้ำตาล (กลูโคส ฟรุคโตส ซูโครส) และค่า HMF ในน้ำผึ้ง
- ผู้ที่มีผลการตรวจน้ำผึ้งผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จะได้รับสิทธิ์สนับสนุนไปประกาศนียบัตรเพื่อรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง และสติ๊กเกอร์รับรองตามปริมาณน้ำผึ้งที่ส่งตัวอย่าง
- ส่งซื้อน้ำผึ้งที่ติดตราสัญลักษณ์รับรองในท้องตลาดแล้วนำมาตรวจวิเคราะห์คุณภาพซ้ำ เพื่อพิจารณาสิทธิ์ในปีถัดไป

เป้าหมาย/ผู้ได้รับผลประโยชน์

- สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ผู้เลี้ยงผึ้ง/ผึ้งโพรง
- เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งทั่วไป
- ผู้ประกอบการจำหน่ายน้ำผึ้งรายย่อย
- ผู้บริโภคน้ำผึ้ง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณารับรองคุณภาพน้ำผึ้ง

อ้างอิงจากเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อง น้ำผึ้ง และมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. ๘๐๐๓-๒๕๕๖ เรื่อง น้ำผึ้ง ดังนี้

๑. เป็นของเหลวข้นเป็นเนื้อเดียวกัน ลักษณะใสไม่ขุ่นหีบปราศจากสิ่งแปลกปลอม มีสีตามธรรมชาติตั้งแต่สีเหลืองอ่อนถึงสีน้ำตาลเข้ม (มกษ. ๘๐๐๓-๒๕๕๖)
๒. มีสี กลิ่นและรส ตามลักษณะเฉพาะของน้ำผึ้ง ไม่มีกลิ่นผิดปกติ เช่น กลิ่นหมักหรือกลิ่นบูด
๓. น้ำตาลกลูโคสรวมกับน้ำตาลฟรุคโตสไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของน้ำหนัก (มกษ. ๘๐๐๓-๒๕๕๖) หรือมีน้ำตาลรีดิวซิงคิดเป็นน้ำตาลอินเวิร์ตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๕ ของน้ำหนัก
๔. มีความชื้นไม่เกินร้อยละ ๒๑ ของน้ำหนัก
๕. มีน้ำตาลซูโครสไม่เกินร้อยละ ๕ ของน้ำหนัก
๖. มีค่าไฮดรอกซีเมทิลฟอร์ฟิวรัล (Hydroxymethylfurfural; HMF) ไม่เกิน ๘๐ มิลลิกรัม ต่อ กิโลกรัม

ผลตอบรับจากการดำเนินงาน

- ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้ามากขึ้น ๕๙.๕%
- สินค้าเป็นที่ยอมรับและเข้าสู่ช่องทางจำหน่ายที่หลากหลายมากขึ้น ๒๓.๘%
- สามารถจำหน่ายได้มากขึ้นกว่าเดิม ๗.๑%
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในภาพรวม ๗๓.๘%
- มุมมองเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง

ผู้เลี้ยงมีความมั่นใจในสินค้าของตนเองสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรที่ไม่ได้ไปรับรองหันมาผลิตน้ำผึ้งที่มีคุณภาพ ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีความสนใจที่พัฒนาน้ำผึ้งของตัวเองให้ได้มาตรฐานมากขึ้น, ถูกค่าเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์, เพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริโภคและขายได้ในราคาที่สูงขึ้น, สินค้าขายได้หลากหลายช่องทาง, เป็นการยืนยันคุณภาพน้ำผึ้งไทย จากมาตรฐานราชการที่เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งขึ้นตรงกับกระทรวงเกษตร

เว็บไซต์: www.bee.centercm.com

เบอร์โทร: ๐๕๓-๒๕๖๓๖๓๖

Facebook: [bee.centercm/](https://www.facebook.com/bee.centercm/)

สื่อประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์

การลงทะเบียนขอรับบริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง เพื่อรับสติ๊กเกอร์รับรองโดย ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2565

เงื่อนไขผู้มีสิทธิ์ขอรับบริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง

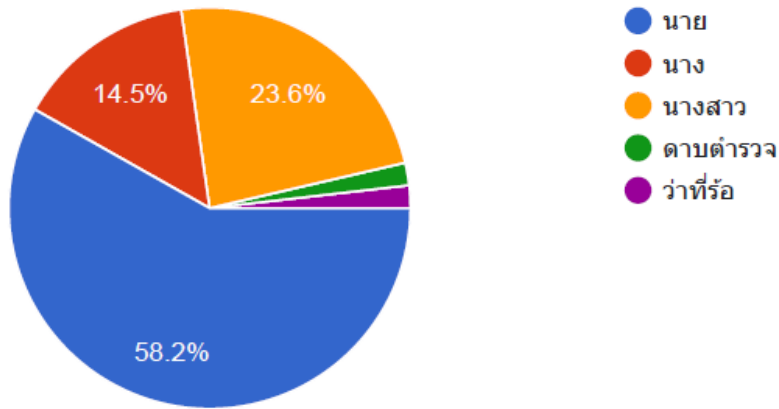
1. เป็นผู้ผ่านการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (เล่มเขียว ทบก.) โดยกรมส่งเสริมการเกษตร
2. เป็นผู้ผ่านการขึ้นทะเบียนรับรองมาตรฐานฟาร์ม (GAP) โดยกรมปศุสัตว์ (กรณีเป็นน้ำผึ้งจากผึ้งพันธุ์)
3. เป็นน้ำผึ้งที่ไม่ผ่านการระเหยความชื้น (ความชื้นไม่เกิน 20%)

หมายเหตุ

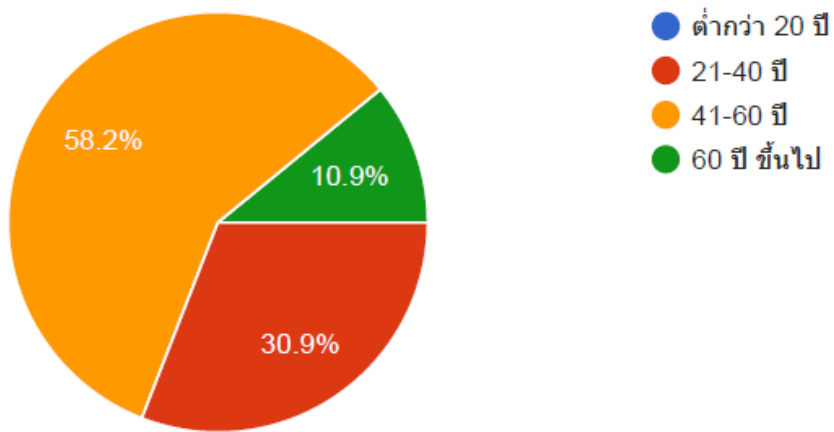
1. ปี 2565 รับตรวจวิเคราะห์น้ำผึ้งจำกัดเพียง 50 ตัวอย่างเท่านั้น (1 ฟาร์ม มีสิทธิ์ส่งได้ 1 ตัวอย่าง)
2. ผู้สมัครกรอกข้อมูล รายละเอียดให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์มออนไลน์ได้ที่ <https://www.facebook.com/bee.centercm/> เปิดให้ลงทะเบียนได้ในวันที่ 4 - 17 กุมภาพันธ์ 2565 (ลงทะเบียนก่อนมีสิทธิ์ก่อน)
2. ผู้สมัครเข้าไปตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิ์ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้งได้ที่ <https://www.facebook.com/bee.centercm/> ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2565

โดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร

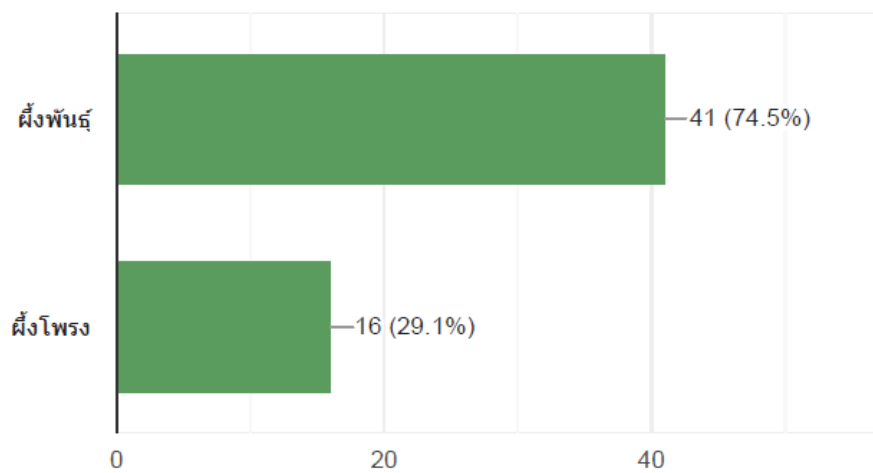
ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ

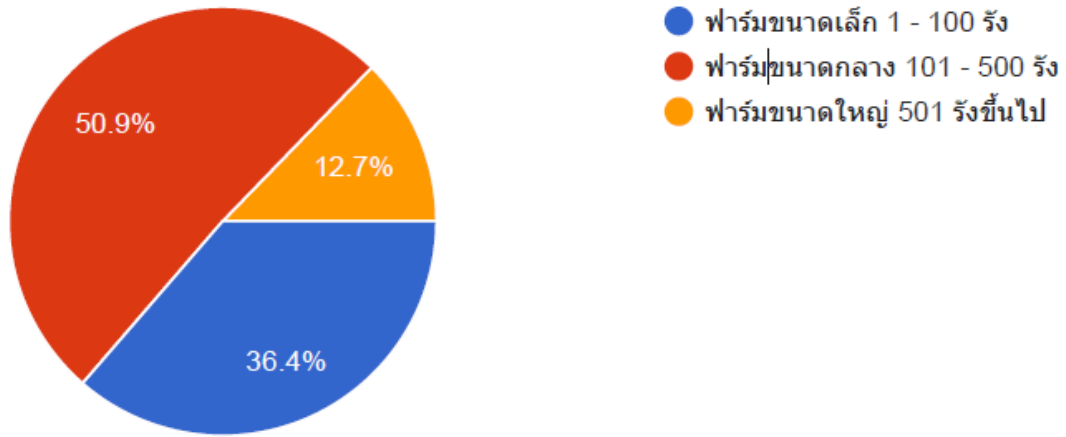
ช่วงอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งที่เข้าร่วมโครงการ

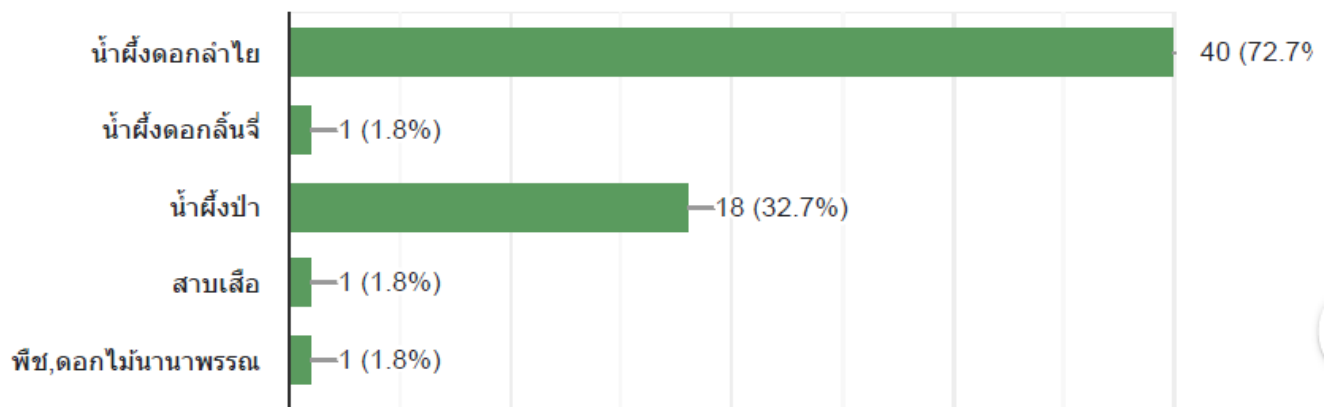
ชนิดของผึ้งที่เลี้ยง

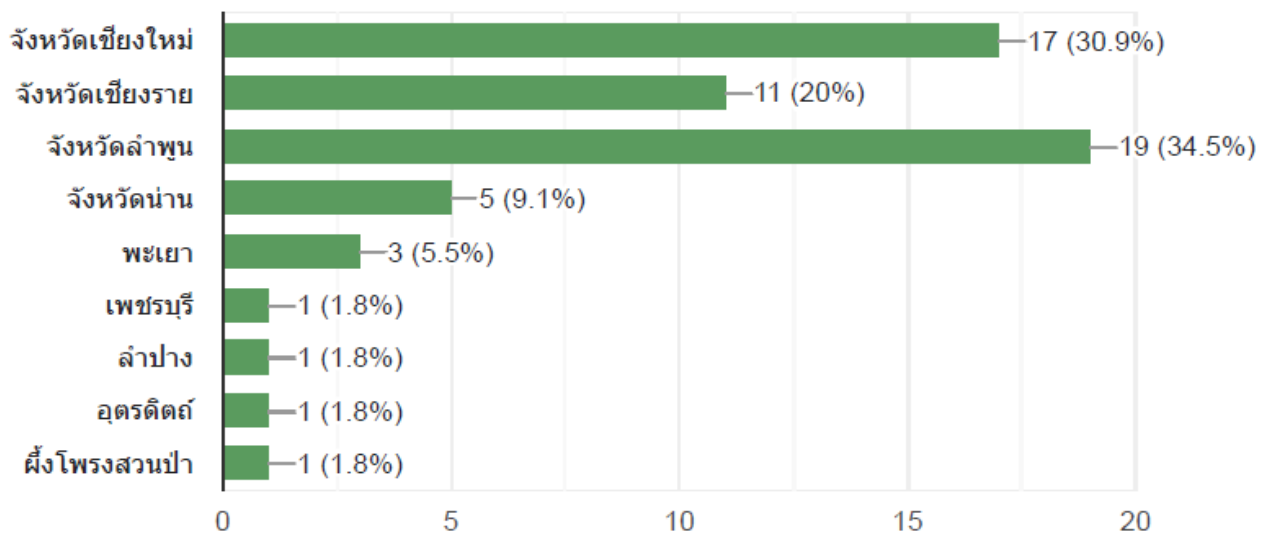
จำนวนรังผึ้งที่เลี้ยงปัจจุบัน

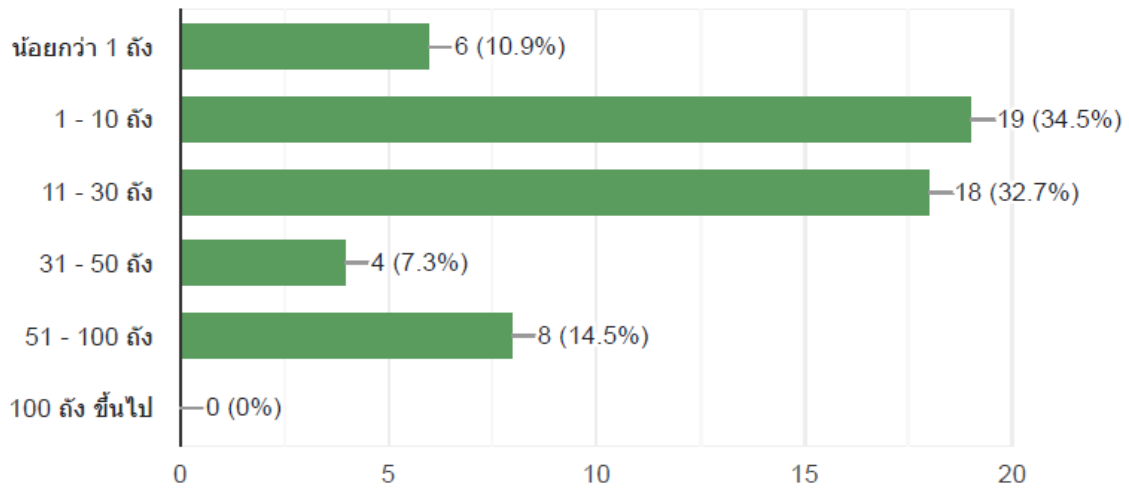
ชนิดของน้ำผึ้งที่ส่งตรวจวิเคราะห์คุณภาพ

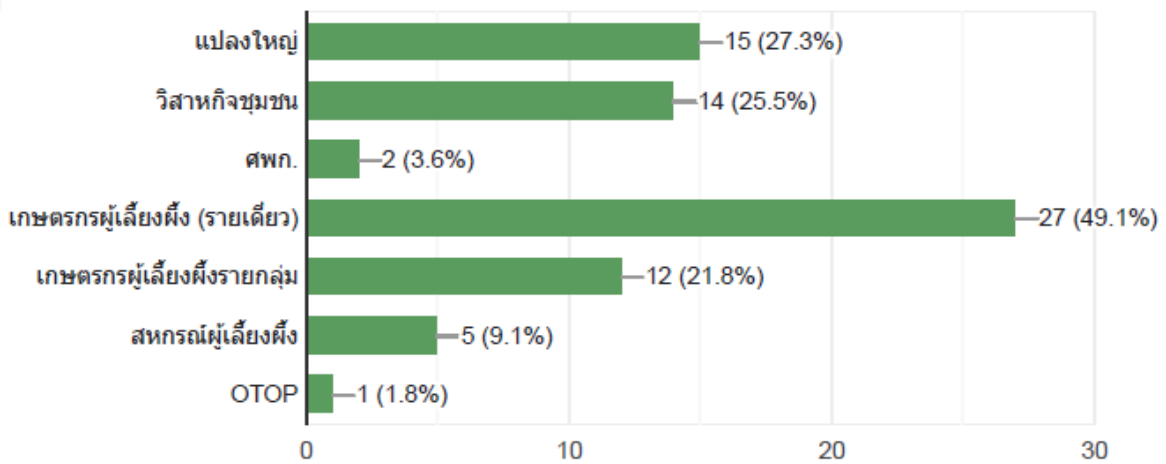
พื้นที่ในการเข้าเก็บน้ำหวาน

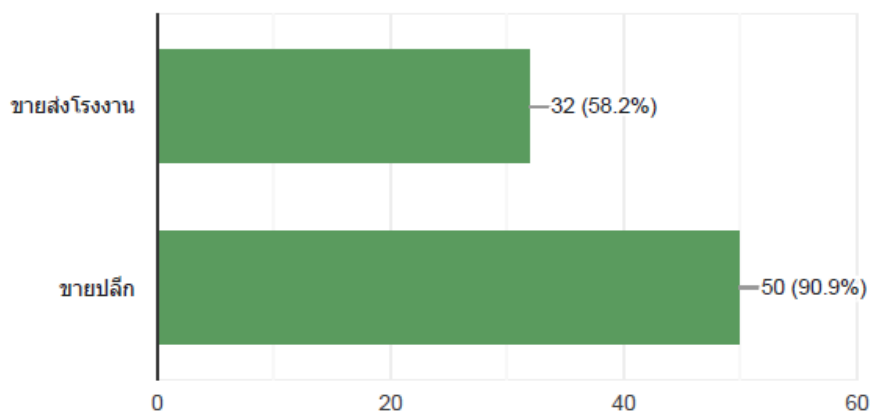
ผลผลิตน้ำผึ้ง / ปี ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (1 ถัง เท่ากับ 200 ลิตร หรือ 300 กิโลกรัม)

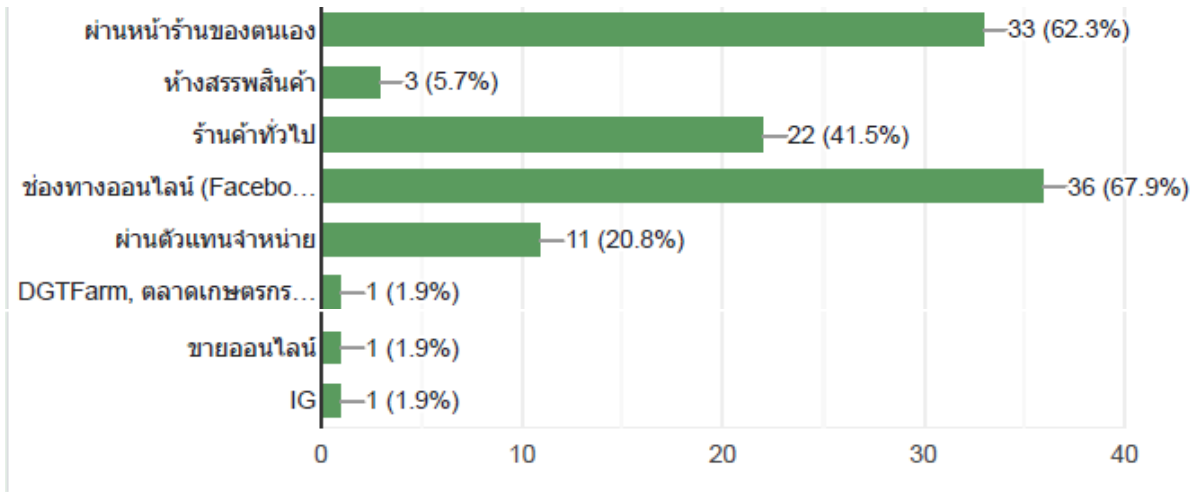
การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

ช่องทางการจำหน่ายน้ำผึ้งของเกษตรกร

ช่องทางการจำหน่ายน้ำผึ้งที่ผ่านการส่งตรวจแบบขายปลีก

ผลการดำเนินงานโครงการ

ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผึ้งของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งทั้งในกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งทั่วไปจำนวน 50 ราย 50 ตัวอย่าง โดยมีผลการวิเคราะห์คุณภาพ ดังนี้

ตัวอย่างที่รับ		ผ่าน		ไม่ผ่าน	
ราย	ตัวอย่าง	ราย	ตัวอย่าง	ราย	ตัวอย่าง
50	50	48	48	2	2

เกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีทั้งสิ้นจำนวน 48 ราย 48 ตัวอย่าง จะได้รับการสนับสนุน

1. ใบประกาศรับรองคุณภาพน้ำผึ้ง ตัวอย่างละ 1 ฉบับ รวม 48 ฉบับ
2. สติกเกอร์รับรองคุณภาพโดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ผึ้งพันธุ์ 250 ดวง/1 ตัวอย่าง ผึ้งโพรง จำนวนสติกเกอร์ขึ้นกับปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรได้ในปี 2564 รวมทั้งสิ้น 7,400 ดวง
3. เอกสารประชาสัมพันธ์เข้าร่วมจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งใน เว็บเพจ ตลาดเกษตรกรออนไลน์ กรมส่งเสริมการเกษตร

เกษตรกรที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีทั้งสิ้นจำนวน 2 ราย 2 ตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1. ความชื้นในน้ำผึ้งสูงเกินเกณฑ์ จำนวน 2 ตัวอย่าง ชนิดผึ้ง ผึ้งโพรง ชนิดน้ำผึ้ง น้ำผึ้งป่า แจ่ง คำแนะนำสำหรับเกษตรกร ควรบริโภคให้หมดอย่างรวดเร็ว หรือไล่ความชื้นออกจากน้ำผึ้ง ให้มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 20 ของน้ำหนัก อาจใช้ตู้อบล้างงานแสงอาทิตย์ (ตามรูปที่แนบ) และไม่ควรเก็บเกี่ยวน้ำผึ้งในช่วงฝนตกหรือช่วงที่มีความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศสูง

ตัวอย่างใบประกาศนียบัตรรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้งที่เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งได้รับการสนับสนุน

ใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ประจำปี 2565
 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจควบคุมสินค้าเกษตร

ชื่อ - นามสกุล คุณ สมเกียรติ แสนเวียน
ชื่อฟาร์ม นัฐชาฟาร์มผึ้ง
ที่อยู่ 165 หมู่ 2 ตำบลเจริญเมือง
 อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ชนิดผึ้ง ผึ้งพันธุ์ (*Apis mellifera*)
ชนิดน้ำผึ้ง น้ำผึ้งดอกสำเภา
วันที่ตรวจ 28 เมษายน 2565

ขอรับรองว่า น้ำผึ้ง นัฐชาฟาร์มผึ้ง
มีคุณภาพ ผ่านมาตรฐานสหกรณ์
 ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

(ลายเซ็น) *(ลายเซ็น)*
 (นายสมเกียรติ บุณยรัต) (นายพงศ์ศักดิ์ สันมาลชัย)
 นักวิทยาศาสตร์ผู้ตรวจวิเคราะห์ ผู้ช่วยวิชาการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
 ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการตรวจรับรองผล น้ำผึ้งมีผลสิทธิ์ 250 ชนิด

ใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ประจำปี 2565
 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจควบคุมสินค้าเกษตร

ชื่อ - นามสกุล คุณ ประมวล บุญสงค์
ชื่อฟาร์ม อานางเจริญฟาร์มผึ้ง
ที่อยู่ 79 หมู่ 9 ตำบลนาผือ อำเภอเมือง
 จังหวัดอำนาจเจริญ 37000
ชนิดผึ้ง ผึ้งพันธุ์ (*Apis mellifera*)
ชนิดน้ำผึ้ง น้ำผึ้งดอกสำเภา
วันที่ตรวจ 28 เมษายน 2565

ขอรับรองว่า น้ำผึ้ง อานางเจริญฟาร์มผึ้ง มีน้ำผึ้งที่ 100%
มีคุณภาพ ผ่านมาตรฐานสหกรณ์
 ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

(ลายเซ็น) *(ลายเซ็น)*
 (นายสมเกียรติ บุณยรัต) (นายพงศ์ศักดิ์ สันมาลชัย)
 นักวิทยาศาสตร์ผู้ตรวจวิเคราะห์ ผู้ช่วยวิชาการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
 ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการตรวจรับรองผล น้ำผึ้งมีผลสิทธิ์ 250 ชนิด

ใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ประจำปี 2565
 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจควบคุมสินค้าเกษตร

ชื่อ - นามสกุล คุณ พรวิมล คุตติพรภิญโญ
ชื่อฟาร์ม TOXALAM
ที่อยู่ 20 หมู่ 3 ตำบลตาตุ๊ก
 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110
ชนิดผึ้ง ผึ้งพันธุ์ (*Apis mellifera*)
ชนิดน้ำผึ้ง น้ำผึ้งดอกสำเภา
วันที่ตรวจ 28 เมษายน 2565

ขอรับรองว่า น้ำผึ้ง TOXALAM
มีคุณภาพ ผ่านมาตรฐานสหกรณ์
 ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

(ลายเซ็น) *(ลายเซ็น)*
 (นายสมเกียรติ บุณยรัต) (นายพงศ์ศักดิ์ สันมาลชัย)
 นักวิทยาศาสตร์ผู้ตรวจวิเคราะห์ ผู้ช่วยวิชาการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
 ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการตรวจรับรองผล น้ำผึ้งมีผลสิทธิ์ 250 ชนิด

ใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ประจำปี 2565
 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจควบคุมสินค้าเกษตร

ชื่อ - นามสกุล คุณ ดำรงจิตต์ สอนดี
ชื่อฟาร์ม รัตนดาฟาร์มผึ้ง
ที่อยู่ 159 หมู่ 11 ตำบลกาสงเวียง
 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
ชนิดผึ้ง ผึ้งพันธุ์ (*Apis mellifera*)
ชนิดน้ำผึ้ง น้ำผึ้งดอกสำเภา
วันที่ตรวจ 28 เมษายน 2565

ขอรับรองว่า น้ำผึ้ง รัตนดาฟาร์มผึ้ง
มีคุณภาพ ผ่านมาตรฐานสหกรณ์
 ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

(ลายเซ็น) *(ลายเซ็น)*
 (นายสมเกียรติ บุณยรัต) (นายพงศ์ศักดิ์ สันมาลชัย)
 นักวิทยาศาสตร์ผู้ตรวจวิเคราะห์ ผู้ช่วยวิชาการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
 ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการตรวจรับรองผล น้ำผึ้งมีผลสิทธิ์ 250 ชนิด

การติดตามประเมินผลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

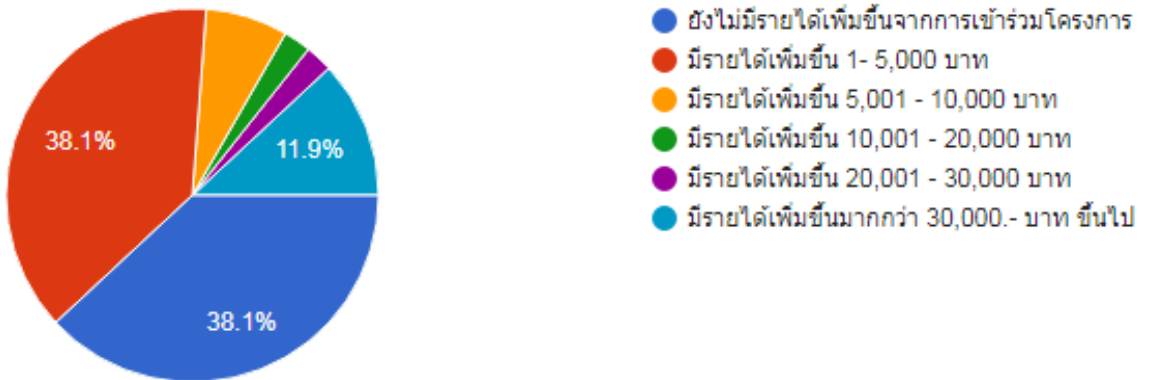
ผลที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้รับการตรวจรับรองคุณภาพน้ำผึ้งกับทางศูนย์ฯ

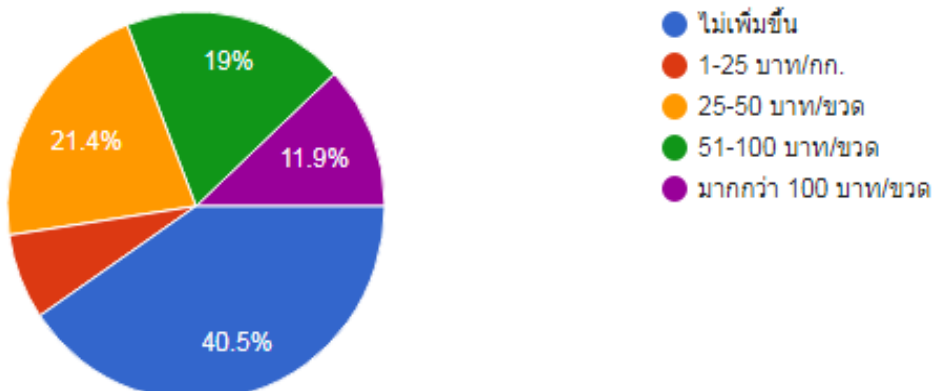
1. ด้านการจำหน่ายสินค้าน้ำผึ้งแก่กลุ่มผู้บริโภค จากการเก็บข้อมูลกลุ่มเกษตรกรที่ส่งตัวอย่างน้ำผึ้งเข้าร่วมโครงการตรวจรับรองคุณภาพน้ำผึ้งกับทางศูนย์ฯ ผ่านการทำแบบสำรวจออนไลน์ (Google Form) พบว่าผู้ที่มีน้ำผึ้งมีคุณภาพผ่านมาตรฐานและได้รับการสนับสนุนใบประกาศ รวมถึงสติ๊กเกอร์รับรองคุณภาพนั้น มีผลตอบรับด้านการจำหน่ายสินค้าน้ำผึ้งของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งแก่กลุ่มผู้บริโภค ดังนี้

- 1.1 ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้ามากขึ้น 59.5 %
- 1.2 สินค้าเป็นที่ยอมรับและเข้าสู่ช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลายมากขึ้น 23.8 %
- 1.3 สามารถจำหน่ายได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม 7.1 %

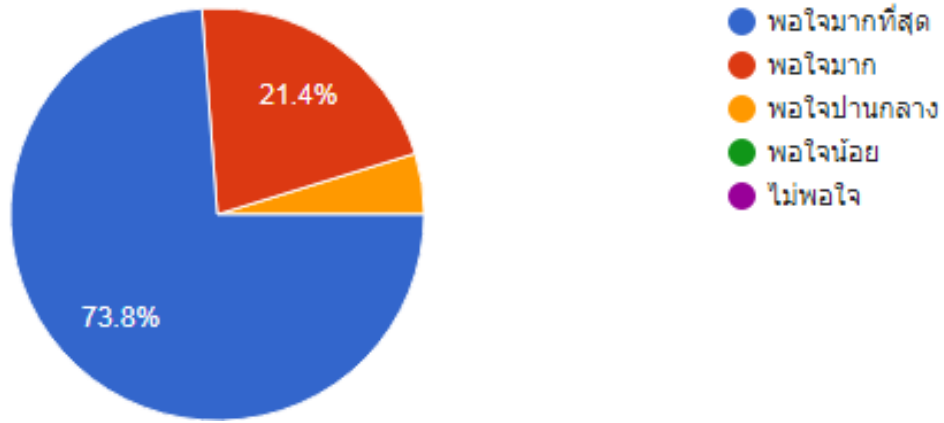
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ดังนี้

3. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ราคาจำหน่ายต่อขวดเพิ่มสูงขึ้น ดังนี้

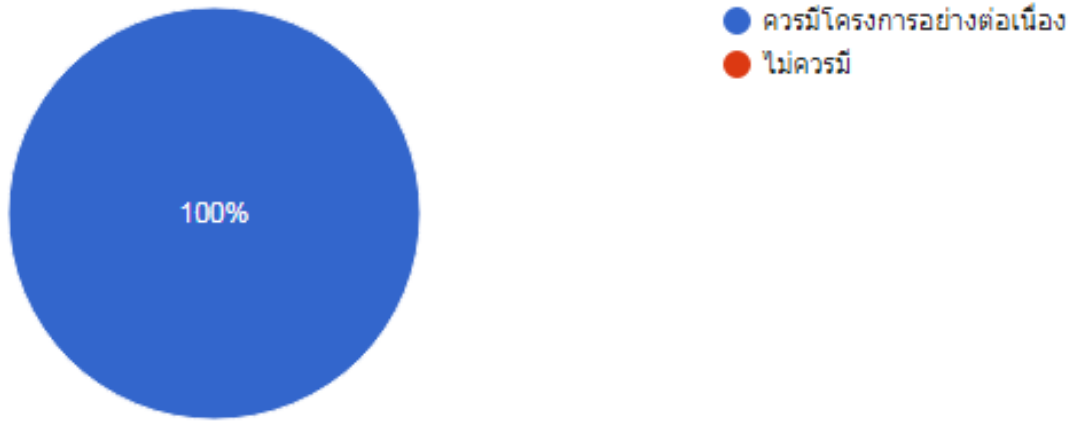
4. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในโครงการภาพรวม ดังนี้

5. มุมมองเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโครงการดังกล่าวมีประโยชน์ต่ออาชีพอย่างไรบ้าง

- 5.1 ผู้เลี้ยงมีความมั่นใจในสินค้าของตนเองสูงขึ้น
- 5.2 เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีพลังใจพัฒนาน้ำผึ้งคุณภาพยิ่งขึ้น
- 5.3 ศูนย์ฯ ช่วยส่งเสริมในการพัฒนาการเลี้ยงและผลิตให้ดียิ่งขึ้น
- 5.4 ทำให้เกษตรกรที่ไม่ได้ใบรับรองหันมาผลิตน้ำผึ้งที่มีคุณภาพ
- 5.5 ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีความสนใจที่พัฒนาน้ำผึ้งของตัวเองให้ได้มาตรฐานมากขึ้น
- 5.6 เกษตรกรรายใหม่มีความสนใจในการเลี้ยงผึ้งในพื้นที่เพิ่มขึ้น
- 5.7 ทำให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น
- 5.8 ลูกค้าน่าเชื่อถือในผลิตภัณฑ์
- 5.9 ทำให้เกษตรกรขายน้ำผึ้งง่ายขึ้น
- 5.10 สินค้ามีตรารับรองคุณภาพ
- 5.11 น้ำผึ้งพันธุ์เป็นที่ยอมรับมากขึ้น
- 5.12 จำหน่ายได้มากขึ้น
- 5.13 เพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริโภคและขายได้ในราคาที่สูงขึ้น
- 5.14 เป็นการยืนยันคุณภาพน้ำผึ้งไทย จากมาตรฐานราชการที่เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งขึ้นตรงกับกระทรวงเกษตร
- 5.15 ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและตราสินค้า
- 5.16 ทำให้สินค้าน่าเชื่อถือ ขายง่ายขึ้น
- 5.17 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- 5.18 สินค้าขายได้หลากหลายช่องทาง
- 5.19 ทำให้เกษตรกรสามารถทำการตลาดง่ายขึ้น
- 5.20 ทำให้มูลค่าของน้ำผึ้งเพิ่มขึ้น สามารถขายได้ราคาดีขึ้น
- 5.21 เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่าเป็นน้ำผึ้งป่าแท้
- 5.22 เป็นที่รู้จักมากขึ้น
- 5.23 เป็นการเพิ่มมาตรฐานการเลี้ยงผึ้ง
- 5.24 สร้างมาตรฐานและการยอมรับจากผู้บริโภค
- 5.25 สร้างการรับรู้และกระตุ้นให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งสนใจในมาตรฐาน
- 5.26 ยกย่องคุณภาพของน้ำผึ้งไทย ยกมาตรฐานสินค้า ให้ผู้บริโภค ได้บริโภคสินค้าที่ดี มีคุณภาพ

6. ความเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโครงการดังกล่าวควรมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปีหรือไม่

ผลการสุ่มซื้อน้ำผึ้งที่ติดตราสัญลักษณ์รับรองในท้องตลาดแล้วนำมาตรวจวิเคราะห์คุณภาพซ้ำ เพื่อพิจารณาสิทธิ์ในปีถัดไป

ศูนย์ฯ ได้ทำการสุ่มซื้อน้ำผึ้งที่ติดตราสัญลักษณ์รับรองในท้องตลาดแล้วนำมาตรวจวิเคราะห์คุณภาพซ้ำ จำนวน 4 ตัวอย่าง ดังนี้

ชื่อแบรนด์สินค้า	ชนิดผึ้ง	ชนิดน้ำผึ้ง
BeeHappy	ผึ้งพันธุ์	น้ำผึ้งดอกลำไย
ออม & อม	ผึ้งพันธุ์	น้ำผึ้งดอกลำไย
น้ำผึ้งน้ำริด	ผึ้งพันธุ์	น้ำผึ้งดอกลำไย
ผึ้งโพรงธรรมชาติ (กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงบ้านปางจำปี อ.แม่อน จ.เชียงใหม่)	ผึ้งโพรง	น้ำผึ้งดอกไม้ป่า

ผลการตรวจสอบคุณภาพ พบว่า

1. น้ำผึ้งทั้ง 4 ตัวอย่าง เป็นของเหลวข้นเป็นเนื้อเดียวกัน มีลักษณะใส ไม่ขุ่นทึบ ปราศจากสิ่งแปลกปลอม
2. น้ำผึ้ง 4 ตัวอย่าง มีสี กลิ่นและรส ตามลักษณะเฉพาะของน้ำผึ้ง
3. น้ำผึ้ง 4 ตัวอย่าง มีน้ำตาลกลูโคสรวมกับน้ำตาลฟรุกโทส มากกว่าร้อยละ 60 ของน้ำหนัก
4. น้ำผึ้ง 4 ตัวอย่าง มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 21 ของน้ำหนัก
5. น้ำผึ้ง 4 ตัวอย่าง มีน้ำตาลซูโครสไม่เกินร้อยละ 5 ของน้ำหนัก
6. น้ำผึ้งทั้ง 4 ตัวอย่าง มีค่าไฮดรอกซีเมทิลเฟอรัฟิวรัล (Hydroxymethylfurfura : HMF) ไม่เกิน 80 มิลลิกรัม ตอ กิโลกรัม

ในภาพรวมจากการสุ่มตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้งทั้ง 4 ตัวอย่าง น้ำผึ้ง จำนวน 4 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และมีคุณภาพใกล้เคียงกับที่เกษตรกรส่งตรวจ

สรุปผลโครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าน้ำผึ้งเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค โดยรับรองผลการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

1. เป็นโครงการที่ช่วยทำให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้บริโภคน้ำผึ้ง
2. เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งพัฒนาคุณภาพน้ำผึ้งของตนเองให้ได้มาตรฐาน

3. ผู้เลี้ยงมีความมั่นใจในสินค้าของตนเอง
4. เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งสามารถขายสินค้าได้ง่ายขึ้นและขายได้ในราคาที่สูงขึ้น
5. ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีรายได้มากขึ้น
6. เป็นโครงการที่ตีสมควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
7. เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในปีต่อไป

1. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการเก็บเกี่ยวน้ำผึ้งคุณภาพผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น
2. ส่งเสริมการสร้างมาตรฐานฟาร์มสำหรับผู้เลี้ยงผึ้งรายเล็ก เพื่อให้เข้าถึงการรับรองคุณภาพน้ำผึ้ง
3. ประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าให้เกษตรกรเตรียมความพร้อมตั้งแต่เริ่มฤดูกาลผลิตน้ำผึ้ง และประชาสัมพันธ์ในช่องทางที่หลากหลายพร้อมกับเพิ่มความถี่การประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

1. มีจุดเรียนรู้ที่มีความพร้อมในการบริการเกษตรกรเพื่อตรวจวิเคราะห์รับรองคุณภาพน้ำผึ้ง จำนวน 1 จุด
2. ดำเนินการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผึ้งของเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 50 ราย 50 ตัวอย่าง
3. จัดทำใบประกาศและสติ๊กเกอร์รับรองคุณภาพให้กับผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 48 ราย 48 ตัวอย่าง

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

1. เกษตรกรที่ได้รับบริการมีความพึงพอใจ ร้อยละ 100
2. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 60
3. ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้ามากขึ้น ร้อยละ 50
4. เกษตรกรสามารถจำหน่ายสินค้าได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม ร้อยละ 20

1.2 กิจกรรมย่อยการเชื่อมโยงการตลาดน้ำผึ้งคุณภาพดีเพื่อสุขภาพสู่ตลาดออนไลน์

1.2.1 ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรที่มีผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ฯ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายน้ำผึ้งคุณภาพผ่านเว็บเพจตลาดเกษตรกรออนไลน์ กรมส่งเสริมการเกษตรหรือช่องทางอื่นๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายน้ำผึ้งแท้คุณภาพดี

1.2.2 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคน้ำผึ้งแท้เพื่อสุขภาพเผยแพร่แก่ผู้บริโภคให้ได้รับรู้รับทราบถึงประโยชน์ของการบริโภคน้ำผึ้งที่ดีต่อสุขภาพ และจัดทำทำเนียบรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์รับรองคุณภาพจากศูนย์ฯ เผยแพร่แก่สาธารณชนในวงกว้าง

1.2.3 ติดตามรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงาน

1.2.4 จัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินงาน

1.2.5 วัสดุและอุปกรณ์อื่นๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในระหว่างการดำเนินงานตามกิจกรรม

กิจกรรมย่อยที่ 2 การเชื่อมโยงการตลาดน้ำผึ้งคุณภาพดีเพื่อสุขภาพสู่ตลาดออนไลน์

ตลาดเกษตรกรออนไลน์
เพียงคุณสั่ง เราพร้อมส่ง
เกษตรกรจริงจริง ทุกสิ่งปลอดภัย

อยากซื้อน้ำผึ้งกวด link ได้เลย

https://www.xn--12ca9cdczal1fboh6b4ca0evmxcuh.com/category/index?text=%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B8%9C%E0%B8%B6%E0%B9%89%E0%B8%87&id=&Product%5Bsearch%5D%5Bcode_type_id%5D=&Product%5Bcode_province_id%5D=

น้ำผึ้งดอกลำไย
จ.ลำพูน

รายละเอียดสินค้า
น้ำผึ้งดอกลำไย เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติคุณภาพดี ไม่มีการนำสิ่งปนเปื้อนหรือส่วนผสมอื่นมาเติมเข้าไว้ โดยการเลี้ยงผึ้งตามธรรมชาติในพื้นที่ที่มีความสะอาดและปลอดภัยสูง น้ำผึ้งลำไยมีประโยชน์ต่อสุขภาพมากมาย โดยเฉพาะช่วยในการเสริมภูมิคุ้มกันและบำรุงสายตา เพื่อลดความเสี่ยงจากโรคต่างๆ โดยเฉพาะการช่วยในการผลิตโปรตีนและไขมันที่มีคุณภาพ ตลอดจนมีการควบคุมและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ของเราจะปลอดภัยและดีต่อสุขภาพของคุณ

มาตรฐานที่ได้
• มาตรฐานอาหารแห่งชาติ (อย.) (SI-2-0253-2-0001)
• GMP (ผลิตภัณฑ์อาหารที่มีมาตรฐานอาหาร) (GAC/TH/16096-A)

ตำแหน่งร้านบนแผนที่

น้ำผึ้งเบญจพรรณ ขนาด 1000 กรัม พลาสติก
จ.เชียงราย

รายละเอียดสินค้า

1.3 กิจกรรมย่อยการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ

- (1) ดำเนินการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ สบู่ น้ำผึ้งและสบู่พروفอลิส
- (2) ดำเนินการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ การสกัดพروفอลิสจากชันโรงขั้นต้น

กิจกรรมย่อยที่ 3 การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ

เหตุผล/ความจำเป็น

จำเป็นต้องพัฒนาให้มีความพร้อมสำหรับให้บริการทั้งวัสดุเพื่อสาธิตประจำจุดเรียนรู้ และวัสดุเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

กระบวนการ

1. จัดซื้อวัสดุที่จำเป็นในการสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น บรรจุภัณฑ์สบู่ก้อนน้ำผึ้ง บรรจุภัณฑ์สบู่ก้อนพروفอลิส สารสกัดจากพروفอลิส
2. จัดซื้อวัสดุเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแปรรูปเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีจุดเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีความพร้อมในการให้บริการถ่ายทอดความรู้/สาธิตแก่เกษตรกรและผู้สนใจ
2. เพื่อให้มีวัสดุและอุปกรณ์พร้อมสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ : มีจุดเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีความพร้อมให้บริการแก่เกษตรกรและผู้สนใจ จำนวน 1 จุด

เชิงคุณภาพ : สามารถพัฒนาองค์ความรู้/สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 องค์ความรู้

สรุปการเบิกจ่าย

- มีแผนการเบิกจ่ายงบประมาณในการพัฒนาจุดเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ เป็นเงิน 14,855 บาท
ภายในเดือน พฤษภาคม 2565 ให้ครบ 100%

2. กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำแปลงขยายพันธุ์และรวบรวมพันธุ์

เป้าหมาย จำนวน 6 กิจกรรม

แนวทางการดำเนินงาน

- ศูนย์ฯ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/จ้างเหมา เพื่อจัดทำแปลงขยายพันธุ์และรวบรวมพันธุ์ (แมลงเศรษฐกิจ) สนับสนุนพันธุ์ พ่อ-แม่พันธุ์ แมลงเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร และติดตามการดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

2.1 กิจกรรมย่อยการจัดทำแปลงขยายพันธุ์ผึ้งพันธุ์ การผลิตหลอดนางพญาผึ้งสายพันธุ์ดีสนับสนุนเกษตรกร และการผสมเทียม

จุดเรียนรู้ผึ้งพันธุ์
ศูนย์ฯ จึงจัดทำโครงการพัฒนาจุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ ให้ความพร้อมเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร และเตรียมการรองรับความต้องการแมลงเศรษฐกิจของเกษตรกร และใช้เป็นปัจจัยการผลิตในการสนับสนุนกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ

หลักการเหตุผล/ความจำเป็น
โดยปรับปรุงจุดเรียนรู้ให้มีความพร้อมสำหรับให้บริการในด้านวิชาการองค์ความรู้ รวมทั้งวัสดุเพื่อการส่งเสริม พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เดิม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์
- เพื่อให้มีจุดเรียนรู้ผึ้งพันธุ์ที่มีความพร้อมในการให้บริการถ่ายทอดความรู้/สาริตแก่เกษตรกรและผู้สนใจ
- เพื่อให้มีสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเพาะเลี้ยงผึ้งพันธุ์

กระบวนการดำเนินงาน
ศูนย์ฯ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/จ้างเหมาจัดทำป้ายไวนิลวิชาการ เพื่อพัฒนาจุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ ให้ความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเลี้ยงผึ้งพันธุ์

ผลสำเร็จ
มีจุดเรียนรู้ผึ้งพันธุ์ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ให้กับผู้สนใจ

สรุปผลการเบิกจ่าย 100%

Google YouTube

กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำแปลงขยายพันธุ์และรวบรวมพันธุ์
กิจกรรมย่อยการจัดทำแปลงการผลิตและขยายนางพญาผึ้งสายพันธุ์ดี สนับสนุนเกษตรกรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และผู้เลี้ยงผึ้งในพื้นที่รับผิดชอบ 55 จังหวัด

แนวทางการดำเนินงาน
ศูนย์ฯ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/จ้างเหมา เพื่อจัดทำแปลงขยายพันธุ์ รวบรวมพันธุ์ และการผสมเทียมสนับสนุนนางพญาผึ้งให้แก่เกษตรกร

ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด
- เกษตรกรได้รับบริการที่สามารถนำไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี
- เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ

ผลการดำเนินงาน
อยู่ในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงาน และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเตรียมการผลิตนางพญาในเดือนกรกฎาคม

อยู่ในระหว่างขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

ผลสำเร็จ
- เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- เกษตรกรมีความพึงพอใจ 100%

Google

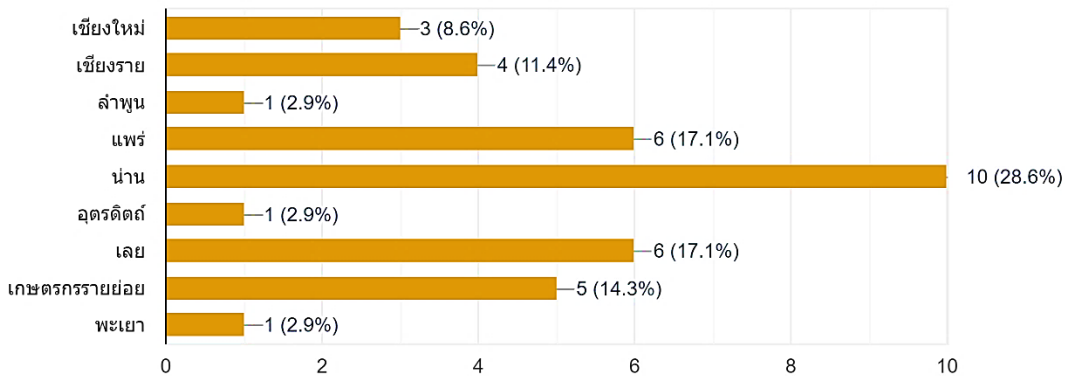

ผลการดำเนินงานผลิตและสนับสนุนหลอดนางพญาฝ้ายสายพันธุ์ดีแก่เกษตรกรเป้าหมาย

ลำดับ	กลุ่มเกษตรกร/แปลงใหญ่/วิสาหกิจ	จำนวน หลอด	สถานะ
1	แปลงใหญ่สหกรณ์ผู้เลี้ยงผึ้ง จ.แพร่	563	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
2	แปลงใหญ่น้ำปั่ว จ.น่าน	420	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
3	กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้ง ต.เชียงเคี่ยน อ.เทิง จ.เชียงราย	420	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
4	กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้ง ต.จิว อ.เทิง จ.เชียงราย	210	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
5	แปลงใหญ่สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	180	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
6	เกษตรกรรายย่อย	630	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
7	แปลงใหญ่สหกรณ์เมืองเลย จ.เลย	420	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
8	เชียงกลาง จ.น่าน	30	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
9	เกษตรกรรายย่อย	1150	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
10	กลุ่มน้ำผึ้งน้ำริด จ.อุดรดิตถ์	110	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
11	แปลงใหญ่สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	110	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
12	แปลงใหญ่ผึ้ง จ.ลำพูน	240	ดำเนินการส่งมอบเรียบร้อยแล้ว
	รวมการสนับสนุน จำนวนทั้งสิ้น	4483	หลอด

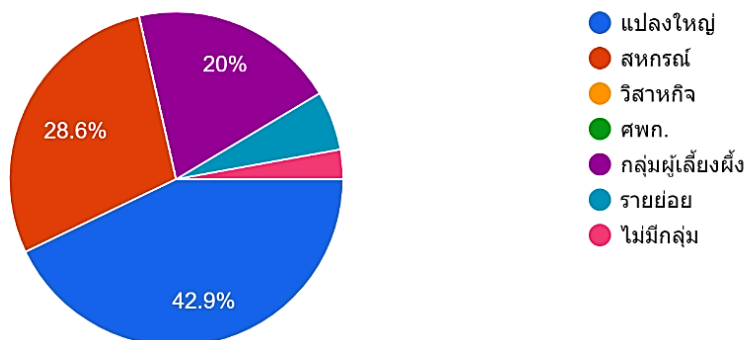
ผลการประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งในจังหวัดใด (หากรับหลอดนางพญาที่ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ให้ตอบเป็นเกษตรกรรายย่อย)
 คำตอบ 35 ข้อ

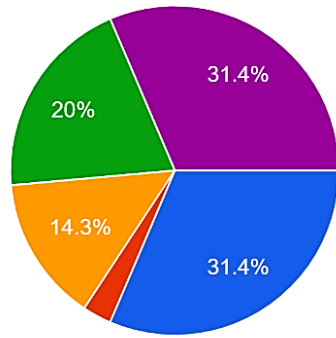
สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่ม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

คำตอบ 35 ข้อ

ท่านทราบข่าวประชาสัมพันธ์การขอรับหลอดนางพญาฝั้งสายพันธุ์ดีของศูนย์ฝั้งเชียงใหม่ จากช่องทางใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

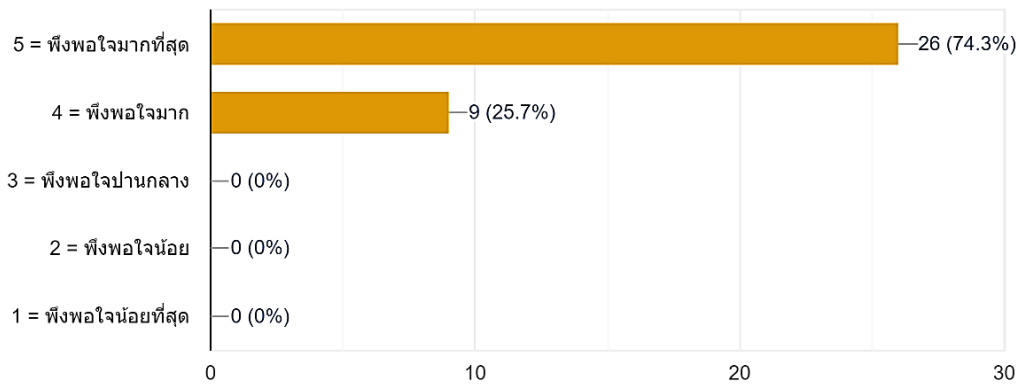
คำตอบ 35 ข้อ

- Facebook / เพจศูนย์ฝั้งเชียงใหม่
- ไลฟ์สด (live) ศูนย์ฝั้งเชียงใหม่
- การแชร์ข่าวสารในไลน์กลุ่มคนเลี้ยงฝั้ง
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝั้งเชียงใหม่
- ประธานกลุ่ม / สมาชิกกลุ่ม ประชาสัมพันธ์ในกลุ่ม
- ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- สำนักงานเกษตรอำเภอ
- สำนักงานเกษตรจังหวัด

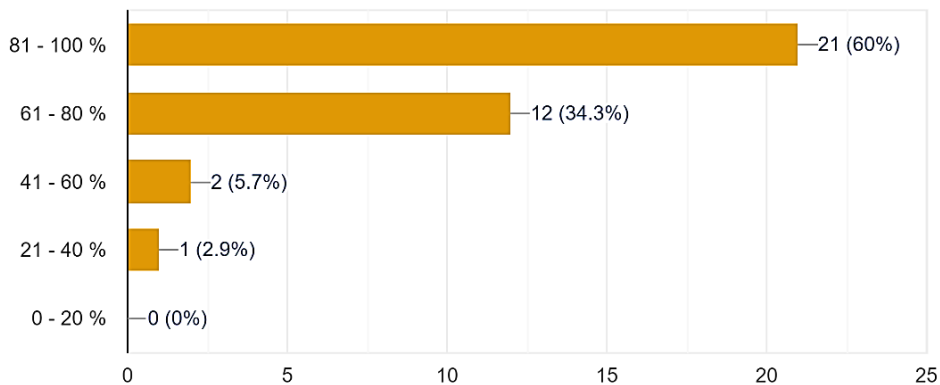
ความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝั้งเชียงใหม่

คำตอบ 35 ข้อ

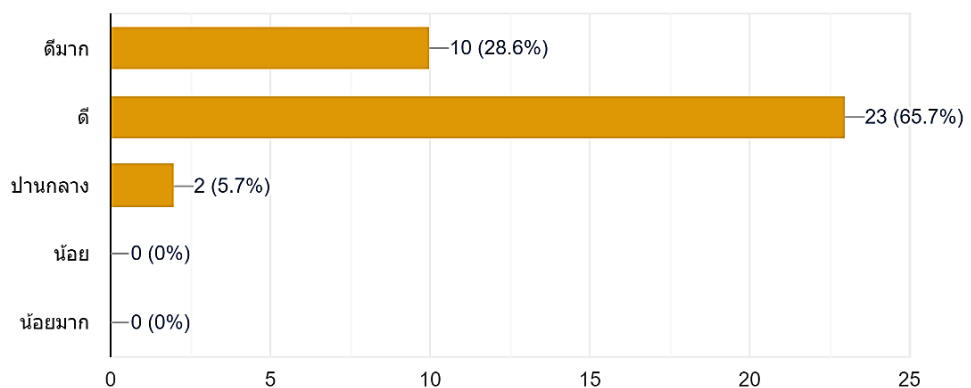
เปอร์เซ็นต์การออกตัวเป็นนางพญาที่สมบูรณ์มีมากน้อยเพียงใด

คำตอบ 35 ข้อ

ประสิทธิภาพของนางพญาในการครองรัง

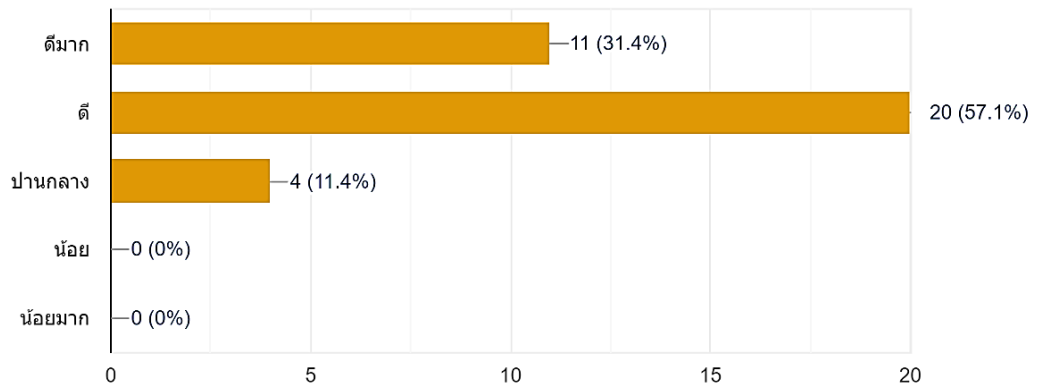
คำตอบ 35 ข้อ

ประสิทธิภาพของนางพยาบาลในการวางไข่

คำตอบ 35 ข้อ

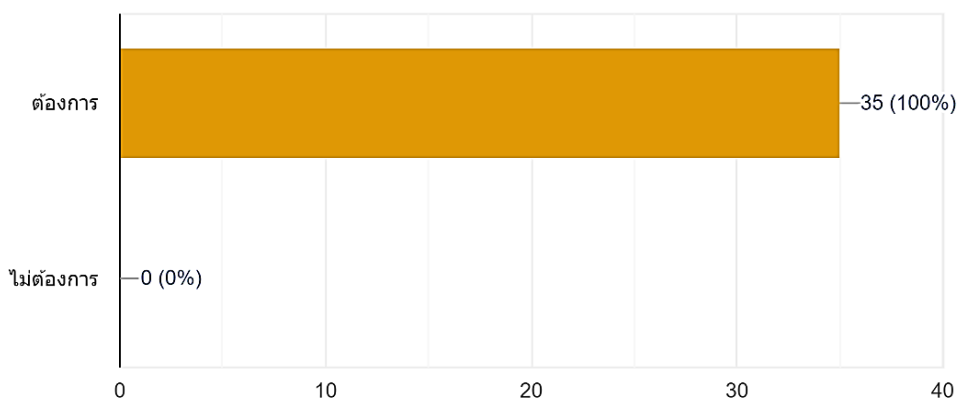

มุมมองข้อคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯและได้รับการสนับสนุนหลอดนางพยาบาลฝัง

1. มีประโยชน์มาก เนื่องจากผู้เลี้ยงผึ้งจะได้มีนางพยาบาลสายพันธุ์มาใช้ในการเลี้ยงผึ้ง
2. ดีเป็นอย่างมาก สะดวกสำหรับเกษตรกรที่ไม่ชำนาญการเพาะนางพยาบาลและป้องกันการเลือดชิดของสายพันธุ์ผึ้งภายในฟาร์ม
3. มีประโยชน์ เพราะได้นางพยาบาลมาผสมพันธุ์กับผึ้งตัวผู้ของเจ้าของ ทำให้ห่างจากเลือดชิดได้
4. มีประโยชน์มากเพื่อเกษตรกรจะได้นางพยาบาลต่างสายพันธุ์ดีมาผสมภายในฟาร์ม
5. สามารถพัฒนาสายพันธุ์ของเราต่อไปเรื่อยพันธุ์ดีมาพัฒนาใช้ในการเลี้ยงผึ้ง
6. ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง
7. มีประโยชน์มากเพราะป้องกันการเกิดปัญหาที่ผสมพันธุ์กันเองภายในลาน 7h'
8. ได้นางพยาบาลสายพันธุ์ใหม่ๆที่ลักษณะดีแข็งแรง
9. ได้นางพยาบาลสายพันธุ์ใหม่ เปลี่ยน ทุกปี ป้องกันนางพยาบาลเลือดชิด ทำผลผลิตน้ำผึ้งได้สูงผึ้ง
10. ช่วยปรับปรุงพันธุ์
11. มีประโยชน์ทำให้ประชากรผึ้งมีคุณภาพเพิ่มผลผลิต

ท่านมีความต้องการขอรับการสนับสนุนหลอดนางพยาบาลฝังสายพันธุ์ดีในปีต่อไปหรือไม่

คำตอบ 35 ข้อ

ภาพกิจกรรมการส่งมอบหลอดนางพญาผึ้งสายพันธุ์ดีแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

2.2 จัดทำแปลงขยายพันธุ์ฝั้วโพรง และการผลิตแผ่นรังเทียมฝั้วโพรง เพื่อเพิ่มประชากรฝั้วโพรง

หลักการเหตุผล/ความจำเป็น

การจัดทำแปลงขยายพันธุ์ฝั้วโพรง และการผลิตแผ่นรังเทียมฝั้วโพรงเพื่อเพิ่มประชากรฝั้ว อย่างรวดเร็วลดระยะเวลาการไข่เต็มคอน จาก 2 เดือน เป็น 15 วัน ลดต้นทุนการซื้อแผ่นรังเทียม จาก 80 บาท เป็น 20 - 25 บาท/แผ่น แยกขยายรังได้ตามความต้องการ ป้องกันการหนีรัง ควบคุมปริมาณและคุณภาพผลผลิตของน้ำฝั้วได้ โดยการผลิตแผ่นรังเทียมฝั้วโพรงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้มีความพร้อมสำหรับให้บริการ ทั้งวัสดุเพื่อการส่งเสริม เอกสารเผยแพร่ และวัสดุเพื่อการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เดิม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีวัสดุและอุปกรณ์พร้อมสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ต่อยอดองค์ความรู้เดิม
2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงฝั้วโพรง ให้สามารถเพิ่มประชากรฝั้วได้อย่างรวดเร็ว

กระบวนการ

1. จัดซื้อวัสดุเพื่อการสาธิตแผ่นรังเทียมฝั้วโพรง และวัสดุเพื่อการพัฒนาแผ่นรังเทียมฝั้วโพรง food grade
2. จัดทำแผ่นรังเทียมฝั้วโพรงสาธิต ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงฝั้วโพรงลงคอนนำไปทดลองใช้งาน
3. พัฒนาการทำแผ่นรังเทียมฝั้วโพรง ด้วยวัสดุ food grade

ภาพกิจกรรมการผลิตแผ่นรังเทียม

ภาพจุดเรียนรู้ผึ้งโพรงและการเสริมแผ่นรังเทียมผึ้งโพรงเพื่อเพิ่มประชากรผึ้งโพรง

ภาพกิจกรรมการสนับสนุนแผ่นรังเทียมผึ้งโพรงให้แก่เกษตรกร จำนวน 5 ราย รายละ 10 แผ่น

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ : มีจุดเรียนรู้ผึ้งโพรงที่มีความพร้อมในการจัดทำแปลงขยายพันธุ์ผึ้งโพรง และการผลิตแผ่นรังเทียมผึ้งโพรงเพื่อเพิ่มประชากรผึ้งโพรง 1 จุด

เชิงคุณภาพ : 1. สามารถพัฒนาองค์ความรู้/สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้แก่ศูนย์ จำนวน 1 องค์กรความรู้
2. สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้หรือเผยแพร่ต่อได้

ข้อเสนอแนะ

การเสริมแผ่นรังเทียมควรเสริมในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ เนื่องจากเป็นช่วงที่ผึ้งโพรงกำลังขยายประชากรเพื่อเตรียมเก็บน้ำหวานจากดอกไม้

2.3 กิจกรรมย่อยแปลงศึกษาทดสอบ/ขยายพันธุ์จิ้งหรีด สนับสนุนเกษตรกร

กิจกรรมย่อยที่ 3 แปลงเรียนรู้การเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อแก้ไขปัญหาเลือดชิด

เหตุผล / ความจำเป็น

- ปัจจุบันจิ้งหรีดที่พบในธรรมชาติมีปริมาณลดน้อยลงมาก เนื่องจากสภาวะแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงความต้องการบริโภคมีมากขึ้นจึงมีการเพาะเลี้ยงจิ้งหรีดในรูปแบบฟาร์มเพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการบริโภค พ่อแม่พันธุ์ที่นำมาเลี้ยงเพื่อผลิตไข่จิ้งเป็นสิ่งที่ต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพราะส่งผลต่อต้นทุนการผลิตและรายได้ที่จะได้รับ เกษตรกรต้องการผลิตพ่อแม่พันธุ์เองเพื่อลดต้นทุนการผลิตแต่ต้องพบกับปัญหาเลือดชิดเพราะการผสมกันเองติดต่อกันในหลายรุ่น ส่งผลทำให้ปริมาณไข่ลดน้อยลงขนาดตัวเล็กลง ไม่แข็งแรงต่อโรค ตายง่าย ทำให้ไม่คุ้มในการลงทุน และเสียรายได้จากปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการผสมพันธุ์ระหว่างจิ้งหรีดฟาร์มและจิ้งหรีดจากธรรมชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาเลือดชิด
2. เพื่อเก็บข้อมูลสายพันธุ์ที่เกิดจากการผสมข้าม
3. เพื่อขยายและกระจายพันธุ์จิ้งหรีดสายดีในระดับฟาร์มเกษตรกร

การดำเนินการ

1. จัดทำแปลงศึกษาทดสอบและจุดเรียนรู้ จำนวน 1 แปลง
2. ทำการทดสอบทั้งหมด 4 ไร่คั่น ทุละ 4 ซ้ำ รวม 16 บ่อ
3. รวบรวมพ่อ-แม่พันธุ์ จากฟาร์มที่เชื่อถือได้
4. ศึกษาทดสอบระยะเวลา 5 เดือน
5. สรุปและรายงานผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพ มีการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็งตลอดจนเป็นตัวอย่างและแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนและผู้สนใจ

2.4 กิจกรรมย่อยแปลงศึกษาทดสอบ/ขยายพันธุ์ชันโรง งบประมาณ 10,000.- บาท

กิจกรรมย่อยที่ 4 การผลิตขยายนางพญาชันโรงพรหมจรรย์สนับสนุนเกษตรกรต้นแบบ

เหตุผล / ความจำเป็น

- พัฒนารูปแบบการแยกขยายรังชันโรงให้ได้ปริมาณมากขึ้นโดยใช้นวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เลือกชนิดพันธุ์ชันโรงที่เหมาะสมการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ของประเทศไทย เพื่อก้าวข้ามขีดจำกัดการแยกขยายรังชันโรงแบบเดิมที่ได้ปริมาณรังที่น้อยและไม่เพียงพอต่อความต้องการแปลงช่วยผสมเกสรหรือผลผลิตที่เกิดขึ้นตามความต้องการของตลาด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและผลิตขยายนางพญาชันโรงพรหมจรรย์ สกุล *Tetragonula Spp.*
2. เพื่อสนับสนุนตลอดเซลล์ต้นกำเนิดนางพญาชันโรงพรหมจรรย์ สกุล *Tetragonula Spp.* สายพันธุ์ดีแก่เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่นารองเขตจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อขยายและกระจายพันธุ์ชันโรงสายดีในระดับฟาร์มเกษตรกร
4. เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลการสนับสนุนตลอดเซลล์นางพญาชันโรงสู่การต่อยอดและพัฒนารูปแบบ การกระจายพันธุ์ชันโรงในพื้นที่หรือโครงการอื่นๆ

ความคืบหน้าการดำเนินการ

1. วางแผนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตนางพญาชันโรงพรหมจรรย์ งบประมาณ 10,000.- บาท เบิกจ่ายเสร็จสิ้นแล้ว 100%
2. ผลิตขยายนางพญาชันโรงพรหมจรรย์สายพันธุ์ดีเชิงประยุกต์ในห้องปฏิบัติการศูนย์ฯ
3. ประสานเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงต้นแบบเตรียมแยกขยายรังชันโรงเพื่อวางตลอดเซลล์นางพญาชันโรงที่จะได้รับการสนับสนุน (ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนที่ 3)
4. สนับสนุนตลอดเซลล์นางพญาชันโรงพรหมจรรย์แก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย
5. ติดตามผลหลังการสนับสนุนและจัดทำรายงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพ มีการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็งตลอดจนเป็นตัวอย่างและแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนและผู้สนใจ

ผลการดำเนินงาน

ข้าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 112.1-6.65

เริ่มแล้ว ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ส่งมอบนางพญาขึ้นโรงพระหมจรรย์ลายพื้นสุดดี
แก้เกษตรกรต้นแบบ นวัตกรรมพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
สู่พัฒนาระบบการผลิตขยายและกระจายพันธุ์ขึ้นโรงอย่างยั่งยืนในอนาคต

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

วันที่ 30 ม.ค. 2565 ที่ผ่านมา นายอนนท์ สำกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ พร้อมด้วยนายปวีรพล นิธิยะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ร่วมส่งมอบนางพญาขึ้นโรงพระหมจรรย์ลายพื้นสุดดี รมที่ 1 แก่ประธานเกษตรกรแปลงใหญ่ผู้เลี้ยงรังไรโรง อ.สันกำแพง และเกษตรกรผู้เลี้ยงรังไรโรง อ.สันป่าตอง สำหรับกิจกรรม ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ ม.ค.2565 กิจกรรมย่อย การผลิตนางพญาขึ้นโรงพระหมจรรย์ลายพื้นสุดดีแบบ พื้นที่นำร่องจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อส่งเสริมการค้าเพิ่มการผลิตนางพญาขึ้นโรงการ ผลิตกรรม และเทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ และการสนับสนุนนางพญาขึ้นโรงพระหมจรรย์ลายพื้นสุดดี เพื่อให้เกิดการกระจายพันธุ์ขึ้นโรงสู่เกษตรกรในระบับนำร่อง ศูนย์พัฒนาระบบการผลิตขยายและกระจายพันธุ์ขึ้นโรงอย่างยั่งยืนในอนาคต ต่อไป

สำหรับเกษตรกรเป้าหมายนำร่องขึ้นโรง โปรดดูการติดต่อประสานจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ โทร.053-01105, 053-001105

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 053-01105 Fax : 053-001105
E-mail : agop204@doae.go.th

ภาพนางจ้าว
นางสาวเนืองวัน โยธธอ/ทีมงานศูนย์ผึ้งเชียงใหม่

สับส่นุหนแล้ว 2 ฟาร์ม
การผสมเป็นนางพญาครองรัง
80 - 90%

2.5 กิจกรรมย่อยแปลงศึกษาทดสอบการผลิตเชื้อพันธุ้ครั้ง

กิจกรรมย่อยที่ 5 การผลิตเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์

เหตุผล/ความจำเป็น

- จำเป็นต้องพัฒนาให้มีความพร้อมสำหรับให้บริการทั้งวัสดุ เพื่อสาธิตประจำจุดเรียนรู้แปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ

กระบวนการ

- จัดซื้อวัสดุ บำรุง ดูแล รักษาแปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ เช่น ปุ๋ยคอก สารเคมี กำจัดศัตรูพืช ระบบน้ำ

สรุปการเบิกจ่าย

- มีแผนการเบิกจ่ายงบประมาณในการพัฒนาจุดเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ เป็นเงิน 6,000 บาท ภายในเดือน พฤษภาคม 2565 ให้ครบ 100%

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีจุดเรียนรู้แปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ ที่มีความพร้อมในการให้บริการถ่ายทอดความรู้/สาธิตแก่เกษตรกรและผู้สนใจ
2. เพื่อให้มีวัสดุและอุปกรณ์พร้อมสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาแปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ เพื่อการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ : มีจุดเรียนรู้แปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ ให้บริการแก่เกษตรกรและผู้สนใจ จำนวน 1 จุด

เชิงคุณภาพ : สามารถพัฒนาองค์ความรู้/สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาแปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ จำนวน 1 องค์ความรู้

2.6 กิจกรรมย่อยแปลงศึกษาทดสอบการเลี้ยงด้วงสาควิในระบบปิด

กิจกรรมย่อยที่ 6 แปลงศึกษาทดสอบการเลี้ยงด้วงสาควิในระบบปิด

เหตุผล/ความจำเป็น

การปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ให้พร้อมสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาแปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ให้เป็นแปลงต้นสาธิตต้นแบบ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผึ้งและแมลงเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มมูลค่า เพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกรและผู้สนใจ

กระบวนการ

1. ศึกษาทดสอบการเลี้ยงด้วงสาควิในระบบปิด เปรียบเทียบอัตราการใช้ฟอ-แม่พันธุ์ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของตัวหนอน
2. เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของด้วงสาควิในแต่ละระยะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทดสอบการเลี้ยงด้วงสาควิในระบบปิด
2. เพื่อศึกษาทดสอบการใช้อัตราฟอ-แม่พันธุ์ในการผลิตด้วงสาควิในแต่ละรอบการผลิต
3. เพื่อศึกษาทดสอบอัตราแลกเปลี่ยนของหนอนด้วงสาควิในแต่ละรอบการผลิต

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ : มีจุดเรียนรู้การเลี้ยงและขยายพันธุ์ด้วงสาควิ พร้อมให้บริการแก่เกษตรกรและผู้สนใจ จำนวน 1 จุด

เชิงคุณภาพ : สามารถพัฒนาองค์ความรู้/สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการเลี้ยงและขยายพันธุ์ด้วงสาควิ

สรุปการเบิกจ่าย

มีการเบิกจ่ายงบประมาณในการพัฒนาแปลงเรียนรู้และขยายพันธุ์สินค้าเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร (ด้วงสาควิ) เป็นเงิน 5,000 บาท

3. กิจกรรมพัฒนาจุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งพันธุ์

เป้าหมาย ศูนย์ฯ มีจุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ที่มีความพร้อมในการให้บริการเกษตรกร จำนวน 1 จุด
แนวทางการดำเนินงาน

- ศูนย์ฯ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/จ้างเหมา เพื่อพัฒนาแปลงเรียนรู้ จุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ ให้มีความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ให้กับผู้ที่สนใจ

แผนปฏิบัติงาน/ระยะเวลาในการดำเนินการ

- ธันวาคม 2564 – กันยายน 2565

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดโครงการ

ผลผลิต (output)

- ศูนย์ฯ มีจุดเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ที่มีความพร้อมในการให้บริการแก่เกษตรกรได้
- ศูนย์ฯ มีแปลงทดสอบที่มีความพร้อมและสามารถเป็นแหล่งศึกษาทดสอบ วิจัย ด้านแมลงเศรษฐกิจ แก่เจ้าหน้าที่นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

- เกษตรกรได้รับความรู้/บริการที่สามารถนำไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี

ผลลัพธ์ (outcome)

- เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้บริการความรู้/บริการ
- เกิดเครือข่ายเกษตรกรที่มีศักยภาพสำหรับเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด
- เกษตรกรที่ได้รับความรู้/บริการ มีรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- ศูนย์ฯ มีจุดเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ที่มีความพร้อมในการให้บริการแก่เกษตรกรได้ไม่ต่ำกว่า 3 จุด
- มีเกษตรกรได้รับความรู้/บริการที่สามารถนำไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี

ภาพรวมของโครงการไม่ต่ำกว่า 100 คน

เชิงคุณภาพ

- เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้บริการความรู้/บริการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
- เกิดเครือข่ายเกษตรกรที่มีศักยภาพสำหรับเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม
- เกษตรกรที่ได้รับความรู้/บริการ มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงแมลงเศรษฐกิจสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพ มีการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็งตลอดจนเป็นตัวอย่างแก่ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร
การวิจัย ศึกษา ทดสอบ
ทางด้านวิชาการส่งเสริมการเกษตร

2.2 โครงการ การผลิตเชื้อพันธุ์ครั้งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

แมลงครั้ง ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Laccifer lacca kerr* เป็นเพลี้ยชนิดหนึ่งที่สามารถจัดเป็นแมลงเศรษฐกิจหรือจัดเป็นศัตรูของต้นไม้ เพราะลักษณะการดำรงชีวิตของแมลงครั้งจะอาศัยเกาะอยู่ตามกิ่งไม้ แล้วใช้ปากซึ่งมีลักษณะงวงดูดน้ำเลี้ยงจากต้นไม้เป็นอาหาร แต่ในขณะเดียวกันประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับคือ สารที่มีลักษณะเหนียวมีสีเหลืองที่ถูกขับถ่ายตลอดเวลาจากแมลงครั้ง เพื่อห่อหุ้มตัวป้องกันอันตรายจากศัตรูภายนอก สารนี้เมื่อสัมผัสอากาศนานเข้าจะแข็ง และกลายเป็นสีน้ำตาลที่เราเรียกว่าครั้งหรือครั้งดิบ (<http://www.aopdb05.doae.go.th/lac.html>) ในประเทศไทยมีการเลี้ยงครั้งมากทางภาคเหนือตอนบน เช่น ลำปาง ลำพูน น่าน เชียงใหม่ พะเยา แพร่ เป็นต้น และในภาคเหนือตอนล่าง เช่น สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น อุบลราชธานี ขอนแก่น อุดรธานี นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม เลย หนองคาย สกลนคร ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ (<http://www.aopdb04.doae.go.th/thebeeflies03.htm>)

ข้อมูลจากสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง ระบุว่า ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการเลี้ยงครั้งมากที่สุดในโลก แชนหน้าประเทศอินเดียที่กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงราย เพราะเลี้ยงครั้งมากที่สุด สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรปีละไม่น้อยกว่า 400 ล้านบาท มากกว่ารายได้ที่มาจากการปลูกสตอเบอรี่ใน จ.เชียงใหม่ จึงทำให้มีผู้ประกอบการมาสร้างโรงงานแปรรูปครั้ง เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมผลิตแชลแล็ค ทาไม้ ทาสี สำหรับย้อมผ้าไหม ใช้เคลือบผิวอาหาร ซ็อกโกแลต ผลิตภัณฑ์ยา ผิวผลไม้ ถนอมอาหารและใช้ในอุตสาหกรรม การผลิตเครื่องสำอาง

<https://www.komchadluek.net/news/detail/177630>

ปัจจุบันการซื้อขายครั้งได้กระทำการอย่างกว้างขวาง มีโรงงานอุตสาหกรรมครั้งในประเทศไทยประมาณ 20 โรง ส่วนใหญ่โรงงานเหล่านี้จะผลิตครั้งเม็ด เพื่อส่งออกตลาดต่างประเทศและในประเทศ ตลาดค้าครั้งต้องการครั้งเม็ดนี้มากส่วนใหญ่ส่งไปขายประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษเยอรมนี และญี่ปุ่น (<http://www.aopdb04.doae.go.th/thebeeflies03.htm>)

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ระบุว่าอาชีพการเลี้ยงครั้งเป็นอาชีพเก่าแก่ของชาวลำปาง เกษตรกรชาวลำปางปลูกต้นจามจุรี และจะเก็บครั้งไปขายทุกปี โดยมีโรงงานของเอกชนในพื้นที่ 5 แห่ง รับซื้อไม่อั้นในราคา กิโลกรัมละ 100 – 250 บาท สามารถสร้างมูลค่าทางการตลาดได้ปีละกว่า 1,000 ล้านบาท ถือได้ว่าเป็นอาชีพสำคัญอาชีพหนึ่ง แต่น่าเสียดายที่อาชีพนี้ถูกลืมไปแล้วไม่มีนักวิชาการ หรือนักวิจัยคนไหนทำการศึกษาเกี่ยวกับครั้ง ไม่มีหน่วยงานไหนแนะนำและส่งเสริมการเลี้ยงครั้งแต่อย่างใด (<https://www.komchadluek.net/news/detail/177630>)

ครั้ง เป็นแมลงเศรษฐกิจที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ของประเทศไทย รองจากการเลี้ยงผึ้ง ซึ่งรายได้เข้าสู่ประเทศปีละกว่า 1,000 ล้านบาท ประเทศไทยและประเทศอินเดียเป็นประเทศที่แข่งขันกันเพื่อชิงความเป็นหนึ่งในการเป็นประเทศผู้ส่งออกครั้งในตลาดโลก ซึ่งในปัจจุบันครั้งเป็นสินค้าที่ต่างประเทศต้องการเนื่องจากกระแสความต้องการของประชากรโลกที่มีความต้องการบริโภคและอุปโภคสินค้าที่ผลิตจากวัตถุดิบที่ได้จากธรรมชาติ หรือเป็นที่รู้จักกันนามของเกษตรอินทรีย์ ครั้งอาจถือได้ว่าเป็นพลาสติกจากธรรมชาติชั้นดีและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง เช่น เครื่องสำอาง แคปซูลยา ใช้เคลือบขนมและผลไม้ เป็นต้น แต่ในอุตสาหกรรมที่มีการใช้ครั้งเป็นวัตถุดิบยังประสบปัญหา คือ ความไม่แน่นอนของผลผลิตครั้งในแต่ละปี จึงทำให้การวางแผนการนำไปใช้และการเพิ่มปริมาณการใช้อยู่ในวงจำกัด เนื่องจากการเลี้ยงครั้งในปัจจุบันต้องอาศัยธรรมชาติเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงในประเทศไทยหรืออินเดียก็ตามจังหวัดลำปางเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทยในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับครั้งเนื่องจากมีผู้ประกอบการแปรรูปจากครั้งดิบเป็นครั้งเม็ดเพื่อส่งออกไปจำหน่าย

ต่างประเทศ จำนวน 5 โรงงาน มีกำลังการผลิตรวมกันกว่า 15 ล้านกิโลกรัมต่อปี สามารถทำรายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัดลำปางไม่น้อยกว่าปีละ 600 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ.2553 อุทสาหกรรมครั้งของประเทศไทยได้เกิดภาวะวิกฤต ซึ่งเกิดภาวะตัวครั้งตายในช่วงฤดูร้อนในพื้นที่ทั่วประเทศ จนทำให้โรงงานไม่สามารถเปิดดำเนินการแปรสภาพครั้งได้เหมือนทุกปี ซึ่งในปี พ.ศ. 2553 มีปริมาณพันธุ์ครั้งหลงเหลืออยู่ปริมาณน้อยมาก ประมาณกันว่าน่าจะมีไม่เกิน 20,000 กิโลกรัม(สมาคมครั้งไทย,2554อ้างโดย

<http://www.aopdb04.doae.go.th/uploadfile/2015-09-14-4451.pdf>) ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณครั้งดิบในปีต่อมาจนถึงปี พ.ศ. 2557 ซึ่งอยู่ในสถานะเกือบปกติ โดยคาดหมายว่าน่าจะมีปริมาณครั้งดิบประมาณ 10-11 ล้านกิโลกรัม จากภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2553 จึงได้ข้อสรุปในเบื้องต้น คือ ต้องหาวิธีการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดภาวะตัวครั้งตายในฤดูร้อนหรือในช่วงวงจรชีวิตวงรอบที่ 1 และต้องมีการจัดทำแปลงอนุบาลพันธุ์ครั้งที่มีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้จริงในแปลงของเกษตรกรข้อสันนิษฐานว่าการตายของครั้งในปี พ.ศ. 2553 น่าจะเกิดจาก 2 สาเหตุคือ อุณหภูมิที่สูงกว่าทุกปี และความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศต่ำ ซึ่งในช่วงฤดูร้อนที่จะถึงนี้ (มีนาคม –เมษายน 2558) ทางรัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประชาสัมพันธ์ ทั้งสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆที่จะเกิดสภาวะแห้งแล้ง และอาจเกิดภัยแล้งอย่างรุนแรงในบางพื้นที่ เนื่องจากในปีที่ผ่านมาปริมาณฝนตกน้อยทำให้น้ำในเขื่อนต่างๆ มีปริมาณน้ำกักเก็บน้อยกว่าทุกปี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงครั้ง เนื่องจากพื้นที่เลี้ยงครั้งส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณริมแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดลำปาง เช่น แม่น้ำวัง แม่น้ำจาง เป็นต้นซึ่งอาจจะเกิดภาวะวิกฤติใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2553 จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องวางแผนแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น

(<http://www.aopdb04.doae.go.th/uploadfile/2015-09-14-4451.pdf>)

ธุรกิจการผลิตเชื้อพันธุ์ครั้งโดยเฉพาะนั้น ยังไม่ปรากฏชัดเจนโดยทั่วไป เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวครั้งประมาณเดือนพฤศจิกายน ซึ่งช่วงเวลานั้น แผลงครั้งยังไม่ออกจากรัง เพราะเกษตรกรคิดว่า ณ เวลานั้น รังครั้งที่ได้จะมีน้ำหนักดี ขายได้ราคา ซึ่งปกติควรจะเก็บเกี่ยวประมาณเดือนธันวาคม จากนั้นเกษตรกรจะเหลือครั้งบนต้นจามจุรีไว้บางส่วนเพื่อใช้ทำแม่พันธุ์ ส่วนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับครั้งได้แสดงไว้ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปี พ.ศ. 2556

ครั้งถือได้ว่าเป็นแมลงชนิดหนึ่งที่จะมีการทำรังอยู่ตามกิ่งของต้นไม้ ซึ่งครั้งสามารถพบเห็นได้ในทุกทวีปของโลก ยกเว้นทวีปยุโรป ส่วนประเทศในทวีปเอเชียที่พบ ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย พม่า ไทย ลาว และเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศในทวีปเอเชียได้มีการนำครั้งมาผลิตเพื่อเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอยู่ 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินเดีย พม่า และไทย จนกระทั่งเมื่อเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน ประเทศที่ส่งออกครั้งเป็นสินค้าสำคัญ ได้แก่ ประเทศอินเดีย ไทย และจีน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2530 ,น. 4และ น. 15) ทั้งนี้หากระยะเวลาการปล่อยครั้งของประเทศไทยเป็นสินค้าส่งออก จะพบว่ามีความนานแล้วทั้งนี้หากระยะเวลาการปล่อยครั้งของประเทศไทยเป็นสินค้าส่งออก จะพบว่ามีความนานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา (อาทร ตันฑฑุฑโฑ และวนิดา สุบรรณ, 2520, น.1) โดยหลักฐานที่ค้นพบปรากฏในปี พ.ศ.2507 (อาทร ตันฑฑุฑโฑ 2515, น.23) แต่สมัยนั้นไม่ได้มีการรวบรวมเป็นสถิติของการส่งออก จนเมื่อถึงปี พ.ศ.2495 นั้นจะเป็นการส่งออกครั้งในสภาพครั้งดิบเพียงอย่างเดียว ส่วนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนั้น ได้มีการส่งออกครั้งในสภาพครั้งดิบ(Stick Lac) ครั้งเม็ด (Seed Lac) และเซลแลค (Shellac) (อาทร ตันฑฑุฑโฑ และวนิดา สุบรรณ, 2520, น.1)

ในการปล่อยครั้งในอดีต กล่าวได้ว่า การปล่อยครั้งจะเป็นอาชีพรองของเกษตรกรที่มีการหารายได้เสริมจากการทำอาชีพหลัก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2530,น.15) เนื่องจากต้นทุนการผลิตครั้งค่อนข้างไม่สูงมาก โดยการปล่อยครั้งบนต้นไม้ 1 ต้น ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆตั้งแต่กระบวนการเริ่มดำเนินการปล่อยครั้งจนถึงการเก็บผลผลิตรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดประมาณ 529.19 บาท ในกรณีของการไม่นำครั้งไปผลิตแปรรูปต่อ แต่ถ้ามีการนำครั้งดิบไปแปรรูปต่อเป็นครั้งเม็ด เซลแลค ครั้งหลอมเป็นก้อนครั้งอื่นๆก็จะมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มตามมา เช่น ค่าจ้าง แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2530,น.10) ทั้งนี้ต้นทุนไม้ที่ใช้

ในการปล่อยครั้งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสมบัติของน้ำเลี้ยงที่เหมาะสมโดยเกือบจะเป็นกลางและมีความหนาแน่นเป็นสำคัญ อีกทั้งต้องมีความหนาเปลือกไม้ด้วยถึงจะทำให้การปล่อยครั้งได้ผลดี ซึ่งต้นไม้ของประเทศที่สำคัญที่สุด คือ ต้นจามจุรี ส่วนต้นไม้อื่นๆที่ใช้ปล่อยครั้ง เช่น ต้นบันแก ต้นสะแก ต้นพยูง ต้นถั่วแระ ต้นฉนวน ต้นยมป้า (อาหาร ต้นจันทุทโธ,2506 ,น.5 และ น.46-47) สำหรับในส่วนของการเก็บครั้งของเกษตรกรในสมัยก่อน เกษตรกรจะมีการการเก็บครั้งซึ่งเป็นของป่าส่งออกไปยังต่างประเทศเพื่อให้ต่างประเทศได้นำครั้งไปแปรรูป เนื่องจากเกษตรกรยังไม่มีเทคโนโลยีและความรู้พอที่จะแปรรูปครั้งให้มีคุณภาพที่ดีได้ จึงสูญเสียโอกาสในการทำรายได้ (ธเนศ จันทรไพโร,2547,น.17) จนกระทั่งมาเมื่อภาครัฐเพิ่มภาครัฐเริ่มได้มีการสนับสนุนการปล่อยครั้งมากขึ้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ปีแรกของแผนที่ 1 พ.ศ. 2504-2506 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ปีหลังของแผนที่ 1 พ.ศ. 2507-2509 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปีของแผนที่ 2 พ.ศ. 2510-2514 เกษตรกรก็เริ่มมีการปล่อยครั้งแพร่หลายกันมากขึ้น (อาหาร ต้นจันทุทโธ,2515, น.26) และต่อมาในระยะหลังเมื่อครั้งเริ่มเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น ราคาของครั้งจึงสูงขึ้นเรื่อยๆจนเกษตรกรบางรายหันมาทำการปล่อยครั้งอย่างจริงจัง ทำให้ปริมาณครั้งที่ผลิตได้ภายในประเทศนั้น มากเพียงพอกับการแปรรูปเพื่อใช้ภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ (ธเนศ จันทรไพโร,2547,น.4) แต่เนื่องจากราคาส่งออกต่างประเทศสูงกว่าราคาส่งภายในประเทศเกษตรกรจึงได้นิยมส่งครั้งดิบไปให้โรงงานครั้งเพื่อให้นำไปแปรรูปเป็นครั้งเม็ดส่งออกต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ญี่ปุ่น เป็นหลัก ส่วนประเทศอื่นๆ เช่น ปากีสถาน สหราชอาณาจักร แคนาดา ออสเตรเลีย อิตาลี เป็นต้น (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์,2523,น.24) โดยสหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นประเทศหลักอันดับ 1 ที่มีความต้องการครั้งของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานกระทรวงพาณิชย์)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากจำนวนการส่งออกครั้งของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในบางปีที่มีการส่งออกครั้งมีจำนวนลดลงนั้น กล่าวได้ว่า มากจากการที่ประเทศไทยต้องเผชิญด้วยปัญหา 4 ประการด้วยกัน ได้แก่ 1. เรื่องของการขาดแคลนต้นไม้ที่ใช้ปล่อยครั้ง 2. เรื่องปัญหาสภาพอากาศที่มีผลต่อการปล่อยครั้ง 3. การเผชิญกับคู่แข่งรายใหญ่ที่ส่งออกครั้งอย่างประเทศอินเดีย ทำให้ประเทศที่เคยซื้อผลผลิตครั้งจากประเทศไทยหันไปซื้อครั้งจากประเทศอินเดียแทน รวมถึงมีการตัดราคากันเอง 4. การขาดความรู้ การส่งเสริมจากภาครัฐอย่างกว้างขวาง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2530, น. 25-26)

สำหรับแหล่งพื้นที่ผลิตครั้งของประเทศไทยนั้น มีมากที่สุดที่ภาคเหนือ โดยผลผลิตแต่ละปี ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะอยู่ประมาณ 75-85 เพอร์เซ็นต์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2530, น. 4) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะอยู่ที่ 15-25 เพอร์เซ็นต์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2530, น. 8) โดยภาคเหนือพื้นที่พบว่ามีการผลิตครั้งได้แก่ ลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน แพร่ น่าน พิชณุโลก ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย แม่ฮ่องสอน พะเยา อุตรดิตถ์ (ประดิษฐ์ รังสฤษณ์กุล, 2515, น. 10) และเชียงราย (ศรีภิญญา สัจฉะไชย, 2547, น. 2) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ อุบลราชธานี ขอนแก่น อุดรธานี นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม เลย หนองคาย สกลนคร บุรีรัมย์ ยโสธร และนครราชสีมา (ประดิษฐ์ รังสฤษณ์กุล, 2515, น. 10) ทั้งนี้เมื่อพิจารณา ปีพ.ศ. 2555 จะพบว่าภาคเหนือมีผลผลิตครั้ง 75 เพอร์เซ็นต์ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลผลิตครั้ง 25 เพอร์เซ็นต์ ซึ่งภาคเหนือลำปางมีผลผลิตครั้ง 35 เพอร์เซ็นต์ พะเยา 25 เพอร์เซ็นต์ เชียงราย 10 เพอร์เซ็นต์ แพร่ 10 เพอร์เซ็นต์ น่าน 10 เพอร์เซ็นต์ และอื่นๆอีก 10 เพอร์เซ็นต์ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการผลิตครั้งของจังหวัดต่างๆ รวมกันอยู่ที่ 30 เพอร์เซ็นต์ (อภิชัย สัจฉะไชย, สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

ฉะนั้นจากการที่ภาคเหนือเป็นแหล่งพื้นที่ผลิตครั้งที่ใหญ่ที่สุด เนื่องจากมีลักษณะภูมิอากาศเหมาะสมสำหรับการปล่อยครั้ง อีกทั้งปริมาณน้ำผลและความชื้นที่เหมาะสมจึงทำให้นับตั้งแต่อดีตโรงงานผลิตส่วนมากจึงตั้งอยู่ที่ภาคเหนือ (ธเนศ จันทรไพโร, 2547, น. 4) โดยจากที่หลักฐานปรากฏพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2530 ภาคเหนือมีโรงงานผลิตครั้งเม็ดอยู่ทั้งหมด 10 โรงงาน ประกอบด้วยโรงงานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดลำปาง 7 โรง

ได้แก่ 1) ไทยซีตแลค (1980) 2) โรงงานบางกอกครั้ง 3) โรงงานเกรียงไชย 4) โรงงานครีเอเซียนอร์ทเทอร์น สยามซีตแลค 6) โรงงานครั้งที่ฝายน้อย 7) โรงงานผลิตครั้งเม็ดแชลแลค ส่วนจังหวัดมิลล์ 5) โรงงานแพร์ มี 2 โรงงาน ได้แก่ 1) โรงงานหน้าทับหลี 2) โรงงานเด่นชัยเซลแลค และทางจังหวัดเชียงใหม่ มี 1 โรงงานคือ โรงงานไทยแชลแลค (1989) สาขาเชียงใหม่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2530, น. 32) แต่ทั้งนี้ในปัจจุบันพบว่า โรงงานดังกล่าวที่ในอดีตเคยมีการเดินเครื่องเพื่อผลิตเป็นครั้งเม็ดได้ปิดตัวลง 5 โรงคือ โรงงานเกรียงไชย โรงงานครั้งที่ฝายน้อย โรงงานผลิตครั้งเม็ดแชลแลคเถิน โรงงานหน้าทับหลี โรงงานเด่นชัยเซลแลค (กิตติสันต์ หิรัญวัชรพฤกษ์, สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2558) ส่วนโรงงานไทยแชลแลค(1980)สาขาเชียงใหม่ ปัจจุบันโรงงานไม่ได้มีการเดินเครื่องเพื่อผลิตครั้งเม็ด แต่ดำเนินงานเพียงรับซื้อครั้งดิบเพื่อป้อนสู่โรงงานไทยแชลแลค(1980) ที่จังหวัดลำปาง (สมร ชัยมณี, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2558) ดังนั้น ถ้ามองถึงปัจจุบันโรงงานครั้งในประเทศไทยมีทั้งหมด 7 โรงงาน ประกอบด้วย โรงงานครั้งในจังหวัดลำปาง 6 โรงงานคือ 1) โรงงานไทยแชลแลค (1980) 2) โรงงานบางกอกครั้ง 3) โรงงานครีเอเซียมิลล์ 4) โรงงานนอร์ทเทอร์น สยามซีตแลค 5) โรงงานเอเต็ม อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ซึ่งเปิดได้ประมาณ 8 ปี (อย่างไรก็ตาม 5 โรงงานดังกล่าวข้างต้นจะมีการผลิตครั้งเม็ด) 6) โรงงานเอกเซลแลคส์ ซึ่งเปิดในปีพ.ศ. 2540 โดยมีการผลิตเป็นแชลแลคขวานนอกจากนี้ส่วนอีก 1 โรงงานพบว่า อยู่ที่ภาคอีสาน คือ โรงงานน้ำพอง ซีตแลค

ดังนั้นจังหวัดลำปางจึงถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการค้าครั้งของไทย เพราะมีโรงงาน 6 โรง ซึ่งคิดเป็นกำลังการผลิตกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของทั้งประเทศ โดยโรงงานนอร์ทเทอร์น สยามซีตแลค มีกำลังผลิต 2,000 เมตริกตัน/ปี โรงงานไทยแชลแลค(1980)มีกำลังการผลิต 2,000 เมตริกตัน/ปี โรงงานครีเอเซียมิลล์ มีกำลังการผลิต 1,000 เมตริกตัน/ปี (อภิชัย สัจฉะไชย, สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) ส่วนทางโรงงานเอเต็ม อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ยังไม่พบข้อมูลเนื่องจากผู้ประกอบการเป็นชาวอินเดียมาเปิด และทางโรงงานน้ำพอง ซีตแลค จังหวัดขอนแก่น มีกำลังการผลิต 600 เมตริกตัน/ปี สำหรับธุรกิจครั้งนี้ บริษัทครั้งจะอยู่กรุงเทพซึ่งทำหน้าที่เสมือนเป็นหน้าร้านในการซื้อขาย แต่ทางด้านในส่วนของการผลิตจะอยู่ที่โรงงานในจังหวัดของตน นอกจากนี้จังหวัดอื่นๆพบว่าไม่มีโรงงานผลิตครั้งเป็นเพียงการปล่อยครั้งเท่านั้น (กิตติสันต์ หิรัญวัชรพฤกษ์, สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2558) อย่างไรก็ตามโรงงานครั้งเม็ดนี้จะมีการรับซื้อครั้ง 5 วิธีด้วยกันได้แก่ 1. ซื้อจากเกษตรกร โดยตรงที่สำนักงานของตน 2. ซื้อจากพ่อค้ารวบรวมท้องที่ที่สำนักงานของผู้ขาย 3. ซื้อจากพ่อค้ารวบรวมท้องที่ที่สำนักงานของตน 4. ซื้อจากพ่อค้ารวบรวมท้องที่ที่สำนักงานของตนเอง 5. ซื้อผ่านตัวแทนโรงงาน โดยรับผลิตที่สำนักงานของตนเอง (ศรีภิญญา สัจฉะไชย, 2547, น.59) และเมื่อมีการรับซื้อเสร็จโรงงานก็จะมีการนำไปแปรรูปเป็นครั้งเม็ดเพื่อส่งออกยังต่างประเทศ ส่วนครั้งในรูปแบบอื่นๆอย่างครั้งดิบ แชลแลค จะมีการส่งออกปริมาณเล็กน้อย (อภิชัย สัจฉะไชย, สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นที่นับตั้งแต่อดีตนั้นประเทศไทยได้มีการส่งออกครั้งในสภาพครั้งเม็ดมากที่สุดและผู้ส่งออกครั้งที่สำคัญคือพื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดลำปาง ผู้ที่ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงศักยภาพของโรงงานครั้งเม็ดในจังหวัดลำปางที่ทำโดยผู้ประกอบการไทย รวมถึงศึกษาสถานการณ์ด้านการส่งออกครั้งของประเทศไทยประดิษฐ์ รังสฤษฏ์กุล (2535) ศึกษาเรื่อง การผลิตและการค้าครั้ง จากการศึกษาพบว่าประเทศผู้ผลิตครั้งและส่งออกครั้งที่สำคัญของโลกมีเพียง 2 ประเทศ คือ อินเดียและไทย โดยอินเดียเป็นผู้ผลิตครั้งรายใหญ่ที่สุด ทั้งนี้ราคาครั้งในตลาดโลกมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงมาก เนื่องจากความไม่แน่นอนของอุปสงค์และอุปทาน ในด้านอุปสงค์ ครั้งต้องแข่งขันกับวัสดุสังเคราะห์ ส่วนในอุปทาน ผลผลิตครั้งขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ ถาดินฟ้าอากาศอำนวยผลผลิตครั้งดี ราคาที่จะเป็นปัจจัยที่สำคัญ หากราคาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญ หากราคาค้างอยู่ในระดับที่สูง ก็จะมีการเพาะเลี้ยงครั้งกันมาก

ในส่วนปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตครั้งได้แก่

1. ภาวะอากาศ การเจริญเติบโตที่ดีต้องมีอากาศที่ไม่ร้อนเกินไป เนื่องจากครั้งต้องอาศัยดูน้ำเลี้ยงจากต้นไม้ที่ครั้งเกาะอยู่เป็นอาหาร ถ้าอากาศแห้งแล้งครั้งจะไม่สามารถอยู่รอดได้ เนื่องจากน้ำเลี้ยงในต้นไม้เพียงพอ

2. การลดลงของจำนวนไม้ที่ใช้เลี้ยงครั้ง ซึ่งการเลี้ยงครั้งต้องเลี้ยงบนต้นไม้ฉำฉา แต่ปัจจุบันพบว่าไม้ฉำฉาได้ถูกตัดมาเพื่อใช้ประโยชน์อื่นๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์
3. ขาดการส่งเสริมทางวิชาการด้านการผลิตครั้ง พบว่า มีหน่วยงานที่ทำการวิจัยและส่งเสริมการผลิตครั้งน้อย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระยะปลูกชิดของต้นจามจุรีที่เหมาะสมในการเลี้ยงครั้งเชิงพาณิชย์
2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการที่ดีและเหมาะสมในการเลี้ยงครั้งบนต้นจามจุรีแบบระยะปลูกชิด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ปีที่ 1 ได้ผลการทดสอบในกิจกรรมที่ 1 ในปี 1
- ปีที่ 2 ได้ผลการทดสอบในกิจกรรมที่ 2 ในรอบปีที่ 2
- ปีที่ 3 ได้ผลการทดสอบในกิจกรรมที่ 2 รอบปีที่ 3 และสรุปผลการทดสอบเป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์ซึ่งรวมถึงกระบวนการผลิตครั้งในเชิงพาณิชย์ บทความทางวิชาการ

ระเบียบวิธีการวิจัย

กิจกรรมที่ 1 การศึกษาระยะปลูกชิดของต้นจามจุรีที่เหมาะสมในการเลี้ยงครั้งเชิงพาณิชย์

- 1.1 เตรียมแปลงปลูกต้นจามจุรี เก็บตัวอย่างดินในพื้นที่แปลงปลูกเพื่อวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร ค่า pH และความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 1.2 ติดตั้งระบบน้ำแบบท่อน้ำซึมในแปลงปลูก
- 1.3 กำหนดระยะปลูกชิดของต้นจามจุรี โดยวางแผนการทดลองแบบ CRD 3 กรรมวิธีๆ ละ 3 ตามกรรมวิธีดังต่อไปนี้
  - กรรมวิธีที่ 1 กำหนดระยะปลูกของต้นจามจุรีระยะห่างระหว่างต้น 1 เมตร ระยะห่างระหว่างแถว 1 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 100 ต้น
  - กรรมวิธีที่ 2 กำหนดระยะปลูกของต้นจามจุรีระยะห่างระหว่างต้น 2 เมตร ระยะห่างระหว่างแถว 2 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 25 ต้น
  - กรรมวิธีที่ 3 กำหนดระยะปลูกของต้นจามจุรีระยะห่างระหว่างต้น 3 เมตร ระยะห่างระหว่างแถว 3 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 16 ต้น

การบันทึกข้อมูล

1. การเจริญเติบโตของต้นจามจุรี (ความสูง ความกว้างทรงพุ่ม จำนวนกิ่ง)
2. สภาพอากาศทั่วไปโดยใช้ สถานีตรวจวัดอากาศ (Weather Station) จังหวัดเชียงใหม่ และเครื่องตรวจวัดแบบดิจิทัล ในจังหวัดลำปาง เช่น ข้อมูลปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด เปรอร์เซ็นต์ความชื้นสัมพัทธ์

กิจกรรมที่ 2 การศึกษาลักษณะการกระจายตัวของเชื้อพันธุครั้งที่ปล่อยในแปลงปลูกต้นจามจุรีที่กำหนดระยะปลูกชิด

- 2.1 กำหนดปริมาณเชื้อพันธุครั้งน้ำหนัก 30 กรัมต่อต้นจามจุรี 1 ต้น
- 2.2 กำหนดรูปแบบการปล่อยเชื้อพันธุครั้งบนต้นจามจุรีในแปลงปลูกที่มีการกำหนดระยะปลูก 3 แบบ ในกิจกรรมที่ 1 คือ ระยะห่างของต้นจามจุรีที่มีระยะห่างระหว่างต้นและระยะห่างระหว่างแถว คือ

ระยะห่างระหว่างต้น 1 เมตร ระยะห่างระหว่างแถว 1 เมตร ระยะห่างระหว่างต้น 2 เมตร ระยะห่างระหว่างแถว 2 เมตร ระยะห่างระหว่างต้น 3 เมตร ระยะห่างระหว่างแถว 3 เมตร โดยวางแผนการทดลองแบบ RCBD จำนวน 3 กรรมวิธีๆ ละ 4 ซ้ำ ดังนี้คือ

2.2.1 การดำเนินงาน การทดลองคณะผู้วิจัยจะดำเนินการใช้พื้นที่

1. จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 การทดลอง (จำนวน 3 กรรมวิธีๆละ 4 ซ้ำ)
2. จังหวัดลำปาง จำนวน 1 การทดลอง (จำนวน 3 กรรมวิธีๆละ 4 ซ้ำ)

โดยทำการปลูกต้นจามจุรีดังนี้ (โดยวางแผนการทดลอง ดังนี้)

กรรมวิธีที่ 1 กำหนดระยะปลูกระหว่างต้น 1 เมตร ระหว่างแถว 1 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 100 ต้น รวมทั้งสิ้น 400 ต้น

กรรมวิธีที่ 2 กำหนดระยะปลูกระหว่างต้น 2 เมตร ระหว่างแถว 2 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 28 ต้น รวมทั้งสิ้น 100 ต้น

กรรมวิธีที่ 3 จำนวนระยะปลูกระหว่างต้น 3 เมตร ระหว่างแถว 3 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 16 ต้น รวมทั้งสิ้น 64 ต้น

ทั้งนี้ ในการทดลองครั้งนี้ใช้ต้นจามจุรี จำนวน 564 ต้นต่อพื้นที่การทดลอง ดำเนินการใน 2 พื้นที่ รวมใช้ต้นจามจุรี รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,128 ต้น

2.2.2 วิธีการปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้ง

วิธีการปล่อยที่ 1 ปล่อยตามแนวระยะห่างระหว่างต้น โดยกำหนดการปล่อยแถวสลับ (เว้น) แถวของระยะระหว่างแถว

วิธีการปล่อยที่ 2 ปล่อยตามแนวระยะห่างระหว่างแถว โดยกำหนดการปล่อยแถวสลับ (เว้น) แถวของระยะระหว่างต้น

วิธีการปล่อยที่ 3 ปล่อยตามแบบ เครื่องหมาย Sharp (#)

วิธีการปล่อยที่ 4 ปล่อยทุกต้นที่มีการกำหนดระยะปลูกในกิจกรรมที่ 1

การบันทึกข้อมูล

1. การเจริญเติบโตของต้นจามจุรี (ความสูง ความกว้างทรงพุ่ม จำนวนกิ่ง) หลังจากทำการปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้ง
2. ประเมินการกระจายตัวของเชื้อพันธุ้ครั้งในแปลงปลูก
3. สภาพอากาศทั่วไปโดยใช้ สถานีตรวจวัดอากาศ (Weather Station) เช่น ข้อมูลปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด เฮอร์เซ็นต์ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศ ตรวจวัดความชื้นของดินโดยใช้เครื่องวัดความชื้นในดินรุ่น AMT-300
4. ประเมินน้ำหนักและลักษณะของครั้งโดยใช้หลักการประเมินตามมาตรฐานเชิงพาณิชย์

การวิเคราะห์ผลการทดลองทางสถิติ

วิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) ตามแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design (RCBD) โดยโปรแกรม sirichai statistics verion 6

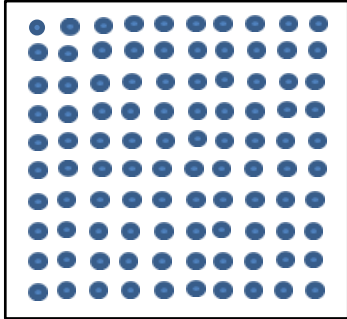
วิธีการทดลอง

แผนผังการทดลองแปลงปลูกต้นจามจุรีระยะปลูกชิด

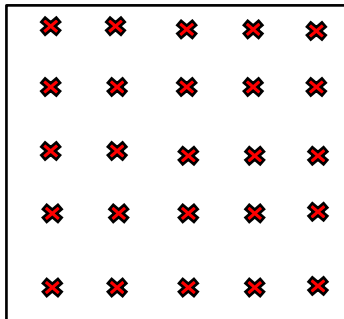
(ระหว่างต้นระหว่างแถว) จำนวน ๓ กรรมวิธีๆละ ๔ ซ้ำ ดังแผนผังต่อไปนี้

ซ้ำที่ ๑

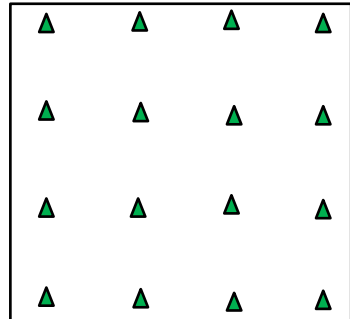
ระยะ ๑ เมตร X ๑ เมตร
(๑๐๐ ต้น)

ระยะ ๒ เมตร X ๒ เมตร
(๒๕ ต้น)

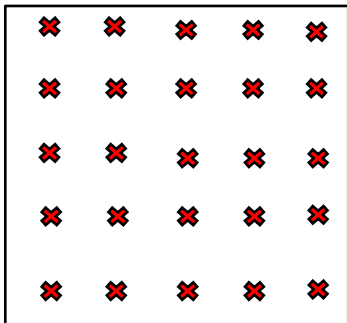

ระยะ ๓ เมตร X ๓ เมตร
(๑๖ ต้น)

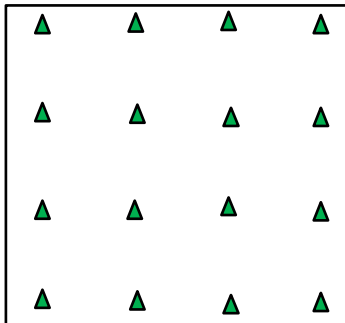

ซ้ำที่ ๒

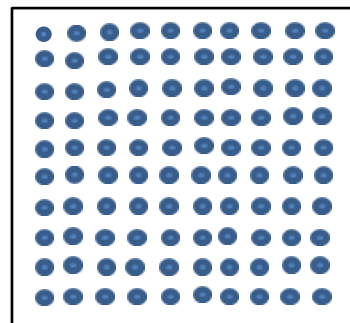
ระยะ ๒ เมตร X ๒ เมตร
(๒๕ ต้น)

ระยะ ๓ เมตร X ๓ เมตร
(๑๖ ต้น)

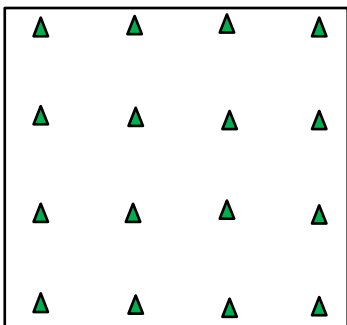

ระยะ ๑ เมตร X ๑ เมตร
(๑๐๐ ต้น)

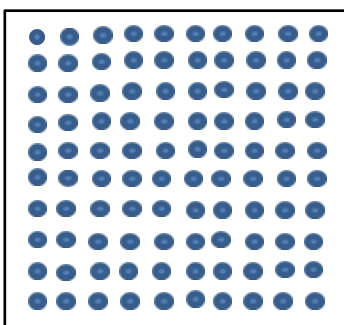

ซ้ำที่ ๓

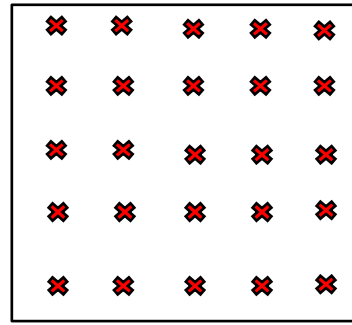
ระยะ ๓ เมตร X ๓ เมตร
(๑๖ ต้น)

ระยะ ๑ เมตร X ๑ เมตร
(๑๐๐ ต้น)

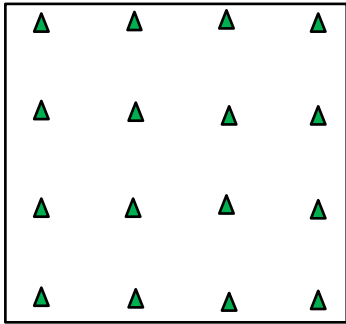
ระยะ ๒ เมตร X ๒ เมตร
(๒๕ ต้น)

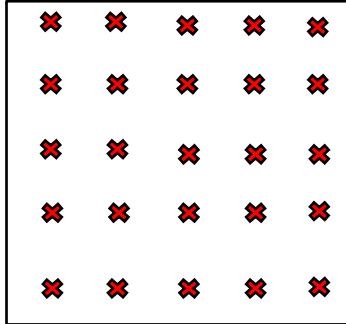

ซ้ำที่ ๔

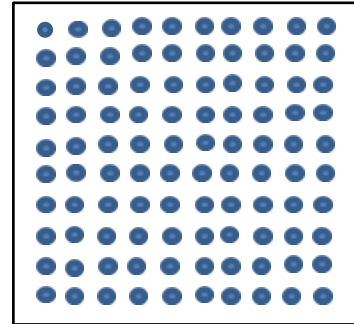
ระยะ ๑ เมตร X ๑ เมตร
(๑๐๐ ต้น)

ระยะ ๓ เมตร X ๓ เมตร
(๑๖ ต้น)

ระยะ ๒ เมตร X ๒ เมตร
(๒๕ ต้น)

การดำเนินงานทดลองคณะผู้วิจัย จะดำเนินการในพื้นที่

1. จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 การทดลอง (จำนวน 3 กรรมวิธีๆละ 4 ซ้ำ)
2. จังหวัดลำปาง จำนวน 1 การทดลอง (จำนวน 3 กรรมวิธีๆละ 4 ซ้ำ)

โดยทำการปลูกต้นจามจรี ดังนี้

กรรมวิธีที่ 1 กำหนดระยะปลูกระหว่างต้น 1 เมตร ระหว่างแถว 1 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 100 ต้น
รวมทั้งสิ้น 400 ต้น

กรรมวิธีที่ 2 จำนวนระยะปลูกระหว่างต้น 2 เมตร ระหว่างแถว 2 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 28 ต้น
รวมทั้งสิ้น 100 ต้น

กรรมวิธีที่ 3 จำนวนระยะปลูกระหว่างต้น 3 เมตร ระยะแถว 3 เมตร จำนวน 4 ซ้ำๆละ 16 ต้น
รวมทั้งสิ้น 64 ต้น

ทั้งนี้ ในการทดลองครั้งนี้ใช้ต้นจามจรี จำนวน 564 ต้นต่อพื้นที่การทดลอง ดำเนินการใน 2 พื้นที่
ระยะใช้ต้นจามจรี รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,128 ต้น

ระยะเวลาการวิจัย

ปี 2564 ถึง ปี 2566

ผลการดำเนินงานปี 2564

การผลิตเชื้อพันธุ์ครั้งบนต้นจามจรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์ ปีที่ 1 ดำเนินการปลูกต้นจามจรี
ตามแผนการทดลองแล้วเสร็จทั้ง 2 แปลง และมีการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจรีเป็นระยะ

ภาพแปลงศึกษาทดสอบ ที่ 1 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

แปลงศึกษาทดสอบ ที่ 2 อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย
โครงการ การผลิตเชื้อพันธุ์ครั้งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์ ปี 2

ผู้รับผิดชอบโครงการ

(ชื่อ-สกุล)	(คุณวุฒิ)	(ตำแหน่ง)	(หน่วยงาน)
หัวหน้าโครงการ			
ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง	กษ.ม (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)	นักวิชาการส่งเสริม การเกษตรชำนาญการ	ศทม. จ.เชียงใหม่
ผู้ร่วมดำเนินการ			
1. นายอรรถพล ลอมศรี	วท.ม (ส่งเสริมการเกษตร)	นักวิชาการส่งเสริม การเกษตรปฏิบัติการ	ศทม. จ.เชียงใหม่
2. นายชำนาญ เมืองลอง	กษ.ม (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)	นักวิชาการส่งเสริม การเกษตรชำนาญการ	สนง.เกษตร จ.ลำปาง

ที่ปรึกษา

1. นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
2. นายธีระพงศ์ ฤทธิโชติ เกษตรจังหวัดลำปาง

เป้าหมายผลงานในแต่ละช่วงเวลา

ช่วงเวลา	ขั้นตอน	เป้าหมาย
พฤษภาคม 64	วางแผน/ประสานงานการดำเนินงานวิจัย	กำหนดระยะชิดของต้นจามจุรี โดยวางแผนการทดลองแบบ CRD
มิถุนายน - กรกฎาคม 64	ปลูกต้นจามจุรี ติดตั้งระบบน้ำ	แปลงวิจัย 2 แปลง แปลงละ 564 ต้น
สิงหาคม 2564 – กันยายน 2565	บันทึกข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจุรี	เพื่อเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของต้นจามจุรีในแต่ละระยะชิด
มิถุนายน 2565	ตัดแต่งกิ่งต้นจามจุรี	เพื่อให้เกิดการแตกกิ่งมีจำนวนกิ่งเพิ่มขึ้น

ความก้าวหน้าของผลงานวิจัย

หลังจากการตัดแต่งกิ่งต้นจามจุรีอายุ 1 ปี ที่ระยะความสูง 2 เมตร พบว่ามีการแตกกิ่งเฉลี่ย 4 กิ่งต่อต้น และคาดว่าจะพร้อมปล่อยเชื้อพันธุ์ครั้งในปลายปี 2565

ปัญหาและอุปสรรค

การเจริญเติบโตของต้นจามจุรีทั้ง 2 แปลง มีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของความสูง และขนาดของลำต้น ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย ได้แก่ สภาพพื้นที่ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการดูแลรักษา

แนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

เก็บตัวอย่างดินไปทำการตรวจวิเคราะห์ ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์แปลง

รายละเอียดการใช้งบประมาณ

รายการ	งบประมาณ (บาท)
รวมทั้งสิ้น	49,280
1. การดูแลรักษา รดน้ำ พรวนดิน ใส่ปุ๋ย ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืช	
- ค่าวัสดุการเกษตร จำนวน 2 แปลง	23,500
- ค่าจ้างเหมาดูแลรักษาแปลง รดน้ำ พรวนดิน ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช 1 ครั้ง จำนวน 2 แปลง	3,000
2. เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจุรี	
- ค่าจ้างในการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจุรี จำนวน 2 แปลง	1,000
3. การติดตามการดำเนินงานโครงการวิจัย	
- ค่าอำนวยการ ติดตาม ประเมินผล	21,780
คงเหลือ	-

สรุปผลการวิจัยที่ได้ดำเนินการมาแล้ว (สรุปผลการศึกษา ณ ช่วงรายงาน)

จากการดำเนินการปลูกต้นจามจุรีในปี 2564 ทั้ง 3 ระยะปลูก ได้แก่ ระยะ 1x1 2x2 และ 3x3 เมตร จำนวน 2 แปลง แปลงละ 564 ต้น ในระยะเวลา 1 ปี พบว่า

รายการ	แปลงจามจุรีระยะชิด ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่			แปลงจามจุรีระยะชิด ต.วังทรายคำ อ.วังเหนือ จ.ลำปาง		
	ระยะปลูก 1x1	ระยะปลูก 2x2	ระยะปลูก 3x3	ระยะปลูก 1x1	ระยะปลูก 2x2	ระยะปลูก 3x3
ความสูงต้นเฉลี่ย(ก่อนตัดแต่งกิ่ง)	207	140	77	210	262	310
ขนาดลำต้นเฉลี่ย	30.16	27.3	27.92	36.76	42.94	33.81
การแตกกิ่งหลังจากตัดแต่งกิ่ง	2	2	-	3	5	5
ค่าวิเคราะห์ดิน	รอมผลการตรวจวิเคราะห์			รอมผลการตรวจวิเคราะห์		

จากการสำรวจการเจริญเติบโตของต้นจามจุรี ลำต้นและกิ่งมีความสมบูรณ์ และคาดว่าจะสามารถปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งได้ในเดือนธันวาคม 2565

ผลการดำเนินงานปี 2565 ปีที่ 2 (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ฉบับที่ 48.8-1.65

ศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่ จับมือ ทีมนักวิจัย ม.ราชภัฏ จ.ลำปาง ร่วมศึกษาริวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงผึ้ง ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ โดยนำร่องการวิจัยในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่ จ.ลำปาง สู่การต่อยอดในพื้นที่อื่นในอนาคต

วันที่ 19 ม.ค. 2565 ที่ผ่านมา นายธนพงศ์ สำเภานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ให้การต้อนรับ ผศ.ดร.วิรัช คุตพานนท์ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หรือคณะทำงานวิจัย เข้าหารือแนวทางการดำเนินงานจัดทำโครงการวิจัยครั้งในจังหวัดลำปาง ทั้งนี้ทางศูนย์ฯ ได้ให้ข้อมูลและแนวทางที่สามารถพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในอุตสาหกรรมการผลิตผึ้งและความต้องการของตลาดครึ่งในปัจจุบันแก่คณะทีมวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัยที่จะเกิดขึ้นในหลายมิติ พร้อมร่วมศึกษาการปล่อยผึ้งบนไม้ทางเลือกในพื้นที่จุดเรียนรู้ศรีภักย์ในศูนย์ฯ และนำคณะเข้าศึกษาเรียนรู้การเลี้ยงและการปล่อยผึ้งในพื้นที่ดังกล่าว.

ติดต่อหน่วยงาน: **ภาพและข่าว**
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@doae.go.th นายสารแจ้งวัน โยธอง / ทีมงานศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่ / สักก.6

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ฉบับที่ 55.1-2.65

จากศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่ เร่งเก็บข้อมูล โครงการวิจัยการผลิตเชื้อพันธุ์ครึ่งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์ อ.เวียงเหนือ จ.ลำปาง คาดว่าจะสามารถพัฒนารูปแบบการเลี้ยงผึ้งครั้งในเชิงพาณิชย์ที่ได้จากงานวิจัยดังกล่าว

วันที่ 3 ก.ม. 2565 นายธนพงศ์ สำเภานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ อ.เวียงเหนือ อ.เวียงเหนือ จ.ลำปาง ติดตามความคืบหน้า/เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจุรีภายใต้โครงการวิจัยการผลิตเชื้อพันธุ์ครึ่งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์ พบว่าต้นจามจุรีที่ปลูกใหม่แปลงศึกษาตลอดมีการเจริญเติบโตและสมบูรณ์ดี โดยคาดว่าในอนาคตต้นไม้จะสามารถปล่อยเชื้อพันธุ์ครึ่งเพื่อศึกษาและพัฒนาแบบการเลี้ยงผึ้งครั้งในเชิงพาณิชย์ได้จากงานวิจัยดังกล่าว เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ด้วยความร่วมมือของสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงเหนือ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ และผู้เข้าร่วมในพื้นที่

ติดต่อหน่วยงาน: **ภาพและข่าว**
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@doae.go.th นายสารแจ้งวัน โยธอง / ทีมงานศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ฉบับที่ 86.15-3.65

ศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่ ร่วมประชุมหารือ เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง “ครึ่ง” อย่างยั่งยืน ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันวิจัยและพัฒนาครึ่งไทยสืบต่อไป

วันที่ 30 มี.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ นำทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ร่วมประชุมหารือยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง “ครึ่ง” อย่างยั่งยืน ด้วยความร่วมมือนอกจากสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.ลำปาง ศูนย์ฯ จ.เชียงใหม่ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง คณะผู้บริหาร กลุ่มธุรกิจ ศรีเอเชียกรุ๊ป และคณะผู้บริหาร บริษัท นอร์วินเทิร์น สยามซีลแอนด์ ซักต เพื่อร่วมกันวิจัยและพัฒนาครึ่งไทยตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำอย่างยั่งยืนสืบต่อไป ณ บริษัท เอกเซลแอนด์ ซักต และเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ครึ่ง ศรีเอเชีย

ติดต่อหน่วยงาน: **ภาพและข่าว**
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@doae.go.th นางสาวแจ้งวัน โยธอง/ทีมงานศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ฉบับที่ 89.3-4.65

ศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านระบบ Facebook Live เอาใจคนรอบครึ่ง หรือเหล่าคนรักหมาให้ถึงหน้จอใน EP.11 พันธุ์ไม้เลี้ยงครึ่งเพื่องานวิจัย

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ Agricultural Technology Promotion Center Chiang Mai Province

วันที่ 19 เม.ย. 2565 นายธนพงศ์ สำเภานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ นำทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านระบบ Facebook Live “EP.11 พันธุ์ไม้เลี้ยงครึ่งเพื่องานวิจัย” มีหัวข้อที่น่าสนใจดังนี้ (1) พันธุ์ไม้เลี้ยงครึ่ง (2) ต้นจามจุรี มีประโยชน์มากกว่าคิด (3) งานวิจัย การผลิตเชื้อพันธุ์ครึ่งบนต้นจามจุรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิชย์ (4) แนวทางการพัฒนาการวิจัย (5) ผลการศึกษาวิจัยครึ่งครั้ง ดำเนินรายการโดย นายอรอนดล ลอมศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และว่าที่ร้อยตรีหญิงกัญญา กลิ่นทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงครึ่ง สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างมูลค่าให้กับสินค้า และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากครึ่งยังมีคุณค่าสู่ผู้บริโภคประจำวันซึ่งกรมการเกษตรได้มีโครงการนำร่องทดลองให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งกับ Next normal โดยวันนี้มีผู้เข้าชมเป็นจำนวน 475 ครั้ง และยอดแชร์จำนวน 16 ครั้ง

สำหรับผู้ที่ต้องการชมย้อนหลังสามารถชมได้ในหน้าเพจ Facebook ของศูนย์ฯ ได้ที่ <http://www.facebook.com/bee.centercm> ได้ทุกช่วงเวลา และสามารถชม EP ต่อไปได้ในช่องทางของฝั่งโทรชม แล้ววนกลับมาดูทุกวันอังคาร เวลา 10:00 น. เป็นต้นไปจ้า ...

ติดต่อหน่วยงาน: **ภาพและข่าว**
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@doae.go.th นางสาวแจ้งวัน โยธอง/ทีมงานศูนย์พึ่งพิงเชียงใหม่

ผลการดำเนินงานปี 2565 ปีที่ 2 (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 110.13-5.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยครั้ง
ในรูปแบบการทำงานเชิงบูรณาการแต่ละภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนงาน
ภาคการเกษตรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting

วันที่ 25 พ.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเกลาวย
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้าน
แมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ นำทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการ
ศูนย์ฯ เข้าร่วมประชุมหารือ เพื่อพัฒนาข้อเสนอ
โครงการวิจัยครั้ง ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting
ณ ห้องประชุม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้าน
แมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันในรูปแบบบูรณาการ
แต่ละภาคส่วน ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัย ในที่ประชุมได้
มอบหมายให้ภาคส่วนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ
รับผิดชอบหัวข้องานวิจัยย่อยในหัวข้อหลัก เพื่อนำข้อมูล
มาบูรณาการร่วมกัน นอกจากนี้ทางศูนย์ฯ รับผิดชอบที่
เป็นผู้ให้ข้อมูลในเรื่องจริงของทุกหัวข้องานวิจัยเพื่อเป็น
ฐานข้อมูลให้กับงานวิจัยได้นำไปต่อยอด ทั้งนี้
โครงการวิจัยครั้งจะช่วยแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม
และสิ่งแวดล้อม ผู้การขับเคลื่อนงานภาคการเกษตรให้
เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

BCG ครึ่ง จังหวัดลำปาง

ผลผลิต

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001106
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเดือนเงิน ไชยธอ / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 120.9-6.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ลงพื้นที่ติดตามงาน
“โครงการผลิตเชื้อฟัสน์คู่ครั้งบนต้นจามจุรีที่ปลูกกระยะชิดในเชิงพาณิชย์”
ในพื้นที่ อ.วังเหนือ จ.ลำปาง และพื้นที่แปลงวิจัยของศูนย์ฯ

วันที่ 15-17 มิ.ย. 2565 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
ด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ลงพื้นที่ติดตามงาน
โครงการผลิตเชื้อฟัสน์คู่ครั้งบนต้นจามจุรีที่ปลูกกระยะชิดใน
เชิงพาณิชย์ อ.วังเหนือ จ.ลำปาง ร่วมกับสำนักงานเกษตร
จังหวัดลำปาง และสำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ
และพื้นที่แปลงวิจัยของศูนย์ฯ โดยดำเนินการเก็บข้อมูล
การเจริญเติบโตของต้นจามจุรีที่อายุ 10 เดือน จำนวน
564 ต้น ตัดแต่งยอดที่ความสูง 2 เมตร เก็บตัวอย่างดิน
และติดตั้งระบบน้ำร่องรับช่วงฤดูแล้ง และคาดว่า
จะดำเนินการปล่อยครั้งในช่วงปลายปีนี้ เพื่อพัฒนา
งานวิจัยครั้งไทยที่ยั่งยืนสืบต่อไป

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001106
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเดือนเงิน ไชยธอ / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

16 - 17 มิถุนายน 2565 เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจุรี
และตัดแต่งยอดที่ระยะ 2 เมตร
แปลงเกษตรกรพื้นที่ตำบลวังทรายคำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

18 มิถุนายน 2565 เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นจามจุรี
และตัดแต่งยอดที่ระยะ 2 เมตร
แปลงศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ฉบับที่ 160.14-8.65

ศูนย์ฝึ้งเชียงใหม่ จัดการฝึกอบรม หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตแมลงเศรษฐกิจ (ครั้ง) อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เพื่อสร้างศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตสินค้าครั้งให้คุณภาพ

วันที่ 16 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเกาลอย ผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่นิเทศการศูนย์ฯ ร่วมกับ สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ จ.ลำปาง จัดฝึกอบรมให้ความรู้ หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ (ครั้ง) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรในการผลิต สินค้าครั้งให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องต่อความต้องการ ของตลาด ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลวังทรายคำ หมู่ที่ 4 ตำบลวังทรายคำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ซึ่งเนื้อหา หลักสูตรที่น่าสนใจประกอบด้วย (1) การบรรยายสถานการณ์ “ครั้ง” ในปัจจุบันและแนวโน้มการตลาด โดย คุณอภิชัย สัชณะชัย กรรมการผู้จัดการ บริษัท นอร์เทิร์นสยามซิดแลค จำกัด (2) การผลิตเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้นจามจรีที่ปลูกระยะชิดในเชิง พาณิษย์ การตัดแต่งทรงพุ่มต้นจามจรีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต และศึกษาดูงาน ณ แปลงวิจัยการผลิตเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้น จามจรีที่ปลูกระยะชิดในเชิงพาณิษย์ โดย ศูนย์ส่งเสริม เทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฝึ้งเชียงใหม่

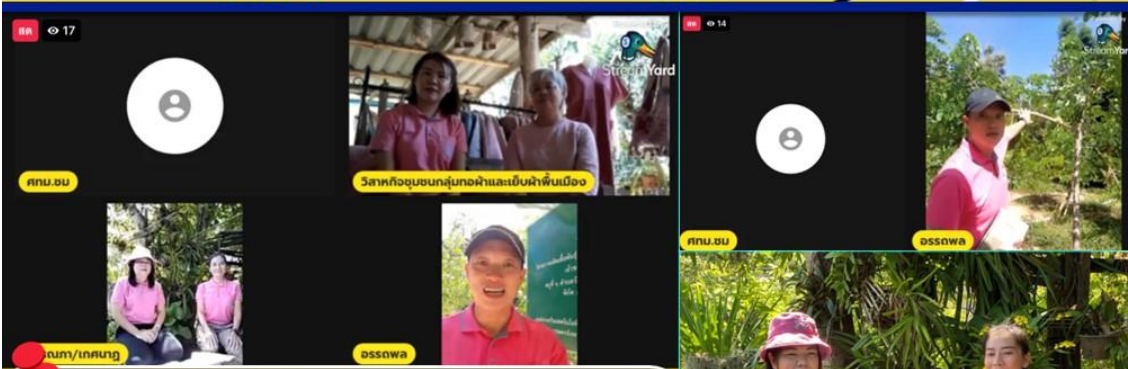

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ฉบับที่ 174.28-8.65

ศูนย์เชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านระบบ Facebook Live สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจครั้ง นำไปสู่การเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ EP.30 อนาคตสดใส แปลงใหญ่ครั้ง

วันที่ 30 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายอรรถพล ลอมศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ เป็นผู้ดำเนินรายการและถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านระบบ Facebook Live “EP.30 อนาคตสดใส แปลงใหญ่ครั้ง” มีเนื้อหาที่น่าสนใจดังนี้ (1) ความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย การผลิตเชื้อพันธุกรรมระยะชิดในเชิงพาณิชย์ (2) แนวทางการดำเนินงานวิจัยครั้ง ปีที่2 (3) ข้อดี-ข้อจำกัดของการเลี้ยงครั้งในปัจจุบันและอนาคต (4) แนวทางการพัฒนาการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ครั้ง (5) การใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ครั้ง ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงครั้ง สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจครั้ง เพื่อนำไปสู่การเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ เกิดความยั่งยืนต่อไปในอนาคต ซึ่งการให้ข้อมูลผ่านระบบออนไลน์เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในยุค Next normal โดยวันนี้มีผู้เข้าชมเป็นจำนวน 284 ครั้ง และยอดแชร์จำนวน 7 ครั้ง

สำหรับผู้ที่ต้องการชมย้อนหลังสามารถรับชมได้ในหน้าเพจ Facebook ของ ศูนย์ฯ ได้ที่ <http://www.facebook.com/bee.centercm> ได้ทุกที่ทุกเวลา และสามารถรับชม EP.ต่อไป ได้ทุกวันอังคาร เวลา 10.00 น. เป็นต้นไปจ้า ....

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์เชียงใหม่

29 - 30 สิงหาคม 2565 เก็บข้อมูลการแตกกิ่งของต้นจามจุรี
แปลงเกษตรกรพื้นที่ตำบลวังทรายคำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

29 - 30 สิงหาคม 2565 เก็บข้อมูลการแตกกิ่งของต้นจามจุรี
แปลงศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

โครงการส่งเสริมการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3.1 โครงการส่งเสริมการผลิตพืชอาหารในศูนย์ฝึกนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 4 ภาค ภายในศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 3

หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีรับสั่งกับอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เมื่อคราวตรวจเยี่ยมราษฎร อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๗ ให้ดำเนินการช่วยเหลือฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการส่งเสริมการผลิตพืชอาหารในศูนย์ฝึกนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๔ ภาค กิจกรรม ส่งเสริมการผลิตแมลงเศรษฐกิจ ให้ดำเนินการภายใน ศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภาค ๓ หมู่ที่ ๑๘ บ้านหนองผึ้ง ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและขยายผลไปสู่เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภาค ๓ และเกษตรกรในพื้นที่โดยรอบศูนย์ฯ
2. เพื่อให้เยาวชนศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่ไม่ได้เรียนต่อได้เข้ามาฝึกอบรมเพื่อพัฒนา และเน้นทักษะความรู้ด้านวิชาชีพการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ สามารถช่วยตนเอง ครอบครัว และชุมชน รู้จักการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนได้อย่างคุ้มค่า
3. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่เข้าไปฝึกอบรม มีความผูกพันและรักถิ่นฐานของตน โดยไม่ทอดทิ้งถิ่นกำเนิดไปหางานทำนอกภูมิลำเนา
4. เพื่อพัฒนาเยาวชนศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่สำเร็จการฝึกอบรมเป็นผู้มีอาชีพและมีรายได้สามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่นของตนได้
5. เพื่อสร้างโอกาส และเป็นทางเลือกให้นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่จบหลักสูตรประถมศึกษา ได้ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ (กศน.) จนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมาย

- จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ สำหรับใช้ในการพัฒนาจุดเรียนรู้เดิม เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาดูงานของเจ้าหน้าที่ นักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และประชาชนทั่วไป ได้แก่

- การเลี้ยงชันโรง จำนวน 20 รัง
- การเลี้ยงจิ้งหรีด พันธุ์จิ้งหรีด อาหารจิ้งหรีด แฝงไข่กระดาศ

วิธีการดำเนินการ

1. ประสานงานศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๓ กำหนดความต้องการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน
2. จัดซื้อวัสดุ จัดทำจุดเรียนรู้สาธิต และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การผลิตแมลงเศรษฐกิจ

3. ติดตามให้คำแนะนำ ประสานงานและประเมินผลการปฏิบัติงาน

งบประมาณ 30,000.- บาท

ผลผลิต / ผลลัพธ์

1. เกิดจุดเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการเลี้ยงและการผลิตแมลงเศรษฐกิจภายในพื้นที่ศูนย์ฝึกอาชีพ นักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 3 รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงจุดเรียนรู้เดิมให้มีความพร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้แก่ เจ้าหน้าที่ครูฝึก และนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 3 ได้อย่างต่อเนื่อง

3. เยาวชนศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่เข้าไปฝึกอบรม มีความผูกพันและรักถิ่นฐานของตน

4. นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่จบหลักสูตรประถมศึกษา ได้ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา ในระบบการศึกษานอกระบบ (กศน.) จนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการสร้างโอกาส และทางเลือกในการศึกษาต่อ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เจ้าหน้าที่ครูฝึกโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน นักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 3 ได้รับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความพึงพอใจและนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรและผู้สนใจ ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของแมลงเศรษฐกิจ

ภาพกิจกรรมการส่งมอบวัสดุทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ

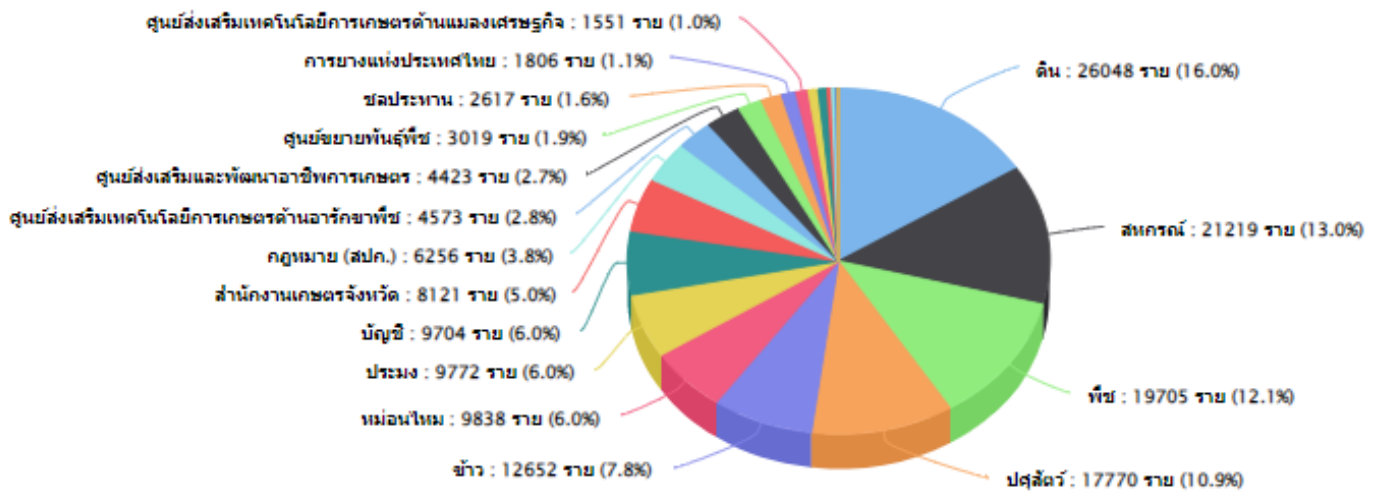

3.2 โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

- ไตรมาสที่ 1-2 สนับสนุนโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป้าหมาย 4 ครั้ง ผลการดำเนินงาน จำนวน 8 ครั้ง เชียงใหม่ 4 ครั้ง / ลำพูน 2 ครั้ง / ลำปาง 1 ครั้ง มีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 1,551 ราย

สถิติการให้บริการจำแนกตามคลินิกแต่ละประเภท 2565

ครั้งที่ 1

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
วันที่ 31.10-12.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ลงพื้นที่ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ และส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร ในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ครั้งที่ 1/2565 อ.สารภี จ.เชียงใหม่

วันที่ 28 ต.ค. 2564 นายชนพงษ์ สาคาถอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายนางกัญญาภรณ์ ขัยการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการร่วมกับนางคุณุณี ลงพื้นที่ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจและการส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตรในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ครั้งที่ 1/2565 โดยมี นายรัฐพล นราดิศร รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นประธานในพิธีเปิด ณ โรงเรียนวัดเขา ๗2 อยางหนึ่ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ มีเกษตรกรและประชาชนที่มาร่วมฟังเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงาน จำนวน 300 คน

สำหรับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมดังนี้ มีดังนี้

1. เพื่อใช้เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงการบริการทางวิชาการ และได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างตรงจุดรวดเร็วทันควรได้
2. เพื่อขยายการดำเนินงานหรือหาหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในการใช้บริการและแก้ไขปัญหาทางการเกษตรร่วมกัน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@dcae.go.th นายชนพงษ์ ขัยการ / ทีมงานศูนย์ตั้งเชียงใหม่

ครั้งที่ 2

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
วันที่ 5.14-1.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ร่วมรณรงค์งดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผึ้ง ช่วงการบานของดอกกล้วย เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการเคลื่อนย้าย ผึ้งที่จะเริ่มทยอยเข้าพื้นที่ ในงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ครั้งที่ 1/65 จ.ลำพูน

วันที่ 28 ต.ค. 2565 นายชนพงษ์ สาคาถอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ลงพื้นที่ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจและการส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร พร้อมแจกใบปลิวแนะนำ รณรงค์งดการใช้สารเคมีในช่วงดอกบานของกล้วยในพื้นที่จังหวัดลำพูน เนื้อเตรียมพร้อมรองรับการเคลื่อนย้ายของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งที่จะทยอยเข้ามาตั้งในพื้นที่เพื่อเก็บน้ำหวานและช่วยผสมเกสรดอกกล้วย ในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ครั้งที่ 1/2565 โดยมี นายวราวุธ นาวารัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เป็นประธานในพิธีเปิด และนายวิชัย คุ้มแก้ว เกษตรจังหวัดลำพูน กล่าวรายงาน ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน มีเกษตรกรและประชาชนที่มาร่วมฟังเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงาน จำนวน 150 คน ที่หลายหน่วยงานร่วมมาตรการออกให้บริการความรู้ในครั้งนี้

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@dcae.go.th นายชนพงษ์ ขัยการ / ทีมงานศูนย์ตั้งเชียงใหม่ / ทีมงานลำพูน

ครั้งที่ 3

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
วันที่ 69.15-2.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ณ สหกรณ์บ้านดอนมูล อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน

วันที่ 24 ก.พ. 2565 นายชนพงษ์ สาคาถอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายอรอนงค์ ลอมศิริ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ถ่ายทอดองค์ความรู้การส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง สิวโรง ครั่ง และจิ้งหรีด ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร โครงการที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมี นายศักดิ์วิชัย ตูมาวุฒิมีเลิศ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธี ณ โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลสันติคีรี อ.ป่าเมี่ยง จังหวัดเชียงใหม่

การส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจยุคปัจจุบันพบว่าเกษตรกรที่หันมาให้ความสนใจในการเลี้ยงนั้นมากขึ้น ทั้งนี้จากการขึ้นรอบและต้องการเลี้ยงเป็นอาชีพ ซึ่งแมลงบางชนิดสามารถเลี้ยงตามคู่มือที่กรมการเกษตรได้ มีการจัดการที่ไม่ยุ่งยาก สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตที่สูงขึ้นได้ และเป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวมีเกษตรกรและผู้สนใจเป็นจำนวนมาก

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@dcae.go.th นางสาวเสด็จน ไขทอง / ทีมงานศูนย์ตั้งเชียงใหม่

ครั้งที่ 4

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
วันที่ 108.11-5.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ณ สหกรณ์บ้านดอนมูล อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน

วันที่ 20 พ.ค. 2565 นายชนพงษ์ สาคาถอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นางสาวสิริธรา วรชัชโชภาส นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ และทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ถ่ายทอดองค์ความรู้การส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง สิวโรง ครั่ง และจิ้งหรีด ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ครั้งที่ 3/2565 โดยมี นายวราวุธ นาวารัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เป็นประธานในพิธี ณ สหกรณ์บ้านดอนมูล ม. 8 ต.บ้านปวง อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน

การส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจยุคปัจจุบันพบว่าเกษตรกรที่หันมาให้ความสนใจในการเลี้ยงนั้นมากขึ้น ทั้งเกิดจากการขึ้นรอบและต้องการเลี้ยงเป็นอาชีพ ซึ่งแมลงบางชนิดสามารถเลี้ยงตามคู่มือที่กรมการเกษตรได้ มีการจัดการที่ไม่ยุ่งยาก สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตที่สูงขึ้นได้ และเป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวมีเกษตรกรและผู้สนใจเป็นจำนวนมาก

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopbd04@dcae.go.th นางสาวเสด็จน ไขทอง / ทีมงานศูนย์ตั้งเชียงใหม่

ครั้งที่ 5

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 118.7-6.65

**ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ
ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ**
ณ อารามพระธาตุน้อย ตำบลท่าวังเย็น อำเภอ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

วันที่ 9 มิ.ย. 2565 นายสนพงค์ ส่ากาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายอรุณพล ลอมศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ถ่ายทอดองค์ความรู้การส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งในโรงรัง และผึ้งไรต์ ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ณ อารามพระธาตุน้อย ตำบลท่าวังเย็น อำเภอ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ โดยมี นายศักดิ์ชัย คุณานุวัฒน์ชัยเดช รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธี ณ อารามพระธาตุน้อย ตำบลท่าวังเย็น อำเภอ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

ในห้วงปัจจุบันการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ นับว่าเกษตรกรหันมาให้ความสนใจในการเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น ทั้งเกิดจากการรณรงค์และสื่อการเลี้ยงเป็นอาทิ ซึ่งแมลงบางชนิดสามารถเลี้ยงจนนำไปกับการทำการเกษตรได้ มีการจัดการไม่ยุ่งยาก สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น และเป็นสื่อการมงคลติดขลังปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวมีเกษตรกรและผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชนิ ไชยธ/พินิจมาศคุณผึ้งเชียงใหม่

ครั้งที่ 6

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 143.16-7.65

**ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ
ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ครั้งที่ 4/2565**
ณ อาคารประชุมที่ว่าการอำเภอกัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่

วันที่ 25 ก.ค. 2565 นายสนพงค์ ส่ากาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ ทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่เข้าร่วมจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ และการส่งเสริมการเข้าชมชมผสมเกสรพืช ในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ครั้งที่ 4/2565 โดยมี นายศักดิ์ชัย คุณานุวัฒน์ชัยเดช รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธี และนายเจริญ พินิจมาศ เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวรายงาน ณ อาคารประชุมที่ว่าการอำเภอกัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่

ในห้วงปัจจุบันการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ พบว่าเกษตรกรหันมาให้ความสนใจในการเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น ทั้งเกิดจากการรณรงค์และสื่อการเลี้ยงเป็นอาทิ และยังคงช่วยเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้ปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวมีเกษตรกรและประชาชนทั่วไป รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมงานจำนวน 300 คน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชนิ ไชยธ/พินิจมาศคุณผึ้งเชียงใหม่

ครั้งที่ 7

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 146.19-7.65

**ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ
ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ครั้งที่ 4/2565**
ณ อาคารหอประชุมบ้านลือ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

วันที่ 27 ก.ค. 2565 นายสนพงค์ ส่ากาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ ทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่เข้าร่วมจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ และการส่งเสริมการเข้าชมชมผสมเกสรพืช ในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ครั้งที่ 4/2565 โดยมีนายกรยุทธ นาวรัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เป็นประธานในพิธี ณ อาคารหอประชุมบ้านลือ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

กิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ พบว่าเกษตรกรหันมาให้ความสนใจในการเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น และยังคงช่วยเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้ปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวมีเกษตรกรและประชาชนทั่วไป รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมงานจำนวน 100 คน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชนิ ไชยธ/พินิจมาศคุณผึ้งเชียงใหม่

ครั้งที่ 8

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 149.3-8.65

**ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ
ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ครั้งที่ 4/2565**
ณ เทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

วันที่ 3 ส.ค. 2565 นายสนพงค์ ส่ากาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ พร้อมด้วยทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่เข้าร่วมจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและผู้เลี้ยง รวมทั้งการส่งเสริมการเข้าชมชมผสมเกสรพืช ในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ครั้งที่ 4/2565 โดยมี นายจำลอง กัมพิษฐ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เป็นประธานในพิธี และนายธีระพงศ์ กุทธิโชติ เกษตรจังหวัดลำปาง กล่าวรายงาน ณ เทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยการดำเนินงานในครั้งมีเกษตรกรและประชาชนทั่วไป รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมงานจำนวน 150 คน และนางสนพงค์ ส่ากาลอย เข้าร่วมงานจำนวน 50 คน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชนิ ไชยธ/พินิจมาศคุณผึ้งเชียงใหม่

3.3 โครงการการสำรวจวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้การผลิตแมลงเศรษฐกิจ ในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนามก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งการศึกษาภาคปกติไม่สามารถเข้าถึงได้ จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงานสนับสนุนตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานด้วยการบูรณาการงาน 4 ด้านในการพัฒนา ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาให้กับเด็ก เยาวชนวัยเรียน และประชาชน ในห้วย่อมบ้านพื้นที่ห่างไกลเข้าถึงได้ยาก ไม่สามารถเข้ารับการศึกษภาคปกติได้
2. แก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการ การขาดสารอาหารไอโอดีน โพรตีน พลังงาน และวิตามินเอในเด็กและเยาวชน
3. ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชนใกล้เคียง
4. การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

เมื่อปี พ.ศ.2551 นายสุรเดช พหลโยธิน ผู้ประสานงานศูนย์การเรียนรู้ภูฟ้า พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการประสานจากรองผู้อำนวยการสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ว่าที่ ร.ต.กิตติ ชันฉิมิตร) ให้ดำเนินการประสานกับหน่วยงานศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียน (ศบอ.) อำเภออมก๋อย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอำเภออมก๋อย ในการจัดหาพื้นที่สำหรับเป็นที่ตั้งสำนักงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้มีการดำเนินการสำรวจพื้นที่ 3 แห่ง พบว่า พื้นที่ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 42 - 44 จากบ้านกิวลม ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด ถึง อำเภออมก๋อยมีสภาพพื้นที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวห่างจากตัวอำเภอประมาณ 5 กิโลเมตร และเมื่อดูแผนที่ทางอากาศแล้ว พื้นที่ดังกล่าวสามารถขยายออกไปได้อีกจนถึงน้ำแม่ตอมที่ไกลออกไปจากพื้นที่ประมาณ 4 - 5 กิโลเมตร ทั้งนี้พื้นที่ป่าอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ต้องมีการหารือร่วมกันต่อไปอีกในการขออนุญาตใช้พื้นที่หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจดำเนินการถวายเป็นการถวาย เพื่อการใช้พื้นที่ตามแนวพระราชดำริฯ ต่อไป

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2552 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานที่ก่อสร้างศูนย์ภูฟ้าพัฒนามก๋อย ตามพระราชดำริฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริฯ ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กและราษฎรชาวไทยภูเขาบนพื้นที่สูงในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง มุ่งเน้นการพัฒนาผ่านแหล่งศึกษาผ่านแหล่งศึกษาตามธรรมชาติ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการรักษาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่จำนวน 1,905 ไร่ เป็นสถานที่ก่อสร้างศูนย์ โดยส่วนราชการต่างๆ ร่วมกันสนองพระราชดำริฯ มีการจัดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ ครอบคลุมเขตป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอยเขตกิจกรรมการเกษตร และเขตสาธารณูปโภค เริ่มด้วยการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานการสร้างอาหารหอพักตามแนวคิดของชาวปากะญอ เพื่อเป็นที่พักของผู้ที่เข้าไปฝึกอบรม การทดลองปลูกข้าวสาลี จะมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เชี่ยวชาญจากอินเดีย คาดว่าศูนย์ จะเริ่มดำเนินการได้ในปี 2553 โอกาสนี้ ทรงพระราชดำริฯ สักกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งต่างๆ ต้องไม่กระทบต่อสภาพป่าไม้ พร้อมทั้งทรงเล็งเห็นถึงการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรโดยเฉพาะในถิ่นทุรกันดาร ทำให้ทรงห่วงใย จึงทรงเริ่มพระราช

กรณีศึกษาช่วยเหลือราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตั้งแต่ปี 2523 โดยทรงเลือกเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายแรก จากนั้นจึงทรงขยายงานเข้าสู่ชุมชน โดยเฉพาะราษฎรที่เดือดร้อน เช่น ในพื้นที่ อำเภออมก๋อย ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่ทรงเห็นความเดือดร้อนด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ สุขภาพอนามัย และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงและใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป
2. เพื่อการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของราษฎร
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา สาธิตและถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม
4. เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ที่มา ด้วยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การพัฒนามก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริในการยกระดับคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชนและประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนในพื้นที่มีการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นการสร้างรายได้ เช่น การเก็บหาน้ำผึ้งจากธรรมชาติที่มีอยู่มากในพื้นที่ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้เกิดการทำลาย และการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร และประชาชน

ในการนี้ สำนักพระราชวัง ขอความอนุเคราะห์ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ สํารวจความเป็นไปได้ในการเลี้ยงผึ้งในพื้นที่ป่า และพัฒนาพื้นที่ดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การพัฒนามก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้การเลี้ยงผึ้ง สำหรับไว้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร และประชาชนที่สนใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อดำเนินการสำรวจวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. เพื่อจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
3. เพื่อทำจุดเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงและแมลงเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป้าหมาย

1. จัดฝึกอบรม หลักสูตร ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ คือ การเลี้ยงผึ้งโพรงชันโรง ครั้ง
2. สาธิตและการฝึกปฏิบัติการต่อรังผึ้งโพรงและการล่อเลี้ยงผึ้งโพรง แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนามก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จำนวน 1 รุ่น จำนวน 15 คน
3. จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ สำหรับใช้ในการพัฒนาจุดเรียนรู้เดิม เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาดูงานของเจ้าหน้าที่

วิธีการดำเนินการ

1. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนามก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ กำหนดความต้องการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน
2. จัดซื้อวัสดุ จัดทำจุดเรียนรู้สาธิต และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การผลิตแมลงเศรษฐกิจ
3. จัดฝึกอบรมอาชีพการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
4. ติดตามให้คำแนะนำ ประสานงานและประเมินผลการปฏิบัติงาน

งบประมาณ 29,400.- บาท เบิกจ่าย จำนวน 29,400.- บาท คงเหลือ – บาท

ผลผลิต / ผลลัพธ์

1. เกิดจุดเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการเลี้ยงและการผลิตแมลงเศรษฐกิจภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
2. ผู้เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับเผยแพร่ให้เกษตรกรและผู้สนใจได้
3. มีแมลงช่วยผสมเกสรในพื้นที่โครงการฯ โดยสามารถเพิ่มทั้งปริมาณและคุณภาพของพืชบนที่สูงได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้รับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความพึงพอใจและนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรและผู้สนใจ ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของแมลงเศรษฐกิจ

ภาพกิจกรรมสำรวจวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการ

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 124.13-6.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ลงพื้นที่ประชุมหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ วางแผนโครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง สำหรับให้เป็นแมลงช่วยผสมเกสรดอกกาแฟอาราบิก้า ในพื้นที่โครงการฯ

วันที่ 23-24 มิ.ย. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายอรรถพล ลอมศรี และนายปวิรุต ปิณฑะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ลงพื้นที่ประชุมหารือร่วมกับ นายสังศักดิ์ แผ่นสุวรรณ เจ้าหน้าที่โครงการฯ รักษาการรองหัวหน้าศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ พร้อมคณะ วางแผนโครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง สำหรับให้เป็นแมลงช่วยผสมเกสรดอกกาแฟอาราบิก้า ในพื้นที่โครงการฯ เพื่อเพิ่มปริมาณและยกระดับคุณภาพผลผลิตรวมถึงเป็นแนวทางการสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรจากการเลี้ยงผึ้งโพรง ในกรณีที่ทีมเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่สำรวจความพร้อมของการดำเนินโครงการและแมลงผสมเกสรในโครงการ ณ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอภิมอัยตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001106
E-mail : aopdb04@dcae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องจัน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ผึ้งเชียงใหม่

ภาพกิจกรรมการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ฉบับที่ 178.4-9.65

**ศูนย์ฝึกเชียงใหม่ ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงและแมลงเศรษฐกิจ
ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดเชียงใหม่**

วันที่ 7-8 ก.ย. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายนายอรุณพล ลอมศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ พร้อมด้วยทีมนักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ฝึกอบรมหลักสูตร การเลี้ยงผึ้งโพรงและแมลงเศรษฐกิจสร้างรายได้ อาทิ ชันโรงและครึ่งแก่เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ จำนวน 17 คน ณ อาคารอเนกประสงค์ศูนย์เรียนรู้ การพัฒนาอมก๋อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงและใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาด้วยการใช้แมลงเศรษฐกิจพื้นถิ่นในพื้นที่ในการสร้างความสมดุลของระบบนิเวศสู่การสร้างรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในพื้นที่นาร่องภายในโครงการฯ และทางศูนย์ฯ มีแผนที่จะติดตามต่อยอดการพัฒนาทางด้านแมลงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องต่อไป

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องจัน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฝึกเชียงใหม่

ภาพกิจกรรมการส่งมอบวัสดุทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและติดตามให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่โครงการ

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ฉบับที่ 184.10-9.65

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ศูนย์ฝึ่งเชียงใหม่ ติดตามผลการดำเนินงานและส่งมอบวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำฐานเรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ ภายใต้โครงการส่งเสริม การดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้กับศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 23 ก.ย. 2565 นายธนพงศ์ สำเกลาอย ผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายอรรถพล ลอมศรี และนายปริวรรต ปัญจะ นักวิชาการ ส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ส่งมอบวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำฐานเรียนรู้ ด้านแมลงเศรษฐกิจ ภายใต้โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ให้แก่ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อยอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ป้ายองค์ความรู้ ด้านวิชาการของแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผีเสื้อโพรง ชันโรง ครั่ง และอุปกรณ์ การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ประกอบด้วยรังผึ้งโพรง และรังชันโรง โดยฐานเรียนรู้ จัดตั้งบริเวณแปลงปลูกผักผสมผสาน เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ ด้านการผลิตแมลงเศรษฐกิจ ให้แก่เกษตรกรและเยาวชนในพื้นที่ ศูนย์การเรียนรู้พัฒนาอมก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพื้นที่ ขยายผลต่อไป

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax: 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชิน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฝึ่งเชียงใหม่

3.4 โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริ

กิจกรรมหลัก : การบูรณาการงานด้านเกษตรกรรมเพื่อขับเคลื่อนโครงการเกษตรวิสัย

กิจกรรมย่อยที่ : 1.7 ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการเกษตรวิสัยตามพระราชดำริ
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

หลักการและเหตุผล ที่มา

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562

นโยบายรัฐบาล การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้คานงัด ป่ามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติโดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่าง ที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง อันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชน ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาส ทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และ เกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ชาติ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วและสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ โดยกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีเป้าหมายให้ภาคเกษตรเป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญเป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย มีผลิตภาพการผลิตสูง และมีระบบบริหารจัดการที่ดี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค เมืองฯ) ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนากภาค เมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนากภาคเหนือ เป็นฐานเศรษฐกิจ สร้างสรรค์มูลค่าสูง

แผนพัฒนากภาคเหนือ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการเป็นฐานผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูปที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

ยุทธศาสตร์จังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่มูลค่า และพัฒนานวัตกรรมอาหารแห่งอนาคตภายใต้ BCG Model

จังหวัดเชียงใหม่ได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2561-2565 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด คือ “นครแห่งชีวิต และความมั่งคั่ง” (City of Life and Prosperity) ซึ่งมีความหมายว่า “เมืองที่ให้ความสุขและชีวิตที่มีคุณค่าแก่ผู้อยู่อาศัยและ ผู้มาเยือนในฐานะเมืองที่น่าอยู่และน่าท่องเที่ยวในระดับโลก พร้อมกับเป็นประตูการค้าการลงทุนสู่สากล”

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2561-2565 (ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ. 2565) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัดไว้ 6 ประเด็น ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าเชื่อมโยงธรรมชาติ วัฒนธรรม สุขภาพ และเศรษฐกิจท้องถิ่น
2. การขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่คุณค่า และพัฒนานวัตกรรมอาหารแห่งอนาคตภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model)
3. การผลักดันเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ เมืองแห่งไมซ์ เมืองแห่งสตาร์ทอัพ และเมืองนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ (SMS & Medicopolis: Smart City, MICE City, Startup City, Medicopolis) ให้สามารถรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน ของภาคเหนือ
4. การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ล้านนา
5. การจัดการปัญหาฝุ่นควัน (PM 2.5) พัฒนาศรีพลาสมาและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
6. การจัดการสาธารณสุข การสร้างความมั่นคง และยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ: โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้ทรงเล็งเห็นสภาพความเป็นอยู่ที่ยากจนของราษฎร ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำ ที่ดินทำกิน ขาดความรู้ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า จึงทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง อาทิ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเกษตร ด้านส่งเสริมอาชีพ ด้านสวัสดิการและสังคม ด้านสาธารณสุข เป็นต้น พร้อมทั้งได้พระราชทานแนวทางดำเนินงานให้หน่วยงานต่างๆ นำไปวางแผนปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรผู้ประสบความทุกข์ยาก ด้อยโอกาสและยากจน ตามภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ โดยเน้นให้ผลการดำเนินงานตกถึงมือราษฎรโดยตรงเป็นเบื้องต้น เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่าง “พออยู่ พอกิน” และขณะเดียวกันก็เป็นการปูพื้นฐานไว้สำหรับ “ความกินดี อยู่ดี ในอนาคต” ด้วย ดังนั้น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงเป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาราชกรผู้ยากไร้ให้มีฐานะ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเฉพาะประชาชนในชนบทที่อยู่ห่างไกล ทุรกันดาร และยากจนอย่างแท้จริง โดยมีหลักการสำคัญ คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เป็นขั้นตอนตามลำดับความจำเป็น ประหยัด การพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมความรู้ และเทคนิควิชาการสมัยใหม่ที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของชุมชน สามารถวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความพร้อมของเกษตรกรได้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่การดำเนินงานโครงการหลวงโครงการพระราชดำริ มากกว่า 40 โครงการ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรชนเผ่า อาศัยอยู่ในภูมิภาคที่เป็นภูเขาสูง ประกอบอาชีพเกษตรกรรมปลูกพืชผัก และผลไม้เป็นหลัก และมีรายได้น้อย

ความเร่งด่วน (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : เพื่อเป็นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรกลุ่มนี้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่าง “พออยู่ พอกิน” ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ ได้บูรณา

การทำงานร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ ได้ร่วมสนองการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเข้าไปส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตภายนอก สร้างความยั่งยืนในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงมีความจำเป็นในการจัดทำโครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวพระราชดำริ ให้กับเกษตรกร ในพื้นที่โครงการหลวง โครงการพระราชดำริให้ได้รับความรู้ การฝึกปฏิบัติ สามารถพึ่งพาตนเองได้

จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้อนุมัติงบประมาณตามกิจกรรมย่อยที่ 1.7 ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการเกษตรวิद्याตามพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้กับ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาปรับปรุงแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้ในโครงการฯ และส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนเพิ่มรายได้เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มีความมั่นคง ยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวข้างต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและขยายผลไปสู่เกษตรกรรายย่อยนอกโรงเรียน
2. ช่วยผสมเกสรพืชเพื่อเพิ่มผลผลิต/แปลงส่งเสริมการปลูกพืชปลอดสารพิษ
3. เพื่อพัฒนาและเน้นทักษะความรู้ด้านวิชาชีพการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการสามารถช่วยตนเองครอบครัวและชุมชน รู้จักการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนได้อย่างคุ้มค่า

เป้าหมายโครงการ

1. จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จำนวน 2 จุดเรียนรู้ ได้แก่
  - 1) จุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง
  - 2) จุดเรียนรู้การเลี้ยงชันโรง
2. ฝึกอบรมอาชีพการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จำนวน 30 ราย

สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่โครงการเกษตรวิद्या บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

1. ประชุมพิจารณาแผนดำเนินงาน
2. เตรียมความพร้อมการจัดฝึกอบรม รับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรม
3. จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ แปลงสาธิตต้นแบบ
  - จัดทำจุดเรียนรู้การใช้แมลงช่วยผสมเกสร จำนวน 2 จุด ได้แก่ จุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงและจุดเรียนรู้การเลี้ยงชันโรง เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เรียนรู้ประโยชน์ของการใช้แมลงช่วยผสมเกสรเพิ่มปริมาณ/คุณภาพผลผลิตพืชทางการเกษตร
4. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
  - จัดทำหลักสูตร ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่
    - 1) ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง
    - 2) ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง
  - ฝึกอบรมเกษตรกรเชิงปฏิบัติการ จำนวน 30 ราย จำนวน 2 วัน
5. สนับสนุนวัสดุสาธิตต้นแบบการเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงแก่เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม
  - เพื่อใช้ช่วยผสมเกสรพืชบนพื้นที่สูง จำนวน 30 ราย

6. การติดตาม ขับเคลื่อนและประเมินผล

- ติดตามการดำเนินงานของเกษตรกร และดูแลแปลงเรียนรู้แปลงสาธิตต้นแบบ
- จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2565											
	ต.ค. 64	พ.ย. 64	ธ.ค. 64	ม.ค. 65	ก.พ. 65	มี.ค. 65	เม.ย. 65	พ.ค. 65	มิ.ย. 65	ก.ค. 65	ส.ค. 65	ก.ย. 65
๑. ประชุมพิจารณาแผนดำเนินงาน										↔		
๒. เตรียมความพร้อมการจัดฝึกอบรม รับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรม										↔		
๓. จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ แปลงสาธิตต้นแบบ										↔↔		
๔. ดำเนินการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ										↔↔		
๕. สนับสนุนปัจจัยต้นแบบแก่เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม										↔↔		
๖. การติดตาม ขับเคลื่อนและประเมินผล										↔↔↔		
๗. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ												↔↔

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ กรกฎาคม 2565 - กันยายน 2565

งบประมาณ จำนวน 118,700 บาท

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

- มีจุดเรียนรู้การใช้ฟั้้งโพรงและชันโรงช่วยผสมเกสรพืชจัดแสดงในพื้นที่โครงการฯ เพื่อให้เกษตรกรพื้นที่ข้างเคียงและผู้สนใจได้เรียนรู้ความสำคัญและประโยชน์ของการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชผลทางการเกษตร
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการสนับสนุนวัสดุสาธิตการเลี้ยงฟั้้งโพรงและชันโรง
- เกษตรกรและผู้สนใจได้รับความรู้คำแนะนำ จากเจ้าหน้าที่หรือสื่อที่จัดแสดงบริเวณจุดเรียนรู้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเพิ่มผลผลิตพืชทางการเกษตรของตน ตลอดจนสามารถมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงฟั้้งโพรงและชันโรงได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

- มีจุดเรียนรู้บริการประชาชนที่สนใจการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจได้แก่ ฟั้้งโพรง และ ชันโรง ในพื้นที่โครงการฯ จำนวน 2 จุด
- เกษตรกรเข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 30 ราย
- ร้อยละ 80 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดไปพัฒนาตนเองตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

- เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

การดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนโครงการเกษตรวิชญา ในปีงบประมาณ 2565

1. จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ แปลงสาธิตต้นแบบ

จัดทำจุดเรียนรู้การใช้แมลงช่วยผสมเกสร จำนวน 2 จุด ได้แก่ จุดเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงและจุดเรียนรู้การเลี้ยงชันโรง เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เรียนรู้ประโยชน์ของการใช้แมลงช่วยผสมเกสรเพิ่มปริมาณ/คุณภาพผลผลิตพืชทางการเกษตร

ภาพจุดเรียนรู้ก่อนการปรับปรุง

ภาพจุดเรียนรู้ระหว่างการปรับปรุง

ภาพจุดเรียนรู้หลังการปรับปรุง

2. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จำนวน 2 ชนิด

2.1 ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง

ภาพการฝึกอบรม การเลี้ยงชันโรง วันที่ 1 กันยายน 2565

2.2 ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง ภาพการฝึกอบรม การเลี้ยงผึ้งโพรง วันที่ 2 กันยายน 2565

2.3 สนับสนุนวัสดุสาริตต้นแบบการเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงแก่เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม เพื่อใช้ช่วยผสมเกสรพืชบนพื้นที่สูง จำนวน 30 ราย

เกษตรกรแกนนำต้นแบบ

2.4 การติดตาม ขับเคลื่อนและประเมินผล

- ติดตามการดำเนินงานของเกษตรกร และดูแลแปลงเรียนรู้แปลงสาธิตต้นแบบ ภาพการลงพื้นที่ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ผลการดำเนินงานและผลลัพธ์ตามเป้าหมายตัวชี้วัดของโครงการ

1. มีจุดเรียนรู้การใช้ฝัังโพรงและชั้นโรงช่วยผสมเกสรพืชจัดแสดงในพื้นที่โครงการฯ เพื่อให้เกษตรกรพื้นที่ข้างเคียงและผู้สนใจได้เรียนรู้ความสำคัญและประโยชน์ของการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชผลทางการเกษตร รวม จุดเรียนรู้ 2
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการสนับสนุนวัสดุสาริตการเลี้ยงฝัังโพรงและชั้นโรง
3. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้การเลี้ยงฝัังโพรงและชั้นโรง จำนวน 30 ราย
4. ร้อยละ 80 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดไปปฏิบัติและพัฒนาตนเองตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สามารถใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่บภายในโครงการได้
5. ร้อยละ 100 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการ

การบริหารจัดการทรัพยากร/การใช้ประโยชน์

1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเข้าศึกษาเรียนรู้การเลี้ยงฝัังโพรงและชั้นโรงจากจุดเรียนรู้การใช้แมลงช่วยผสมเกสรของโครงการและศึกษาจากเอกสารฝึกอบรมทั้ง หลัก 2 สูตร ได้แก่ หลักสูตรการเลี้ยงฝัังโพรง และหลักสูตรการเลี้ยงชั้นโรง

2. เกษตรกรสามารถฝึกปฏิบัติและสร้างทักษะการเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงจากวัสดุสาคิตภายใต้โครงการ

3. เกษตรกรสามารถใช้ผึ้งโพรงและชันโรงเข้ามาช่วยผสมเกสรพืชในแปลงปลูกไม้ผลหรือพืชทางการเกษตรอื่นๆ ช่วยลดการใช้สารเคมีภาคเกษตร

ปัญหาและอุปสรรค

- การได้รับจัดสรรงบประมาณตามโครงการไม่เป็นไปตามแผนทำให้ต้องมีการปรับแผนการทำงานให้สอดคล้องกับห้วงเวลาการเบิกจ่ายส่งผลต่อการดำเนินการบางกิจกรรมให้ไม่เป็นไปตามแผน

การประเมินผลหลังการฝึกอบรมโดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

1. ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเนื้อหาการฝึกอบรม

- ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับ น้อย
- หลังเข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มาก

2. ความเหมาะสมของหลักสูตรและการบริการ

- เนื้อหาของหลักสูตรมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้งาน อยู่ในระดับ มากที่สุด
- เอกสารประกอบการฝึกอบรม มีเนื้อหาครบถ้วนชัดเจน อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมอยู่ในระดับ มากที่สุด

3. วิทยากร

- ความรอบรู้ในหัวข้อหลักสูตรที่บรรยาย อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา อยู่ในระดับ มากที่สุด
- การใช้สื่อและเทคนิคประกอบการบรรยาย อยู่ในระดับ มากที่สุด

4. การบริการ สถานที่ อาหาร

- ความสะดวกในการติดต่อประสานงานในการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด
- การอำนวยความสะดวกระหว่างการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ความพึงพอใจในสถานที่ดำเนินการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ความพึงพอใจในการบริการอาหารและเครื่องดื่ม อยู่ในระดับ มากที่สุด

การประเมินความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมองเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

หลักสูตร	ความรู้ก่อนฝึกอบรม	ความรู้หลังฝึกอบรม	ความรู้ความเข้าใจที่เพิ่ม
การเลี้ยงชันโรง	3.03 คะแนน	7.63 คะแนน	151.81%
การเลี้ยงผึ้งโพรง	3.23 คะแนน	7.43 คะแนน	130.03%

ข้อมูลพื้นที่ : การดำเนินงานโครงการเกษตรวิชญา ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ฐานเรียนรู้แมลงช่วยผสมเกสร (ชันโรง, ผึ้งโพรง) ตั้งในพื้นที่ 1 ในศูนย์สาธิตการเรียนรู้เกษตรบนพื้นที่สูง

โครงการเกษตรวิชญา

พื้นที่ในโครงการเกษตรวิชญา
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
แบ่งพื้นที่เป็น 5 ส่วน

1. พื้นที่ศูนย์สาธิตฯ	เนื้อที่ 138 ไร่
2. พื้นที่ทรงงาน	เนื้อที่ 32 ไร่
3. พื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	เนื้อที่ 123 ไร่
4. พื้นที่ป่าไม้	เนื้อที่ 918 ไร่
5. พื้นที่จัดสรรให้เกษตรกรทำกิน	เนื้อที่ 139 ไร่
รวมเนื้อที่ 1,350 ไร่	

พื้นที่ 1: ศูนย์สาธิตการเรียนรู้เกษตรบนพื้นที่สูง

พื้นที่ 2: พื้นที่ทรงงาน

พื้นที่ 3: ธนาคารอาหารชุมชน

พื้นที่ 4: พื้นที่ป่าไม้

พื้นที่ 5: พื้นที่จัดสรรให้เกษตรกร

ฐานเรียนรู้แมลงช่วยผสมเกสร (ชันโรง, ผึ้งโพรง) ตั้งในพื้นที่ ฐานที่ 4 ที่ดูแลโดยกรมส่งเสริมการเกษตรในโครงการ

พื้นที่ 1: การเลี้ยงไก่แบบปล่อย

พื้นที่ 2: ฐานเรียนรู้และจัดการขยะรีไซเคิล

พื้นที่ 3: ฐานเรียนรู้ด้านการศึกษาศาสตร์กับงานพื้นที่สูง

พื้นที่ 4: ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นบนพื้นที่สูง

พื้นที่ 5: ฐานเรียนรู้ด้านเกษตรปลอดภัยและธรรมชาติ

พื้นที่ 6: ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกผัก

พื้นที่ 7: ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

พื้นที่ 8: ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกข้าวไร่นาและอัญชันเมืองหนาว

แผนการพัฒนา : โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการเกษตรวิชญาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ปี 2565 -2570

การขับเคลื่อนการดำเนินงานสนับสนุนโครงการเกษตรวิชญา

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

แผนการพัฒนา : โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ในโครงการเกษตรวิชญา ตามพระราชดำริสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ปี 2565 -2570

แผนการพัฒนา ปี 2565

- กิจกรรมที่ 1 จัดทำจุดเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ แปลงสาธิตต้นแบบ
- กิจกรรมที่ 2 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
- กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนปัจจัยต้นแบบแก่เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม
- กิจกรรมที่ 4 การติดตาม ขับเคลื่อนและประเมินผล

แผนการพัฒนา ปี 2566 – 2570

- การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และศูนย์เรียนรู้
  - วางแผนและดำเนินการกระจายพันธุ์แมลงช่วยผสมเกสร (ผึ้งโพรง, ชันโรง) เพื่อสนับสนุนฐานเรียนรู้การเลี้ยงแมลงช่วยผสมเกสร (ผึ้งโพรง, ชันโรง) ของโครงการ หรือแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ
- การถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผล
  - กำหนดอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแมลงช่วยผสมเกสร (ผึ้งโพรง, ชันโรง) สู่เกษตรกรที่สนใจโดยมุ่งเน้นและผลักดันให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดฐานเรียนรู้/แปลงตัวอย่าง/หรือกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ เพื่อประโยชน์ในการนำไปขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น หลักสูตร การเลี้ยงผึ้งและชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตพืชทางการเกษตรในพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงที่สำคัญ เช่น กาแฟ สตรอว์เบอร์รี แมคคาเดเมีย อะโวคาโด พืชผักพืชสมุนไพร เป็นต้น
- การบริหารจัดการโครงการฯ
  - ติดตามให้คำแนะนำ ส่งเสริม ภายหลังจากอบรมอย่างต่อเนื่อง
  - สนับสนุน/ส่งเสริม/ผลักดันให้เกิดฐานเรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจในโครงการหรือแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ

ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากแผนการขับเคลื่อน

- มีฐานเรียนรู้การเลี้ยงแมลงช่วยผสมเกสร จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ชันโรงและผึ้งโพรง
- ผึ้งโพรงและชันโรง สามารถช่วยผสมเกสรพืชเพื่อเพิ่มผลผลิต และคุณภาพ ในแปลงส่งเสริมการปลูกพืชปลอดสารพิษในพื้นที่โครงการเกษตรวิชญา โดยเฉพาะพืชบนพื้นที่สูง เช่น สตรอว์เบอร์รี แมคคาเดเมีย อะโวคาโด กาแฟ รวมถึงพืชผักต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
- เป็นตัวชี้วัดความปลอดภัยระบบนิเวศในพื้นที่ และช่วยลดการใช้สารเคมี หรือใช้อย่างถูกต้องและระมัดระวังส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภคพืชผลทางการเกษตรของโครงการ
- เป็นฐานเรียนรู้ที่เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจในพื้นที่โครงการสามารถเข้าศึกษาเรียนรู้การเลี้ยงแมลงผึ้งโพรงและชันโรง เพื่อช่วยผสมเกสรและประโยชน์ในด้านอื่นๆ เช่น การเก็บเกี่ยวน้ำผึ้งและการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์
- เกิดความสมดุลของระบบนิเวศเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มประชากรแมลงช่วยผสมเกสรในธรรมชาติ
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่โครงการ ที่มีปริมาณและคุณภาพสูงขึ้น
- สามารถสร้างรายได้จากการเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรง เช่น การจำหน่ายน้ำผึ้ง หรือผลิตภัณฑ์แปรรูป ต่างๆ

3.5 การดำเนินงานส่งเสริมการเลี้ยงครั้งในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

สถานการณ์ปัญหา

- มีพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ 6,000 ไร่
- ลิ้นจี่ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตไม่มีคุณภาพ ราคาตกต่ำ
- ลิ้นจี่ไม่ให้ผลผลิต แต่ไม่สามารถตัดโค่นได้ เนื่องจากถือเป็นสิทธิที่ดินทำกินของเกษตรกร
- ต้นทุนในการผลิตสูง ปุ๋ย ยา สารเคมี
- มีการส่งเสริมการปลูกถั่วมะแฮะในพื้นที่โครงการ เพื่อบำรุงดิน และเก็บเมล็ดขาย

กิจกรรมขับเคลื่อน ปี 2565

- สนับสนุนเชื้อพันธุ์ครั้ง จำนวน 30 กิโลกรัม
- ทำแปลงต้นแบบ โดยการปล่อยเชื้อพันธุ์ครั้งในแปลงลิ้นจี่ และแปลงถั่วมะแฮะในพื้นที่โครงการฯ
- ติดตามและเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของครั้ง ทั้ง 2 แปลง

ผลการดำเนินงาน

- แปลงลิ้นจี่ การเจริญเติบโตครั้งมีสภาพสมบูรณ์ รังครั้งหุ้มรอบกิ่ง และมีสีอ่อน ให้ผลผลิตเฉลี่ย 5 กิโลกรัม/ต้น
- เก็บผลผลิตครั้งขายเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 65 ได้ 84 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 147 บาท ได้ 12,348 บาท
- เก็บครั้งลิ้นจี่ไว้ทำเชื้อท่อนพันธุ์จำนวน 10 ต้น เพื่อปล่อยในพื้นที่ขยายผลในโครงการฯ
- แปลงถั่วมะแฮะ พบว่าครั้งมีการเจริญได้ดี รังครั้งมีสีอ่อน หนา และสมบูรณ์ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 0.2 กิโลกรัม/ต้น
- แปลงถั่วมะแฮะมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นแปลงอนุบาลพันธุ์ครั้ง
- สร้างอาชีพใหม่ให้แก่เกษตรกร
- ลดการใช้สารเคมีในแปลง
- ลดการเผาในพื้นที่

เป้าหมายการพัฒนา

- มีการสำรวจพื้นที่ขยายผลการปล่อยครั้งในแปลงลิ้นจี่ที่ไม่ให้ผลผลิต อีกจำนวน 3 จุด ต้นลิ้นจี่ประมาณ 300 ต้น
- เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงครั้ง
- มีจุดรับซื้อผลผลิตครั้งในพื้นที่

ปัญหา/อุปสรรค

- ไม่ได้เตรียมต้นก่อนการปล่อยครั้ง
- เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องครั้ง การปล่อยเชื้อพันธุ์ครั้งไม่ถูกวิธี
- มีปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของรังครั้ง เช่น สภาพภูมิอากาศ ความสมบูรณ์ของต้น และศัตรูครั้ง

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ฉบับที่ 183.9-9.65

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ติดตามผลการดำเนินงาน

การปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้นถั่วมะแฮะและต้นลิ้นจี่

ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักชอ.แม่ฮาย จ.เชียงใหม่

วันที่ 21 ก.ย. 2565 นายธนพงศ์ สำเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ติดตามผลการดำเนินงานการปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้นถั่วมะแฮะและต้นลิ้นจี่ในพื้นที่ โครงการร้อยใจรักชอ.แม่ฮาย จ.เชียงใหม่ โดยแปลงถั่วมะแฮะที่มีการปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งเมื่อปลายเดือนธันวาคม ปี2564 จากการสังเกตพบว่าครั้งมีการเจริญได้ดี และได้ให้คำแนะนำในการใช้เป็นเชื้อพันธุ้ครั้งในรอบปลายปีนี้ ส่วนแปลงลิ้นจี่ มีการเจริญเติบโตครั้งในสภาพที่สมบูรณ์ รังหุ้มรอบกิ่ง คาดการณ์ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 5 กิโลกรัมต่อต้น คิดเป็น 270 กิโลกรัม มูลค่าประมาณ 35,100บาท (ราคารับซื้อครั้ง130บาท/กก.) ได้แนะนำให้ตัดขายและแบ่งไว้ทำเชื้อพันธุ้รอบถัดไป นอกจากนี้ยังได้มีการสำรวจพื้นที่ขยายผลการปล่อยครั้งในแปลงลิ้นจี่ที่ไม่ให้ผลผลิต อีกจำนวน 3 จุด ต้นลิ้นจี่ประมาณ 300 ต้น ซึ่งเกษตรกรได้ให้ความสนใจและจะปล่อยครั้งในปลายปีนี้

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax: 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชัน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ผึ้งเชียงใหม่

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ฉบับที่ 4.4-10.65

ศูนย์ฝึ่งเชียงใหม่ ติดตามผลการดำเนินงาน การปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้นถั่วมะแฮะและต้นลิ้นจี่ ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักชอ.แม่ฮายจ.เชียงใหม่

วันที่ 12 ต.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง และทีมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ติดตามผลการดำเนินงานการปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งบนต้นถั่วมะแฮะและต้นลิ้นจี่ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักชอ.แม่ฮาย จ.เชียงใหม่ โดยแปลงถั่วมะแฮะที่มีการปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งเมื่อปลายเดือนธันวาคมปี 2564 ได้ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 200 กรัมต่อต้น ถ้าปลูกถั่วมะแฮะ 1 ไร่ จะสามารถผลิตเชื้อพันธุ้ครั้งได้ 160 กิโลกรัม ซึ่งนำไปปล่อยต้นลิ้นจี่ได้ 266 ต้น ส่วนครั้งบนต้นลิ้นจี่ที่เก็บผลผลิตได้ทั้งหมด 20 ต้น ได้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ 5.6 กิโลกรัม และได้ผลผลิตรวม 112 กิโลกรัม คาดว่าจะจำหน่ายครั้งได้ 16,240 บาท (ราคาซื้อครั้ง 145 บาท/กก.) และเก็บเชื้อพันธุ้ไว้ปล่อยรอบถัดไปในปลายปีนี้ จำนวน 10 ต้น ทั้งนี้มีเกษตรกรให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

งานและข่าว
นางสาวเอื้องชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฝึ่งเชียงใหม่

โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4. การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
รายการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการเป็นแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1. สถานที่

- 1.1 สถานที่ตั้ง / ที่อยู่ 428 หมู่ 12 ต.หนองควาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่
เบอร์โทร 052-001152 พิกัด GPS (ละติจูด/ลองจิจูด) 18.73803, 98.92257
Facebook ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่ Line -
- 1.2 ลักษณะการดำเนินงาน
 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเปิดบริการทุกวัน
 ติดต่อล่วงหน้าก่อน.....7.....วัน
- 1.3 การรับรองมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
 ท่องเที่ยวเชิงเกษตร   ไสมสเดย์ไทย   GAP   เกษตรอินทรีย์   อื่นๆ (ระบุ)

2. ผู้ประสานงาน

ชื่อผู้ประสานการท่องเที่ยว กิ่งกาญจน์ ชัยการ โทรศัพท์ 087-1752567

3. กิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น/น่าสนใจ/นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม (เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ, การแปรรูป, การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช เป็นต้น)

จุด/ฐานเรียนรู้	กิจกรรมที่น่าสนใจ				
 <p>1. ผึ้งพันธุ์</p>	เปิดบ้านผึ้งพันธุ์ (ทำความเข้าใจกับผึ้งวงจรชีวิต และความเป็นอยู่ของผึ้งในรัง)	การเลี้ยงและ การดูแลจัดการ ตรวจสอบสุขภาพผึ้ง	การเก็บ น้ำหวานเกสร ดอกไม้ และยางไม้	การตรวจวิเคราะห์คุณภาพ น้ำผึ้งเบื้องต้น	
	ผึ้งโพรงผึ้งป่าสร้างรายได้ (ทำความเข้าใจกับผึ้งโพรงและ การสร้างรังตามธรรมชาติ)	เทคนิคการล่อ เลี้ยงผึ้งโพรง แบบดั้งเดิม	การเลี้ยงผึ้ง โพรงแบบ สมัยใหม่	การดูแล ป้องกันศัตรู ของผึ้งโพรง	เทคนิคในการ เก็บน้ำผึ้ง คุณภาพดี

จุด/ฐานเรียนรู้	กิจกรรมที่น่าสนใจ				
 <p>3.ชันโรง</p>	<p>เปิดบ้านชันโรง (ทำความเข้าใจกับผึ้งจิ๋ว มหัศจรรย์สุดยอดนักผสม เกสร)</p>	<p>เทคนิคการล่อ เลี้ยงชันโรงจาก ธรรมชาติและ การขยายพันธุ์</p>	<p>การเพาะ นางพญา ชันโรง</p>	<p>พฤติกรรม การเก็บ น้ำหวาน เกสร และ ยางไม้ของ ชันโรง</p>	<p>การทำสาร สกัดจากยาง ไม้และการใช้ ประโยชน์</p>
 <p>4.จิ้งหรีด</p>	<p>จิ้งหรีดแหล่งอาหารโปรตีน สำรองของโลก</p>	<p>สายพันธุ์จิ้งหรีด ที่มีการเลี้ยงเป็น การค้า</p>	<p>เทคนิคการ เลี้ยงและการ จัดการที่ได้ มาตรฐาน</p>	<p>การแปรรูปจิ้งหรีดเป็นอาหาร</p>	
 <p>5.ครั่ง</p>	<p>ทำความเข้าใจแมลงครั่ง/วงจร ชีวิตและประโยชน์</p>	<p>แปลงพันธุ์ไม้ใช้ เลี้ยงครั่ง</p>	<p>เทคนิคการ เลี้ยง ดูแลและ การเก็บเกี่ยว ผลผลิต</p>	<p>เทคโนโลยีการคุ้มครองและ อนุบาลพันธุ์ครั่งในช่วงฤดู แล้ง</p>	
 <p>6.นางพญาผึ้ง</p>	<p>เปิดประสบการณ์ค้นหา นางพญาราชินีของผึ้งในรัง</p>	<p>กำเนิดนางพญา ผึ้ง</p>	<p>การทำหน้าที่ ที่ยิ่งใหญ่ของ ราชินีผึ้ง</p>	<p>เทคนิคการเพาะนางพญาผึ้ง</p>	
 <p>7.แปรรูปผลิตภัณฑ์</p>	<p>ชม/ชิม/สัมผัส ความ หลากหลายของผลิตภัณฑ์จาก ผึ้งของขวัญจากธรรมชาติ</p>	<p>ประโยชน์ของ ผลิตภัณฑ์จาก ผึ้ง</p>	<p>ข้อเสนอแนะใน การเลือกซื้อ น้ำผึ้ง</p>	<p>ชมการสาธิต/ฝึกปฏิบัติการ นำผลิตภัณฑ์จากผึ้งมาแปร รูปเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p>	

จุด/ฐานเรียนรู้	กิจกรรมที่น่าสนใจ
 <p data-bbox="236 501 432 533">8.แปลงพืชอาหาร</p>	<p data-bbox="587 398 1358 434">เรียนรู้พฤติกรรมและการเก็บน้ำหวานและเกสรดอกไม้ และเก็บภาพถ่ายเป็นที่ระลึก</p>
 <p data-bbox="220 837 448 904">9.การใช้ชั้นโรงช่วยผสมเกสรพืชในโรงเรือน</p>	<p data-bbox="564 725 1382 761">ชมเทคนิคการใช้ชั้นโรงช่วยผสมเกสรเพิ่มคุณภาพผลผลิตพืชในโรงเรือน(เปิดปรับปรุง)</p>

4. สินค้าของเกษตรกร ชุมชน และเครือข่ายบริเวณใกล้เคียงที่นำมาจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว ได้แก่

ศูนย์ฯ ได้จัดให้มีจุดแสดงและจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์จากพืชของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปลงใหญ่ผึ้งในพื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนผลิตภัณฑ์จากผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ และมาตรฐานรับรอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถชมและเลือกซื้อหลากหลายชนิด ได้แก่ น้ำผึ้งดอกกล้วยน้ำผึ้งดอกลิ้นจี่ น้ำผึ้งดอกไม้ป่า เกสรผึ้ง รวงผึ้งสด นมผึ้ง สารสกัดพรอพอลิส และผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ เช่น สบู่ น้ำผึ้ง สบู่ นมผึ้ง สบู่พรอพอลิส ชีสผึ้งสมุนไพร ลิบบาล์มจากไขผึ้ง เซรั่มน้ำผึ้งชันโรง มาร์คบำรุงผิวหน้า ครีมบำรุงผิว คุกกี้ธัญพืชอบน้ำผึ้ง ฯลฯ

5. การเชื่อมโยงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้เคียง พร้อมบอกระยะทาง/กม. ได้แก่

- 5.1 สวนสัตว์กลางคืนเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ระยะทาง 750 ม.
- 5.2 อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ระยะทาง 1 กม.
- 5.3 วัดอินทราวาส (วัดต้นแก้ว) ระยะทาง 2.5 กม.
- 5.4 วัดพระธาตุดอยคำ ระยะทาง 4.4 กม.
- 5.5 ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย ระยะทาง 10 กม.
- 5.6 เวียงกุมกาม ระยะทาง 11 กม.
- 5.7 แหล่งท่องเที่ยวชุมชนบ้านไร่กองซิง ระยะทาง 1 กม.

6. ฤดูกาลท่องเที่ยว ตลอดทั้งปี

7. โปรแกรมการท่องเที่ยว (เช่น 1 Day Trip เป็นต้น)

นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมจุดเรียนรู้ทุกจุดภายในศูนย์ฯ ลักษณะ 1 Day Trip หรือเลือกชมเฉพาะจุดเรียนรู้ที่สนใจ โดยสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อนัดหมายล่วงหน้า กรณีที่ต้องการวิทยากรบรรยายแต่ละจุด

8. ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ

จัดให้มีจุดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ เพื่อประชาสัมพันธ์ และเชื่อมโยงการผลิต-การตลาด ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในความดูแลรับผิดชอบ

9. งบประมาณที่ได้รับจากกรมส่งเสริมการเกษตร

9.1 งบประมาณที่ได้รับในปี 2565

โครงการ	กิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวน (หน่วย)	งบประมาณ (บาท)
โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน รายการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการเป็นแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (20,000)	1.1 ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหุ่นจำลองผึ้ง เพื่อเป็นจุดเช็คอินถ่ายรูปที่ระลึก	1 จุด	15,000
	1.2 จัดหาวัสดุเพื่อการให้บริการนักท่องเที่ยวตามหลักปฏิบัติตามแนวทางชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1 งาน	5,000
รวม			20,000

9.2 งบประมาณที่ได้รับ 3 ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564)

ปี	โครงการ	กิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวน (หน่วย)	งบประมาณ (บาท)
2562	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (20,000บาท)	1.ปรับปรุงบำรุงรักษาแปลงพืชอาหารผึ้ง	1 แปลง	20,000
2563	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรและวิสาหกิจชุมชนรายการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการ/ศูนย์ขยายพันธุ์พืชให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (100,000)	1.1 จัดทำจุดแสดงตำแหน่งนักท่องเที่ยว	1 จุด	81,500
		1.2 จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์	7 ป้าย	18,500
2564	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการ/ศูนย์ขยายพันธุ์พืชเป็นศูนย์สาธิตท่องเที่ยวเชิงเกษตร (50,000บาท)	1.1 จัดทำแปลงพืชอาหารผึ้ง	1 จุด	30,000
		1.2 เสริมสร้างการบริการท่องเที่ยววิถีใหม่	1 ศูนย์	20,000
รวม				170,000

10. งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งงบประมาณอื่น ในปี 2565 (หน่วยงานอื่นนอกเหนือจาก กรมส่งเสริมการเกษตร)

โครงการ	กิจกรรมที่ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานสนับสนุน
1. -	1.1 1.2		
2. -	2.1 2.2		
รวม			

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ก่อนและหลังการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว)

ประมาณการ	ก่อน	หลัง
1) จำนวนนักท่องเที่ยว/ปี คิดเป็นร้อยละ 29.2 ☒ เพิ่มขึ้น ☐ ลดลง	จำนวน.....233.....ราย	จำนวน .....301.....ราย
2) รายได้จากการจำหน่ายสินค้าและบริการ ของเกษตรกรหรือชุมชนใกล้เคียงศูนย์ฯ/ปี คิดเป็นร้อยละ..... ☐ เพิ่มขึ้น ☐ ลดลง	จำนวน.....บาท	จำนวน.....บาท
3) การจ้างแรงงาน ☐ คนไทยในชุมชน ☐ คนต่างชาติ	จำนวน .....ราย	จำนวน .....ราย

12. ผลการตอบรับ (Feedback) ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์ปฏิบัติการ

- ประทับใจ ประเด็น การให้บริการความรู้ จะเห็นได้จากมีผู้กล่าวชื่นชมในกิจกรรมการให้บริการของศูนย์ฯ และมีผู้สนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาหาความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจอยู่ไม่ขาดสาย (สามารถดูได้จาก Facebook ของหน่วยงาน) และมีผู้เข้ารับบริการได้แสดงความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 100
- ควรปรับปรุง ประเด็น ระบุ.....

13. ปัญหาในการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ซึ่งมีการแพร่ระบาดต่อเนื่องหลายระลอก และติดต่อได้ง่ายขึ้น ส่งผลกระทบต่อยอดนักท่องเที่ยวและผู้เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวลดลงมาก ศูนย์จึงปรับบทบาทและหน้าที่ในการนำเสนอองค์ความรู้และจุดเรียนรู้ของศูนย์ในด้านวิชาการพร้อมกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แบบถ่ายทอดสดผ่านหน้า เพจ Facebook ของหน่วยงาน ทุกวันอังคาร เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

ภาพถ่ายกิจกรรมที่ดำเนินการจริงตามงบประมาณที่ได้รับ

1. กิจกรรม ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหุ่นจำลองผึ้ง เพื่อเป็นจุดเช็คอินถ่ายรูปที่ระลึก

ภาพก่อนดำเนินการ

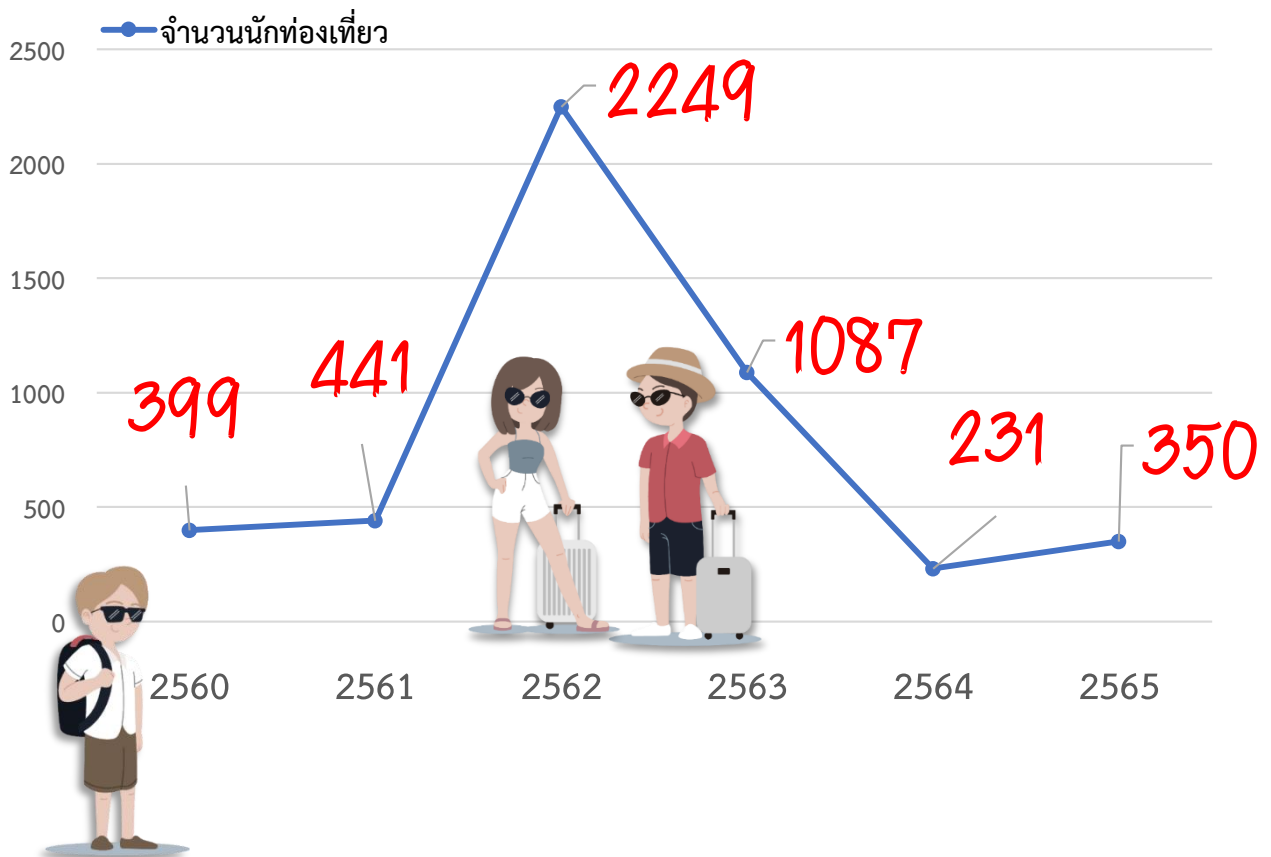
ภาพหลังดำเนินการ

2. กิจกรรม จัดหาวัสดุเพื่อการให้บริการนักท่องเที่ยวตามหลักปฏิบัติตามแนวทางชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว ปีงบประมาณ 2560 - 2565

บริการเคลื่อนที่

5. บริการเคลื่อนที่

ลำดับ	สถานที่บรรยาย / ฝึกอบรม	เรื่องถ่ายทอด / โครงการ	จำนวน (ราย)	วันที่
1	NSP Exhibition Hall อาคาร B ชั้น 1 อาคารอำนวยการ อุทยานวิทยาศาสตร์ ภาคเหนือ จ.เชียงใหม่	“การให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีและความเชื่อที่ ถูกต้องของการเลี้ยงผึ้ง” ภายใต้โครงการเมืองไทย แคปปิตอล พัฒนาไทยอย่างยั่งยืน ในกิจกรรม มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง ภาคเหนือ	40	22 ต.ค.64
2	ที่ว่าการ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่	ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้แมลงเศรษฐกิจ เน้นการตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของ แมลงช่วยผสมเกสรในกิจกรรมครบรอบ 4 ปี การ ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสหกรณ์ กลุ่มน้ำ ปิง (คืนชีวิตให้แม่แจ่ม)	150	28 ต.ค.64
3	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงเทศบาลตำบลวัง ผาง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน	ฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงผึ้งโพรงไทย แก่ เกษตรกร เน้นการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี นำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วย โมเดล BCG	25	25 พ.ย.64
4	โครงการร้อยใจรักษ์ อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	การปล่อยเชื้อพันธุ้ครั้งในลันจีและถั่วมะแฮะ แก่ เจ้าหน้าที่และเกษตรกร	10	15 ธ.ค.64
5	สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน ม.2 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน	ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านแมลง เศรษฐกิจและการส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสม เกสรพืชทางการเกษตร การลด ละ เลิก การใช้ สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผึ้งและแมลงช่วยผสม เกสร พร้อมบริการน้ำผึ้งผสมมะนาว ในงานวันดิน โลก ในแนวคิด “Halt soil salinization, boost soil productivity : พืชดินเค็มผลผลิต สร้างชีวิต เกษตรกร	150	29 ธ.ค.64
6	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรสะเมิงใต้ (ไร่ณภ-ภู ผา) หมู่ 10 ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่	ร่วมจัดฐานเรียนรู้การใช้แมลงช่วยผสมเกสรเพื่อ เพิ่มปริมาณคุณภาพและผลผลิตพร้อมแนะวิธีการ เลี้ยงชันโรงและการล่อเลี้ยงผึ้งโพรง และบริการ น้ำผึ้งผสมมะนาวสูตรเฉพาะแก่เกษตรกรและ เจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมงาน ในงานวันถ่ายทอด เทคโนโลยีและบริการการเกษตรเพื่อเริ่มต้นฤดูกาล ผลิตใหม่ (field day)	50	20 ม.ค.65
7	ศูนย์ศิลปาชีพ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	ฝึกอบรม หลักสูตร “การเลี้ยงผึ้งโพรง” ให้แก่ เกษตรกรและผู้สนใจรวมถึงผู้ประกอบการที่เข้า ร่วมอบรม โดยการบูรณาการทำงานร่วมกันของ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1, สวทช. และ ศูนย์ฯ	25	21 ม.ค.65

บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ลำดับ	สถานที่บรรยาย / ฝึกอบรม	เรื่องที่เกี่ยวข้อง / โครงการ	จำนวน (ราย)	วันที่
8	สนามกีฬาเทศบาลตำบลศรีบัวบาน อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน	ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ส่งเสริมการใช้ผ้าช่วยผสมเกสรโดยเฉพาผลผลิตลำไยไม้ผลเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่จังหวัดลำพูน และบริการน้ำดื่มผสมมะนาวแก่เกษตรกรและผู้เข้าร่วมงานในงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร	150	26 ม.ค.65
9	ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านท่าข้าม ม.4 ต.แม่เหียะ อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่	ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง ชันโรง จิ้งหรีด เพื่อสร้างรายได้เสริมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field day	50	28 ม.ค.65
10	ห้องประชุม อบต.แม่สุก อ.แม่ใจ จ.พะเยา	ฝึกอบรม หลักสูตร “การเลี้ยงผึ้งเชิงพาณิชย์” ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจรวมถึงผู้ประกอบการที่เข้าร่วมอบรม จำนวน 30 คน โดยการบูรณาการทำงานร่วมกันของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 สวทช. และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่	30	4 ก.พ.65
11	กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองตอง ศูนย์เครือข่ายศพก.อำเภอหางดง จ.เชียงใหม่	ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้การเลี้ยงชันโรงเพื่อผสมเกสรดอกลำไย เพื่อเพิ่มปริมาณคุณภาพและผลผลิต และเป็นการสร้างรายได้เสริมจากการเลี้ยงชันโรงให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field Day	50	9 ก.พ.65
12	ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ 9 ต.ออนกลาง อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่	ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านแมลงเศรษฐกิจ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตจิ้งหรีดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสามารถแข่งขันได้	20	10 ก.พ.65
13	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ผึ้งโพรง ม.7 ต.ห้วยแก้ว อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่	ถ่ายทอดความรู้ให้กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ผึ้งโพรง ในด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้ำผึ้ง มีรายละเอียดหัวข้อบรรยาย อาทิ การเลี้ยงผึ้งโพรงสมัยใหม่ การเก็บน้ำผึ้งโพรงคุณภาพ การแปรรูปสบู่น้ำผึ้งและขี้ผึ้งไพล ซึ่งเป็นการต่อยอดผลผลิตให้เพิ่มมูลค่าสูงขึ้น และมีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผึ้ง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	34	17 ก.พ.65

บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

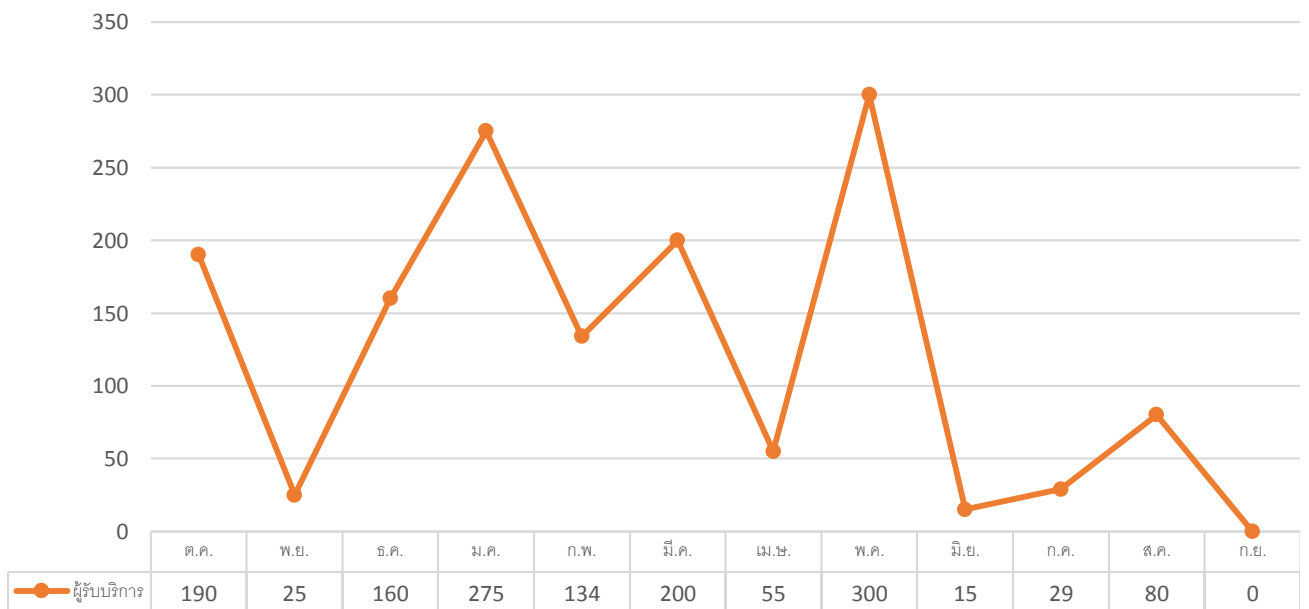
ลำดับ	สถานที่บรรยาย / ฝึกอบรม	เรื่องที่เกี่ยวข้อง / โครงการ	จำนวน (ราย)	วันที่
14	ห้องประชุมเวียงชัย นารายณ์ อ.เวียงชัย จ.เชียงราย	การพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิตในอุตสาหกรรมการเลี้ยงผึ้ง ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการขอรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มผึ้ง (มาตรฐานฟาร์มผึ้ง)” ภายใต้กิจกรรมการพัฒนารวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (Cluster) คลัสเตอร์ผึ้งภาคเหนือ ครั้งที่ 2 จ.เชียงราย และ จ.เชียงใหม่ ภายใต้โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรม โดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.ภาคเหนือ)	40	22 มี.ค.65
15	โครงการเกษตรวิชญา บ้านกองแหะ ต.โป่งแยง อ.แมริม จ.เชียงใหม่	จัดนิทรรศการการสนับสนุนการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่โครงการเกษตรวิชญา ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการลงพื้นที่ตรวจราชการของนางสาวมัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และคณะติดตาม	100	23 มี.ค.65
16	ศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ศพก.อำเภอสารภี จ.เชียงใหม่	ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้การเลี้ยงผึ้งและชันโรง เพื่อผสมเกสร เพื่อเพิ่มปริมาณคุณภาพและผลผลิต และเป็นการสร้างรายได้เสริมจากการเลี้ยงผึ้งและชันโรงให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field Day	60	24 มี.ค.65
17	สาขาวิชาเคมี มหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษม ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom	บรรยายถ่ายทอดความรู้ในหัวข้อ "การใช้ประโยชน์จากแมลงเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์" ให้แก่นักศึกษาคณะสาขาชีววิทยา สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	55	30 เม.ย. 65
18	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนผึ้ง ร่วมไทร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	ร่วมจัดนิทรรศการและบรรยายให้องค์ความรู้ การเพาะเลี้ยงนางพญาชันโรงพรหมจรรย์เชิงประยุกต์ วันผึ้งโลก ครั้งที่ 5 “World Bee Day” ซึ่งจัดขึ้นภายใต้หัวข้อ “คุณค่าของ “ผึ้ง” ต่อมวลมนุษยชาติ” โดยมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การอภิปรายหัวข้อ “ยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงผึ้งจากแมลงช่วยผสมเกสร สู่ธุรกิจชุมชน”	300	20 พ.ค.65

บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ลำดับ	สถานที่บรรยาย / ฝึกอบรม	เรื่องถ่ายทอด / โครงการ	จำนวน (ราย)	วันที่
19	ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติรามคำแหง บ้านน้ำลาด ม.8 ต.นาเชิงคีรี อ.คีรีมาศ จ.สุโขทัย โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม	ถ่ายทอดความรู้ในด้านการเลี้ยงผึ้งโพรง ให้กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง การเลี้ยงผึ้งโพรง การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้งโพรง ตลอดจนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	15	30 มิ.ย.65
20	โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านขุนแตะ ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	ฝึกอบรมหลักสูตร การเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรง แก่เกษตรกรในพื้นที่ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการอย่าง อะโวคาโด กาแฟ แมคคาเดเมีย และเสาวรส ให้มีปริมาณและคุณภาพสูงขึ้น และการสร้างรายได้เสริมจากผลผลิตของแมลงเศรษฐกิจ	29	19-20 ก.ค.65
21	เทศบาลอำเภอสันกำแพง	ร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และตัดสินการประกวดชันโรงกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรง อ.สันกำแพง	20	12 ส.ค.65
22	กลุ่มเกษตรกรทำสวน ยางพารา สกย.อำเภอแม่ใจ ม.6 ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ จ.พะเยา	บรรยายให้ความรู้และสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรง ในโครงการฝึกอบรมอาชีพเสริมเกษตรกรชาวสวนยาง จ.พะเยา หลักสูตร “การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรงป่า”	30	26 ส.ค.65
23	โรงเรียนศาสตร์พระราชา อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	สนับสนุนองค์ความรู้และฝึกทักษะการเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกให้กับครูและนักเรียนโรงเรียนศาสตร์พระราชา	30	30 ส.ค.65

การบริการศึกษาดูงาน จำนวน 23 ครั้ง ผู้รับบริการทั้งสิ้นจำนวน 1,463 ราย

ช่วงเวลาออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ / ผู้รับบริการ (ราย)

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการเคลื่อนที่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 8.8-10.65

"การให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีและความเชื่อที่ถูกต้องของการเลี้ยงผึ้ง"
กิจกรรมมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งภาคเหนือ ล้านปีนเกษตรกรไทย

วันที่ 22 ต.ค. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ลงพื้นที่บรรยายตามขอความรู้นับชื่อ "การให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีและความเชื่อที่ถูกต้องของการเลี้ยงผึ้ง" ภายใต้โครงการเมืองไทยแคปปิตอล พัฒนาไทยอย่างยั่งยืน ในกิจกรรมมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งภาคเหนือ ล้านปีนเกษตรกรไทย จากจังหวัดไทยแคปปิตอล ณ NP Exhibition Hall อาคาร 8 ชั้น 1 อาคารอำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)

สำหรับการถ่ายทอดความรู้ในโครงการนี้ มีหัวข้อหลัก 2 หัวข้อคือ หัวข้อที่ 1 "มาตรฐานผลิตภัณฑ์น้ำผึ้ง การตรวจสอบคุณภาพน้ำผึ้ง" และ "การสร้างแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำผึ้ง" โดยมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว จำนวน 40 คน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ให้บริการศูนย์ฯ ร่วมรับฟังบรรยายในครั้งนี้ด้วย

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E-mail : aopb04@doae.go.th นายธีรวิรัต ธิภูงา / ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ภาพและข่าว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 13.13-10.65

ร่วมเผยแพร่ความสำคัญและการส่งเสริมการอนุรักษ์แมลงช่วยผสมเกสร
ในกิจกรรมครบรอบ 4 ปี การขับเคลื่อนศาสตร์พระราชา พัฒนาสู่ทฤษฎี ลุ่มน้ำปิง (คืนชีวิตให้แม่แจ่ม)

วันที่ 28 ต.ค. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายทีมงานศูนย์ฯ ร่วมจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้อะไรแมลงเศรษฐกิจ เน้นการตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของแมลงช่วยผสมเกสร ในกิจกรรมครบรอบ 4 ปี การขับเคลื่อนศาสตร์พระราชา พัฒนาสู่ทฤษฎี ลุ่มน้ำปิง (คืนชีวิตให้แม่แจ่ม) โดยมีนายบุญฉือธรรมสุราษฎร์ นายอำเภอแม่แจ่ม เป็นประธานเปิดงาน และมีผู้เข้าร่วม จำนวน 150 คน ณ ที่ว่าการ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่

สำหรับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อแสดงผลการขับเคลื่อนจากปลุกสำนึกของสมาชิกสหกรณ์ สมาชิกกลุ่มเกษตรกร เกษตรกรและประชาชนทั่วไปให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการเกษตร ให้สามารถประยุกต์ใช้แนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อจัดการทรัพยากรระดับไร่นาและภาคเกษตรกรรมได้อย่างยั่งยืน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E-mail : aopb04@doae.go.th นายธีรวิรัต ธิภูงา / ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ภาพและข่าว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 22.8-11.65

ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยเกษตรกร ต.วังผาง อ.เวียงหนองล่อง
เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของแมลงช่วยผสมเกสร ในการทำเกษตรอินทรีย์
สู่การพัฒนาด้วยโมเดล BCG

วันที่ 25 ม.ย. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายเจ้าหน้าที่ให้บริการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงผึ้งโพรงไทย เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน 25 ราย ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลตำบลวังผาง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำปาง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ที่ตระหนักถึงความสำคัญของแมลงช่วยผสมเกสรในธรรมชาติและหาความรู้ที่เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยเป็นสื่อชีวิตศาสตร์และแสดงความเป็นเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ดังกล่าวนี้เป็นการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี นำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดล BCG ต่อไป

ภายใต้ความร่วมมือของเทศบาลตำบลวังผางและศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E-mail : aopb04@doae.go.th นายธีรวิรัต ธิภูงา / ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ภาพและข่าว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 36.9-12.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง เกษตรกรในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์
เพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์จากแปลงพื้นที่ที่เสื่อมโทรมแทนการโค่นตัดทำพืชมูลค่าสูงรายได้ จากแมลงเศรษฐกิจผู้ผลิต พลาสติกจากธรรมชาติ

วันที่ 15 ธ.ค. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายว่าที่ร้อยตรีหญิงศุภนภา กลิ่นทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ หรือทีมทำงานศูนย์ฯ ลงพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการปล่อยเชื้อผึ้งครั้งหนึ่งและตัวแม่ระยะ แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่

โดยการดำเนินการในกิจกรรมดังกล่าวเป็นการลงพื้นที่ปฏิบัติต่อเนื่องจากจากตรวจพบร่วมกับระหว่างผู้รับผิดชอบโครงการร้อยใจรักษ์และเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 10 ก.พ. 2564 ที่ผ่านมา เพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์จากแปลงพื้นที่ที่เสื่อมโทรมแทนการโค่นตัดทำพืชมูลค่าสูงรายได้จากแมลงเศรษฐกิจที่เรียกว่า "ผึ้ง" ให้แก่เกษตรกรชาวอานันท์ในพื้นที่โครงการ

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E-mail : aopb04@doae.go.th นายธีรวิรัต ธิภูงา / ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ภาพและข่าว

ประมวลาภาพกิจกรรมการให้บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 38.11-12.65

ศูนย์ฝึกเชียงใหม่ ส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร บารลัด ละ เล็ก การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผึ้งเพื่อปกป้องระบบนิเวศในงาน "วันดินโลก" World Soil Day อ.เมือง จ.ลำพูน

วันที่ 29 ธ.ค. 2564 นายธนพงศ์ ส่าเลาอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายนางก้องกัญญา ธิยาการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการพร้อมทีมงานศูนย์ฯ ลงพื้นที่ร่วมจัดนิทรรศการแนะนำความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจและการส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผึ้งและแมลงช่วยผสมเกสร หรือบริการนำผึ้งผสมมะนาว ในงานวันดินโลก ในแนวคิด "Half soil salinization, boost soil productivity : ผลิตดินเต็ม ผลผลิต สร้างชีวิตคนเกษตรกร โดยมี นายวรยุทธ เหนาวรัตน์ ผู้อำนวยการจังหวัดลำพูน เป็นประธานในพิธีเปิด ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน ม.2 คล.ศรีบัวบาน อ.เมืองลำพูน มีเกษตรกรและประชาชนทั่วไปรวมถึงเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงาน จำนวน 150 คน

สำหรับ วันดินโลก (World Soil Day) ตรงกับวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของดินในเชิงวิทยาศาสตร์ การเกษตร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนของทรัพยากรดิน ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E - mail : aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ภาพและข่าว
โทร: 052001052 Fax: 052001005
E-mail: aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 49.9-1.65

ศูนย์ฝึกเชียงใหม่ แนะนำเกษตรกรมะม่วงใต้ลุด ละ เล็ก การใช้สารเคมีในช่วงการบานของดอกสตรอว์เบอร์รี่ เพื่อรักษาสมดุลของแมลงและสิ่งแวดล้อม พร้อมส่งเสริมการใช้ผึ้งโพรงและชันโรงช่วยการถ่ายละอองเกสร

วันที่ 20 ม.ค. 2565 ที่ผ่านมา นายธนพงศ์ ส่าเลาอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ลงพื้นที่ร่วมจัดฐานเรียนรู้การใช้แมลงช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่มปริมาณคุณภาพและผลผลิตพร้อมแนะนำวิธีการเลี้ยงชันโรงและการปล่อยผึ้งโพรง และบริการนำผึ้งผสมมะม่วงสุตรเฉพาะแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมงาน จำนวน 50 ราย ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีและบริการเกษตรกรเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (field day) โดยมี นายณัฐกร รักทวนนท์ นายอำเภอละเมิง ให้เกียรติเป็นประธานในพิธี และนางจุฬาลิวรรณ บุญเรือง เกษตรอำเภอละเมิง กล่าวรายงาน ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรละเมิง (ไร่นา-ภูเขา) หมู่ 10 ต.ละเมิงใต้ อ.ละเมิง จ.เชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E - mail : aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ภาพและข่าว
โทร: 052001052 Fax: 052001005
E-mail: aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 50.10-1.65

ศูนย์ฝึกเชียงใหม่ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 และสวทช. จัดฝึกอบรม การเลี้ยงผึ้งโพรง พื้นที่ จ.แม่ฮ่องสอน เพื่อสร้างรายได้ทางเลือก ที่เชื่อมโยง ESG MODEL ในอนาคต

วันที่ 21 ม.ค. 2565 นายธนพงศ์ ส่าเลาอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ เป็นวิทยากรฝึกอบรม หลักสูตร "การเลี้ยงผึ้งโพรง" ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจรวมมีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมอบรม จำนวน 25 คน โดยเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1, สวทช. และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ณ ศูนย์ศิลปาชีพ ลจจ.อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

สำหรับกิจกรรมการฝึกอบรมในครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการสร้างรายได้ทางเลือกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่จากการเลี้ยงผึ้งโพรง ซึ่งผู้จัดโดยจัดให้จัดเรียนรู้เพื่อต่อยอดคนที่สนใจที่จะเข้ามาศึกษาเรียนรู้ได้ ซึ่งทางขนาดเกษตรกรในพื้นที่สนใจใช้พื้นที่ร่วมกับศูนย์ฯ จะมีการต่อยอดพัฒนาในช่วงผสมผลิตที่เกิดขึ้นไปสู่กลางน้ำและปลายน้ำ ตลอดจนช่วยผู้ประกอบการ ที่เชื่อมโยงไปยังโมเดลเศรษฐกิจใหม่ ESG ที่จะมีพัฒนาเศรษฐกิจ มีปฏิสัมพันธ์กับ เศรษฐกิจสีเขียว (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลมีความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E - mail : aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ภาพและข่าว
โทร: 052001052 Fax: 052001005
E-mail: aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 52.12-1.65

ศูนย์ฝึกเชียงใหม่ ร่วมรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร จ.ลำพูน

วันที่ 26 ธ.ค. 2565 นายธนพงศ์ ส่าเลาอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายทีมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ลงพื้นที่จัดนิทรรศการแนะนำความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจและส่งเสริมการใช้แมลงช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผึ้งและแมลงช่วยผสมเกสร หรือบริการนำผึ้งผสมมะม่วงสุตรเฉพาะแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมงาน จำนวนกว่า 150 ราย ในงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร ณ สถานีพัฒนาเกษตรชีวภาพลำพูน โดยมีนายจรูญ เชาวประเสริฐ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานในพิธี

ในการจัดการนิทรรศการแนะนำความรู้มากมายที่จากทีมช่างงานของภาครัฐและหน่วยงานภายนอกและการจัดเวทีเสวนา เรื่อง การบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาการเผา เพื่อประชาสัมพันธ์ในคนในพื้นที่ละเมิงถึงความสำคัญที่มีปัญหาหมอกควันและมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001052 Fax : 052001005
E - mail : aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ภาพและข่าว
โทร: 052001052 Fax: 052001005
E-mail: aopbdo4@dcae.go.th โทร: 052-001052 / 052-001005 / 052-001006

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 53.13-1.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้แมลงเศรษฐกิจทำเงินในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี Field Day คณค.บ้านท่าข้าม จ.เชียงใหม่

วันที่ 28 ม.ค. 2565 นายอนนท์ สำกาลอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ลงพื้นที่ร่วมจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ที่ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่ เพื่อสร้างรายได้เสริมในวงสภากาชาดการเกษตรของ COVID-19 แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field day ๒๒ ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านท่าข้าม ม.4 ต.แม่ปะ อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ โดยมีนายฤกษ์พร รรณเมธาพันธ์ ปลัดอาวุโสอำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีเปิด มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๕๐ คน.

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ภาพและข่าว
โทร : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 56.2-2.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ จับมือศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 และสวทช. จัดฝึกอบรม "การเลี้ยงผึ้งนางพินธุ์" รุ่นที่ 2 ในพื้นที่ จ.พะเยา เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงผึ้งนางพินธุ์แบบสมัยใหม่และจากแปรรูปเพิ่มมูลค่า

วันที่ 4 ก.ม. 2565 นายอนนท์ สำกาลอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ เป็นวิทยากร ฝึกอบรม หลักสูตร "การเลี้ยงผึ้งนางพินธุ์" ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจรวม ๓๐ คน โดยกิจกรรมการทำงานร่วมกันของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 สวทช. และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ โดยมีนายจตุรงค์ สุวรรณะ นายอ.อมแม่ลูก เป็นประธานเปิดการฝึกอบรม ๒ ชั่วโมง ออมแม่ลูก อ.แม่ใจ จ.พะเยา

สำหรับกิจกรรมนี้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงผึ้งนางพินธุ์แบบสมัยใหม่ ให้แก่เกษตรกรที่เลี้ยงผึ้งนางพินธุ์รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในการเลี้ยง-โดยการแปรรูปเป็นสินค้าทางเลือกในฤดูหนาว อีกทั้งผู้จัดยังได้จัดเลี้ยงรุ่นเพื่อขอบคุณที่สนใจที่เข้าทำการศึกษาเรียนรู้ และจะมีการต่อยอดพัฒนาในส่วนเมล็ดพันธ์ุที่เก็บขึ้นปลูกงั้นและปลายน้ำ ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานต่อไป.

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ภาพและข่าว
โทร : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 59.5-2.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ร่วมจัดฐานการเรียนรู้การเลี้ยงชันโรงเพื่อผสมเกสรดอกไม้ใน งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field Day คณค.อำเภอหางดง จ.เชียงใหม่

วันที่ 9 ก.ม. 2565 นายอนนท์ สำกาลอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ และทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรง เพื่อผสมเกสรดอกไม้ และเป็นการสร้างรายได้เสริมจากการเลี้ยงชันโรงให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field Day ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ คณค.อำเภอหางดง จ.เชียงใหม่ โดยมีนางสาวนิรมล ขวัญรัตน์ ปลัดอาวุโส หัวหน้างานบริหารงานปกครอง รักษาการแทนหน่วยอำนวยการ เป็นประธาน และนายอภิชาติ พงษ์อินทร์ เกษตรอำเภอหางดง กล่าวรายงาน โอกาสนี้ นายเจริญ นิรมล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และหัวหน้าส่วนราชการจากหลายหน่วยงานร่วมเป็นเกียรติในงานนี้เกษตรกรและผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๕๐ คน ซึ่งกิจกรรมภายในงานได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ภาพและข่าว
โทร : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 60.6-2.65

ศูนย์ตั้งเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรที่งานการผลิตผึ้งจิ๋ว เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

วันที่ 10 ก.ม. 2565 นายอนนท์ สำกาลอบ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมาย นางกิ่งกาญจน์ วิชการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้านแมลงเศรษฐกิจ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผึ้งจิ๋วให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสามารถแข่งขันได้ จำนวนเกษตรกร 20 คน ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๓ ต.ดอนกลาง อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โดยมี นายรัตน์ มุสดี เกษตรอำเภอเมืองเชียงใหม่ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช กล่าวพิธีเปิดกิจกรรม

กิจกรรมการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการผลิตผึ้งจิ๋ว เป็นการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายสำหรับเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งจิ๋วรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีหัวข้อกิจกรรมบรรยายให้ความรู้ ได้แก่ มีขั้นตอนการเลี้ยงผึ้งจิ๋วและพันธุ์ผึ้งที่ได้รับความนิยม การคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ การเพิ่มมูลค่าและช่องทางทางการตลาดของผึ้งจิ๋ว ตลอดจนการจัดการฟาร์มที่ปลอดภัยมีความพร้อมสู่มาตรฐาน GAP ซึ่งปัจจุบันเริ่มจากจังหวัดเชียงใหม่ที่ต้องการตลาดผลิต

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ภาพและข่าว
โทร : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th โทรสาร 052001105 / 052001152 / 052001105

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 65.11-2.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ฝั่งโพรง ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

วันที่ 17 ก.พ. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นางกัญญาจันท์ นริขันธ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ฝั่งโพรง ในด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า มีรายละเอียดหัวข้อบรรยาย อาทิ การเลือกสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ การเก็บเกี่ยวสิ่งมีชีวิตคุณภาพ การแปรรูปน้ำผึ้งและขี้ผึ้งเหลว ซึ่งเป็นการต่อยอดผลผลิตให้เพิ่มมูลค่าสูงขึ้น และมีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผึ้ง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งนี้มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมอบรมจำนวน 34 คน ณ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ฝั่งโพรง 7 ม.7 ตำบลแก้ว อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จัน โยธง / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 81.10-3.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ บรรยายให้ความรู้ด้านการพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิตในอุตสาหกรรมกรรมเลี้ยงผึ้ง ดำเนินงานโดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 และ สภาช.ภาคเหนือ

วันที่ 22 มี.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ บรรยายให้ความรู้ด้านการพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิตในอุตสาหกรรมกรรมเลี้ยงผึ้ง ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่สำหรับฟาร์มผึ้ง (มาตรฐานฟาร์มผึ้ง)” ภายใต้กิจกรรมการพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (Cluster) คลัสเตอร์ผึ้งภาคเหนือ ครั้งที่ 2 จ.เชียงราย และ จ.เชียงใหม่ ภายใต้โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรม โดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.ภาคเหนือ) ณ ห้องประชุมศูนย์นารายณ์ อ.เวียงชัย จ.เชียงราย

ทั้งนี้เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตน้ำผึ้งสูงขึ้นและพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อมให้ก้าวสู่ธุรกิจสมัยใหม่ เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพ ด้วยการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์รวมทั้งสร้างเครือข่ายกับกลุ่มอุตสาหกรรมให้เข้มแข็ง ให้เกษตรกรเกิดความยั่งยืนในอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จัน โยธง / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 83.12-3.65

ทีมศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ร่วมรับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ พร้อมทีมแจ้งการขับเคลื่อนงานสนับสนุนโครงการเกษตรวิสาหกิจ

วันที่ 23 มี.ค. 2565 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปริวรรต ปัญจะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่โครงการเกษตรวิสาหกิจ ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการลงพื้นที่ตรวจราชการของนางสาวมัญญา ไทโยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และคณะติดตาม ณ โครงการเกษตรวิสาหกิจ บ้านกองแหะ ต.โป่งแยง อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

ในส่วนของศูนย์ฯ ได้ร่วมทีมแจ้งผลและแผนการใช้เมล็ดช่วยผสมเกสรประจำถิ่น อย่างฝั่งโพรงและบ้านโรงงัดครอบครัวเข้ามาช่วยเป็นกำลังพลทางอากาศในการผสมเกสรผึ้งซึ่งผลทางการเกษตรโดยเฉพา พืชบนพื้นที่สูง ได้แก่ แมคคาเดเมีย อะโวคาโด กาแฟ สตรอว์เบอร์รี ฯลฯ เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิต อีกทั้งยังเป็นที่วิตกว่าความปลอดภัยของการใช้สารเคมีในพื้นที่ ซึ่งจะมีการขยายผลส่งเสริมการเลี้ยงแมลงดังกล่าวไปสู่เกษตรกรในโครงการและพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จัน โยธง / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 84.13-3.65

ทีมศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ร่วมจัดฐานการเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งและชันโรงเพื่อผสมเกสร ในงานถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field Day คณก.อำเภอสารภี จ.เชียงใหม่

วันที่ 24 มี.ค. 2565 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปริวรรต ปัญจะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ร่วมจัดกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้การเลี้ยงผึ้งและชันโรงเพื่อผสมเกสร เพื่อเพิ่มปริมาณคุณภาพและผลผลิต และเป็นการสร้างรายได้เสริมจากการเลี้ยงผึ้งและชันโรงให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ Field Day ณ ศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร คณก.อำเภอสารภี จ.เชียงใหม่ โดยมี นายเลอเมศ นพธรวิโรจน์สกุล นายอำเภอสารภี เป็นประธาน และนางสัมพันธ์ อรรถรังษิ์ เกษตรอำเภอสารภี กล่าวรายงาน โอกาสนี้ นายเจริญ นิมขันธ์ เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และหัวหน้าส่วนราชการจากหลายหน่วยงานร่วมเป็นเกียรติในงาน มีเกษตรกรและผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 60 คน ซึ่งกิจกรรมภายในงานได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จัน โยธง / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 98.1-5.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ร่วมถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาภาควิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในหัวข้อ "การใช้ประโยชน์จากแมลงเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์"

วันที่ 30 เม.ย. 2565 นายพนงทศ ส่าเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปริวรรต ปิฎฐะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ บรรยายถ่ายทอดความรู้ ในหัวข้อ "การใช้ประโยชน์จากแมลงเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์" ให้แก่นักศึกษาคณะสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 55 คน ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom

มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ มาตรฐานและมีคุณธรรมผ่านการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะและความรับผิดชอบด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องเงิน ไชยธง/ ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 107.10-5.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ร่วมจัดนิทรรศการและถ่ายทอดองค์ความรู้ "การเพาะเลี้ยงนางพญาในโรงพรหมจรรย์เชิงประยุกต์" วันผึ้งโลก ครั้งที่ 5 "World Bee Day" ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเชียงใหม่ อ.ทุ่งทอง จ.นครราชสีมา

วันที่ 20 พ.ค. 2565 นายพนงทศ ส่าเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปริวรรต ปิฎฐะ และ นายอรุณพล ตอมศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ เข้าร่วมจัดนิทรรศการและบรรยายถ่ายทอดความรู้ การเพาะเลี้ยงนางพญาในโรงพรหมจรรย์เชิงประยุกต์ โดยมี นายสมเด็จ บุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานเปิดงาน วันผึ้งโลก ครั้งที่ 5 "World Bee Day" ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเชียงใหม่ อ.ทุ่งทอง จ.นครราชสีมา ซึ่งจัดขึ้นภายใต้หัวข้อ "ดูแลนางผึ้ง" "ผึ้ง" "ต่อมของมนุษย์ชาติ" โดยมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การอภิปรายหัวข้อ "ยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงผึ้ง จากแมลงช่วยผสมเกสรสู่ธุรกิจชุมชน" จุดเรียนรู้ และผลิตภัณฑ์จากผึ้งของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และนิทรรศการของเกษตรกรแปลงใหญ่

ทั้งนี้ การขยายนางพญาในโรงเลี้ยงเชิงประยุกต์ เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งในจังหวัดไทย ไปสู่ภาคบริการและอุตสาหกรรมในอนาคต ซึ่งสามารถเพิ่มปริมาณรัง ปริมาณน้ำผึ้งชันโรง และปริมาณพรอดิส (Propolis) สำหรับการเป็นหัวช่วยผสมเกสรพืชทางการเกษตรที่สำคัญ และนำไปบริโภค รวมไปถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ทางสุขภาพและอุตสาหกรรมกลุ่มผู้บริโภคภายในประเทศและการรองรับตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ชันโรงในประเทศ

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องเงิน ไชยธง/ ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 127.16-6.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงผึ้งโรงให้กับกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง บ้านนาลาด จ.สุโขทัย เพื่อสร้างอาชีพที่ยั่งยืนให้เกษตรกร

วันที่ 30 มิ.ย. 2565 นายพนงทศ ส่าเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นางกิ่งกาญจน์ ชัยภักดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และ ว่าที่ร้อยตรีหญิงกัญญา กิ่งหนอก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ในการเลี้ยงผึ้งโรงจริง ให้กับกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง บ้านนาลาด ม.8 ต.นาเชือก อ.ศรีนครินทร์ จ.สุโขทัย

โครงการหมู่บ้านนักกีฬารักชาลิ้งแวลด์ ล้อม ส่วนประสานโครงการพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๔ (ตาก) มีรายละเอียดกิจกรรม อาทิ การเลี้ยงผึ้งโรง การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้งโรง ตลอดจนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ออกผลสู่กับความต้องการของตลาด และเกิดอาชีพที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต ทั้งนี้กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมชมรมจำนวน 15 คน ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติรามคำแหง

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องเงิน ไชยธง/ ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 138.11-7.65

ร หน่วยงาน ร่วมพัฒนาพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านขุนทะเล ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เพื่อเกิดความมั่นคงและยั่งยืน

วันที่ 19-20 ก.ค. 2565 นายพนงทศ ส่าเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปริวรรต ปิฎฐะ และ นางกิ่งกาญจน์ ชัยภักดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ลงพื้นที่ฝึกอบรมเกษตรกรเลี้ยงผึ้งโรง และเลี้ยงผึ้ง แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านขุนทะเล ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ จำนวน 29 ราย

สำหรับการฝึกอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มทักษะการเลี้ยงผึ้งของเกษตรกรประจำท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพิเศษของผึ้งในพื้นที่โครงการฯ อนุรักษ์ป่าไม้ และลดความเสี่ยงจากการใช้สารเคมี และส่งเสริมให้เกษตรกรได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งของศูนย์วิจัยเชียงใหม่

โดยความร่วมมือของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จ.เชียงใหม่ (พืชดัดแปลง) โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริชุมชนและศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องเงิน ไชยธง/ ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการเคลื่อนที่ (ต่อ)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 163.17-8.65

ศูนย์ฟู้ดเชียงใหม่ ร่วมติดสินการประกวดผึ้งชันโรงกลุ่มแปลงใหญ่ อ.สันกำแพง
ก้าวสำคัญสู่การพัฒนารูปแบบการเลี้ยงชันโรง จ.เชียงใหม่

วันที่ 12 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สาเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปวีรรัต ปัญจะ นักรวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และตัดสินการประกวดชันโรงกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรง อ.สันกำแพง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน เช่น คะแนนความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบรัง ความสมบูรณ์ของรัง พฤติกรรมการเก็บสะสมอาหารภายในรัง เป็นต้น โดยการจับประกวดดังกล่าวเป็นการจับประกวดครั้งแรกของกลุ่ม เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบการเลี้ยงชันโรงของกลุ่มและของ จ.เชียงใหม่ ณ เทศบาลอำเภอสันกำแพง

ด้วยความร่วมมือของมูลนิธิศุภนิเวศน์ สำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพง เกษตรกรแปลงใหญ่ชันโรง อ.สันกำแพง และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax: 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอ็งชนิ ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฟู้ดเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 172.26-8.65

ศูนย์ฟู้ดเชียงใหม่ บรรยายให้ความรู้และสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรง ให้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง จ.พะเยา
โดยการถ่ายทอดประเทศไทยจังหวัดพะเยา

วันที่ 26 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สาเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นางกิ่งกาญจน์ ชัยการ นักรวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ บรรยายให้ความรู้และสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรง อาทิ สบู่ก้อนน้ำผึ้ง สบู่เหลวน้ำผึ้ง และนมพืชน้ำผึ้งสมุนไพร ในโครงการฝึกอบรมอาชีพเสริมเกษตรกรชาวสวนยาง จ.พะเยา หลักสูตร "การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรงป่า" จัดโดยการถ่ายทอดประเทศไทยจังหวัดพะเยา ณ กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพารา สายอำเภอแม่ใจ ม.6 ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ จ.พะเยา กิจกรรมดังกล่าว เพื่อเพิ่มความรู้อการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรงป่าและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา สายอำเภอแม่ใจ โดยมีเป้าหมายเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่จังหวัดพะเยา จำนวน 30 ราย

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax: 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอ็งชนิ ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฟู้ดเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 173.27-8.65

ศูนย์ฟู้ดเชียงใหม่ สนับสนุนองค์ความรู้และฝึกทักษะการเลี้ยงจิ้งหรีดให้กับครูและนักเรียนโรงเรียนตาคลีพระราชา อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

วันที่ 30 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สาเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นางสาววิธิตา วงษ์กุดเตาะ นักรวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สนับสนุนองค์ความรู้และฝึกทักษะการเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกให้กับครูและนักเรียนโรงเรียนตาคลีพระราชา อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax: 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอ็งชนิ ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฟู้ดเชียงใหม่

บริการศึกษาดูงาน เยี่ยมชม

6. บริการศึกษาดูงาน / เยี่ยมชม

ลำดับ	คณะศึกษาดูงาน	เรื่องที่ย้ายทอด	จำนวน (ราย)	วันที่
1	อาจารย์และนักศึกษา สาขาวิชา อารักขาพืช คณะผลิตกรรมการ เกษตร ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	27	8 ต.ค. 64
2	คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และ ผู้ประกอบการ	ความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	15	14 ต.ค. 64
3	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตแมลง เศรษฐกิจ กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตแมลงเศรษฐกิจ ของจังหวัด ลำปาง	การเลี้ยงผึ้งโพรง	20	19 พ.ย. 64
4	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เชียงใหม่ และคณะ	การเลี้ยงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากแมลงเศรษฐกิจ	10	23 พ.ย. 64
5	เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนา อาชีพการเกษตร จ.อุตรดิตถ์	ความความรู้ด้านการพัฒนาและ เทคนิคการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	3	26 พ.ย. 64
6	นายคมกฤษ อุทะโก ผู้อำนวยการ กลุ่มพัฒนาระบบงานและอัตรากำลัง พร้อมคณะติดตาม	ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของ ศูนย์ฯ	10	29 พ.ย. 64
7	นายสรวิวัฒน์ ยามสุข อาจารย์ที่ ปรึกษาโรงเรียนวาริชียงใหม่ พร้อม คณะ	การเลี้ยงผึ้งพันธุ์และการเลี้ยงจิ้งหรีด	4	1ธ.ค. 64
8	เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วย ฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงใหม่	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	5	1-2 ธ.ค. 64
9	ผู้ที่สนใจ	การเลี้ยงชันโรง	4	3 ธ.ค. 64
10	คณะอาจารย์วิทยาลัยนานาชาติ นวัตกรรมดิจิทัล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การเลี้ยงผึ้งเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต	10	3 ธ.ค. 64
11	นักท่องเที่ยว	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	45	31 ธ.ค. 64 – 3 ม.ค. 65
12	คณะครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา เชียงใหม่	การเลี้ยงและแปรรูปจิ้งหรีด	2	11 ม.ค.65
13	นายนาวิน อินทจักร ผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ พร้อม คณะติดตาม	ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของ ศูนย์ฯ	5	19 ม.ค. 65

บริการศึกษาดูงาน / เยี่ยมชม (ต่อ)

ลำดับ	คณะศึกษาดูงาน	เรื่องที่ย้ายทอด	จำนวน (ราย)	วันที่
14	ผศ.ดร.วีรณัฐ คุตตานนท์ อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏลำปาง พร้อมคณะทำงานวิจัย	การเลี้ยงกุ้ง	5	19 ม.ค. 65
15	คุณนนท์วัฒน์ บางเยี่ยมกรรมการ ผู้จัดการร้านล้านพาร์มฮัก จำกัด และประธานวิสาหกิจชุมชนขวัญใจ พาร์ม	การพัฒนาฐานข้อมูลแมลง สถานการณ์จังหวัดกับแนวโน้มตลาด ไทยและตลาดโลก และแนวทางการ พัฒนาผู้ประกอบการสู่อุตสาหกรรม แมลง	1	8 ก.พ. 65
16	นายนวนิตย์ พลเคน รองอธิบดีกรม ส่งเสริมการเกษตร และ นายนาวัน อินทจักร ผู้อำนวยการสำนักงาน ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 พร้อมคณะติดตาม	แนทิศทางการทำงานร่วมกันในเชิง บูรณาการระหว่างศูนย์ปฏิบัติการ สนง.กษ.จังหวัด สนง.กษ.อำเภอ เพื่อให้เกิดการ ขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ	6	21 มี.ค. 65
17	ทหารผ่านศึกนอกประจำการ ครอบครัว และทหารนอกประจำการ ใน พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน	การเลี้ยงจิ้งหรีด	20	27 เม.ย. 65
18	นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การเลี้ยงผึ้งพันธุ์	8	6 พ.ค. 65
19	เกษตรกร พื้นที่บ้านแม่ปะ ต.สะเมิงเหนือ อ.สะ เมิง จ.เชียงใหม่	การเลี้ยงผึ้งโพรง	20	1 ก.ค. 65
20	นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การเลี้ยงผึ้งพันธุ์	8	21 ก.ค. 65
21	นักเรียนโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ระดับชั้นมัธยมศึกษา ห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	120	22 ก.ค. 65
22	ทหารกองประจำการ สู่การเป็น ทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	20	3 ส.ค. 65
23	ศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการอาเซียน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	การเลี้ยงจิ้งหรีด	45	9 ส.ค. 65
24	นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	10	10 ส.ค. 65
25	นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การเลี้ยงผึ้งพันธุ์	8	11 ส.ค. 65

บริการศึกษาดูงาน / เยี่ยมชม (ต่อ)

ลำดับ	คณะศึกษาดูงาน	เรื่องที่เกี่ยวข้อง	จำนวน (ราย)	วันที่
26	ประธานวิสาหกิจชุมชนสายบัว และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรพื้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	8	19 ส.ค. 65
27	ทหารกองประจำการ สู่การเป็น ทายาทเกษตรรุ่นใหม่	การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	20	24 ส.ค. 65
28	ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบ้านแม อ. สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	การเลี้ยงผึ้งโพรง	45	31 ส.ค. 65
29	ศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการอาเซียน อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	การเลี้ยงจิ้งหรีด	65	28 ก.ย. 65

การบริการศึกษาดูงาน จำนวน 29 ครั้ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 569 ราย

ช่วงเวลารับคณะศึกษาดูงาน / ผู้รับบริการ (ราย)

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการศึกษาดูงานและเยี่ยมชม

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 30.3-12.65

จาก ศูนย์ฝึกเลี้ยงไหมและการเริ่มเลี้ยงไหมโรงด้วยการใช้เครื่องจักรหูกทออาหารหมักเห็บบนโรงอบเปียและการใช้สารเคมีในภาคการเกษตรอย่างถูกวิธี

วันที่ 3 ธ.ค. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายนายปวีร์พรต ปิยะจะ นักริชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ให้การต้อนรับและบรรยายถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการเริ่มเลี้ยงไหมโรงแก่ผู้สนใจทั้งชาวไทยและต่างชาติรวม 4 คน พร้อมให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงโดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์อาหารหมักเห็บบนโรงอบเปียในโรงอบเปียและข้อระวังในการใช้สารเคมีการเกษตร ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่.

ติดต่อหน่วยงาน
Tel: 052001052 Fax: 05200105
E-mail: sopb04@doae.go.th นายปวีร์พรต ปิยะ / ทีมงานศูนย์ส่งเสริม

ภาพปกข่าว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 29.2-12.65

จาก ศูนย์ศึกษาดูงานพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อินเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงใหม่ ร่วมศึกษาเรียนรู้การเลี้ยงไหมโรงและฝึกโพรงต่อยอดการพัฒนาทางด้านแมลงเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการ

วันที่ 1-2 ธ.ค. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ให้การต้อนรับคณะเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาดูงานพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อินเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงใหม่ จำนวน 5 คน ในการเข้าศึกษาเรียนรู้การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ หรือแมลงกว่างึงกระแถการในโครงการบริเวณผลิตภัณฑ์แปรรูปจากแมลงเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ด้านแมลงเศรษฐกิจร่วมกัน ในการที่ได้อบรมทนายปวีร์พรต ปิยะจะ นักริชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ บรรยายถ่ายทอดความรู้และการสาธิตด้านการจัดการเลี้ยงไหมโรงและฝึกโพรง ได้ การเยี่ยมชมวังไหมโรง การตัดรังจากแหล่งธรรมชาติรังเลี้ยงไหมโรงที่หมักและถนอมเส้นไหมโรง ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่และศูนย์ศึกษาดูงานพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อินเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงใหม่

นอกจากนี้แล้วทางคณะยังได้เข้าเยี่ยมชมจุดเรียนรู้วังไหมโรงธรรมชาติหลากหลายชนิดในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จ.เชียงใหม่ และทางเจ้าหน้าที่เข้าศึกษาข้อมูลบนฐานอุทยานนา-นา ไร่ภาคนี้.

ติดต่อหน่วยงาน
Tel: 052001052 Fax: 05200105
E-mail: sopb04@doae.go.th นายปวีร์พรต ปิยะ / ทีมงานศูนย์ส่งเสริม

ภาพปกข่าว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 25.11-11.65

ศูนย์ฝึกเลี้ยงไหม จับมือ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จ.อุดรธานี ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ สู่การพัฒนาเชิงพื้นที่

วันที่ 26 พ.ย. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายทีมเจ้าหน้าที่นักริชาการศูนย์ให้การต้อนรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมการเลี้ยงไหมการเกษตร จ.อุดรธานี จำนวน 3 คนพร้อมถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการพัฒนาและเทคนิคการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจที่สำคัญ อาทิ ฝึ่งพันธุ์ไหมโรง จึงหรีง -ล- เพื่อมองต่อความรู้นำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจในพื้นที่ ต่อไป.

ติดต่อหน่วยงาน
Tel: 052001052 Fax: 05200105
E-mail: sopb04@doae.go.th นายปวีร์พรต ปิยะ / ทีมงานศูนย์ส่งเสริม

ภาพปกข่าว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 31.4-12.65

ศูนย์ฝึกเลี้ยงไหม ร่วมกับ วิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรมดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้กับการเลี้ยงไหมเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต แก้ปัญหาการขาดแคลนแหล่งอาหารและการใช้สารเคมี

วันที่ 3 ธ.ค. 2564 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ หรือมหาวิทยาลัยเชิงเกษตร กลิ่นทอง นักริชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ประชุมหารือแนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้กับการเลี้ยงไหมเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต ร่วมกับ คณะอาจารย์วิทยาลัยนานาชาติ นวัตกรรมดิจิทัล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งช่วยเกษตรกรจากปัญหาการขาดแคลนแหล่งอาหารของฝึ่งเลี้ยงและการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร ในการที่เจ้าหน้าที่ศูนย์ได้ดำเนินการเข้าเยี่ยมชมจุดเรียนรู้การเลี้ยงไหมพันธุ์เพื่อสร้างความเข้าใจนวัตกรรมการเป็นอยู่หรือระบบวิสาหกิจปวงไหม ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่.

ติดต่อหน่วยงาน
Tel: 052001052 Fax: 05200105
E-mail: sopb04@doae.go.th นายปวีร์พรต ปิยะ / ทีมงานศูนย์ส่งเสริม

ภาพปกข่าว

ประมวลภาพกิจกรรมการให้บริการศึกษาดูงานและเยี่ยมชม)๕๕*

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 80.9-3.65

**รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร และที่คทงกการทงงานร่วมกัน
ในเนืองบูรณาการระหว่งคูนยัปฏิบัติการ ส่นง.กษ.จังหวัด
ส่นง.กษ.อ่าเภอ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ**

วันที่ 21 มี.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ ให้การต้อนรับ นายพนิตยั พลเคน รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร และ นายนาทิน อินทรจักร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 พร้อมคณะติดตาม มาให้กำลังใจในการทำงาน และแนะนำทงกการทงงานร่วมกันในรูปแบบเนืองบูรณาการ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพระหว่งคูนยัปฏิบัติการ ส่นง.กษ.จังหวัด และส่นง.กษ.อ่าเภอ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยมียุทธศาสตร์จังหวัดร่วมด้วยจะทงให้เกิดรูปแบบการทงงานที่ชัดเจน ล่ามารถแก้ปัญห่าให้เกิดการได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จชน ไชยธง / ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 140.13-7.65

**ศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่ บรรยายให้องค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ
ให้กับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพายัพวิทยาลัย**

วันที่ 22 ก.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ เจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ฯ บรรยายให้องค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผีงพันธุ้ ผีงไฟรอง ช่นโรง และจิ้งหริดแก่ทงเรียนเนืองบูรณาการพายัพวิทยาลัย ระดับชั้นมัธยมต้น ท้องเรียนพิเศชวิทยาศาสตร์ ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

กิจกรรมศึกษาดูงานดังกล่าว เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติการในวิชาวิทยาศาสตร์ ชีววิทยาของแมลง ให้กับนักเรียนได้เข้าทงแมลง วิธีการจัดการเส่ง และอุปกรณจัดการเส่ง ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจาประสบการณ์ตรงในส่นทงเนืองนอกเหนือจากในห้องเรียน เพื่อเสริมและฝึกทงของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยมีผู้เข้าศึกษาดูงาน คณะครู จ่านวน 12 คน และนักเรียน จ่านวน 108 คน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 150.4-8.65

**ศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่ บรรยายให้องค์ความรู้การเส่งแมลงเศรษฐกิจ
และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทงการเกษตร
แก่ทหารกองประจำการ สู่การเป็นทายาทเกษตรรุ่นใหม่**

วันที่ 3 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ ทีมนักวิชาการศูนย์ฯ บรรยายให้องค์ความรู้การเส่งแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผีงพันธุ้ ผีงไฟรอง ช่นโรง คร่ง ตลอดจนการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทงการเกษตรเนืองการเตรียมความพร้อมทหารกองประจำการ สู่การเป็นทายาทเกษตรรุ่นใหม่ แก่ทหารกองประจำการ ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ส่าหรับการฝึกอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะการเส่งแมลงช่นผสมเกสร ให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ มีรายได้อิสสรปลดประจำการ อีกทั้งเป็นกรณีเฉพาะและสร้างทายาทเกษตรรุ่นใหม่ การอบรมครั้งนี้มีทหารกองประจำการที่เป็นบุตรหลานเกษตรกรเป็นทงงาน รุ่นนี้ จ่านวน 20 คน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 175.1-9.65

**ศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่ บรรยายให้องค์ความรู้การเส่งไฟรอง
โครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประจำปี 2565
โดย งานพัฒนาชุมชน ส่นง.กษ.อ่าเภอ ทงบาลอ่าบ่นบ่นม อ.ส่นป่าตอง จ.เชียงใหม่**

วันที่ 31 ส.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นางกิ่งกาญจน์ ชัยภักดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ บรรยายให้องค์ความรู้การเส่งไฟรอง ตามโครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ หลักสูตร "การเส่งไฟรอง" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จัดโดยงานพัฒนาชุมชน ส่นง.กษ.อ่าเภอ เทศบาลอ่าบ่นบ่นม อ.ส่นป่าตอง จ.เชียงใหม่ ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

กิจกรรมดังกล่าวเพื่อส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุที่สนใจในพื้นที่ อ.บ้านแม ภายใต้องค์ทงทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการและเจ้าหน้าที่ จ่านวน 45 คน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเสด็จชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเชียงใหม่

งานบูรณาการเชิงรุก

7. งานบูรณาการเชิงรุก 2565

7.1 ร่วมเป็นคณะกรรมการโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมจัดกิจกรรม โครงการนักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1 2564 – 2565 มีหัวข้อสำคัญอาทิประโยชน์ของแมลงผสมเกสร ความสำคัญพืชอาหารของผึ้งเพื่อการผลิตน้ำหวาน ความแตกต่างของน้ำผึ้งชนิดต่าง ๆ และความรู้เรื่องระบบนิเวศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีความร่วมมือกันจากหลากหลายหน่วยงาน ได้แก่ สมาคมการค้านวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย ร่วมกับโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เครือข่ายทางวิชาการ ได้แก่ หน่วยงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (ราชบุรี) และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้แก่ อุทยานราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ มูลนิธิโลกสีเขียว สมาคมยุวชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อไทยและชุมชน

สำหรับโครงการดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นโครงการต้นแบบให้ถูกนำไปใช้ในการสร้างการเรียนรู้ที่สำคัญ กระตุ้น ปลุกฝังจิตสำนึกกับเยาวชนและชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รู้จักแมลงผสมเกสร มองเห็นความสำคัญแล้วนำไปสู่การปฏิบัติจริงอยู่ร่วมกันโดยใช้ประโยชน์จากแมลงผสมเกสรเพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ รักและหวงแหนทรัพยากรทางธรรมชาติ เพิ่มผลผลิตทางเกษตรและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน โดยมีแผนที่จะทำกิจกรรมดังกล่าวในรุ่นอื่นๆต่อไป

สมาคมการค้านวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย (สมาท) โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม และเครือข่ายทางวิชาการ

นักสืบสายฟ้า

25 ก.พ. 2565

โดยหลวงเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการประกาศจากองค์การยูเนสโกให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลแห่งแรกของโลก เมื่อปี 2021 จึงเกิดโครงการ "นักสืบสายฟ้า" เพื่อสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

โครงการนักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1

เข้า **นำ**

ปล่อยคาราวานกองทัพ "นักสืบสายฟ้า" เข้าสู่ป่าชุมชนดอยหลวงเชียงดาว คันทา เรียงรุ้ ความหลากหลายของแมลงผสมเกสร ป่าชุมชน การอนุรักษ์ และพัฒนาอย่างยั่งยืน

ชมการประกวดอากาศ นักสืบสายฟ้า กับโลกของแมลง ชีวราชภัฏนครราชสีมา พร้อมรับเกียรติบัตร

นักเรียนระดมความคิด "การอนุรักษ์ป่า ดอยหลวงเชียงดาว"

สนุกกับการเรียนรู้โลกของแมลง/แมลงผสมเกสร (Insect pollinators)

- โลกของแมลง
- ร่างกายของแมลง ผึ้ง อันธพาล
- ความหลากหลายของผึ้ง การจัดการผสมเกสร และ การอนุรักษ์
- การเลี้ยงผึ้ง และเลี้ยงผึ้งเชิงเศรษฐกิจ
- ผลิตภัณฑ์จากผึ้ง และผึ้ง
- การใส่โบริน เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- เส้นทางเกษตรอินทรีย์
- บูธนิเวศโลกสีเขียว

พิธีเปิดโครงการ "นักสืบสายฟ้า" รุ่นที่ 1

การนำเสนอประสบการณ์ของนักสืบสายฟ้ากับป่าชุมชน

ประกาศผลรางวัลการประกวดอากาศนักสืบสายฟ้า กับโลกของแมลง

ประกาศรางวัลความคิดดีคิดเด่น การอนุรักษ์ป่าดอยหลวงเชียงดาว

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ ฉบับที่ 70.16-2.65

ศูนย์วิจัยเชียงใหม่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ ให้กับนักเรียนโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ในโครงการ "นักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1"

วันที่ 25 ก.พ. 2565 นายธนพงศ์ สำกาลอญ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายวีรพล บัญจะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ และทีมเจ้าหน้าที่บริหารการศูนย์ฯ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ อาทิ ผึ้งในรัง ผึ้งพันธุ์ และชันโรง ให้กับนักเรียนโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ในโครงการ "นักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1" โดยมี ดร.อุทิศกุล บุตรภักดิ์ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีเปิด ณ โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม จ.เชียงใหม่

กิจกรรมดังกล่าวเป็นโครงการต้นแบบการสร้างการเรียนรู้ที่สำคัญ เพื่อกระตุ้น ปลุกฝังจิตสำนึกกับเยาวชนให้มีความรู้ที่ถูกต้อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รู้จักแมลงผสมเกสรเพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้สามารถส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่คนรุ่นต่อไป ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย และสมาคมยุวชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อไทยและชุมชน

ติดต่อหน่วยงาน
Tel: 052001105 Fax: 052001105
E-mail: sopd04@doae.go.th นางสาวเดือนเงิน ไชยเม / ทีมงานศูนย์วิจัยเชียงใหม่

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะกรรมการฯ

หน้า 1

นักสืบสายฟ้า

ปลูกฝังการเรียนรู้กับเด็กให้รู้จักแมลงผสมเกสร
มองเห็นความสำคัญแล้วนำไปสู่การอนุรักษ์
เพื่อการอยู่ร่วมกัน และใช้ประโยชน์จากแมลงผสมเกสร
เพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ
เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะกรรมการฯ (ต่อ)

หน้าที่ 2

แมลง

กำเนิดขึ้นมาครั้งแรกในยุคคาร์บอนิเฟอรัส (Carboniferous period) มหายุคพาเลโอโซอิก ประมาณ 365-350 ล้านปีก่อน เกิดมาก่อนยุคไดโนเสาร์ครองโลก จัดอยู่ในกลุ่มของสัตว์ที่มีข้อปล้อง (arthropods) มีจำนวนมากที่สุดในอาณาจักรสัตว์ ทั่วโลกค้นพบและจำแนกชนิดแล้วประมาณ 1,000,000 ชนิด

รูปลักษณ์ที่แตกต่างของแมลง

ผีเสื้อ

- หนวด : แบบกรงของ , แบบพันหวี
- ปาก : แบบดูดกิน
- ขา : ขาเดิน
- ปีก : เนื้อเยื่อบาง ๆ มีเกล็ดปีกปกคลุม

ด้วงปีกแข็ง

- หนวด : แบบใบไม้ , แบบพันหวี
- ปาก : แบบกัดกิน
- ขา : ขาเดิน
- ปีก : คู่หน้าแข็ง คู่หลังเป็นเนื้อเยื่อบาง ๆ

แมลงวัน

- หนวด : แบบเส้นขนอาร์ริสตา , แบบเคียว
- ปาก : แบบขั้วดูด
- ขา : ขาเดิน
- ปีก : เนื้อเยื่อบาง ๆ

ผึ้ง

- หนวด : แบบหักข้อดอก
- ปาก : แบบกัดเลีย
- ขา : ขาคู่หลังแบบเก็บละอองเกสร
- ปีก : เนื้อเยื่อบาง ๆ

แมลงผสมเกสร (Pollinators)

คือ แมลงที่ทำหน้าที่ขนถ่ายละอองเกสรจากดอกเพศผู้ไปยังดอกเพศเมีย เพื่อให้เกิดการผสมพันธุ์ แมลงผสมเกสรทั้งหมดในโลกมีประมาณ 30,000 ชนิด ได้แก่ ผึ้ง ชันโรง ต่อ แตน มด มีเสี้ยว แมลงวัน ตัวง และแมลงอื่น ๆ อีกหลายชนิด โดยแมลงเหล่านี้จะมีรูปร่างลักษณะ การดำรงชีวิต ที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ทำหน้าที่ในการผสมเกสรให้กับพืชต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีที่แตกต่างกันไปด้วย

สืบฐานวิทยาภายนอกและภายในของผึ้ง/ชันโรง

หน้าที่ 3

สืบฐานวิทยาภายนอก

ร่างกายภายนอกของผึ้ง/ชันโรง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนหัว ส่วนอก และส่วนท้อง มีขา 6 ขา และมีโครงร่างแข็งปกคลุมอยู่ภายนอก

ส่วนหัว มีลักษณะเป็นแคปซูลแข็ง เป็นที่ติดตั้งของอวัยวะรับความรู้สึก ได้แก่ ตารวม (compound eyes) ทำหน้าที่ในการรับภาพ ตาเดี่ยว (dorsal ocelli) ทำหน้าที่รับความเข้มของแสง หนวด (antennae) ทำหน้าที่รับความรู้สึก

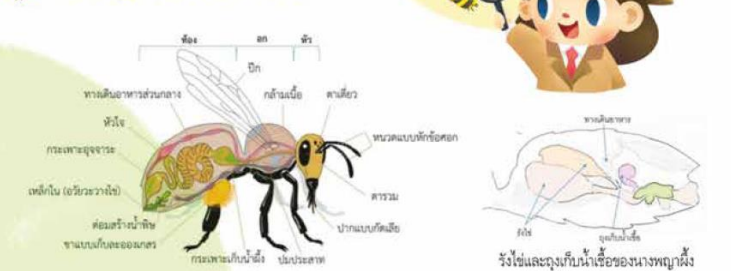
มีส่วนปากแบบกัดเลีย คือ มีลักษณะของกรามและฟันที่ใช้ในการกัดอย่างละเอียด และมีส่วนของริมฝีปากล่างตัดแปลงเป็นอวัยวะในการเลียนำหวานจากดอกไม้

ส่วนอก เป็นที่ติดตั้งของอวัยวะที่ใช้ในการเคลื่อนไหว ได้แก่ ปีกมี 2 คู่ และขา มี 3 คู่ โดยขาคู่หน้าและคู่กลางเป็นแบบขาเดิน ส่วนขาคู่หลัง หน้าแข็งและเท้า ปล้องแรกจะขยายใหญ่ทำหน้าที่เป็นตะแกรงเก็บเกสร

ส่วนท้อง มีลักษณะเป็นปล้อง ๆ เรียงต่อกัน เป็นที่ติดตั้งของรูหายใจ อวัยวะรับความรู้สึก อวัยวะสืบพันธุ์ และทวารหนัก บริเวณปลายส่วนท้องของผึ้งจะมีเหล็กใช้ในการต่อสู้ป้องกันตัว ซึ่งชันโรงจะไม่พบอวัยวะดังกล่าว

สืบฐานวิทยาภายใน

ภายในร่างกายของผึ้ง/ชันโรง จะมีระบบอวัยวะภายในมากมาย ได้แก่

ระบบทางเดินอาหาร มีลักษณะเป็นท่อปลายเปิดทั้งสองด้าน ด้านหน้าจะเปิดบริเวณช่องปาก ส่วนอีกด้านก็จะเปิดบริเวณทวารหนัก แบ่งเป็นส่วนใหญ่ๆ ได้ 3 ส่วน คือ ทางเดินอาหารส่วนหน้า ทำหน้าที่ในการลำเลียงอาหารและพักอาหาร โดยในส่วนนี้จะเป็นที่อยู่ของอวัยวะสำคัญ คือ กระเพาะเก็บน้ำผึ้ง ที่ผึ้งและชันโรงใช้ในการเก็บนำหวานจากดอกไม้ แล้วนำกลับไปทิ้ง ถัดจากนั้นจะเป็นทางเดินอาหารส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่ในการย่อยและดูดซึมอาหารส่วนสุดท้าย คือ ทางเดินอาหารส่วนหลัง ซึ่งปลายสุดจะขยายใหญ่เป็นกระเพาะอุจจาระ ทำหน้าที่ในการดูดซึมน้ำและเกลือแร่กลับสู่ร่างกาย และขับเอากากอาหารออกไปทางทวารหนักสู่ภายนอก

ระบบทางเดินเลือด ของผึ้งจะอยู่ทางด้านหลัง ประกอบด้วยห้องหัวใจ และทางเดินโลหิตหลัก ระบบการหมุนเวียนเลือดของผึ้งจะเป็นแบบเปิด โดยเลือดจะหมุนเวียนอยู่ในช่องว่างของลำตัว ไม่มีสี

ระบบประสาท ของผึ้งจะอยู่ทางด้านล่างของลำตัว มีสมองเป็นศูนย์กลางในการควบคุม มีมิมประสาทและสายประสาทเส้นคู่ ทำหน้าที่ในการรับและส่งกระแสประสาท เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มันกระตุ่น

ระบบกล้ามเนื้อ ผึ้ง/ชันโรง จะมีเฉพาะกล้ามเนื้อลาย พบมากที่บริเวณส่วนอก

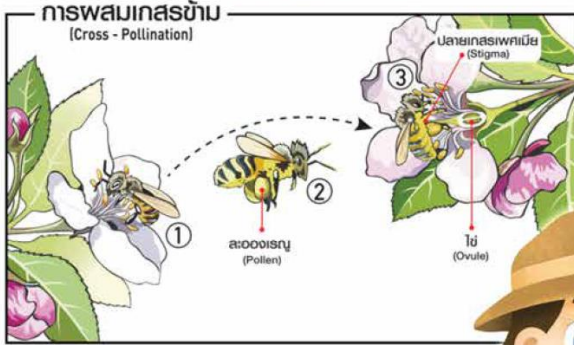
ระบบสืบพันธุ์ นางพญาจะมีอวัยวะสืบพันธุ์เพศเมีย ทำหน้าที่ในการสร้างไข่ ส่วนเพศผู้ จะมีอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ ทำหน้าที่ในการสร้างน้ำเชื้อ เพื่อมาผสมพันธุ์กับนางพญา โดยนางพญาจะมีถุงเก็บน้ำเชื้อติดอยู่ที่อวัยวะสืบพันธุ์ เมื่อได้รับการผสมพันธุ์จะเก็บน้ำเชื้อที่ได้จากเพศผู้ไว้ในถุงเก็บน้ำเชื้อ จากนั้นจะเป็นผู้ควบคุมการปล่อยน้ำเชื้อออกมาผสมกับไข่ด้วยตนเอง

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะทำงานโครงการฯ (ต่อ)

หน้าที่ 4

ความสำคัญของแมลงผสมเกสร

- 1) ผึ้งลงเก็บละอองเรณู (pollen) จากดอกหนึ่ง
- 2) ผึ้งบินไปยังอีกดอกหนึ่งโดยมีละอองเรณูติดขาและลำตัว
- 3) ผึ้งบินไปยังอีกดอกหนึ่ง เมื่อผึ้งพาละอองเรณูไปตกบนปลายเกสรเพศเมีย (stigma) ของดอกไม้ที่มีลักษณะอื่น ทำให้ละอองเรณูงอกหลอดยาวนำพาสเปิร์ม (sperm) เข้าไปผสมกับไข่ (ovule) ในรังไข่ (ovary) ของดอก กระบวนการนี้คือการผสมเกสรแบบข้าม หรือการถ่ายละอองเรณูแบบข้ามของดอกต่างต้น (cross-pollination)

กลุ่มพืชอาหารหลัก คือ พืชที่สามารถให้น้ำหวาน และเกสร หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ในปริมาณมากเพียงพอที่จะเก็บเป็นผลผลิตได้ เพื่อเป็นของรางวัลแก่แมลงที่เข้ามาช่วยผสมเกสร

กลุ่มพืชอาหารทั่วไป คือ พืชที่พอมีน้ำหวานหรือเกสรแต่อาจจะไม่เพียงพอในการเก็บสะสมของแมลง

ประโยชน์ของผึ้ง ในการเป็นแมลงผสมเกสร

- ผึ้งมีความสำคัญในห่วงโซ่อาหาร
- ผึ้งใช้หนวดเป็นอวัยวะรับกลิ่นเกสร และนำน้ำหวานจากดอกไม้
- 70% ของพืชผลที่มนุษย์บริโภค เกิดจากการผสมเกสรโดยผึ้ง

ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์จากผึ้ง

พรอพอลิส (Propolis)

คือ สารประกอบจากยางไม้ที่ผึ้งเก็บได้จากพืช ผสมรวมกับเอนไซม์ในน้ำลายผึ้ง โดยอาจมีเกสร, ไขผึ้ง และอื่น ๆ ปนมาเล็กน้อย

อุดมไปด้วย วิตามิน B1, B2, B6, E และแร่ธาตุ เช่น แมกนีเซียม ซิงค์ เหล็ก ช่วยบรรเทาอาการอาหารเป็นพิษ การเจ็บคอที่เกิดจากเชื้อไวรัส หรือแบคทีเรียในช่องปาก การติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ มีสรรพคุณต้านการอักเสบ ช่วยเร่งการสมานตัวของแผล และช่วยลดความเจ็บปวดจากการอักเสบ

ไขผึ้ง (Beeswax)

คือ สารที่ผึ้งงานผลิตจากต่อมไขผึ้งเพื่อใช้สร้างรังผึ้ง ซ่อมแซม และปิดฝาหลอดรวง มีคุณสมบัติต้านการอักเสบ ต้านเชื้อแบคทีเรีย และไวรัส นิยมใช้เป็นส่วนประกอบในเครื่องสำอางเพื่อปกป้องผิว รักษาความชุ่มชื้น

น้ำผึ้ง (Honey)

เป็นอาหารกลุ่มให้พลังงาน (คาร์โบไฮเดรต) ประเภทน้ำตาลโมเลกุลเดี่ยว ร่างกายสามารถดูดซึมไปใช้เป็นพลังงานได้อย่างรวดเร็ว ในน้ำผึ้งมีวิตามิน แร่ธาตุ และสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยปรับสมดุล และลดแผลในกระเพาะอาหาร บรรเทาอาการเจ็บคอ ลดอาการภูมิแพ้ และช่วยให้นอนหลับง่ายขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเพื่อบำรุงผิว และผม ให้มีความชุ่มชื้น และต้านเชื้อแบคทีเรีย เนื่องจากในน้ำผึ้งมีสาร "ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์"

หน้าที่ 5

เกสรผึ้ง (Bee pollen)

คือ ละอองเกสรของผู้ชูดอกไม้ นานาชนิด คลุกเคล้ากับน้ำหวานจากดอกไม้ และเก็บไว้ที่อวัยวะที่เรียกว่าตะกร้าเก็บเกสร

เกสรผึ้งมีโปรตีนสูง ประมาณ 20% อุดมไปด้วย วิตามิน A, B1, B2, B5, B12, C, D, E และแร่ธาตุ เช่น แคลเซียม เหล็ก ฟอสฟอรัส ช่วยลดไข้ บรรเทาอาการอาหารไม่ย่อย ท้องอืด ท้องเฟ้อ กระเพาะปัสสาวะอักเสบ และป้องกันโรคหัวใจ

นมผึ้ง (Royal jelly)

คือ สารที่หลั่งออกมาจากต่อมไฮโปฟาริงจ์ของผึ้งงาน มีลักษณะเป็นของเหลวข้นสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นฉุน รสชาติเปรี้ยว เป็นอาหารหลักของผึ้งนางพญาและตัวอ่อนผึ้ง นมผึ้งมีโปรตีน 10-15% ไขมัน 3-6% ซึ่งเป็นกรดไขมันสูงถึง 90% โดยในกรดไขมันนี้มี 10-ไฮดรอกซี-2-เดซีโนอิก (10-HAD) อยู่มากที่สุด มีคุณสมบัติเป็นยาปฏิชีวนะ และยังคงอุดมไปด้วยแร่ธาตุ เช่น โพแทสเซียม ฟอสฟอรัส แคลเซียม เหล็ก และวิตามิน B มีสรรพคุณต้านการอักเสบ ลดคอเรสเตอรอล เสริมสร้างรังไข่ในเพศหญิง กระตุ้นเซลล์ประสาทต้านพัฒนาการของสมอง

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะทำงานโครงการฯ (ต่อ)

หน้าที่ 6

การสำรวจแมลงผสมเกสร

กิจกรรมการสำรวจแมลงผสมเกสร เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้สังเกต ผึ้ง ชันโรง และแมลงผสมเกสร ที่พบลงดอกไม้ และสร้างรังในลักษณะต่างๆ โดยรอบตัว ทำให้รู้จักชนิดของแมลงผสมเกสร และเห็นความสำคัญของแมลงผสมเกสรในระบบนิเวศมากขึ้น

ระบบนิเวศของผึ้ง (Ecology of bees)

ชนิดของผึ้ง

- 1 และ 19 = ผึ้งหลวง (giant honeybee), 2 = ผึ้งมัม (dwarf honeybee), 3 = ผึ้งมัมดำ (black dwarf honeybee),
- 4 = ผึ้งไทร (Asian honeybee), 5 และ 16 = ผึ้งพันธุ์ (European honeybee), 6 = ผึ้งต๋อง (bumblebee), 7 และ 17 = ชันโรง (stingless bee),
- 8 = ชันโรงชนิด *Tetrigona apicalis* (Smith, 1857), 9 = ชันโรงชนิด *Tetragonilla collina* (Smith, 1857), 10 = แมลงงู (carpenter bee),
- 11 และ 18 = ผึ้งเจาะหลอดไม้ (small carpenter bee), 12 = ผึ้งแถบสีฟ้า (blue-banded bee), 13 = ผึ้งกาเหว่า (cuckoo bee),
- 14 = ผึ้งโนเมีย (Nomia bee), 15 = ผึ้งกัดใบ (leaf-cutter bee)

อุปกรณ์และวิธีการสำรวจแมลงผสมเกสร

หน้าที่ 7

สวิงจับแมลง ขวดใส่พร้อมฝาปิด และคู่มือจำแนกแมลงผสมเกสรอย่างง่าย (หน้าที่ 8-11)

1 ใช้สวิงโฉบไปที่ดอกไม้ ที่มีผึ้งลงตอมอย่างรวดเร็ว

2 พับสวิงอย่างรวดเร็ว เพื่อขังผึ้งไว้ภายใน

3 จับสวิงที่มีผึ้งอยู่ข้างใน ห่างจากส่วนปลายสวิง 4-6 นิ้ว

4 นำขวดใส่เข้าไปในสวิง ที่มีผึ้ง ในส่วนปลายสุดของสวิง

5 ใช้ฝ่าขวดปิดชั่วคราว เพื่อดูลักษณะของผึ้งหรือแมลงผสมเกสร

6 ใช้คู่มือ “นักสืบสายฟ้า” จำแนกผึ้ง และแมลงผสมเกสร

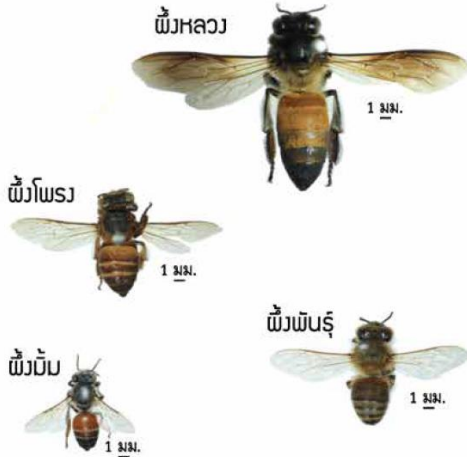
หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะทำงานโครงการฯ (ต่อ)

หน้าที่ 8

ความหลากหลายของแมลงผสมเกสร ผึ้ง (Honeybees)

การจำแนกผึ้งอย่างง่ายโดยใช้ลักษณะตัวของผึ้ง และลักษณะการสร้างรัง โดยทั่วไปสามารถพบผึ้งลงตอมดอกไม้แก่ ผึ้งหลวง ผึ้งโพรง ผึ้งพันธุ์ และผึ้งมีม ลักษณะเด่นของผึ้งกลุ่มนี้ คือ ส่วนปากเป็นแบบกัดเลีย (chewing-lapping) มีงวง (proboscis) ใช้ในการดูดน้ำหวาน ขาคู่หลังมีตะกร้าเก็บเกสร (pollen basket) มีเหล็กไน (sting) ต่อยศัตรูได้

- 1 ผึ้งหลวง-รังขนาดใหญ่บนต้นไม้สูง
  - 2 ผึ้งโพรงทำรังในโพรงไม้ หรือโพรงเทียม สามารถเลี้ยงเพื่อเก็บน้ำผึ้งได้
  - 3 ผึ้งมีม-รังขนาดเล็กในพุ่มไม้
- ส่วนผึ้งพันธุ์เลี้ยงในกล่องไม้สีเหลี่ยม สามารถเลี้ยงเป็นอุตสาหกรรมเพื่อผลิตน้ำผึ้งได้

หน้าที่ 9

ความหลากหลายของแมลงผสมเกสร ชันโรง (Stingless bees)

การจำแนกชันโรงอย่างง่าย
โดยใช้ลักษณะปากทางเข้าออกของรัง
ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย
ชันโรงบางสกุลมีลักษณะปากทางเข้าออกแข็ง
เปราะแตกง่าย หรือเหนียวเหนียว
ส่วนรูปร่างมีทั้งแบบท่อปากกลมแนวนอน
ท่อบีบแคบแหลม ทางเข้าออกมีลานบินขึ้นลง
ท่อกรวยยาวแนวตั้ง และปากแคบ

- ลักษณะเด่นของชันโรง คือ
- ส่วนปากเป็นแบบกัดเลีย
  - มีงวงใช้ในการดูดน้ำหวาน
  - ขาคู่หลังมีตะกร้าเก็บเกสร
  - ไม่มีเหล็กไน (stingless)

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะทำงานโครงการฯ (ต่อ)

หน้าที่ 10

ความหลากหลายของแมลงผสมเกสร

ผึ้ง sting แมลงภู่ และผึ้งอื่น ๆ (bumblebee, carpenter bee and other bees)

การจำแนกผึ้ง sting แมลงภู่ และผึ้งอื่น ๆ อย่างง่าย โดยใช้ลักษณะตัวผึ้งพวกนี้ โดยลักษณะเด่นของผึ้ง คือ

- ส่วนปากเป็นแบบกัดเคี้ยว
- มีวงใช้ในการดูดน้ำหวาน
- ขาคู่หลังมีตะกั่วเก็บเกสรในผึ้ง sting ส่วนแมลงภู่และผึ้งอื่น ๆ มีส่วนของขนที่อัดแน่นที่ขาคู่หลังหรือใต้ท้อง เพื่อใช้เก็บเกสร
- มีเหล็กใน (sting)

ผึ้ง sting มีขนปกคลุมลำตัวเป็นจำนวนมาก ผึ้ง sting พบเฉพาะบนพื้นที่สูง ยอดเขาที่มีอากาศหนาวเย็น

แมลงภู่ เป็นผึ้งขนาดใหญ่มีทั้งสีดำหรือสีน้ำตาลล้วน หรือส่วนอกสีเหลือง หรือสีขาว หรือสีฟ้า

ผึ้งเจาะหลอดไม้ เป็นผึ้งขนาดเล็กมากมีทั้งสีดำแถบเหลือง หรือสีดำ หรือสีเขียว หรือสีน้ำตาลล้วน

ผึ้งกัดใบ เป็นผึ้งขนาดเล็กถึงใหญ่มีทั้งสีดำแถบเหลืองหรือส้ม หรือสีดำออกขาว หรือสีดำล้วน มักเก็บเกสรไว้ที่ใต้ส่วนท้อง

ผึ้งแถบสีฟ้า เป็นผึ้งขนาดกลางมีทั้งสีดำแถบฟ้า หรือเขียว หรือทอง หรือสีดำล้วน

ผึ้งกาเหว่า เป็นผึ้งที่เบียดผึ้งแถบสีฟ้า แอวบางไขไว้ในรังผึ้งแถบสีฟ้า ลำตัวมีขนน้อยมาก ส่วนใหญ่มีสีดำลวดลายสีฟ้า

หน้าที่ 11

ความหลากหลายของแมลงผสมเกสร

ผีเสื้อหนอนใบรักลายเสือ

ผีเสื้อกุงทอง

ผีเสื้อเณร

ผีเสื้อหางตั้งบางระแวง

ผีเสื้อหนอนมะนาว

ผีเสื้อหนอนคูนธรรมดา

ผีเสื้อหางตุ้มจุฑามณี

ผีเสื้อหนอนหนามกะกกรก

แมลงวันดอกไม้

แมลงวันหัวเขียว

ด้วงดอกไม้

ด้วงน้ำมัน

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้ารุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะกรรมการฯ (ต่อ)

หน้าที่ 12

แนวทางการอนุรักษ์แมลงผสมเกสร

เพิ่มพืชอาหาร

เริ่มต้นง่าย ๆ โดยการปลูกพืชผักสวนครัว เช่น กะเพรา โหระพา แมงลัก พริก ข้าวโพด

การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย

เกษตรกรสามารถใช้สารเคมีเมื่อจำเป็น สิ่งสำคัญ คือ ห้ามใช้สารเคมีในช่วงที่มีดอกไม้บาน พืชของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชสร้างความเสียหายต่อผึ้ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผสมเกสรอันเป็น กุญแจสำคัญของระบบนิเวศ ทำให้ผึ้งลดจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ ต่อสิ่งแวดล้อม การเพาะปลูก ความมั่นคงทางอาหาร และเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงควรใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและใช้เมื่อจำเป็น เพื่อไม่ก่อให้เกิดโทษ และความเสียหายต่อสิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ ในระบบนิเวศ

อันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต่อแมลงผสมเกสร

เพิ่มแหล่งที่อาศัย / สร้างรัง

รักษาระบบนิเวศให้อุดมสมบูรณ์ เช่น มีต้นไม้ใหญ่สำหรับการสร้างรังรังผึ้งหลวง ต้นไม้ขนาดเล็ก เช่น กุหลาบ หม่อน สำหรับ ผึ้งเจาะหลอดไม้

โรงแรมผึ้ง (bee hotel)

คือ การสร้างรังเทียมจากกิ่งไม้ ไม้เนื้ออ่อน ไม้ไผ่ วัสดุที่ผึ้งต่าง ๆ ชอบเลือกสร้างรัง เช่น ฟังกัโตใบ แมลงงู

คณะผู้จัดทำ

- สมาคมการค้นคว้ากรมเพื่อการเกษตรไทย
- กรมวิชาการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- องค์การพิพิธภัณฑศัพทศาสตร์แห่งชาติ
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยพะเยา
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (ราชบุรี)
- อุทยานหลวงราชพฤกษ์
- มูลนิธิโลกสีเขียว
- สมาคมยุวชนเพื่อการพัฒที่ยั่งยืนเพื่อไทย

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน

- 2 ขจัดความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร ส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
- 13 ดำเนินมาตรการเร่งด่วนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบ
- 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบกอย่างยั่งยืน
- 17 สร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

หนังสือคู่มือใช้ในกิจกรรมของโครงการนักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1 จัดทำโดยคณะกรรมการฯ (ต่อ)

ภาพกิจกรรมในโครงการนักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1

ภาพกิจกรรมโครงการนักสืบสายฟ้า รุ่นที่ 1

7.2 ร่วมเป็นคณะทำงาน โครงการยกระดับการกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร

หนังสือแต่งตั้งคณะทำงาน

จ่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๘๑๐.๑๑/๒๕๖๕

ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
๓๑๓ หมู่ ๑๒ ต.หนองควาย
อ.หางดง จ. เชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการ การยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร

เรียน หน่วยงานตามรายชื่อแนบท้าย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๓๐๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕
๒. โครงการ การยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร

ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ขอส่งสำเนาคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๓๐๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ การยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร ภายใต้โครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือจากหน่วยงานท่านในการดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรม และเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานที่ได้รับให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ใช้จ่ายจากเงินกู้ภายใต้แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน(แผนงานที่ ๓.๒) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ประสานรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่นายสุพัตฌอนกิจ โพธิ์สว่าง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ หมายเลขติดต่อ ๐๘๙-๖๓๗๔๘๒๑ Email : weerapon99@hotmail.com ได้โดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ ปัญญาเต็ม)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่

ฝ่ายบริหารทั่วไป
โทร. ๐๕๓ ๑๑๔๑๓๓ - ๓๖
โทรสาร ๐๕๓ ๑๑๔๐๗๒
E-mail : royala@doa.in.th

หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการ

เอกสารแนบท้าย หนังสือ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
ที่ กษ ๐๙๑๐.๑๑/..... ลงวันที่..... มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ การยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร

เรียน หน่วยงานตามรายชื่อแนบท้าย

- ๑ ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยาฯ
- ๒ พาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่
- ๓ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
- ๔ ผู้จัดการโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ.ขุนแตะ อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่
- ๕ ผู้จัดการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่แจ่ม (ศพก.แม่แจ่ม)
- ๖ คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ๗ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ๘ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
- ๙ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๖ จ.เชียงใหม่

หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งกรมวิชาการเกษตร
ที่ ๓๐๒ /๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการการยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร

ตามที่กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน ได้ดำเนินโครงการ “การยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร” ภายใต้แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนงานที่ ๓.๒ แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว หรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ระยะเวลาดำเนินงาน ๖ เดือน (กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม ๒๕๖๕) มีขอบเขตการดำเนินงาน ๕ กิจกรรม

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการดังกล่าวดำเนินไปอย่างเป็นระบบ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการการยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร ดังนี้

คณะที่ปรึกษาโครงการ

๑. นางสาวศิริพร วรรณดำรงชัย	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร
๒. นายธงชัย บุญเรือง	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิษญา โครงการตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร อำเภอมะแมริม จังหวัดเชียงใหม่
๓. นางพนิดา วานิชรัตน์	พาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่
๔. นายธนพงศ์ สำเภาลอย	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

หัวหน้าโครงการ

นายอนันต์ ปัญญาเพิ่ม	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

/ คณะทำงาน...

หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการ

๓. คณะทำงานกิจกรรมที่ ๓ สร้างผลิตภัณฑ์ด้านเภสัชกรรม (ผลิตภัณฑ์สำหรับการวัดและสเปกตรัมผลิตภัณฑ์สำหรับช่องปาก ผลิตภัณฑ์กระตุ้นความอยากอาหาร ฯ) จากคณะชวน		
๓.๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ จันทร์สุกษา รองคณบดี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ประธานคณะกรรมการ
๓.๒	รองศาสตราจารย์ปราโมทย์ ทิพย์ดวงตา ที่ปรึกษาคณบดี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คณะกรรมการ
๓.๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ เกียรติสิน รองหัวหน้าภาควิชาวิทยาศาสตร์ เภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คณะกรรมการ
๓.๔	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ ภู่มณี อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ เภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คณะกรรมการ
๓.๕	รองศาสตราจารย์สิวบูรณ์ สิริรัฐวงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คณะกรรมการ
๓.๖	นางสาวกาญจนา ใจจ้อย อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ	คณะกรรมการ
๓.๗	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรพันธ์ จุลศรีไกรวัล หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คณะกรรมการ
๓.๘	นายสุทัศน์ธณกิจ โพธิ์สว่าง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ
๓.๙	นางสาวพิชญากร เพ็ชรดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร	คณะกรรมการ
๓.๑๐	นางจันทร์เพ็ญ แสนพรหม เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ
๓.๑๑	นางสาวนริศรา สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ
๓.๑๒	นายบริวรรต บัญจะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร	คณะกรรมการ
๓.๑๓	นางกิงกาญจน์ ชัยการ นักวิชาการเกษตรส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร	คณะกรรมการ

๓.๑๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการ

๕. คณะทำงานกิจกรรมที่ ๕ การจัดทำฐานข้อมูล การจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์และการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับตลาด

๕.๗ นางสาวพิชญากร เพ็ชรดี	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร	คณะกรรมการ
๕.๘ นางสาวศิริภรณ์ จรินทร์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ
๕.๙ นายมานพ รักญาติ	วิศวกรการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมเชียงใหม่ สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม	คณะกรรมการ
๕.๑๐ นางจันทร์เพ็ญ แสนพรหม	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ
๕.๑๑ นายปวิวรรต ปัญจะ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่	คณะกรรมการ
๕.๑๒ นายอนุภพ เตือกผ่อง	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ และเลขานุการ
๕.๑๓ ว่าที่ร้อยตรีชัชพล เตชะคุ้ม	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแผนงานและดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการที่รับผิดชอบให้สอดคล้องตามแผนและวัตถุประสงค์โครงการฯ
  ๒. ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
  ๓. กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมที่รับผิดชอบตามแผนที่โครงการฯ กำหนด
  ๔. ให้หัวหน้าโครงการฯ มีอำนาจหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการได้ตามความเหมาะสม
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมบัติ ตงเต้า)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ภาพกิจกรรมภายใต้โครงการฯ

ข่าวส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
ฉบับที่ 51.11-1.65

**ศูนย์พืชเชียงใหม่ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ และ
อีก 10 หน่วยงาน เร่งประชุมขับเคลื่อน โครงการ การยกระดับการผลิต
กระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร**

วันที่ 25 ม.ค. 2565 นายธนพงศ์ สำเภาลอย ผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ พร้อมด้วยนายปวิรรัต ปัญจะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ ประชุม โครงการยกระดับการผลิต การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร ร่วมกับเจ้าหน้าที่จาก 10 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีนายอหันท ปัญญาเพิ่ม ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่เป็นประธานการประชุม ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ โดยในส่วนของศูนย์ฯนั้น มีส่วนร่วมในการเป็นที่ปรึกษาและคณะทำงานโครงการฯ ในส่วนของกิจกรรม การสร้างผลิตภัณฑ์ด้านเกษตรกรรมจากมะแขว่น โดยการใช้ สารสกัดพรอนทอลิสจากชันโรงเป็นส่วนผสมสำคัญในการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพผู้การเพิ่มมูลค่า และการประชาสัมพันธ์เชื่อมโยงตลาดต่อไป

สำหรับโครงการดังกล่าวมี วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการปลูก การแปรรูปวัตถุดิบและเพิ่มมูลค่าผลผลิตมะแขว่นให้กับเกษตรกรและเครือข่ายผู้การผลิตที่มีคุณภาพอย่างครบวงจร สนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19.

ที่มาภาพ : greenery.org

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E - mail : aopdb04@doae.go.th นายปวิรรัต ปัญจะ / ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่

ภาพและข่าว

ภาพกิจกรรมภายใต้โครงการฯ

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ฉบับที่ 71.17-2.65

เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรจับมือกรมวิชาการเกษตร ลงพื้นที่ อ.ไชยปราการ และ อ.เชียงดาว เก็บตัวอย่าง “พรอพอลิส” สู่การวิจัยสร้างผลิตภัณฑ์ด้านเภสัชกรรมเพื่อสุขภาพชนิดใหม่

วันที่ 28 ก.พ. 2565 นายธนาพงศ์ ส่าเกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ มอบหมายให้ นายปริวรรต ปัญจะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ พร้อมด้วย นางสาวเอื้องชัน ไชยธง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ลงพื้นที่ อ.ไชยปราการ และ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตร เก็บตัวอย่างพรอพอลิสจากรังของชันโรงในฟาร์มของเกษตรกร เพื่อนำไปสกัดและใช้วิจัยร่วมกับสารสกัดมะแขว่น สู่การสร้างผลิตภัณฑ์ด้านเภสัชกรรมเพื่อสุขภาพชนิดใหม่ ภายใต้โครงการยกระดับการบริการ การกระจายพันธุ์ การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการตลาดมะแขว่นแบบครบวงจร

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชัน ไชยธง / ทีมงานศูนย์ผึ้งเชียงใหม่

โครงการ Challenge

8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการส่งเสริมการเกษตรช่องทางออนไลน์ในรูปแบบ

Next Normal

หลักการและเหตุผล

ด้วยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ มีภาระกิจสำคัญในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ แก่เกษตรกรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ภายใต้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1, 3, 4, 6 รวม 55 จังหวัด เป้าหมาย และในพื้นที่อื่นๆ โดยในปีงบประมาณ 2565 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายพัฒนากระบวนการทำงานที่เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เข้ามาช่วยในการขับเคลื่อนการทำงาน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าถึงเกษตรกรซึ่งเป็นหนึ่งในการปรับตัวของกระทรวง กรมและหน่วยงานในองค์กรตามแบบการพัฒนาวิถีใหม่ (Next Normal)

ศูนย์ฯ เล็งเห็นความสำคัญของนโยบายดังกล่าวมาประยุกต์สู่การปฏิบัติ โดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เชื่อมโยงการทำงานระหว่างศูนย์ฯ และเกษตรกร ผ่านการนำเสนอข้อมูลและสถานการณ์ ด้านแมลงเศรษฐกิจ ที่มีความทันต่อเหตุการณ์ สดใหม่ ด้วยระบบ Facebook Live ทุกวันอังคาร เวลา 10.00 น. เพื่อสร้างการรับรู้ นอกจากนั้นแล้วยังเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารถึงเกษตรกรเพื่อพัฒนาความรู้และรับทราบปัญหา เพื่อใช้วางแผนหาแนวทางแก้ไขอย่างตรงจุดและรวดเร็ว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข่าวสารความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจได้ง่ายและรวดเร็ว
2. เพื่อใช้เป็นช่องทางสื่อสารการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การวางแผนแก้ไขและพัฒนางานด้านแมลงเศรษฐกิจให้ตรงจุดและทันต่อสถานการณ์
3. เพื่อให้เกษตรกรได้เพิ่มพูนทักษะความรู้ และเข้าใจถึงสถานการณ์หรือผลกระทบต่างๆ เพื่อใช้วางแผนการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นำไปประยุกต์สู่การปฏิบัติ และพัฒนาอาชีพด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืน
4. เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรม บทบาทและภารกิจศูนย์ฯ รวมถึงกรมส่งเสริมการเกษตร
5. เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในด้านการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทักษะการพูด การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย สู่การทำงานบูรณาการเชิงรุกบนระบบออนไลน์

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ : เกษตรกรและบุคคลทั่วไป เข้ารับชม จำนวน 10,000 ครั้ง

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรและบุคคลทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ได้รับทราบสถานการณ์ สาระความรู้ สามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และนำข้อมูลที่ได้รับการถ่ายทอดไปประยุกต์เป็นองค์ความรู้ สู่การปฏิบัติ และพัฒนาอาชีพด้านแมลงเศรษฐกิจ

การเข้าร่วมการออกอากาศ

เกษตรกร บุคคลทั่วไป หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ที่มีความสนใจในเรื่องราว หรือสาระความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ รับชมผ่าน Facebook live

เกษตรกร บุคคลทั่วไป หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ รับชมได้ในช่องทาง ดังนี้

1. ช่องทาง Facebook : ศูนย์ฝึ่ง เชียงใหม่

<https://www.facebook.com/bee.centercm>

2. ช่องทาง Page Facebook : ศูนย์ฝั่งเชียงใหม่

<https://www.facebook.com/watch/100069232388952/>

ออกอากาศสดทุกวันอังคาร เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

การรับชมย้อนหลังทุกตอนหลังออกอากาศ ได้ตลอดเวลาในช่องทางที่ 1 และ 2

ระยะเวลาดำเนินการโครงการ

ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ - กันยายน ปี พ.ศ.2565

สถานที่ดำเนินการถ่ายทอดออกอากาศและเก็บข้อมูล

1. ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
2. เขตพื้นที่รับผิดชอบ 55 จังหวัด ภายใต้อำเภอ 1, 3, 4, 6 และพื้นที่อื่นๆตามสถานการณ์

วิทยากร / ผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้

1. เจ้าหน้าที่นักวิชาการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ ผู้ประกอบการ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพด้านแมลงเศรษฐกิจ

เกษตรกรทั่วไป ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนทั่วไป ฯลฯ

ข้อมูล เนื้อหาสาระความรู้ที่ถ่ายทอดและเผยแพร่

1. ข้อมูลสถานการณ์ด้านแมลงเศรษฐกิจทั้งภายในและต่างประเทศ
2. องค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ
3. นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านแมลงเศรษฐกิจ
4. การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านแมลงเศรษฐกิจ
5. เนื้อหาสาระความรู้ทั้งในและนอกกระแส อื่นๆ

ผลผลิต

ผลผลิต : มีเกษตรกรและบุคคลทั่วไป เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 10,000 ครั้ง

ผลลัพธ์ : เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่เข้าร่วมการถ่ายทอดความรู้ สามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และนำข้อมูลที่ได้รับถ่ายทอดไปประยุกต์เป็นองค์ความรู้ สู่อุปกรณ์ปฏิบัติ และพัฒนาอาชีพด้านแมลงเศรษฐกิจ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจ
2. เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมสร้างรายได้ในแก่ตนเองและครอบครัว หรือใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพด้านแมลงเศรษฐกิจ

สรุปผลการขับเคลื่อนและผลตอบรับโครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการส่งเสริมการเกษตรช่องทางออนไลน์ในรูปแบบ Next Normal

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

SCAN ME

challenge

ปัญหา : งบประมาณจำกัด / COVID-19 / การปรับเปลี่ยนโครงการจากกรมส่งเสริมการเกษตร

แนวทางการขับเคลื่อน : พัฒนาระบบการทำงานที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เข้ามาช่วยในการขับเคลื่อนการทำงาน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าถึงเกษตรกรซึ่งเป็นหนึ่งในการปรับตัวของกระทรวง กรมและหน่วยงานในองค์กรตามแบบการพัฒนาวิถีใหม่ (Next Normal)

facebook LIVESTREAM

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข่าวสารความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจได้ง่ายและรวดเร็ว
2. เพื่อใช้เป็นช่องทางสื่อสารการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การวางแผนแก้ไขและพัฒนางานด้านแมลงเศรษฐกิจให้ตรงจุดและทันต่อสถานการณ์
3. เพื่อให้เกษตรกรได้เพิ่มพูนทักษะความรู้ และเข้าใจถึงสถานการณ์หรือผลกระทบต่างๆ เพื่อใช้วางแผนการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นำไปประยุกต์สู่การปฏิบัติ และพัฒนาอาชีพด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืน
4. เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรม บทบาทและภารกิจศูนย์ฯ รวมถึงกรมส่งเสริมการเกษตร
5. เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในด้านการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทักษะการพูด การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ผู้ปฏิบัติงานบูรณาการเชิงรุกบนระบบออนไลน์

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ : เกษตรกรและบุคคลทั่วไป เข้าร่วม จำนวน 10,000 ครั้ง

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรและบุคคลทั่วไปได้รับทราบสถานการณ์ สารความรู้ สามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และนำข้อมูลที่ได้รับการถ่ายทอดไปประยุกต์เป็นองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ และพัฒนาอาชีพด้านแมลงเศรษฐกิจ

ประเด็นที่สอดคล้องในระบบงานส่งเสริมการเกษตร 2565

1. การพัฒนาองค์กรสู่การเป็น Digital
3. การยกระดับเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
4. การปรับวิถีการทำงานรูปแบบ New Normal พร้อมกับ Next Normal.
5. ผลักดันองค์กรสู่ระบบราชการ 4.0
9. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม

กิจกรรม : การนำเสนอข้อมูลและสถานการณ์ ด้านแมลงเศรษฐกิจ ที่มีความทันต่อเหตุการณ์ สดใหม่ ด้วยระบบ Facebook Live ผ่านโปรแกรม Stream Yard ทุกวันอังคาร เวลา 10.00 น. ออกอากาศ ตั้งแต่ ก.พ.-ก.ย. 2565 รวม 34 ตอน

ข้อมูล เนื้อหาสาระความรู้ที่ถ่ายทอดและเผยแพร่ (Content) :

1. ข้อมูลสถานการณ์ด้านแมลงเศรษฐกิจทั้งภายในและต่างประเทศ
2. องค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ
3. นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านแมลงเศรษฐกิจ
4. การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านแมลงเศรษฐกิจ
5. เนื้อหาสาระความรู้ทั้งในและนอกกระแส อื่นๆ

ช่องทางรับชม : Facebook ศูนย์ฯ เชียงใหม่/ Page Facebook ศูนย์ฯ เชียงใหม่ / Line / Website ศูนย์ฯ สามารถรับชมแบบสดๆ และดูย้อนหลังได้ตลอด 24 ชม. ทุกที่ทุกเวลา

ผลตอบรับ : ยอดเข้าชมจาก 33 คน ที่ออกอากาศ จำนวน 65,783 ครั้ง (View) คิดเป็น 658% จากเป้าหมายที่ตั้งไว้

ยอดไลค์และความรู้สึก 2,517 ครั้ง

ยอดแชร์ 1,125 ครั้ง

การแสดงความคิดเห็น 1,425 ครั้ง

“รับมอบรางวัลชนะเลิศโครงการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ตามอัตลักษณ์ต้นแบบ 17 จังหวัดภาคเหนือ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 เชียงใหม่ ในหัวข้อ “Model การทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน” จากการขับเคลื่อนเชิงรุกด้านกิจกรรมการออกอากาศ Facebook Live สารความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ ที่สามารถก้าวข้ามขีดจำกัดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สารความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว”

รับมอบโล่รางวัลชนะเลิศ

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ฉบับที่ 181.7-9.65

ศูนย์ฝึ่งเชียงใหม่ รับมอบ 2 โล่รางวัล ระดับเขต จากความตั้งใจในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ในยุคดิจิทัลเชิงรุก

วันที่ 8 ก.ย. 2565 นายธนพงศ์ สำกาลอย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่ เข้ารับมอบโล่รางวัลความสำเร็จในการขับเคลื่อนและพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่จาก นายวานิตย์ พลเคน รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีโล่รางวัลที่ได้รับมอบทั้งสิ้น จำนวน 2 รางวัล ดังนี้ (1) รางวัลชนะเลิศโครงการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ตามอัตลักษณ์ต้นแบบ 17 จังหวัดภาคเหนือ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 เชียงใหม่ ในหัวข้อ “Model การทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน” จากการขับเคลื่อนเชิงรุกด้านกิจกรรมการออกอากาศ Facebook Live สาธิตความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจที่สามารถก้าวข้ามขีดจำกัดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สาธิตความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (2) รางวัลการจัดระดับเว็บไซต์หน่วยงาน ระดับเขต/2565 โดยผ่านเกณฑ์การตัดสินระดับดีเยี่ยม สำหรับศูนย์ฯ การได้รับรางวัลดังกล่าวนี้เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกคนและเป็นเหมือนเครื่องเตือนใจให้หน่วยงานต้องปรับตัวและพัฒนางานด้านแมลงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ติดต่อหน่วยงาน
Tel : 052001152 Fax : 052001105
E-mail : aopdb04@doae.go.th

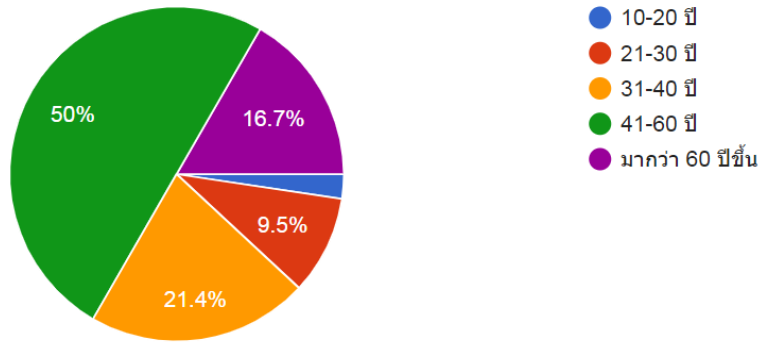
ภาพและข่าว
นางสาวเอื้องชน ไชยธง/ทีมงานศูนย์ฝึ่งเชียงใหม่

การติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

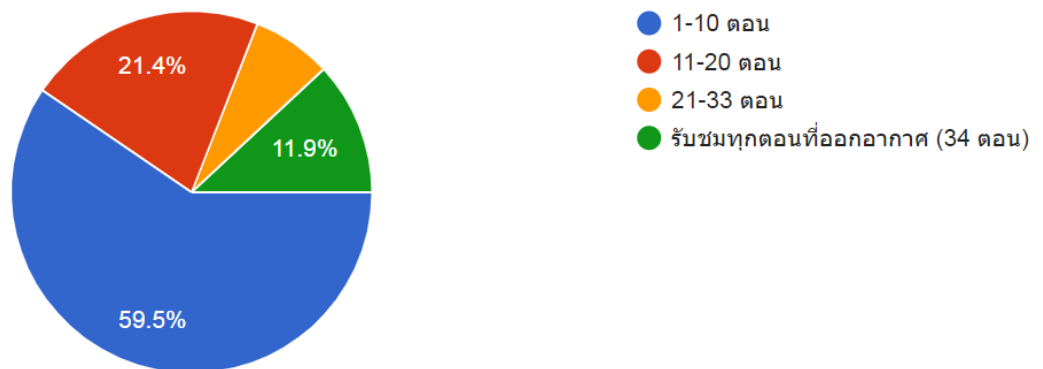
ช่วงอายุผู้ที่เข้าร่วมการออกอากาศ Facebook Live

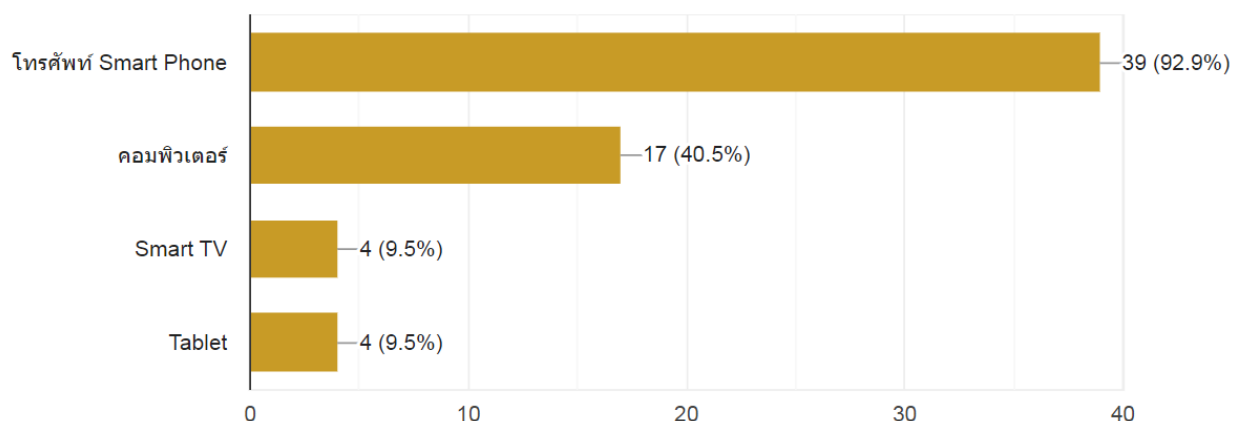
อาชีพของผู้ที่เข้าร่วมการออกอากาศ

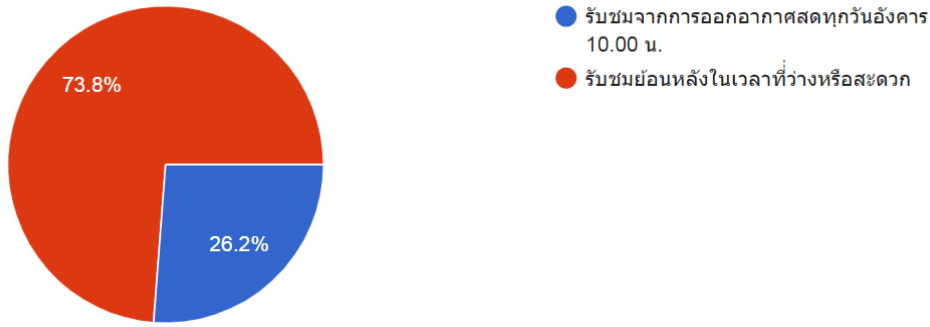
การออกอากาศในปีงบประมาณ 2565 ที่ผ่านมามีผู้ที่ได้ติดตามรับชมเฉลี่ยกี่ตอน

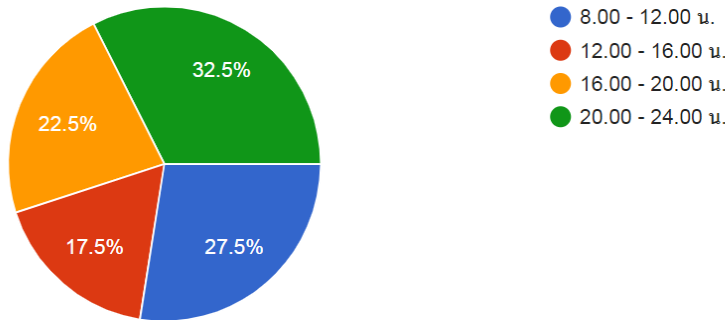
รับชมการออกอากาศจากสื่อหรืออุปกรณ์ประเภทใด

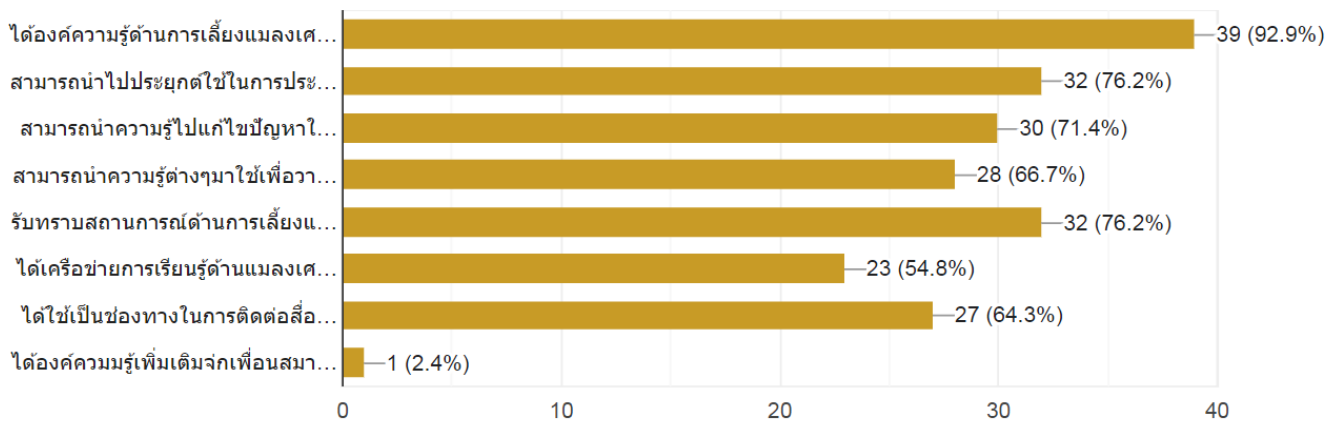
การรับชมการออกอากาศในรูปแบบใด

การออกอากาศในรูปแบบสด ท่านคิดว่าช่วงเวลาใดที่ท่านสะดวกในการรับชมมากที่สุด

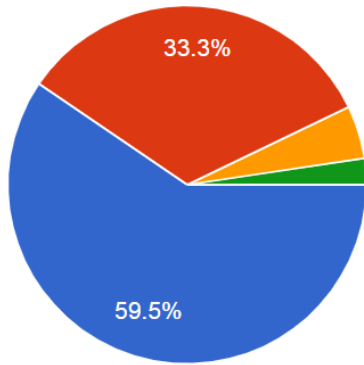

ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการรับชมการออกอากาศ Facebook Live สาระความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ

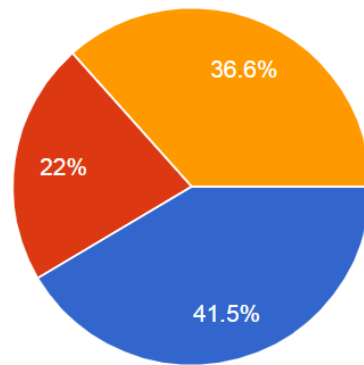
1. ได้องค์ความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจใหม่ๆ
2. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริม
3. สามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ
4. สามารถนำความรู้ต่างๆ มาใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาอาชีพด้านแมลงเศรษฐกิจของตน
5. รับทราบสถานการณ์ด้านการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจของประเทศและของโลก
6. ได้เครือข่ายการเรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ
7. ได้ใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงาน
8. ได้องค์ความรู้เพิ่มเติมจากเพื่อนสมาชิก

ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการออกอากาศ Facebook Live สารความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจของหน่วยงานในระดับใด

- พอใจมากที่สุด
- พอใจมาก
- ปานกลาง
- พอใจน้อย
- พอใจน้อยที่สุด

ความถี่ในการออกอากาศที่เหมาะสมคือ

- สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- เดือนละ 2 ครั้ง
- เดือนละ 1 ครั้ง
- ไตรมาสนะ 1 ครั้ง

ภาพสื่อประชาสัมพันธ์การออกอากาศ Facebook Live 34 ตอน

2565 จรอยู่ในมือปอด
สถานการณ์เสี่ยงกับรังผึ้งผึ้ง

EP.2 จิ้งหรีดโปรตีนแห่งอนาคต

EP.3 ชันโรงทอง
รังผึ้งทองคำได้ปัง!!!

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 8 ก.พ. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 19 ก.พ. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 22 ก.พ. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

ภาพสื่อประชาสัมพันธ์การออกอากาศ Facebook Live 34 ตอน (ต่อ)

EP.4 การตั้งราคาผึ้งผสมใจโดรรมักได้

- ทำเองดีกว่าซื้อ ช่วยประหยัดเงินในระยะยาว
- ส่วนประกอบ/สารพิษ ยาฆ่าแมลงปนเปื้อน
- วิธีการทำ กระบวนการแปรรูป/ผลิต ยามองจากใจจริง
- การสกัดน้ำผสมใจโดรรมักได้
- เพื่อมาเป็นส่วนผสมของอาหาร
- วิธีการใช้ตามท้องไร่ท้องนา
- การคำนวณต้นทุนการผลิต
- การคำนวณต้นทุนการผลิต
- การคำนวณต้นทุนการผลิต

โดย : นางสาวอมรินทร์ แสงเดช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 1 มี.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.5 ดั่ง ชรดแอนดัก

- ครั้ง คืออะไร ?
- การใช้ประโยชน์จากครั้ง
- บทบาทของครั้งในการเกษตร
- แนวทางการพัฒนาและงานวิจัย
- สถานการณ์และแนวโน้มครั้งในประเทศไทย
- ผลิตภัณฑ์ได้จากครั้ง
- ข่าวสารอื่น ๆ

โดย : นายอดิศักดิ์ อดิศักดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 8 มี.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.6 การเก็บน้ำผึ้งในรวงคุณภาพ

- การจัดเวทียุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำผึ้ง
- ขั้นตอนและวิธีการเก็บน้ำผึ้ง
- การเก็บน้ำผึ้งในรวงคุณภาพ
- การเลือกขวงคุณภาพ
- วิธีการเก็บน้ำผึ้งในรวงคุณภาพ
- การจัดการหลังการเก็บน้ำผึ้ง
- ข่าวสารอื่น ๆ

โดย : นางกัญญาณัฐ ชัยกรม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 15 มี.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.7 เก็บน้ำผึ้งอย่างไรให้ได้มาตรฐาน

- ข้อมูลน้ำผึ้งปี 2021
- ตลาดน้ำผึ้งและวิธีการจำหน่ายน้ำผึ้ง
- การเก็บเกี่ยวน้ำผึ้งคุณภาพ
- มาตรฐาน GAP ฟาร์มผึ้ง
- ผู้จำหน่ายมาตรฐาน GAP ฟาร์มผึ้ง
- ข้อดีของ GAP ในมุมมองของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง
- ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
- ข่าวสารอื่น ๆ

โดย : นางสาวอมรินทร์ แสงเดช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 22 มี.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.8 ฟาร์มจึงหนีขาดมาตรฐาน GAP ไม่ได้จากช่องทางที่ผิด

- ที่มาและความสำคัญของมาตรฐาน ฟาร์มผึ้ง GAP
- ขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐาน GAP สำหรับฟาร์มผึ้ง (บท. 8202-2560) เกษตรกร
- มาตรฐาน GAP ฟาร์มผึ้ง
- ผู้จำหน่ายมาตรฐาน GAP ฟาร์มผึ้ง
- ข้อดีของ GAP ในมุมมองของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง
- ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
- ข่าวสารอื่น ๆ

โดย : นางสาวอมรินทร์ แสงเดช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 29 มี.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.9 เทคนิคการ ล่อ ดัก ช่าง แคร่ จากจากรังผึ้งโรงอย่างไรให้ปลอดภัย

- ช่วงฤดูและปัจจัยที่มีผลต่อการล่อช่างแคร่
- เทคนิคการล่อช่างแคร่
- เทคนิคการล่อช่างแคร่
- เทคนิคการล่อช่างแคร่
- ข่าวสารอื่น ๆ

โดย : นายธีรวิทย์ ธิบุษย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 5 เม.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.10 น้ำผึ้งผสมใจโดรรมักได้ที่บ้าน

- น้ำผึ้งที่ควรใช้ผสมใจโดรรมักได้
- น้ำผึ้งที่ควรใช้ผสมใจโดรรมักได้
- เครื่องใช้ที่ควรใช้ผสมใจโดรรมักได้
- ส่วนประกอบ/สารพิษ ยาฆ่าแมลงปนเปื้อน
- วิธีการทำ กระบวนการแปรรูป/ผลิต
- การคำนวณต้นทุนการผลิต
- การคำนวณต้นทุนการผลิต
- การคำนวณต้นทุนการผลิต

โดย : นางสาวอมรินทร์ แสงเดช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 12 เม.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.11 พันธุ์ผึ้งที่เลี้ยงดั่ง เพื่องานวิจัย

- พันธุ์ผึ้งที่เลี้ยงดั่ง
- ลักษณะเด่นของพันธุ์ผึ้ง
- การเลี้ยงผึ้งพันธุ์
- การเลี้ยงผึ้งพันธุ์
- การเลี้ยงผึ้งพันธุ์
- การเลี้ยงผึ้งพันธุ์
- การเลี้ยงผึ้งพันธุ์

โดย : นางสาวอมรินทร์ แสงเดช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 19 เม.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.12 เทคนิคการนำผึ้งลงคอน วิธีการขังกับผึ้งหัวคอน

- ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนำผึ้งลงคอน
- วิธีการนำผึ้งลงคอน
- ข้อดีของการนำผึ้งลงคอน
- การจัดการหลังนำผึ้งลงคอน
- ข่าวสารอื่น ๆ

โดย : นางสาวอมรินทร์ แสงเดช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
วันที่ 26 เม.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

ศูนย์ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/beecentercm>

QR Code

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ภาพสื่อประชาสัมพันธ์การออกอากาศ Facebook Live 34 ตอน (ต่อ)

EP.13
เร่งเดินหน้าทาง พบ.ผึ้ง
สร้างควายั่งยืนลงอาชีพการเลี้ยงผึ้ง

พบ. คืออะไร ?
ความสำคัญของ พบ. ต่ออาชีพการเลี้ยงผึ้ง
ขั้นตอนการจับทำ พบ.ผึ้ง และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
ข่าวสารอื่นๆ
วิทยากรพิเศษ

โดย : นายเอกศักดิ์ งามนาคชย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์และคณบดีวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จ.ราชบุรี
พ.ศ.ดร. ชวรินทร์ ปรีดิยาภิบาล Ph.D. of Management ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
คุณสุภาว ปราบประัง สมาชิกชมรมราชภัฏราชบุรีจังหวัดราชบุรี / อดีตรองนายกสมาคมนักวิชาการแห่งประเทศไทย
รองศาสตราจารย์และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
วิทยาการผู้เลี้ยงผึ้ง

โดย : ว่าที่ร้อยตรีหญิงณัฐกัญญา กลิ่นทอง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
17 พ.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
Credit : look by Freepik

EP.14
แนวทางการจัดการแมลงศัตรูพืช ทำอย่างไรดี??

1. สถานการณ์ความเสียหายของพืชในปัจจุบัน
2. อาหารเลี้ยงแมลงศัตรูพืชจากงานวิจัย
3. เสร็จพร้อมการฉีดพ่นสารอาหารต้นต้น
4. ข่าวสารอื่นๆ

วิทยากรพิเศษ
โดย : คุณณัฐ ชาญวุฒิ
ศาสตราจารย์และคณบดีวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จ.ราชบุรี
พ.ศ.ดร. อ. นิตยา จ. สมบูรณ์
วิทยากรผู้เลี้ยงผึ้ง

โดย : นายชวรินทร์ ชาญนาคชย
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
10 พ.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.15
GAP การเลี้ยงผึ้งโรงของประเทศไทย
ไปถึงไหนแล้ว??

1. แนวทางการจัดการฟาร์มผึ้งเชิงไร่นาตามมาตรฐาน (GAP)
2. บทบาทกำหนดและวิธีการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มผึ้งเชิงไร่นา (GAP)
3. การเตรียมความพร้อมสำหรับรับการขอมาตรฐานฟาร์มผึ้งเชิงไร่นา (GAP)
4. มาตรฐานฟาร์มผึ้งเชิงไร่นา (GAP) จะประกาศใช้เมื่อไหร่??
5. Q&A ถามและตอบเรื่อง (GAP) ฟาร์มผึ้ง
6. ข่าวสารอื่นๆ

วิทยากรพิเศษ
โดย : ศ.ดร.ชานา อธิษฐาน
อาจารย์ประจำภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรมการวิชาการ การจัดการมาตรฐานฟาร์มผึ้งเชิงไร่นา
เรื่อง การปฏิบัติการตามเกณฑ์ฟาร์มผึ้งเชิงไร่นา
วิทยากรผู้ดำเนินรายการ
โดย : นายปริวรรต ภูนิช
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
17 พ.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.16
จัดหน้าอาหารแมลงขนาด

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแมลง
2. คุณค่าทางโภชนาการของแมลง
3. การแปรรูปแมลงเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ เพื่อเพิ่มมูลค่า
4. ความสำคัญและประโยชน์ของแมลง
5. วิธีการเลี้ยงแมลงเพื่อผลิต
6. ข่าวสารอื่นๆ

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : นางสาวอรวิณี แสนสะ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
24 พ.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.17
แมลงมัน
ยุทธวิธีกำจัดแมลงมัน

1. แมลงมัน (แมงมัน) คืออะไร??
2. ลักษณะทั่วไปของแมลงมัน (แมงมัน)
3. พฤติกรรมการผสมพันธุ์และการวางไข่
4. ความสำคัญและผลกระทบทางนิเวศวิทยา
5. คุณค่าทางโภชนาการ
6. หน้าที่ทางเกษตร
7. เทคนิควิธีการเพาะเลี้ยงแมลงมัน (แมงมัน)
8. ข่าวสารอื่นๆ

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : นางสาวอรวิณี แสนสะ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
31 พ.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
Credit : Photo.com by Freepik

EP.18
น้ำผึ้งปลอมหรือแท้
ดูอย่างไร??

1. กระบวนการผลิตน้ำผึ้ง
2. คุณสมบัติของน้ำผึ้ง
3. คุณค่าทางโภชนาการ / ทางเภสัช
4. การจัดซื้อน้ำผึ้ง
5. วิธีการพิสูจน์น้ำผึ้งแท้ / น้ำผึ้งปลอม
6. การเลือกซื้อน้ำผึ้งคุณภาพ

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : นางกัญญา อธิษฐาน
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ว่าที่ร้อยตรีหญิงณัฐกัญญา กลิ่นทอง
7 มิ.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
7 มิ.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
Credit : Photo.com by Freepik

EP.19
ประโยชน์จากโปรไบโอติก
ในการเลี้ยงผึ้ง

1. โปรไบโอติก คือ
2. ความสำคัญของโปรไบโอติก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. การใช้โปรไบโอติกในผึ้ง

วิทยากรพิเศษ
โดย : ดร. สมศักดิ์ อยู่บุญคุ้ม อาจารย์วิชาพืชสวน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วิทยาการและผู้ดำเนินรายการ
โดย : ว่าที่ร้อยตรีหญิงณัฐกัญญา กลิ่นทอง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
14 มิ.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
Credit : Photo.com by Freepik

EP.20
พันธุ์ผึ้งเพื่อการดำ
พันธ์ุผึ้งเพื่อการดำ

1. ความสำคัญของการเลี้ยงผึ้งเพื่อการดำ
2. ความหลากหลายของพันธ์ุผึ้ง
3. ชนิดพันธ์ุผึ้งเพื่อการดำ
4. ลักษณะของพันธ์ุผึ้ง ๖ ชนิด

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : นางสาวชวรินทร์ ชาญนาคชย
ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
หนังสืออ้างอิง

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
21 มิ.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
Credit : Photo.com by Freepik

EP.21
การวิจัยด้านสุขภาพผึ้ง
จาก Honey Bee Research Centre, University of Guelph, ประเทศแคนาดา

1. ประวัติ และที่ตั้ง Honey Bee Research Centre, University of Guelph, ประเทศแคนาดา
2. ผลงานการวิจัยที่ทีมจาก Honey Bee Research Centre ประเทศแคนาดา
3. ปัญหาและโรคที่สำคัญในปัจจุบันของประเทศแคนาดา
4. แนวทางการวิจัยด้านสุขภาพผึ้ง Varroa mite (Varroa destructor), Nosema fungus (Nosema ceranae)
5. แนวทางการพัฒนาการเลี้ยงผึ้งของประเทศแคนาดา

วิทยากรพิเศษ
โดย : นายริชชี สุระกุล นักสัตวศาสตร์สัตววิทยา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
Alvaro Dela Mora นักวิทยาศาสตร์ School of Environmental Science, University of Guelph, ประเทศแคนาดา

ดำเนินรายการโดย : นายปริวรรต ภูนิช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
23 มิ.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ผึ้ง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
Credit : Photo.com by Freepik

ภาพสื่อประชาสัมพันธ์การออกอากาศ Facebook Live 34 ตอน (ต่อ)

EP.22 propolis

สุดยอดของง้วนจากธรรมชาติ

1. พรอพอลิส คืออะไร ?
2. พรอพอลิสจากผึ้งและขี้ผึ้ง ต่างกันอย่างไร ?
3. องค์ประกอบของพรอพอลิส
4. ประโยชน์ของพรอพอลิส
5. การเก็บพรอพอลิส
6. การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าจากพรอพอลิส เพื่อเพิ่มมูลค่า
7. สถิติวิธีการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าจากพรอพอลิส

วิทยากรพิเศษ : อาจารย์ณิชากร คำชัย
ผู้ทรงคุณวุฒิประจำงาน
วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : นางสาวอรุณรัตน์ และนาง นันทิชากรส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
5 ก.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.23 กำบ่อ (butterfly)

เลี้ยงง่าย ๆ ง่ายดีดีเวอร์

1. ประโยชน์และความสำคัญของผีเสื้อมีอะไรบ้าง ?
2. การเพาะเลี้ยงหนอนผีเสื้อเพื่อทำฟาร์ม ?
3. อุปกรณ์และวิธีการเลี้ยงผีเสื้อแบบครบวงจร
4. โรคและศัตรูที่พบบ่อยของฟาร์มการเลี้ยง
5. การสร้างรายได้จากการเลี้ยงผีเสื้อ ผีเสื้อไหมฟ้ามุ่งสู่ตลาด
6. ความพิเศษได้จากการเลี้ยงผีเสื้อ ผีเสื้อไหมฟ้ามุ่งสู่ตลาด

วิทยากรพิเศษ : นางสาวอรุณรัตน์ และนาง นันทิชากรส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
12 ก.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.24 เทคนิคการจกระดับ

คุณภาพน้ำผึ้งไพร

1. การประเมินผลเชิงคุณภาพการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้ง ปี 2565
2. ขั้นตอนการเก็บน้ำผึ้งที่มีคุณภาพได้คุณภาพ
3. เทคนิคการจกน้ำผึ้งคุณภาพดี
4. แนวทางการตั้งชื่อสินค้าคุณภาพดี
5. Q & A ตามยอดถาม

วิทยากรพิเศษ : คุณผดุง ปาณิกบุตร "คุณผดุงจันทร์"
เจ้าของฟาร์มผึ้งไพรเกษตร GAP
ดำเนินรายการโดย : นางนันทิชากร ส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
19 ก.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.25 เรื่องน่าทึ่ง

ของนางพญาผึ้ง สุดดี๊ว๊ว

1. มีวรรณะต่าง ๆ มีหน้าที่อะไรบ้าง ?
2. ความสำคัญของนางพญาผึ้ง ?
3. ขั้นตอนวิธีการนางพญาผึ้ง ?
4. เทคนิคการเลี้ยงนางพญาผึ้งสายพันธุ์ ?
5. ชั่วพระนางพญาผึ้งการจะรับถอดนางพญาผึ้งสายพันธุ์ ?
6. สอนคำภาษาอังกฤษ
7. Q & A ตามยอดถาม

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : ว่าที่ร้อยตรีหญิงกัญญา กลิ่นทอง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
26 ก.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.17 แมงมัน

บุกรุกพืชผักในดิน

1. แมงมัน (แมงมัน) คืออะไร ?
2. ลักษณะทั่วไปของแมงมัน (แมงมัน)
3. พฤติกรรมการผสมพันธุ์และการวางไข่
4. ความสำคัญและผลกระทบของแมงมัน
5. ควบคุมการป้องกัน
6. มาตรการทางตลาด
7. เทคนิควิธีการเพาะเลี้ยงแมงมัน (แมงมัน)
8. ชั่วสารอื่นๆ

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ
โดย : นางสาวอรุณรัตน์ และนาง นันทิชากรส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วประเทศ
31 ก.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.27 งานวิจัย CUTE CUTE

ของผึ้งตัวจิ๋ว

1. การวิจัยและพัฒนาระบบเลี้ยงผึ้งจิ๋วในสวนเกษตรที่จังหวัดเชียงใหม่
2. งานวิจัยและพัฒนาระบบเลี้ยงผึ้งจิ๋วในสวนเกษตรที่จังหวัดเชียงใหม่
3. การวิจัยและพัฒนาระบบเลี้ยงผึ้งจิ๋วในสวนเกษตรที่จังหวัดเชียงใหม่
4. การวิจัยและพัฒนาระบบเลี้ยงผึ้งจิ๋วในสวนเกษตรที่จังหวัดเชียงใหม่
5. Q & A ตามยอดถาม

วิทยากรพิเศษ : โดย : คุณผดุง ปาณิกบุตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
9 ส.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.28 Wine & Cider

เครื่องดื่มแนวใหม่ น้ำผึ้งก็ทำได้

1. การแปรรูปเพิ่มมูลค่าจากน้ำผึ้ง
2. ไร่และโรงกลั่นที่มีประโยชน์อย่างไร
3. วิธีการทำไวน์น้ำผึ้งและไซเดอร์น้ำผึ้ง
4. สถิติวิธีการทำไวน์น้ำผึ้งและไซเดอร์น้ำผึ้ง
5. ชั่วสารอื่นๆ

ดำเนินรายการ โดย : นางสาวอรุณรัตน์ และนาง นันทิชากรส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
16 ส.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.29 ผึ้งไพร vs ผึ้งพันธุ์

เลือกเลี้ยงอันไหนดี ที่นี้ส์คำตอบ

1. การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ vs การเลี้ยงผึ้งไพร
2. ข้อดี-ข้อจำกัด ของการเลี้ยงผึ้งพันธุ์
3. ข้อดี-ข้อจำกัด ของการเลี้ยงผึ้งไพร
4. การจัดการของฟาร์มผึ้ง "คู่มือ"
5. แนวทางการขยายผลการตลาด
6. ชั่วสารอื่นๆ

วิทยากรพิเศษ : คุณผดุง ปาณิกบุตร
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
23 ส.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

EP.30 งานวิจัยอนาคต

แปลงใหญ่ครั้ง

1. ความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย การผลิตผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
2. แนวทางการดำเนินงานวิจัย
3. ข้อดี-ข้อจำกัด ของการเลี้ยงผึ้งในเชิงพาณิชย์
4. แนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมแบบแปลงใหญ่
5. การผลิตผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
6. ชั่วสารอื่นๆ

วิทยากรพิเศษ : โดย : นางสาวอรุณรัตน์ และนาง นันทิชากรส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
30 ส.ค. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE
คุณยี่ผิง เชียงใหม่
<https://www.facebook.com/bee.centercm>

จัดโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

ภาพสื่อประชาสัมพันธ์การออกอากาศ Facebook Live 34 ตอน (ต่อ)

EP.31 รู้แล้วต้องอึ้ง... เหล็กในผึ้งพิศโรด

1. ผึ้งต้องอึ้ง? ประชาชนและโทษของผึ้งเสีย?
2. การปฏิบัติตนและการปฐมพยาบาลเมื่อถูกผึ้งต่อย
3. ศาสตร์ผึ้งบำบัด (Apitherapy)
4. รักษาโรคโดยการใส่เหล็กในผึ้ง
5. ชารวมขึ้น ๆ

วิทยากรพิเศษ โดย : อาจารย์ประสิทธิ์ นพคุณจรรยา >> สตีฟผู้ดูแลการดูแลผึ้งและผึ้ง (ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ผึ้ง)
ผู้เชี่ยวชาญผึ้ง >> มติธรรมการบำบัดโรคด้วยเหล็กในผึ้ง ผึ้งบำบัด Apitherapy >> ผึ้งบำบัด ผึ้งบำบัด ผึ้งบำบัด ผึ้งบำบัด

สนับสนุนรายการ โดย : ฟ้าสีทองศรีผึ้งคนสวย ศิลปินแห่งชาติ นวัตกรรมส่งเสริมการเกษตรด้านสุขภาพ การส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

คุณยี่ฝั่ง เชียงใหม่
https://www.facebook.com/bee.centercm

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
6 ก.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

f LIVE

วิทยากร : คุณยี่ฝั่ง เชียงใหม่ วิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จ.ราชบุรี
ร่วมด้วย : คุณประสิทธิ์ นพคุณจรรยา วิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จ.ราชบุรี

EP.32 จิ้งหรีดลพบุรี มีดีอย่างไร

แนะนำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในแปลงฟาร์ม กิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม
ถอดค่าเชิงของการดำเนินงานและรางวัลที่ได้รับ
เชิญชวนเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
เขตกั้นเขื่อน คุณพระพรหม พรหมฉาย ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในแปลงฟาร์ม
คำคมจากคุณผู้ชม
ข่าวสารอื่นๆ
คำเนินรายการ โดย : นางสาวธิดา วงษ์กุลและ
ดำเนินรายการ : วิทยาลัยการส่งเสริมการเกษตรด้านสุขภาพ

f LIVE

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
13 กันยายน 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

คุณยี่ฝั่ง เชียงใหม่
https://www.facebook.com/bee.centercm

วิทยากร : คุณประสิทธิ์ นพคุณจรรยา วิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จ.เชียงใหม่

EP.33 เทคนิคการเพาะเลี้ยงไขหวดผึ้ง

1. ทำไมต้องเพาะเลี้ยงไขหวดผึ้งในโรงหมักจิ้งหรีด?
2. การเพาะเลี้ยงไขหวดผึ้งในโรงหมักจิ้งหรีดแบบดั้งเดิม
3. การเพาะเลี้ยงไขหวดผึ้งในโรงหมักจิ้งหรีดแบบใหม่
4. เทคนิคการย้ายไขหวดผึ้งจิ้งหรีดแบบใหม่
5. Q&A ถาม-ตอบ ไขหวด
6. ข่าวสารอื่นๆ

วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ โดย : นายพิรวัส ธิบุตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

f LIVE

คุณยี่ฝั่ง เชียงใหม่
https://www.facebook.com/bee.centercm

รับชมพร้อมกันทั่วโลก
20 ก.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

วิทยากร : คุณยี่ฝั่ง เชียงใหม่ วิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จ.ราชบุรี
or : captain picture by Freepik

EP.34 "การพัฒนาแมลงเศรษฐกิจของไททอง กับทัศนและมุมมองที่หลากหลาย"

Final

คุณยี่ฝั่ง เชียงใหม่
https://www.facebook.com/bee.centercm

f LIVE
รับชมพร้อมกันทั่วโลก
27 ก.ย. 2565 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

ผลสุภาพ คำแก้ว
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

ผอ.สมพงษ์ สำมาจอบ
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

ผอ.กัมภักดิ์ นามิคุ้ม
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

นายสิริวัฒน์ทศปฎิธิกรณ โปธิเจริญ
ผู้อำนวยการฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานแม่โจ้-เชียงใหม่

ศศดร.รัศมีา ชัยมรรณ
อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อ.ดร.บวรพีรย์ นิตพรทอง
อาจารย์ประจำภาควิชาแมลงและโรคพืช คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศศดร.ณัฐวิทย์ ธีปพรวิภาณี
หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

ผอ.ณัฐ เสียดัง
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

ผอ.ณัฐวิทย์ สิทธิชัย โคตร
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

ผอ.ณัฐวิทย์ คงสิงหนะบุญ
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

“มุมมองและแนวคิดของอนาคตการขับเคลื่อนงานด้านแมลงเศรษฐกิจหรือทิศทาง การดำเนินงานของหน่วยงาน” (หน่วยงานภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตร)

การเสวนาในหัวข้อ “การพัฒนาแมลงเศรษฐกิจของไทยกับทัศนและมุมมองที่หลากหลาย”

คลิกวีดีโอ “มุมมองและแนวคิดของอนาคตการขับเคลื่อนงานด้านแมลงเศรษฐกิจ หรือทิศทางทางการดำเนินงานของหน่วยงาน” จากหน่วยงานภาคีเครือข่าย

สรุปผลการเสวนาและสรุปผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการส่งเสริมการเกษตรฯ

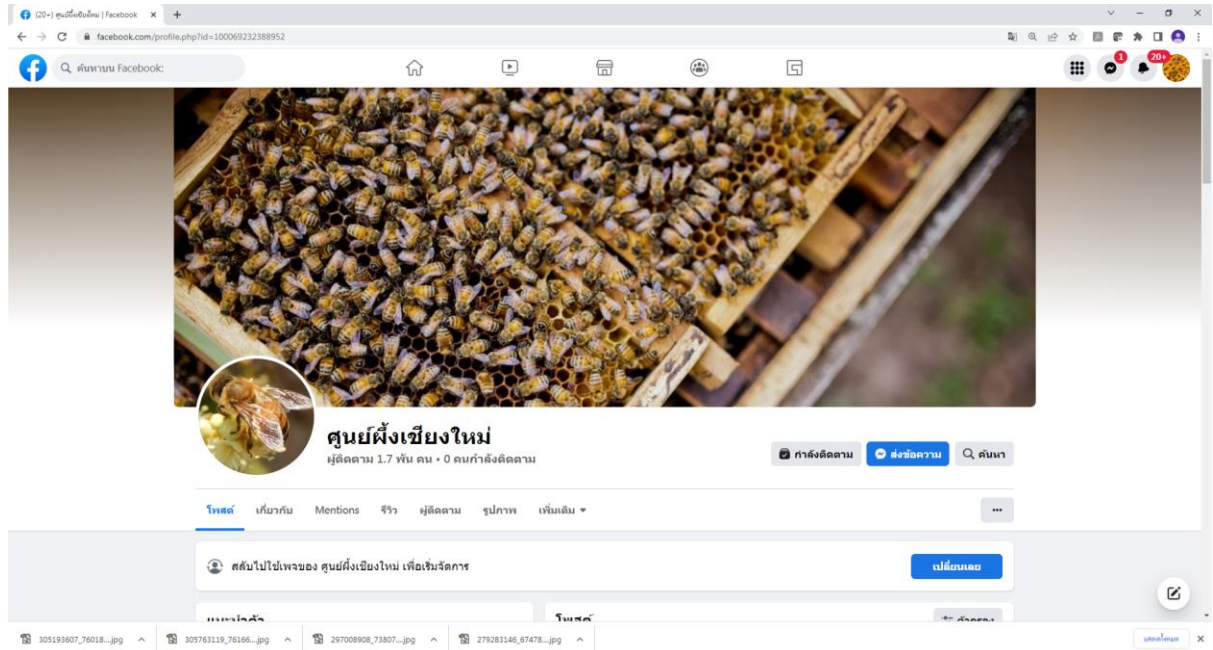
วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ โดย : ทีมงานศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จังหวัดเชียงใหม่

ศศ.สิริณัฐพร สิทธิพร คีตติ์สังวรณ์
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.จันทบุรี

คุณณัฐวิทย์ สิทธิชัย โคตร
กรรมการบริหาร และนายอานันท์ นาคดี

คุณณัฐวิทย์ นาคดี
กรรมการบริหาร และนายอานันท์ นาคดี

หน้า Page Facebook ที่ใช้เชื่อมการออกอากาศ

วิดีโอ

<p>EP.34 ตอน การพัฒนาแปลงเศรษฐกิจของไทย กับตะแคงและมดแดงที่หลากหลาย</p> <p>7 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คนอื่น</p>	<p>EP.33 ตอน เทคนิคการเพาะเลี้ยง นางพญาขั้วโรง เชียงปราชญ์</p> <p>8 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.2 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ณรงค์ วิชาสำเร็จ และ คน</p>	<p>EP.32 ตอน จิ้งหรีดคัพบุรี มีดีอย่างไร</p> <p>9 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 633 ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>facebook Live EP.25 ตอน เรื่องน่าทึ่งของนางพญาผึ้งสุดท้าย</p> <p>16 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 816 ครั้ง</p> <p>👍 👍 ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>EP.24 ตอน เทคนิคการยกระดับคุณภาพน้ำผึ้ง</p> <p>17 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 687 ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, ณรงค์ วิชาสำเร็จ และ คนอื่น</p>	<p>EP.23 ตอน ก้านบ่อ (Butterfly) เลื่องลือขายรายได้ดีจริง</p> <p>18 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 874 ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, ณรงค์ วิชาสำเร็จ และ คนอื่น</p>
<p>EP.31 ผู้ผลิตผึ้งเชียงใหม่</p> <p>10 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.5 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Khanitchanok Khamkhiao, ชวรุณี วิชาธรรม และ คน</p>	<p>Facebook Live EP.30 ตอน ฉลาดคิดฉลาดเลี้ยงใหญ่ครึ่ง</p> <p>11 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 511 ครั้ง</p> <p>👍 👍 ณรงค์ วิชาสำเร็จ, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>Facebook Live EP.29 ตอน สิ่งไหน VS สิ่งไหน เลือกลำไส้จิ้งหรีดที่ขี้ดีคัดตาม</p> <p>12 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 735 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>EP.22 ตอน Propolis สุดยอดของมัญจาคีรีจากธรรมชาติ</p> <p>19 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 774 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ณรงค์ วิชาสำเร็จ และ คน</p>	<p>Facebook Live EP.21 ตอน การวิจัยด้านสุขภาพผึ้ง จาก Honey Bee Research...</p> <p>20 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 623 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>EP.20 ฟันผึ้งจึงหัดเคี้ยวการดำ</p> <p>21 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 742 ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>
<p>Facebook Live EP.28 Wine & Cider เครื่องดื่มแนวใหม่ น่าดื่มทั้งทำได</p> <p>13 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 902 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>EP.27 ตอน งานวิจัย CUTE CUTE ของเจ้าขั้วโรง</p> <p>14 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 776 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>EP.26 ตอน โรคสุดฮิตในฟาร์มจิ้งหรีด เป็ดแฉะ หวังจะขาด</p> <p>15 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 484 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>EP.19 ประโยชน์จากโพธิ์โกลด์ ในกาแล็กซี่</p> <p>22 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 670 ครั้ง</p> <p>👍 👍 ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>น้ำผึ้งปลอมหรือแท้ ล้ออย่างไร??</p> <p>23 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Surasak Paterpan, Khanitchanok Khamkhiao และ คน</p>	<p>แมลงปอ (แมลงปอ) ขุมทรัพย์ใต้แผ่นดิน</p> <p>24 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>
<p>EP.16 ตอน จิ้งหรีด อาหารแห่งอนาคต</p> <p>25 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>EP.15 ตอน GAP การเลี้ยงขั้วโรงของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับแล้ว??</p> <p>26 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>EP.14 ฟ้าเวลาจริงหรือเท็จ? ทำอย่างไรดี</p> <p>27 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 762 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>เก็บน้ำผึ้งอย่างไรให้มาตรฐาน</p> <p>34 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.8 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ, ชวรุณี วิชาธรรม และ คน</p>	<p>การเก็บน้ำผึ้งจากคุณภาพ</p> <p>35 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 652 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>คลังแมลงปอน้ำผึ้ง</p> <p>36 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 2.3 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Surasak Paterpan, Sutunye Jaidee และ คน</p>
<p>EP.13 ตอน เลี้ยงผึ้งรัง หอมดี สร้างความมั่นคงอาชีพการเลี้ยงผึ้งไทย</p> <p>28 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 ณรงค์ วิชาสำเร็จ, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>EP.12 ตอน เทคนิคการฟักฟองของผึ้ง การเลี้ยงผึ้งมืออาชีพ</p> <p>29 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 507 ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>EP.11 ฟันผึ้งไม่ยอมค้ำคองผึ้งงานวิจัย</p> <p>30 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Surasak Paterpan, Thirada Orangejuice และ คน</p>	<p>EP.4 การผลิตอาหารของมนุษย์โรดที่ทำได้</p> <p>37 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 823 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>	<p>ขั้วโรงไทย เริ่มเลี้ยงอย่างไรดี!!!!</p> <p>38 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 751 ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ณรงค์ วิชาสำเร็จ และ คน</p>	<p>จิ้งหรีด...โปรตีนแห่งอนาคต</p> <p>39 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.8 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, Surasak Paterpan และ คน</p>
<p>EP.10</p> <p>31 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 951 ครั้ง</p> <p>👍 👍 Pariwat Punja, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>EP.9 เทคนิคการ ผัง ผึ้ง ข่าย และขยายขยายพันธุ์จิ้งหรีดอย่างไร ให้มีผลได้</p> <p>32 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.1 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, ณรงค์ วิชาสำเร็จ และ คน</p>	<p>ฟาร์มจิ้งหรีด GAP ไปอย่างไรดี</p> <p>33 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.5 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 คน, Pariwat Punja, Thirada Orangejuice และ คน</p>	<p>สถานการณ์ภายในกับเลี้ยงผึ้ง</p> <p>40 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 2.7 พัน ครั้ง</p> <p>👍 👍 สมชาย สกลสิทธิ์, ก.ล.น.อิน ภิริสชาติ และ คน</p>	<p>นายของผึ้ง สำนกลอด</p> <p>40 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 372 ครั้ง</p> <p>👍 👍 วิชาธรรม วิชาธรรม, Sutunye Jaidee และ คน</p>	

โครงการอื่นๆ

9. โครงการสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่สู่การเป็นแหล่งรวบรวมชนิดพันธุ์พื้นถิ่นเชิงอนุรักษ์ ระยะที่ 2

หลักการและเหตุผล

ด้วยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ มีบทบาทภารกิจศึกษาวิจัย ประยุกต์เทคโนโลยีด้านแมลงเศรษฐกิจ ครอบคลุมพื้นที่ 55 จังหวัดทั่วประเทศไทย โดยมีชันโรง เป็นหนึ่งในแมลงเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในการช่วยผสมเกสรพืชผลทางการเกษตร ซึ่งในจังหวัดเชียงใหม่พบหลากหลายชนิดที่มีความสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจภาคการเกษตรในภาคเหนือ ทั้งนี้ในปัจจุบันมีจำนวนลดลงจากเดิมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการใช้สารเคมีในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อขยายพันธุ์แมลงชนิดดังกล่าว อีกทั้งเกษตรกรหรือประชาชนยังไม่มีความเข้าใจในการอนุรักษ์ชันโรงส่งผลทำให้การเก็บตัวอย่างชันโรงมีอย่างจำกัดและหาพบได้ยากมากยิ่งขึ้น

เพื่อเป็นการศึกษาและอนุรักษ์ไว้ซึ่งชนิดของชันโรงดั้งเดิมในจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้จัดทำโครงการสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์จังหวัดเชียงใหม่ สู่การเป็นแหล่งรวบรวมชนิดพันธุ์พื้นถิ่นโดยเล็งเห็นว่าในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ เป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้หลากหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพืชสมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชทะเลทราย ไม้หัว พืชผัก ปาล์ม พืชไร่ กล้วยไม้ ซึ่งรวบรวมไว้ทั้งหมด จำนวนมากกว่า 297 วงศ์ (Family) 1,773 สกุล (Genus) 5,970 ชนิด (Species) 12,141 พันธุ์ (Cultivar) รวมทั้งสิ้น 17,205 รายการ ในพื้นที่ 468 ไร่ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 310 เมตร (ข้อมูล : อุทยานหลวงราชพฤกษ์ 58 - 62) ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชันโรง (Stingless Bee) หลากหลายชนิด จากข้อมูลดังกล่าวศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ร่วมมือกับอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อดำเนินการ โครงการสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์จังหวัดเชียงใหม่ สู่การเป็นแหล่งรวบรวมชนิดพันธุ์พื้นถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ชันโรงพื้นถิ่นในธรรมชาติ และการเก็บตัวอย่างเพื่อรักษาและขยายพันธุ์ นำไปสู่การเก็บข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านวิชาการในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์
2. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ชันโรงพื้นถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาทดสอบ วิจัย งานวิชาการเกี่ยวกับชันโรง
4. เพื่อสร้างการรับรู้ถึงชนิดและประโยชน์ของชันโรงแก่ผู้ที่สนใจหรือกลุ่มนักท่องเที่ยว

วิธีการดำเนินการ

- 4.1 ประสานงานเจ้าหน้าที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์เพื่อขออนุญาตดำเนินโครงการ
- 4.2 ดำเนินการสำรวจปริมาณรังชันโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์
- 4.3 จำแนกชนิดพันธุ์ที่สำรวจพบเบื้องต้น
- 4.4 เก็บตัวอย่างชันโรงส่งตรวจวิเคราะห์อย่างละเอียดเพื่อจำแนกชนิดที่ถูกต้อง
- 4.5 ดำเนินการต่อรังดักเพื่อเก็บอนุรักษ์ รักษาชันโรงพื้นถิ่นของอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
- 4.6 เชื่อมโยงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ (ชันโรง) ในรูปแบบเชิงอนุรักษ์
- 4.7 ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญของชันโรง ต่อผู้ที่สนใจและนักท่องเที่ยว

ระยะเวลา : 3 ปี ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2563 - 2565

การดำเนินงานกิจกรรมโครงการสำรวจความหลากหลายของชนิดชันโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์จังหวัดเชียงใหม่ ศึกษารูปแบบแหล่งรวบรวมชนิดชันโรงพื้นถิ่นเชิงอนุรักษ์ ระยะที่ 2 ปี พ.ศ. 2565

กิจกรรมที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกชนิดในห้องปฏิบัติการกีฏวิทยามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รหัส	ปากทางเข้ารัง	ตัวชันโรง	ค่าเฉลี่ย (มิลลิเมตร)			ชนิด และคำอธิบาย
			หัว	ปีก	ขา	
A4			1.640	1.273	1.003	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาลสว่างอมเหลือง - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.
B4		 	1.805	1.350	1.236	<i>Tetragonula testaceitarsis</i> (Cameron, 1901) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีดำคล้ำ มีดกกว่าชนิด <i>T/ laeviceps</i> - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.8-1.95 มม.

กิจกรรมที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกชนิดในห้องปฏิบัติการกีฏวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ต่อ)

รหัส	ปากทางเข้ารัง	ตัวชันโรง	ค่าเฉลี่ย (มิลลิเมตร)			ชนิด และคำอธิบาย
			หัว	ปีก	ขา	
B5			1.757	1.461	1.207	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาลเข้ม ยังไม่ถึงสีดำ - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม. * ใช้ขนาดส่วนหัว และสีในการวัด
B9			1.699	1.397	1.180	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาลสว่างอมเหลือง - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.
C14			1.681	1.285	1.103	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.
C15			1.775	1.327	1.159	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.

กิจกรรมที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกชนิดในห้องปฏิบัติการกีฏวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ต่อ)

รหัส	ปากทางเข้ารัง	ตัวชันโรง	ค่าเฉลี่ย (มิลลิเมตร)			ชนิด และคำอธิบาย
			หัว	ปีก	ขา	
D13			1.867	1.409	1.109	<i>Tetragonula testaceitarsis</i> (Cameron, 1901) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น ต่ำ - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีดำคล้ำ มีดกว่าชนิด <i>T/ laeviceps</i> - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.8-1.95 มม.
D14			1.783	1.298	1.137	<i>Tetragonula testaceitarsis</i> (Cameron, 1901) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น ต่ำ - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีดำคล้ำ มีดกว่าชนิด <i>T/ laeviceps</i> - วัดขนาดส่วนหัว น้อยกว่าช่วง 1.8-1.95 มม. แต่ดูจากลักษณะของสี อาจจัดได้ว่าเป็น <i>T. testaceitarsis</i> ขนาดเล็ก
D15			1.779	1.470	1.198	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.
D17			1.848	1.532	1.139	<i>Tetragonula testaceitarsis</i> (Cameron, 1901) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น ต่ำ - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีดำคล้ำ มีดกว่าชนิด <i>T/ laeviceps</i> - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.8-1.95 มม.

กิจกรรมที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกชนิดในห้องปฏิบัติการกีฏวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ต่อ)

กิจกรรมที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกชนิดในห้องปฏิบัติการกีฏวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ต่อ)

รหัส	ปากทางเข้ารัง	ตัวชันโรง	ค่าเฉลี่ย (มิลลิเมตร)			ชนิด และคำอธิบาย
			หัว	ปีก	ขา	
E3			1.819	1.361	1.183	<i>Tetragonula testaceitarsis</i> (Cameron, 1901) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น ต่ำ - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีดำคล้ำ มีดกว่าชนิด <i>T/ laeviceps</i> - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.8-1.95 มม.
E4			1.708	1.250	1.033	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.
E6			1.689	1.216	1.009	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.
E10			1.324	0.902		<i>Tetragonula fuscobalteata</i> (Cameron, 1908) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.3-1.46 มม. * ชันโรงตัวเล็กกว่าชนิดอื่น ๆ ในสกุล <i>Tetragonula</i>
E12			1.741	1.446	1.255	<i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.

กิจกรรมที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกชนิดในห้องปฏิบัติการกีฏวิทยามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ต่อ)

รหัส	ปากทางเข้ารัง	ตัวชันโรง	ค่าเฉลี่ย (มิลลิเมตร)			ชนิด และคำอธิบาย
			หัว	ปีก	ขา	
E14			2.164	1.972	1.646	<p><i>Tetragonilla collina</i> (Smith, 1857)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะปากทางเข้ารังยาว แข็ง เปราะ แตกหักง่าย มักพบสร้างเป็นท่อตั้งขึ้นมาในแนวตั้ง - ขนาดตัวใหญ่เมื่อเทียบกับ <i>T. laeviceps</i> - ส่วนปีกมีสองสีขาและดำ ปีกไม่ใช่เหมือน <i>T. laeviceps</i> - บนหน้ามีขนปกคลุม - ส่วนของพื้นที่สามเหลี่ยมสีน้ำตาลมืด
E20			1.680	1.293	1.094	<p><i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะปากทางเข้ารังสั้น - ส่วนนอกมันวาว ส่วนท้องสีน้ำตาล - วัดขนาดส่วนหัวอยู่ในช่วง 1.6-1.79 มม.

สรุปได้ว่าชันโรงในสกุล *Tetragonula Sp.* มีจำนวน 3 สปีชีส์ ได้แก่

1. <i>Tetragonula laeviceps</i> (Smith, 1857) ชันโรงรุ่งอรุณ	จำนวน 10 รัง
2. <i>Tetragonula testaceitarsis</i> (Cameron, 1901)	จำนวน 5 รัง
3. <i>Tetragonula fuscobalteata</i> (Cameron, 1908) ชันโรงหลังลาย	จำนวน 1 รัง

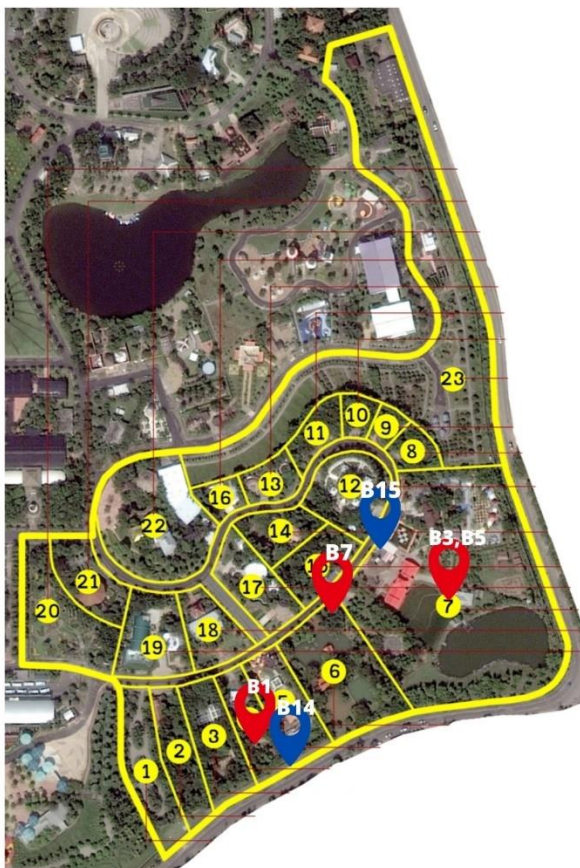
กิจกรรมที่ 2 การสำรวจพื้นที่ที่พบรังชันโรงในปี 2564 เปรียบเทียบกับปี 2565 ในพื้นที่โซน A - E

โซน A

- A1. ชั้นโรงปลายปีกขาวหน้าดำ *Tetrigona melanoleuca* (Cockerell)
- A4. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)

โซน B

- B1. ชั้นโรงปลายปีกขาวหน้าดำ *Tetrigona melanoleuca* (Cockerell)
- B3. ชั้นโรงใต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- B5. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- B7. ชั้นโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith)
- B14. ชั้นโรงใต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- B15. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)

กิจกรรมที่ 2 การสำรวจพื้นที่ที่พบรังชั้นโรงในปี 2564 เปรียบเทียบกับปี 2565 ในพื้นที่โซน A – E (ต่อ)

โซน C

- C2. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- C3. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C4. ชั้นโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith)
- C5. ชั้นโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith)
- C9. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C10. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C12. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C14. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- C15. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- C16. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C17. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C18. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- C19. ชั้นโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith)
- C20. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- C21. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- C22. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)

โซน D

- D1. ชั้นโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith)
- D2. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D3. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D4. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D5. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D6. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D11. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D12. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D14. ชั้นโรง *Tetragonula testaceitarsis* (cameron)
- D15. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- D16. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D17. ชั้นโรง *Tetragonula testaceitarsis* (cameron)
- D18. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D19. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D21. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D22. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D23. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- D24. ชั้นโรงไต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)

กิจกรรมที่ 2 การสำรวจพื้นที่ที่พบรังชั้นโรงในปี 2564 เปรียบเทียบกับปี 2565 ในพื้นที่โซน A – E (ต่อ)

โซน E

- E2. ชั้นโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith)
- E3. ชั้นโรง *Tetragonula testaceitarsis* (Cameron)
- E9. ชั้นโรงปากแตรใหญ่ *Lepidotrigona terminata*
- E10. ชั้นโรงหลังลาย *Tetragonula fuscobalteata* (Cameron)
- E14. ชั้นโรงไต่ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- E15. ชั้นโรงไต่ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- E16. ชั้นโรงไต่ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- E17. ชั้นโรงไต่ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- E18. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- E19. ชั้นโรงไต่ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)
- E20. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)

- E21. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- E22. ชั้นโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith)
- E23. ชั้นโรงไต่ดิน *Tetragonilla collina* (Smith)

การกระจายตัวของชั้นโรงแต่ละชนิดในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์

จำนวน 29 รัง

ชั้นโรงไต่ดิน
Tetragonilla collina (Smith)

การกระจายตัวของชั้นโรงแต่ละชนิดในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ (ต่อ)

การกระจายตัวของชั้นโรงแต่ละชนิดในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ (ต่อ)

การกระจายตัวของชั้นโรงแต่ละชนิดในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ (ต่อ)

การสำรวจพื้นที่ที่พบรังชันโรงในปี 2564 เปรียบเทียบกับปี 2565 ภาพรวมของพื้นที่

บันทึกชันโรงในปี 2564

พบทั้งหมด 79 รัง 8 ชนิด

- ชันโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith) 19 รัง
- ชันโรงปลายปีกขาวหน้าดำ *Tetrigona melanoleuca* 2 รัง
- ชันโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith) 14 รัง
- ชันโรง *Tetragonula testaceitarsis* (Cameron) 6 รัง
- ชันโรงหลังลาย *Tetragonula fuscobalteata* (Cameron) 9 รัง
- ชันโรงใต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith) 26 รัง
- ชันโรงยักษ์สีดำ *Homotrigona fimbriata* (Smith) 2 รัง
- ชันโรงคิชฌกูฏ *Lisotrigona furva* (Engel) 1 รัง

บันทึกชันโรงในปี 2565

พบทั้งหมด 56 รัง 7 ชนิด

- ชันโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith) 5 รัง *~~-16~~ รัง
- ชันโรงปลายปีกขาวหน้าดำ *Tetrigona melanoleuca* 2 รัง *~~-2~~ รัง
- ชันโรงรุ่งอรุณ *Tetragonula laeviceps* (Smith) 14 รัง *+4 รัง -4 รัง
- ชันโรง *Tetragonula testaceitarsis* (Cameron) 3 รัง *~~-3~~ รัง
- ชันโรงหลังลาย *Tetragonula fuscobalteata* (Cameron) 1 รัง *~~-8~~ รัง
- ชันโรงใต้ดิน *Tetragonilla collina* (Smith) 30 รัง *+8 รัง -4 รัง
- ชันโรงยักษ์สีดำ *Homotrigona fimbriata* (Smith) 2 รัง *ไม่ปรากฏ
- ชันโรงคิชฌกูฏ *Lisotrigona furva* (Engel) 1 รัง *ไม่ปรากฏ
- ชันโรงปากแตรใหญ่ *Lepidotrigona terminata* 1 รัง *new

กิจกรรมที่ 3 ร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ เรื่อง ความหลากหลายของชันโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จ.เชียงใหม่ ในการประชุมวิชาการชมรมคณะปฏิบัติงานวิชาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-22 ก.ย. 2565

ความหลากหลายของชันโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่

Diversity of the stingless bees at the Royal Park Rajapruek, Chiang Mai province

นางสาวพุดตาล ชินเวก¹, นางสาวภาวยา ทาบาบิง¹, ปริญ เมตตพิทย¹, บายปวีรสรต บิจจะ²
¹ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ 334 หมู่ 3 ตำบลแม่ฝ้าย อำเภอมะเขิน จังหวัดเชียงใหม่ 50100
² ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร 428 หมู่ 12 ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 50230

บทนำ

ชันโรง (Stingless bees) แพร่กระจายในเขตร้อนทั่วโลกกว่า 600 ชนิด (Cortopassi-Laurino et al. 2006; อรนลิน และคณะ, 2563) ในประเทศไทยชันโรงกระจายตัวอยู่ที่ทุกภูมิภาคของประเทศ ทั้งหมดจำนวน 45 ชนิด รวม 12 สกุล (ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่, 2561) ชันโรงจัดเป็นแมลงที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยผสมเกสร ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพเพิ่มมากขึ้น (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2556) โดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรที่สำคัญ อีกทั้งในส่วนของชันโรงยังมีสารกลุ่ม ฟลาโวนอยด์ มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ และต้านเชื้อโรค

อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้เชิงนิเวศ ภายในพื้นที่ทั้งหมด 468 ไร่ ประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพรรณไม้ แมลง และด้วยการคำนึงถึงคุณค่าและความสำคัญของชันโรง จึงได้ร่วมมือกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ การสำรวจความหลากหลายของชันโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ ศึกษา ชนิดชันโรงที่มีในธรรมชาติ สำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ และส่งเสริมเกษตรกรรมมีความรู้ยังถูกต้อง อีกทั้งเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำรวจชันโรง

2. บันทึกข้อมูล

- ระบุชื่อ
- พิกัดและตำแหน่ง
- ชนิดชันโรงเบื้องต้น
- ระดับความสูงของรัง
- ลักษณะทางเข้า-ออกรัง
- บันทึกภาพ

3. จำแนกชนิดชันโรง

- เก็บตัวอย่างแห้ง
- ส่งจำแนกชนิด
- ในห้องปฏิบัติการ
- ภาควิชา
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สรุปผล

ตารางความหลากหลายของชันโรงที่สำรวจพบในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์

ลำดับ (Number)	ชนิด (Species)	จำนวนที่พบ (Quantity/nest)	ตำแหน่งรัง (Nesting site)
1	ชันโรงงูดำ (<i>Tetragonula laeviceps</i>)	11 รัง	โพรงต้นไม้และรังในสิ่งก่อสร้าง
2	<i>Tetragonula testaceitarsis</i>	5 รัง	โพรงต้นไม้
3	ชันโรงหลังลาย (<i>Tetragonula fuscobalteata</i>)	7 รัง	โพรงต้นไม้
4	ชันโรงลายปีกขาว (<i>Tetrigona apicalis</i>)	19 รัง	โพรงต้นไม้และรังในสิ่งก่อสร้าง
5	ชันโรงลายปีกขาวหน้าดำ (<i>Tetrigona melanoleuca</i>)	4 รัง	รังในสิ่งก่อสร้าง
6	ชันโรงได้ดิน (<i>Tetragonilla collina</i>)	28 รัง	โพรงได้ดิน
7	ชันโรงมีขนยาว (<i>Homotrigona fimbriata</i>)	3 รัง	โพรงต้นไม้
8	ชันโรงค่อม (<i>Isotrigona furva</i>)	1 รัง	โพรงต้นไม้

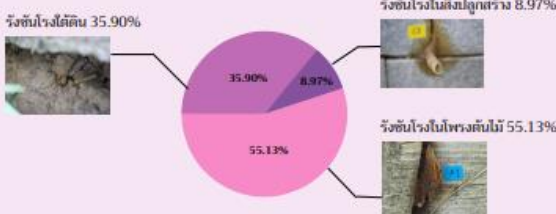
บรรณานุกรม

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2556). การเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง. สืบค้นจาก <https://www4.fisheries.go.th>

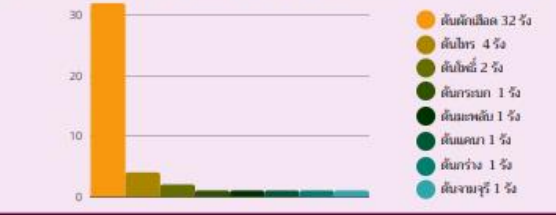
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ (2561). ชันโรงแมลงตัวจิ๋วแต่ประโยชน์มหาศาล (พิกัดครั้งที่ 1). เชียงใหม่: แทน ก็อปปี เซนเตอร์.

อรนลิน ศรีสุขใส, เอกพันธ์ ไกรจักร, ชามา พานแก้ว (2563). สัตว์ฐานวิทยา โครงสร้างรัง อุณหภูมิที่มีผลต่อการอุบรูอด และวงจรชีวิตของชันโรงเลี้ยง 4 ชนิด. วารสารวิทยาศาสตร์ เกษตร, 51(1), 66-78.

ผลและการอภิปรายผล

จากการสำรวจพบรังชันโรงธรรมชาติจำนวน 78 รัง โดยเป็นชันโรงที่อาศัยและสร้างรังในโพรงต้นไม้ จำนวน 43 รัง ชันโรงที่อาศัยและสร้างรังในดิน จำนวน 28 รัง ชันโรงที่อาศัยและสร้างรังในสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 7 รัง โดยชันโรงที่พบที่อาศัยและสร้างรังในโพรงต้นไม้ ที่มีมากถึง 55.13% และชันโรงในดินหลายชนิด ดังแผนภาพ

กิจกรรมที่ 3 ร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ เรื่อง ความหลากหลายของชันโรงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จ.เชียงใหม่ ในการประชุมวิชาการชมรมคณะปฏิบัติงานวิชาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-22 ก.ย. 2565 (ต่อ)

กิจกรรมที่ 4 การต่อดักชันโรงบริเวณที่สำรวจเพื่อขยายพันธุ์และใช้เป็นแหล่งพันธุ์ชันโรงในพื้นที่ที่มีแหล่งสายพันธุ์ชัดเจนสู่การขยายพันธุ์เชิงอนุรักษ์

- ดำเนินการต่อดักชันโรงในรังธรรมชาติเข้ารังเลี้ยง ทั้งสิ้นจำนวน 9 รัง แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

- (1) ชันโรงปลายปีกขาว *Tetrigona apicalis* (Smith, 1857)
- (2) ชันโรงปลายปีกขาวหน้าดำ *Tetrigona melanoleuca* (Cockerell, 1929)
- (3) ชันโรงรู้งอรูณ *Tetragonula laeviceps* (Smith, 1857)
- (4) *Tetragonula testaceitarsis* (Cameron, 1901)

กิจกรรมที่ 4 การต่อดักรังชันโรงบริเวณที่สำรวจเพื่อขยายพันธุ์และใช้เป็นแหล่งพันธุ์ชันโรงในพื้นที่ที่มีแหล่งสายพันธุ์ชัดเจนสู่การขยายพันธุ์เชิงอนุรักษ์ (ต่อ)
ภาพเรียงที่ต่อดักรังชันโรงจากรังธรรมชาติในพื้นที่

ภาพเรียงที่ต่อดักรังชันโรงจากรังธรรมชาติในพื้นที่ (ต่อ)

ภาพรั้งที่ดำเนินการต่อดักสำเร็จ

ภาพกิจกรรมการต่อดักรังชันโรง

แผนการขับเคลื่อนโครงการสำรวจความหลากหลายของชนิดชั้นโรงในพื้นที่อุทยานหลวง
ราชพฤกษ์จังหวัดเชียงใหม่ สู่การเป็นแหล่งรวบรวมชนิดชั้นโรงพื้นถิ่นเชิงอนุรักษ์ ระยะที่ 3 ปี พ.ศ. 2566

1. ดำเนินการดัดแปลงชั้นโรงในแหล่งธรรมชาติลงรังเลี้ยงเชิงอนุรักษ์เพิ่มเติม
2. ดำเนินการจัดทำจุดเรียนรู้ชั้นโรงโดยรวบรวมชั้นโรงหลากหลายชนิดจากหลายแหล่งมาจัดแสดง พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามบริเวณอาคารโลกแมลงของอุทยานหลวงราชพฤกษ์
3. ดำเนินการจัดทำป้ายเส้นทางเดินศึกษาเรียนรู้ชั้นโรงแต่ละชนิดจากแหล่งธรรมชาติในบริเวณอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ที่คณะทำงานสำรวจไว้แล้ว
4. ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านการเลี้ยงชั้นโรงร่วมกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
5. ดำเนินการขยายพันธุ์ชั้นโรงในพื้นที่ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น
6. ดำเนินการประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความสำคัญของผึ้งชั้นโรงผ่านระบบออนไลน์หรือในช่องทางโซเชียลมีเดีย ให้แก่ผู้ที่สนใจทุกช่วงอายุได้ตระหนักถึงประโยชน์ของแมลงช่วยผสมเกสรต่อโลก และระบบนิเวศรวมถึงประโยชน์ในภาคการเกษตร
7. เปิดเป็นแหล่งศึกษา วิจัย ร่วมกันระหว่างอุทยานหลวงราชพฤกษ์ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงภาคีเครือข่ายอื่นๆ เช่น หน่วยงานมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาคเอกชน ฯลฯ เพื่อสร้างองค์ความรู้ผึ้งชั้นโรงร่วมกัน

ประชาสัมพันธ์

10. งานด้านการประชาสัมพันธ์

เหตุผลความจำเป็น

- เป็นการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารงานส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงานหรือองค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ แก่เกษตรกรหรือประชาชนทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของหน่วยงาน
2. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจด้านแมลงเศรษฐกิจที่สำคัญแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป

กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์หรือสื่อองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ จดหมายข่าว Infographic วีดิทัศน์
2. เผยแพร่ในช่องทางต่างๆ ได้แก่ ช่องทางรายงานของกรมส่งเสริมการเกษตร reportnews.doe.go.th และช่องทางอื่นๆ Line / Facebook / Web site / Youtube / Page / Radio / TV
3. เป้าหมาย 10 ข่าว/เดือน
4. ดำเนินการปรับปรุงเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบัน

ผลการดำเนินงาน

ข่าวส่งเสริมการเกษตร : จำนวน 185 ข่าว

เป้าหมายเดือนละ 10 ข่าว/เดือน ข้อมูลตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2564 – กันยายน 2565

เฉลี่ย 15 ข่าว/เดือน คิดเป็น 150%

ประเภทข่าวที่เผยแพร่

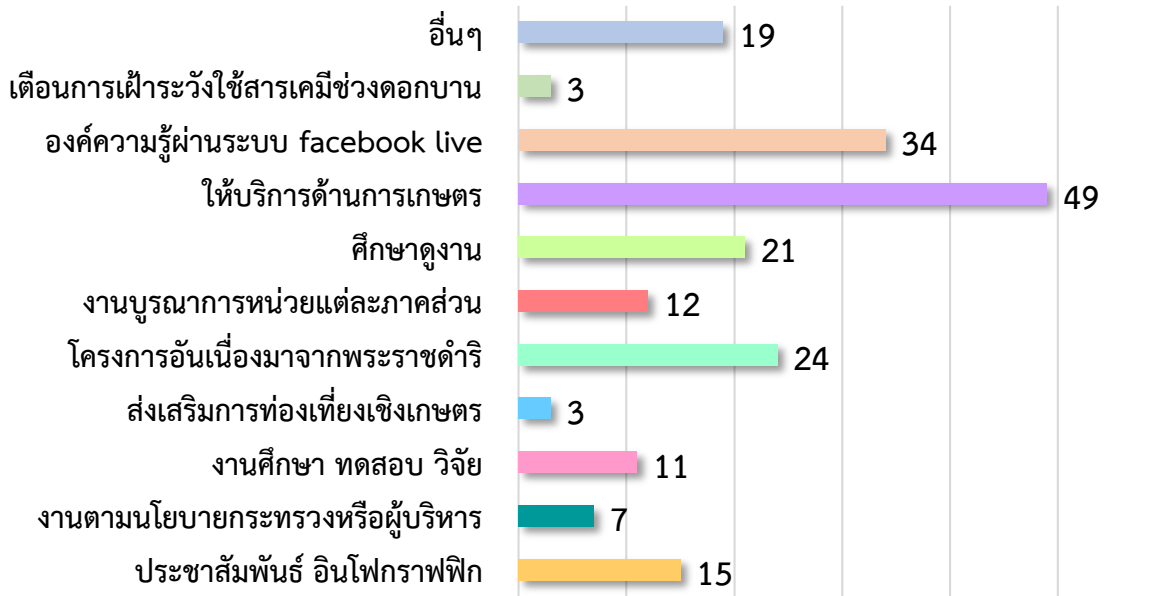
1. ประชาสัมพันธ์ (public relations)
2. งานตามนโยบายกระทรวงหรือผู้บริหาร (Agenda)
3. งานตามภารกิจ (Function)
4. กิจกรรมหน่วยงาน (Activity)
5. องค์ความรู้ (Knowledge)
6. เตือนการเฝ้าระวัง (Watch list)

ช่องทาง : Line / Facebook / Web site / Youtube / Page / Radio / TV

เน้นนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์เชิงรุกมากขึ้น ผ่านช่องทาง Social media และ การทำจดหมายข่าวผ่านเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ แปลงใหญ่ ศพก. โดยให้ความสำคัญกับ

1. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่มีความสำคัญต่อเกษตรกรเป้าหมาย
2. องค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ
3. เตือนการเฝ้าระวังที่มีผลกระทบต่อเกษตรกร โดยตรงและทางอ้อม เช่น การประกาศแจ้งเตือนการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผึ้งในช่วงดอกกล้วยบาน ฯลฯ

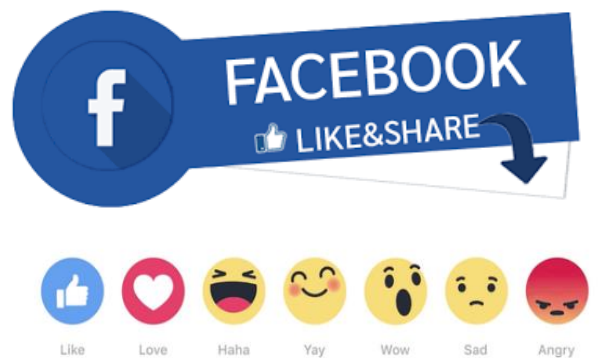
ประเภทข่าวที่เผยแพร่

ผลสัมฤทธิ์

1. เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงข่าวสารความรู้และกิจกรรมของศูนย์ฯ ได้ตลอดเวลาและสามารถเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจผ่านสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ
2. ในช่องทาง Facebook มีผู้ติดตามจำนวน 5,000 คน มีผู้กดถูกใจ จำนวน 10,802 ครั้ง มีผู้กดแชร์ จำนวน 1,573 ครั้ง
3. วีดีโอสาระความรู้แมลงเศรษฐกิจของศูนย์ฯ บน Youtube ช่อง Beekeeping Center CM ช่อง What 2 Grow NECTEC จำนวน 47 เรื่อง มียอดวิวเข้ารับชมรวมจำนวน 289,503 ครั้ง

เดือน	ยอดกด Like	ยอดกด Share
ต.ค.	857	71
พ.ย.	659	15
ธ.ค.	652	26
ม.ค.	569	22
ก.พ.	1,352	155
มี.ค.	1,072	102
เม.ย.	915	139
พ.ค.	887	127
มิ.ย.	1,026	122
ก.ค.	997	88
ส.ค.	873	40
ก.ย.	943	666
รวม	10,802	1,573

ติดตามรับชมได้ที่ : <https://www.youtube.com/channel/UC1eXnRGwfO9yl-8zr6qm7PQ>

11. สรุปการใช้จ่าย ปีงบประมาณ 2564 1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565

- งบประมาณที่ได้รับจัดสรร 3,158,378.00.- บาท
- เบิกจ่ายทั้งสิ้นทุกโครงการ 3,148,970.79.- บาท
- คิดเป็นร้อยละ 99.70 %

รายงานสถานะการใช้จ่ายงบประมาณ 2565 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565						
แผนงาน/โครงการ	ประเภทงบรายจ่าย	งบ.ที่ได้รับจัดสรร	เบิกจ่ายรายเดือน	เบิกจ่ายสะสม	คิดเป็น ร้อย. ร้อยละ	คงเหลือ
แผนงานบุคลากรภาครัฐ						
รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาศูนย์วิจัยและส่งเสริมร่วมเชิงรุก						
กิจกรรมค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐพัฒนาเกษตรยั่งยืน						
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	งบบุคลากร	728,100.00	58,420.00	728,100.00	100.00%	-
ค่าประกันสังคม	งบดำเนินงาน	19,350.00	2,250.00	19,350.00	100.00%	-
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	งบดำเนินงาน	1,592.00	-	1,592.00	100.00%	-
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า						
โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร						
กิจกรรมส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลเกษตรลดต้นทุนแรงงานเกษตรกร						
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรมฯ การให้น้ำแบบอัจฉริยะ	งบดำเนินงาน	2,400.00	-	2,400.00	100.00%	-
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่						
กิจกรรมระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่						
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (โครงการครึ่ง)	งบดำเนินงาน	50,000.00	9,065.00	49,999.80	100.00%	0.20
โครงการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับอินทผาตัด (ตลาดเกษตรกร)						
กิจกรรมตลาดเกษตรกร						
ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ โลจิสติกส์	งบดำเนินงาน	2,440.00	-	2,440.00	100.00%	-
ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ โลจิสติกส์	งบดำเนินงาน	4,830.00	-	4,830.00	100.00%	-
โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพชุมชน						
กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพชุมชน						
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการ	งบดำเนินงาน	20,000.00	-	20,000.00	100.00%	-
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผลิตอินทผาตัด						
กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอินทผาตัด						
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	งบดำเนินงาน	65,800.00	15,577.20	65,701.05	99.85%	98.95
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผลิตแมลงเศรษฐกิจ						
กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ						
โครงการตามตัวชี้วัด	งบดำเนินงาน	200,000.00	-	200,000.00	100.00%	-
ค่าใช้จ่ายเข้าร่วมโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตรวจนับผลผลิต	งบดำเนินงาน	15,920.00	-	15,898.29	99.86%	21.71
ค่าใช้จ่ายโครงการสนับสนุนพัฒนาความรู้เจ้าหน้าที่	งบดำเนินงาน	7,240.00	-	7,240.00	100.00%	-
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน						
ผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ						
กิจกรรมพัฒนาเกษตรกร						
ค่าจ้างเหมาบริการ	งบดำเนินงาน	975,000.00	100,500.00	975,000.00	100.00%	-
กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์						
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	งบดำเนินงาน	18,300.00	-	18,293.92	99.97%	6.08
ค่าสาธารณูปโภค	งบดำเนินงาน	131,726.00	19,579.87	122,445.73	92.95%	9,280.27
โครงการวิจัยครั้งบนต้นจามจุรี	งบดำเนินงาน	49,280.00	49,280.00	49,280.00	100.00%	-
ปรับปรุงบ้านพักคนงาน						
กล้องจุลทรรศน์	งบลงทุน	542,000.00	-	542,000.00	100.00%	-
	งบลงทุน	245,000.00	245,000.00	245,000.00	100.00%	-
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมสร้างพลังทางสังคม						
โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ						
กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ						
งานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่, โครงการผลิตพืชอาหาร สศค., โครงการพัฒนาอมถ้อย	งบดำเนินงาน	79,400.00	32,320.00	79,400.00	100.00%	-
รวม		3,158,378.00	531,992.07	3,148,970.79	99.70%	9,407.21

(ลงชื่อ)
 (...นายสมทรง... ส่วนเกษตร)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
 จังหวัดเชียงใหม่

12. คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2565

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

ที่ปรึกษา

นายชนพงศ์ สำเภาลอย

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
ด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

กรรมการ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง
นางสาวธิดา วงษ์กุดเตาะ
นางกิงกาญจน์ ชัยการ
นายปวิรรต ปัญจะ
นายอรรถพล ลอมศรี
นางสาวอมรรัตน์ แสงเดช
นางสาวเอื้องชัน ไชยธง
นายสมชาย ชาวสืบ
นางวรัญญา ศรีวิชัย

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี
เจ้าพนักงานธุรการ

ออกแบบ / รวบรวม / เรียบเรียง

นายปวิรรต ปัญจะ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

